

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αποφάσεις έγκρισης:

- Πράξη 18/19.07.2024 της Συνέλευσης του Τμήματος
- Πράξη 14/26.09.2024 (Θέμα 9^ο) της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής
- Πράξη 30/26.11.2024 (Θέμα 3^ο) της Συνέλευσης του Τμήματος
- Πράξη 19/10.12.2024 (Θέμα 13^ο) της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

ΑΘΗΝΑ 2025

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ: **41**

ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ: **41**

- Σύνολο διδακτικών ωρών/εβδομάδα: **216**
- Σύνολο διδακτικών ωρών στα 4 έτη σπουδών (μη συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων): **2.808**
- Αριθμός θεωρητικών ωρών/εβδομάδα: **120 (68,4%)**
- Σύνολο θεωρητικών διδακτικών ωρών στα 4 έτη σπουδών (μη συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων): **1560**
- Αριθμός εργαστηριακών ωρών/εβδομάδα (μη συμπεριλαμβανομένης της πρακτικής άσκησης): **56 (31,6%)** από τις οποίες οι **24** ώρες είναι Κλινική Εκπαίδευση
- Σύνολο εργαστηριακών ωρών στα 4 έτη σπουδών (μη συμπεριλαμβανομένων των εξετάσεων αλλά ούτε και της πρακτικής άσκησης): **728** από τις οποίες οι **312** ώρες είναι Κλινική Εκπαίδευση
- Πρακτική Άσκηση Υποχρεωτική με διάρκεια **704 ώρες** (4 μήνες x 22 ημέρες x 8 ώρες)
- Αριθμός ωρών Πρακτικής Άσκησης ανά εβδομάδα: **40** (5 ημέρες x 8 ώρες)

Συνολικός φόρτος εργασίας **7.200 ώρες**

ECTS: **240** (1 ECTS αντιστοιχεί με 30 ώρες φόρτου εργασίας)

Συντελεστές βαρύτητας:

- 2: Πτυχιακή εργασία, πρακτική άσκηση και τα μαθήματα των Κλινικών Εκπαιδεύσεων
- 1.5: Μεικτά μαθήματα
- 1: Αμειγώς θεωρητικά μαθήματα

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

• ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

- ΜΓΥ: Μαθήματα Γενικού Υπόβαθρου: Δέκα (10)
- ΜΕΥ: Μαθήματα Ειδικού Υπόβαθρου: Πέντε (5)
- ΜΕ: Μαθήματα Ειδικότητας: 22

• ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ

- Μαθήματα Επιλογής: 22 (10 από το Τμήμα Φυσικοθεραπείας, 4 από το Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών, 6 από το Τμήμα Μαιευτικής και 2 από το Τμήμα Μηχανικών Βιοϊατρικής). (εκ των οποίων επιλέγει 4)

ΜΓΥ: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ: 10

1. ANATOMIA I
2. ANATOMIA II
3. Α ΒΟΗΘΕΙΕΣ
4. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ
5. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ I
6. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II

7. ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ
8. ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ
9. ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ
10. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

ΜΕΥ: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ: 5

1. ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Ι
2. ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ - ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΙ
3. ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗ
4. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ της ΕΡΕΥΝΑΣ
5. ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

ΜΕ: ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ: 22

1. ΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
2. ΗΛΕΚΤΡΟΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ στη ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
3. ΚΛΙΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
4. ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΑΛΑΚΩΝ ΙΣΤΩΝ
5. ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
6. ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
7. ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι
8. ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΥΡΟΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ
9. ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ σε ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ
10. ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ σε ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ
11. ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙ
12. ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΓΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ
13. ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
14. ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ
15. ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
16. ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙΙ
17. ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ σε ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΠΑΙΔΩΝ
18. ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ σε ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ
19. ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ και ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ στη ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
20. ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ σε ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ
21. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ στη ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ (ΔΙΑΡΚΕΙΑ 4 ΜΗΝΕΣ)
22. ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ στη ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ : 23 (ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΙ 4)**ΟΜΑΔΑ Α (ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ)**

ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΜΗΜΑ
1. ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ	ΜΓΥ	ΦΘ
2. ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΓΥ	ΦΘ
3. ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	ΜΓΥ	ΦΘ
4. ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ	ΜΓΥ	ΦΘ
5. ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ – ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	ΔΟΝΑ	ΦΘ
6. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΟΝΑ	ΦΘ
7. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ Γ ΕΞ.	ΜΓΥ	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
8. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΟΝΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ
9. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΔΟΝΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ
10. ΑΓΓΛΙΚΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	ΔΟΝΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ

ΟΜΑΔΑ Β (ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ)

11. ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΔΟΝΑ	ΦΘ
12. ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ	ΔΟΝΑ	ΦΘ
13. ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ	ΜΓΥ	ΦΘ
14. ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	ΜΕ	ΦΘ
15. ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΦΘ	ΜΕ	ΦΘ
16. ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ	ΔΟΝΑ	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
17. ΑΡΧΕΣ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	ΔΟΝΑ	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
18. ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ	ΔΟΝΑ	ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
19. ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΓΥ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ
20. ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ	ΜΓΥ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ
21. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ	ΔΟΝΑ	ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ
22. ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	ΔΟΝΑ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ
23. ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	ΔΟΝΑ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

α/α		ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΕ*	Π.Μ*	ΣΕΛ
		ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			ΩΡΕΣ*	Φ.Ε*	ΩΡΕΣ*	Φ.Ε*	ΩΡΕΣ*	ΦΕ*			
Α*	Β*	ΜΑΘΗΜΑ	Κ.Μ	ΚΩΔ*									
Α ΕΞΑΜΗΝΟ													
1	1	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	ΜΓΥ	Π2-1010	3	160	-	-	3	160	160	5	8
2	2	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΓΥ	Π2-1020	3	160	-	-	3	160	160	5	12
3	3	ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Ι	ΜΕΥ	Π2-1030	3	150	2	60	5	210	210	7	16
4	4	Α ΒΟΗΘΕΙΕΣ	ΜΓΥ	Π2-1040	3	140	-	-	3	140	140	5	23
5	5	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ και ΒΙΟΗΘΙΚΗ	ΜΕΥ	Π2-1050	3	140	-	-	3	140	140	5	27
6	6	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΟΜΑΔΑ Α	Ε	Π2-ΕΑ*	3	90	-		3	90	90	3	233-55
ΣΥΝΟΛΟ Α ΕΞΑΜΗΝΟΥ					18	840	2	60	20	900	900	30	
Β ΕΞΑΜΗΝΟ													
7	7	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	ΜΓΥ	Π2-2010	3	135			3	135	135	5	32
8	8	ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΙ	ΜΕΥ	Π2-2020	3	135	2	45	5	180	180	6	36
9	9	ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΓΥ	Π2-2030	3	135			3	135	135	4	43
10	10	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	ΜΓΥ	Π2-2040	3	135			3	135	135	4	48
11	11	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΜΓΥ	Π2-2050	3	135			3	135	135	5	52
12	12	ΗΛΕΚΤΡΟΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ στη ΦΘ	ΜΕ	Π2-2060	3	135	2	45	5	180	180	6	58
ΣΥΝΟΛΟ Β ΕΞΑΜΗΝΟΥ					18	810	4	90	22	900	900	30	
Γ ΕΞΑΜΗΝΟ													
13	13	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΜΓΥ	Π2-3010	3	135			3	135	135	5	64
14	14	ΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΜΕ	Π2-3020	3	135	2	45	5	180	180	6	69
15	15	ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΑΛΑΚΩΝ ΙΣΤΩΝ	ΜΕ	Π2-3030	3	135	2	45	5	180	180	5	76
16	16	ΚΛΙΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΜΕ	Π2-3040	3	135	2	45	5	180	180	6	83
17	17	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΓΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕ	Π2-3050	3	135	-		3	135	135	5	88
18	18	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΜΓΥ	Π2-3060	3	90	-		3	90	90	3	94
ΣΥΝΟΛΟ Γ ΕΞΑΜΗΝΟΥ					18	765	6	135	24	900	900	30	
Δ ΕΞΑΜΗΝΟ													
19	19	ΦΘ σε ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ	ΜΕ	Π2-4010	3	135	2	45	5	180	180	6	100
20	20	ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΜΕ	Π2-4020	3	135	2	45	5	180	180	6	107
21	21	ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ Φ/Θ	ΜΕ	Π2-4030	3	120	2	45	5	165	165	5	113
22	22	ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΗ ΦΘ	ΜΕ	Π2-4040	3	120	2	45	5	165	165	5	119
23	23	ΦΘ σε ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΜΕ	Π2-4050	3	105		-	3	105	105	4	124
24	24	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ της ΕΡΕΥΝΑΣ	ΜΕΥ	Π2-4060	3	105		-	3	105	105	4	129
ΣΥΝΟΛΟ Δ ΕΞΑΜΗΝΟΥ					18	720	8	180	26	900	900	30	

α/α		ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΕ*	Π.Μ*	ΣΕΛ
		ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			ΩΡΕΣ*	Φ.Ε*	ΩΡΕΣ*	Φ.Ε*	ΩΡΕΣ*	ΦΕ*			
Α*	Β*	ΜΑΘΗΜΑ	Κ.Μ	ΚΩΔ									
Ε ΕΞΑΜΗΝΟ													
25	25	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι	ΜΕ	Π2-5010	3	135	6	90	9	225	225	10	136
26	26	ΦΘ σε ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	ΜΕ	Π2-5020	3	150	2	45	5	195	195	6	143
27	27	ΦΘ σε ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	ΜΕ	Π2-5030	3	150	2	45	5	195	195	5	150
28	28	ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΥΡΟΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ	ΜΕ	Π2-5040	3	150	2	45	5	195	195	6	157
29	29	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΟΜΑΔΑ Α	Ε	Π2-ΕΑ*	3	90	-	-	3	90	90	3	233-55
ΣΥΝΟΛΟ Ε ΕΞΑΜΗΝΟΥ					15	675	12	225	27	900	900	30	
ΣΤ ΕΞΑΜΗΝΟ													
30	30	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙ	ΜΕ	Π2-6010	3	120	12	180	15	300	300	10	163
31	31	Φ/Θ σε ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΣ ΠΑΙΔΩΝ	ΜΕ	Π2-6020	3	150	2	45	5	195	195	6	172
32	32	ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ & ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ στη Φ/Θ	ΜΕ	Π2-6030	3	90	2	45	5	135	135	5	178
33	33	ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΜΕ	Π2-6040	3	135	2	45	5	180	180	6	186
34	34	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΟΜΑΔΑ Β	Ε	Π2-ΕΒ*	3	90	-	-	3	90	90	3	259-67
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤ ΕΞΑΜΗΝΟΥ					15	585	18	315	33	900	900	30	
Ζ ΕΞΑΜΗΝΟ													
35	35	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙΙ	ΜΕ	Π2-7010	3	180	6	90	9	270	270	10	196
36	36	Φ/Θ στη ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΕ	Π2-7020	3	180	-		3	180	180	6	208
37	37	Φ ΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ – ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΜΕ	Π2-7030	3	130	-		3	130	130	4	214
38	38	ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΜΕΥ	Π2-7040	3	160	-		3	160	160	5	219
39	39	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΓΥ	Π2-7050	3	160	-		3	160	160	5	223
ΣΥΝΟΛΟ Ζ ΕΞΑΜΗΝΟΥ					15	810	6	90	21	900	900	30	
Η ΕΞΑΜΗΝΟ													
40	40	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ Φ/Θ	ΜΕ	Π2-8010	-	-	40+	704	40+	704	704	23	230
		ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ											
41	41	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	Ε	Π2-8020Α	3	196	-	-	3	196	196	7	270
42		ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΦΘ	Ε	Π2-8020Β	3	196	-	-	3	150	196	7	273
ΣΥΝΟΛΟ Η ΕΞΑΜΗΝΟΥ					3	196	40	704	43	900	900	30	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΠΣ ανα Εβδομάδα					120	----	96	---	216	---	-----	----	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΠΣ*					1560	5401	1248	1799	2808	7200	7200	240	

*Α: αριθμός προσφερόμενων μαθημάτων

*ΩΡΕΣ: την εβδομάδα

*Β: αριθμός μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου

* Φ.Ε.: φόρτος εργασίας το εξάμηνο

*Π.Μ.: πιστωτικές μονάδες

*ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΠΣ: σύνολο ωρών/ΦΕ/ΠΜ στα 4 έτη σπουδών χωρίς το συνυπολογισμό της πρακτικής άσκησης στις ώρες διδασκαλίας

Π2-ΕΑ* : ο κωδικός του μαθήματος επιλογής που δηλώνει ο φοιτητής από την Α' ΟΜΑΔΑ (Π2-ΕΑ10, Π2-ΕΑ20, Π2-ΕΑ30, Π2-ΕΑ40, Π2-ΕΑ50 ή Π2-ΕΑ60)

Π2-ΕΒ* : ο κωδικός του μαθήματος επιλογής που δηλώνει ο φοιτητής από την Β' ΟΜΑΔΑ (Π2-ΕΒ10, Π2-ΕΒ20, Π2-ΕΒ30 ή Π2-ΕΒ-40)

ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓ. ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ										
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
1	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι	ΜΓΥ	Π2-1010	3	160	-		3	160	160	5
2	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΓΥ	Π2-1020	3	160	-		3	160	160	5
3	ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Ι	ΜΕΥ	Π2-1030	3	150	2	60	5	210	210	7
4	Α ΒΟΗΘΕΙΣ	ΜΓΥ	Π2-1040	3	140	-		3	140	140	5
5	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗ	ΜΕΥ	Π2-1050	3	140	-		3	140	140	5
6	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΟΜΑΔΑ Α	Ε	Π2-ΕΑ*	3	90	-		3	90	90	3
90				18	840	2	60	20	900	900	30

Π2-ΕΑ* : ο κωδικός του μαθήματος επιλογής που δηλώνει ο φοιτητής από την Α΄ ΟΜΑΔΑ (Π2-ΕΑ10, Π2-ΕΑ20, Π2-ΕΑ30, Π2-ΕΑ40, Π2-ΕΑ50 ή Π2-ΕΑ60)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-1010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΤΟΜΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Η Ανατομία Ι αποτελεί εισαγωγικό μάθημα για όλα τα υπόλοιπα που θα ακολουθήσουν, καθώς αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία χτίζονται οι γνώσεις για όλες τις επιστήμες υγείας.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα έχουν υιοθετήσει τις βασικές γνώσεις δομής και λειτουργίας των κυττάρων
- Θα είναι ικανοί να αναγνωρίζουν την τοπογραφία, μορφολογία και αδρής υφή των ιστών, οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού (μυοσκελετικό σύστημα, καρδιαγγειακό σύστημα).
- Θα γνωρίζουν τους βασικούς μηχανισμούς λειτουργίας των ανατομικών δομών και τον τρόπο που η κάθε λειτουργία εξυπηρετείται από τη συγκεκριμένη δομή.
- Θα είναι ικανοί να περιγράψουν τη συνέργεια ανατομικών δομών για επιτέλεση κοινής λειτουργίας (κίνηση).
- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα να χρησιμοποιούν την αποκτηθείσα γνώση προκειμένου να εμβαθύνουν στο κλινικό πρόβλημα και να σχεδιάζουν την κατάλληλη θεραπευτική παρέμβαση με ασφάλεια για τον ασθενή.
- Θα είναι ικανοί να συμμετέχουν σε διεπιστημονικές ομάδες εργασίας για την ολιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων του ασθενή.
- Θα είναι εξοικειωμένοι με τους μηχανισμούς αναζήτησης νέας επιστημονικής γνώσης, αξιολόγησης της νέας πληροφορίας και εφαρμογής καινοτόμων θεραπευτικών μεθόδων.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία-συμμετοχή σε διεπιστημονικές ομάδες
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Μεθοδολογία μελέτης ανατομικής ανθρώπου
- Κύτταρο. Δομή και λειτουργία
- Ιστοί: επιθηλιακός, οστίτης, μυϊκός, νευρικός
- Αναλυτική περιγραφή μυοσκελετικών στοιχείων (οστά, αρθρώσεις, σύνδεσμοι, μύς) ανά ανατομική περιοχή και λειτουργική συσχέτιση αυτών
- Άνω άκρο: ωμική ζώνη, βραχίονας, πήχης, άκρα χείρα
- Κάτω Άκρο: λεκάνη, μηρός, κνήμη, άκρος πους
- Κοιλία
- Θώρακας
- Ράχη
- Λαιμός
- Κεφαλή
- Πύελος και περίνεο

- Συνοπτική περιγραφή καρδιάς και κύριων αγγειακών στελεχών (αρτηρίες, φλέβες, λεμφαγγεία)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις Ανάρτηση και διακίνηση βιβλιογραφίας Διαδραστική διδασκαλία	160
	Σύνολο	160

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Γραπτή τελική εξέταση (100%) εφ' όλης της ύλης του μαθήματος που μπορεί να περιλαμβάνει:

- ✓ ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής,
- ✓ ερωτήσεις σωστού-λάθους,
- ✓ συμπλήρωση κενών
- ✓ ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης
- ✓ ερωτήσεις ανάπτυξης κειμένου

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✓ Platzer W, Fritsch H, Kohnel W, Kahle W, Frotscher M. Εγχειρίδιο Περιγραφικής Ανατομικής. 3η βελτιωμένη έκδοση. Nicosia: Broken Hill Publishers LTD, 2011.
- ✓ Moore K, Dalley A, Agur A. Κλινική Ανατομία. 3η έκδοση. Nicosia: Broken Hill Publishers LTD, 2016.
- ✓ Snell R. Clinical anatomy by regions. 9th Edition. Philadelphia, Lippincott Williams & Wilkins, a Wolters Kluwer business, 2012.

- ✓ Faiz O, Moffat D. *Anatomy at a Glance*. Oxford: Blackwell Science, 2002.
- ✓ Hansen J. *Netter's Anatomy Coloring Book*. 2nd Edition, Philadelphia, Saunders Elsevier, 2014.
- ✓ Netter HF. *Netter Άτλας Ανατομίας του Ανθρώπου*. Αθήνα: BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 3η έκδ./2016
- ✓ Hochschild J. *Λειτουργική ανατομική του κινητικού συστήματος*. Αθήνα, Ι. Κωνσταντάρας, 1/2019.
- ✓ Gilroy A. *Ανατομία Του Ανθρώπου*. Αθήνα, Ι. Κωνσταντάρας, 1/2019.
- ✓ Paulsen F, Waschke J. *Sobotta Άτλαντας Ανατομικής του Ανθρώπου : Επίτομο*. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ, 23η/2016
- ✓ Waschke J, Bockers M. T., Paulsen F. *Sobotta Ανατομία με Έγχρωμο Άτλαντα*. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 1/2021

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-1020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία		3	
Σύνολο		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός και στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις φυσιολογικές λειτουργίες και τους ομοιοστατικούς μηχανισμούς του ανθρώπινου

οργανισμού κατά συστήματα, τους γενικούς κανόνες που διέπουν την πολύπλευρη και πολύπλοκη λειτουργική αλληλεξάρτησή τους, τις φυσιολογικές παραμέτρους λειτουργίας τους και τις ενδεχόμενες φυσιολογικές αποκλίσεις σε επίπεδο κυττάρου, ιστού, οργάνου και λειτουργικού συστήματος.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Να αναγνωρίζει και να περιγράφει τις φυσιολογικές λειτουργίες και τους μηχανισμούς αλληλορύθμισης του ανθρώπινου οργανισμού σε επίπεδο κυττάρου, ιστού, οργάνου και λειτουργικού συστήματος και να οριοθετούν τις ενδεχόμενες αποκλίσεις

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική Εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Θεμελιώδεις έννοιες της φυσιολογίας του ανθρώπου. Αρχές οργάνωσης και λειτουργίας του ανθρώπινου οργανισμού σε ιστούς και συστήματα. Ρύθμιση των σωματικών λειτουργιών, συστήματα ελέγχου. Εσωτερικό περιβάλλον και ομοιόσταση. Διαμερισματοποίηση των υγρών του σώματος, ωσμωρύθμιση, οξεοβασική ισορροπία.
- Κύτταρο: Δομή και λειτουργία του φυσιολογικού κυττάρου, δομή κυτταρικής μεμβράνης, οργανίδια, επεξήγηση της λειτουργίας των διαμεμβρανικών και ενδοκυτταρικών υποδοχέων, του πυρήνα καθώς και του γενετικού υλικού και των επιτευγμάτων της διερεύνησης του γενετικού κώδικα.
- Αίμα: Γενικές ιδιότητες του αίματος, κύτταρα, πλάσμα και φυσικοχημικές ιδιότητες του πλάσματος, μετρήσεις όπως αιματοκρίτης, αιμοποίηση (εμβρυική και μετεμβρυική), τρόποι μελέτης του μυελού των οστών και των λεμφαδένων, τρόποι μελέτης της γενικής αίματος, αιματοκρίτης, αιμοσφαιρίνη και σημασία αυτών, ερυθρά αιμοσφαίρια (δομή, λειτουργία), αιμοσφαιρίνη (μοριακή δομή, ιδιότητες φυσιολογικής αιμοσφαιρίνης, παθολογικές αιμοσφαιρίνες), λευκά αιμοσφαίρια (είδη, ιδιότητες λευκών αιμοσφαιρίων ανά κυτταρική ομάδα καθώς και λευκοκυτταρικός τύπος, παραλλαγές και σημασία αυτού), αιμοπετάλια (δομή, ιδιότητες, λειτουργία), ανοσία (χυμική, δομή και λειτουργία των αντισωμάτων) και κυτταρική (είδη κυτταρικής ανοσίας και τρόποι που αυτή εξασκείται καθώς και αναφορά στις διαταραχές τους), πήξη και διαταραχές, αντιγόνα ιστοσυμβατότητας, τύποι ABO, ομάδες αίματος και έλεγχος αυτών καθώς και αναφορά στα προκύπτοντα φαινόμενα μετάγγισης.

- Ανοσοποιητικό σύστημα: Βασικές επεξηγήσεις των δομών και των λειτουργιών του ανοσοποιητικού συστήματος και αναφορά στις διαταραχές αυτού.
- Αναπνευστικό σύστημα: Σύγκριση αναπνευστικής λειτουργίας πνευμόνων και αίματος, αεροφόροι οδοί (ανατομικά και φυσιολογικά στοιχεία), τριχοειδοκυψελιδική μεμβράνη (μικροανατομία και λειτουργία). Ρύθμιση της αναπνευστικής λειτουργίας, τύποι της αναπνοής. Αναπνευστική προσαρμογή σε ειδικές καταστάσεις - Υποξία, υπερκαπνία και υποκαπνία. Η μηχανική και το έργο της αναπνοής, σπироμετρικά δεδομένα και διαταραχές αυτών ανάλογα με την ηλικία και τις κυριότερες νόσους, δοκιμασίες του αναπνευστικού συστήματος, αναπνευστικό κέντρο.
- Καρδιαγγειακό Σύστημα: Στοιχεία ανατομίας, μεγάλη και μικρή κυκλοφορία, δομή του μυοκαρδίου, ερεθισματαγωγό μυοκάρδιο, δομή και λειτουργία του καρδιακού μυός, μοριακή βάση της μυοκαρδιακής συστολής, δυναμικό ηρεμίας και ενέργειας του καρδιακού μυός, μηχανική απάντηση, σχέση μήκους ίνας και τάσης, βηματοδότες, συσταλτικότητα του μυοκαρδίου, μηχανικό έργο της καρδιάς, επάρκεια και εφεδρεία της καρδιάς, καρδιακός κύκλος, συστολικός όγκος, συχνότητα, παροχή, ακροαστικά φαινόμενα, μικρή και μεγάλη κυκλοφορία και αγγειακή ροή, στεφανιαία ροή, αγγειακή τάση, αορτική πίεση και διαταραχές, αρτηριακή πίεση, πνευμονική κυκλοφορία, βιοηλεκτρικά φαινόμενα της καρδιάς (ΗΚΓ). Νευρική ρύθμιση της κυκλοφορίας - αγγειοκινητικά κέντρα
- Λεμφικό σύστημα - Λέμφος: Δομή, σύσταση, κυκλοφορία. Λεμφαγγεία και λεμφογάγγλια
- Πεπτικό σύστημα: Κατασκευή του γαστρεντερικού σωλήνα. Σιελογόνοι αδένες.
- Μάσηση – Κατάποση. Το στομάχι και η λειτουργία του. Λειτουργία του λεπτού και του παχέος έντερου. Μικροβιακή χλωρίδα εντέρου. Γαστρεντερικές ορμόνες.
- Έμετος. Πάγκρεας, Ήπαρ–χολή. Πέψη και εκκρίσεις. Απορρόφηση. Διατροφή – Μεταβολισμός. Ρύθμιση της πρόσληψης τροφής. Σύσταση σώματος. Ενεργειακή κατανάλωση
- Θερμορρύθμιση: Ομοιοθερμία. Μηχανισμοί παραγωγής και αποβολής θερμότητας. Κεντρική ρύθμιση της θερμοκρασίας. Πυρετός, Υποθερμία, Υπερθερμία. – εισαγωγή στο νευρικό και το μυϊκό σύστημα υπό το πρίσμα της ομοιόστασης .
- Ενδοκρινικό σύστημα – ορμόνες: Ορμόνες. Χημική φύσις των ορμονών. Τρόπος δράσης των ορμονών. Μηχανισμός παλίνδρομης αλληλορρύθμισης. Ενδοκρινείς αδένες. Υποθάλαμος, υπόφυση. Επεξήγηση των σύγχρονων απόψεων συνεργασίας ενδοκρινικού και νευρικού συστήματος (Νευροενδοκρινολογία) Επίφυση. Θυρεοειδής, παραθυρεοειδείς. Επινεφρίδια. Ενδοκρινικές λειτουργίες παγκρέατος. Σακχαρώδης διαβήτης. Ενδοκρινικοί όγκοι του παγκρέατος. Ενδοκρινική λειτουργία του γαστρεντερικού σωλήνα και άξονας εντέρου – εγκεφάλου. Ενδοκρινικοί όγκοι του γαστρεντερικού συστήματος. Γεννητικό σύστημα άρρενος και θήλεος, αναπαραγωγική λειτουργία. Γεννητικές ορμόνες. Σπερματογένεση. Γεννητικός κύκλος στη γυναίκα. Συνουσία. Γονιμοποίηση. Κύηση. Αναφορά και στην ορμονική λειτουργία της κύησης. Αναφορά στις τελευταίες εξελίξεις στην αναπαραγωγική λειτουργία και στις τεχνικές υποβοήθησης της ανθρώπινης αναπαραγωγής.
- Νεφροί – ουροποιητικό σύστημα: Ανατομική του νεφρού, ιστολογία των νεφρώνων. Σπειραματική διήθηση. Επαναρρόφηση - Απέκκριση. Συμπύκνωση και αραιώση των ούρων. Σχηματισμός των ούρων. Λειτουργίες του ουροφόρου σωληναρίου. Ούρηση. Ισορροπία υγρών και ηλεκτρολυτών– Έλεγχος του pH. Ενδοκρινική λειτουργία των νεφρών. Οξεοβασική Ισορροπία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	160
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Γραπτές εφ' όλης της ύλης του μαθήματος (100%)		

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Silverthorn D.U., Φυσιολογία του ανθρώπου, Αθήνα: Broken Hill Publishers, 2018
- Guyton AC, Hall JE. Ιατρική Φυσιολογία. 13η Έκδοση. Αθήνα: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου ΑΕ, 2017.
- Πλέσσας Σ. Φυσιολογία του ανθρώπου. Αθήνα: Φάρμακον Τύπος, 2010.
- Hall JE. Ανασκόπηση Ιατρικής Φυσιολογίας. Αθήνα: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου ΑΕ, 2010
- Mulroney SE, Adam MK . Βασικές Αρχές Φυσιολογίας. Αθήνα: Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης, 2010.
- Χανιώτης Φ. Φυσιολογία του Ανθρώπου. Αθήνα: Εκδόσεις Λίτσας, 2009.
- Boron W, Boulraep E. Ιατρική Φυσιολογία. Αθήνα: Ιατρικές εκδόσεις Π.Χ.Πασχαλίδης, 2006.
- McGeown JG. Συνοπτική Φυσιολογία του Ανθρώπου. Αθήνα: Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης, 2008.
- Netter F. Άτλας Φυσιολογίας του Ανθρώπου. Αθήνα: Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης, 2004.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Ι

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-1030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ & ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία (διαλέξεις) και Εργαστήριο (εργαστηριακές ασκήσεις)		Θεωρία: 3 Εργαστήριο: 2 ΣΥΝΟΛΟ: 5	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα ειδικής υποδομής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση από τον φοιτητή των απαραίτητων κινήσιολογικών & εμβιομηχανικών γνώσεων που απαιτεί το γνωστικό αντικείμενο της Φυσικοθεραπείας δηλ. η αναγνώριση, μελέτη και ανάλυση της ανθρώπινης κίνησης. Δίνεται έμφαση, τόσο στη λειτουργία των βιολογικών υλικών και κατασκευών, όσο και στην επίδραση των φορτίων στους ανθρώπινους ιστούς και συστήματα. Ειδικότερα, ο φοιτητής μελετά τις αρχές που διέπουν την κίνηση, την μηχανική των βιολογικών υλικών, την ορολογία που χρησιμοποιείται, τον ρόλο της μυϊκής δράσης, καθώς και την επίδραση των ενδογενών & εξωγενών παραγόντων (π.χ. της βαρύτητας) σ' αυτή και την διαδικασία-μεθοδολογία ανάλυσης της κίνησης. Ταυτόχρονα, αποκτά ολοκληρωμένες

γνώσεις κινησιολογίας & εμβιομηχανικής της Ωμικής Ζώνης.

Ο φοιτητής, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, θα είναι σε θέση:

- να κατανοεί και να αναλύει την ανθρώπινη κίνηση μέσω των αρχών της μηχανικής,
- να πραγματοποιεί τις κινήσεις που του ζητούνται ή να ονομάζει τις κινήσεις που παρατηρεί, άρα να αναγνωρίζει και να χρησιμοποιεί τη σχετική ορολογία,
- να κατανοεί και να αναγνωρίζει την επίδραση εσωτερικών & εξωτερικών παραγόντων στην κίνηση και να μπορεί να τροποποιεί την κίνηση επιτυγχάνοντας τις επιθυμητές αλλαγές (π.χ. στο μυϊκό έργο) με την διαχείριση εσωτερικών & εξωτερικών παραγόντων (π.χ. μεταβολή μοχλοβραχίονα, αλλαγή θέσης κ.α.),,
- να αντιλαμβάνεται τους νευρομυϊκούς μηχανισμούς που διέπουν την κίνηση,
- να προσδιορίζει το μυϊκό έργο που επιτελείται,
- να κατανοεί την κινησιολογία & την παθοκινησιολογία της Ωμικής Ζώνης και των επιμέρους συστατικών της,
- να αναγνωρίζει - αξιολογεί τη λειτουργία των κατασκευών της ωμικής ζώνης κατά την κίνηση και να την αναλύει λεπτομερώς.
- να πραγματοποιεί ψηλάφηση των ιστών της ωμικής ζώνης και δια χειρός έλεγχο της μυϊκής ισχύος των συγκεκριμένων μυών.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών (internet, βάσεις δεδομένων, λογισμικά, κα)
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη ικανότητας γραπτής και προφορικής παρουσίασης της επιστημονικής γνώσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **Εισαγωγή στη Κινησιολογία & στη Μηχανική της Κίνησης.**

Ιστορική αναδρομή. Η φιλοσοφία της αναγκαιότητας της μελέτης της κίνησης και η χρησιμότητά της στη φυσικοθεραπεία. Βιολογική Μηχανική: Ορισμός, επιστημονικά πεδία & εφαρμογές, παρελθόν, παρόν και μέλλον. Βασικές αρχές. Το ανθρώπινο σώμα και τα τμήματά του. Συστήματα αναφοράς- Επίπεδα & άξονες κίνησης. Το ανθρώπινο σώμα και το εξωτερικό περιβάλλον. Θέσεις που μπορεί να λάβει το ανθρώπινο σώμα (όρθια, πρηνή κτλ)

Δύναμη, ροπή, τριβή, βαρύτητα, μοχλοί, ζεύγη δυνάμεων, γωνία έλξης, κέντρο μάζας, ορμή – αδράνεια, έργο – ενέργεια.

Εργαστήριο: Ανθρώπινο Σώμα & περιβάλλον χώρος. Κατανόηση του σχήματος του ανθρωπίνου σώματος και των επιμέρους τμημάτων του. Θέσεις που μπορεί να λάβει το

σώμα στο χώρο. Σχέση σώματος , τμημάτων σώματος και συστημάτων αναφοράς (επίπεδα & άξονες). Παραδείγματα και εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινήσεις & Συστήματα αναφοράς - Ορολογία.**

Είδη οστών & αρθρώσεων. Βαθμοί ελευθερίας. Βασικές αρχές κίνησης των αρθρώσεων. Ορολογία & ονοματολογία των κινήσεων. Τροχιά κίνησης. Οι κινήσεις των τμημάτων του σώματος και το εύρος τους.

Εργαστήριο: Κινήσεις Ανθρωπίνου Σώματος. Αναγνώριση και εκτέλεση όλων των κινήσεων του σώματος σε διαφορετικές θέσεις στο χώρο και σε διαφορετικά τμήματα της τροχιάς κίνησης . Παραδείγματα και εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Μυϊκή Λειτουργία.**

Εισαγωγή στους μύες (κατασκευή – τύποι). Φυσιολογικό & μηχανικό πλεονέκτημα μυός. Είδη μυϊκών συστολών. Μηκοδυναμική & ταχοδυναμική σχέση. Γωνία πρόσφυσης. Βασικές αρχές ελέγχου της μυϊκής ισχύος. Ζεύγη μυϊκών δυνάμεων στο ανθρώπινο σώμα και ο ρόλος τους.

Εργαστήριο: Κινήσεις Ανθρωπίνου Σώματος & Μυϊκό Έργο I. Παρουσίαση –ψηλάφηση των τμημάτων του μυ κατά την συστολή. Αναγνώριση του μυϊκού έργου κατά την εκτέλεση κινήσεων μεμονωμένων τμημάτων του σώματος σε διαφορετικές θέσεις στο χώρο. Παραδείγματα και εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Συντονισμός του Μυϊκού Συστήματος.**

Ο ρόλος των μυών και ο συντονισμός του μυϊκού συστήματος. Μονοαρθρικοί – διάρθριοι – πολυαρθρικοί. Πρωταγωνιστές, ανταγωνιστές, συνεργοί, εξουδετεροποιοί & σταθεροποιοί μύες.

Συστήματα δυνάμεων. Σύνθεση και ανάλυση δυνάμεων. Δράση – αντίδραση. Μοχλοί & τροχαλίες. Μοχλοβραχίονες. Κινητικές αλυσίδες.

Εργαστήριο: Κινήσεις Ανθρωπίνου Σώματος & Μυϊκό Έργο II. Εντοπισμός- επίδειξη μονοαρθρικού και πολυαρθρικού μυ. Αναγνώριση του μυϊκού έργου κατά την εκτέλεση κινήσεων του σώματος σε διαφορετικές θέσεις στο χώρο. Εντοπισμός μυϊκών ομάδων και του ρόλους τους καθώς δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένες κινήσεις. Παραδείγματα και εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία του Ανθρωπίνου Σώματος ως σύνολο.**

Εισαγωγή στην κινησιολογία του άνω & κάτω άκρου: οστεολογία, ομάδες μυών, λειτουργικότητα και ρόλος. Ωμοβραχιόνιος ρυθμός. Διαφορές και ομοιότητες μεταξύ των άκρων.

Εισαγωγή στην Κινησιολογία της Σπονδυλικής Στήλης: οστεολογία, ομάδες μυών, λειτουργικότητα και ρόλος των τμημάτων της στην στάση και την κίνηση. Ομοιότητες & διαφορές των τμημάτων της σπονδυλικής στήλης. Οι κινήσεις της λεκάνης – οσφυοπελvikός ρυθμός. Σύνδεση κορμού – λεκάνης – κάτω άκρου.

Παρουσιάζονται και επεξηγούνται χαρακτηριστικά παραδείγματα κινήσεων ή κατασκευών του ανθρωπίνου σώματος όπου βρίσκουν εφαρμογή οι αρχές που διδάχθηκαν στα προηγούμενα μαθήματα: συνεργασία τετρακεφάλου μυός – ισchioκνημιαίων μυών και ανοιχτή – κλειστή κινητική αλυσίδα, μοχλοί & πελματιαίοι καμπήρες, ζεύγος δυνάμεων – κλίσεις λεκάνης και κινητική αλυσίδα, κατάφυση καμπηρών μυών του αγκώνα – ταχύτητα & δύναμη κτλ.

Εργαστήριο: Κινήσεις Ανθρωπίνου Σώματος & Μυϊκό Έργο III. Αναγνώριση του μυϊκού έργου κατά την εκτέλεση κινήσεων του σώματος σε διαφορετικές θέσεις στο χώρο, σε

διαφορετικές τροχιές σε συνδυασμό με το φυσιολογικό και μηχανικό πλεονέκτημα. Εντοπισμός μυϊκών ομάδων και του ρόλους τους που δραστηριοποιούνται σε συγκεκριμένες κινήσεις. Ρόλος και ενεργοποίηση μονοαρθρικών και πολυαρθρικών μυών στις συγκεκριμένες κινήσεις. Παραδείγματα και εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Εισαγωγή στην Ανάλυση της Ανθρώπινης Κίνησης.**

Στάδια ανάλυσης της κίνησης - μεθοδολογία. Παρατήρηση. Οριοθέτηση της κίνησης. Επιμέρους διαχωρισμός της κίνησης σε στάδια. Αναγνώριση παραγόντων που επιδρούν στην κίνηση. Συλλογισμός & εξαγωγή συμπερασμάτων. Κινησιολογική ανάλυση καθημερινών δραστηριοτήτων: ανέβασμα – κατέβασμα σκάλας, αλλαγής θέσης του σώματος κτλ.

Εργαστήριο: Κινήσεις Ανθρώπινου Σώματος & Μυϊκό Έργο III. Αναγνώριση, ανάλυση και εκτέλεση από τους σπουδαστές κινήσεων που απαιτούν αλλαγές στο μυϊκό έργο όσον αφορά στον τύπο της μυϊκής συστολής και στην συνεργασία των μυϊκών ομάδων. Παραδείγματα και εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Επίδραση Εξωγενών Παραγόντων στην Κίνηση.**

Κίνηση και φυσικό περιβάλλον: έλξη της γης, αντίσταση του αέρα, επίδραση του υγρού στοιχείου, εξωτερική αντίσταση κτλ. Κίνηση και εξωτερικά αντικείμενα: ώθηση & έλξη, ρίψη, πλήξη, λάκτισμα, πρόσκρουση, τριβή, ανάρτηση & υποστήριξη. Παρουσίαση και ανάλυση χαρακτηριστικών παραδειγμάτων.

Εργαστήριο: Αναγνώριση & εκτέλεση της επίδρασης στο μυϊκό έργο ενδογενών & εξωγενών παραγόντων: αυξο-μείωση μοχλοβραχίονα δύναμης - αντίστασης, αλλαγή κινητικής αλυσίδας, χρήση αντικειμένων (λάστιχα, ελατήρια κ.α.) κτλ. Παραδείγματα και εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Εμβιομηχανική μελέτη της Κίνησης**

Παρατήρηση. Ποσοτικές παράμετροι της κίνησης: καταγραφή χρόνου και απόστασης. Κινηματική ανάλυση: Ορισμός, βασικές αρχές, τεχνικές (φωτογραφική, γωνιομέτρηση κ.α.). Ευθύγραμμη – κυκλική κίνηση, κινηματική στις 2 & στις 3 διαστάσεις. Μετατόπιση, ταχύτητα κτλ.

Κινητική ανάλυση: Ορισμός, βασικές αρχές, τεχνικές. Μονόμετρα & διανυσματικά μεγέθη, Εσωτερικό – εξωτερικό γινόμενο. Εσωτερικές & εξωτερικές δυνάμεις. Ενεργειακές απαιτήσεις της κίνησης. Σύνδεση Κινητικής & Κινηματικής ανάλυσης. Τεχνικές: Δαπεδοδυναμόμετρα, οπτοηλεκτρονικοί μετρητές, ηλεκτρογωνιόμετρα, EMG κτλ.).

Εργαστήριο: Παρουσίαση, ανάλυση και εκτέλεση μετακινήσεων του ανθρώπινου σώματος με έμφαση στις επιμέρους μυοσκελετικές κατασκευές πχ. ωμική ζώνη & ωμοβραχιόνιος ρυθμός, κορμός – λεκάνη και πυελικός ρυθμός κτλ. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Νευρομυϊκός Έλεγχος της ανθρώπινης Κίνησης.**

Νευροφυσιολογική βάση της ανθρώπινης κίνησης. Κεντρικό & περιφερικό νευρικό σύστημα. Ιδιοδεκτικοί υποδοχείς. Κινητική μονάδα. Μυϊκός τόνος. Εκούσια & αντανakλαστική κίνηση.

Εργαστήριο: Παρουσιάζονται και αναλύονται παραδείγματα της ανθρώπινης κίνησης που εμπεριέχουν τα στοιχεία που έχουν ήδη διδαχθεί στις προηγούμενες ενότητες με σκοπό την εμπέδωση γνώσεων. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Όρθια Στάση & Ισορροπία.**

Κέντρο βάρους, σταθερότητα & ισορρόπηση. Έλεγχος ισορροπίας και παράγοντες που την επηρεάζουν. Μυϊκό έργο στην όρθια θέση. Σημασία της όρθιας στάσης. Υποστήριξη & παράγοντες σχετικοί με την όρθια στάση. Προσαρμογές της στάσης & της ισορροπίας σε εξωγενείς παράγοντες. Διαφοροποιήσεις λόγω αλλαγής θέσης: τετραποδική στήριξη, γονυπετής θέση κτλ.

Εργαστήριο: Παρουσίαση, εκτέλεση και ανάλυση από τους σπουδαστές κινήσεων & μετακινήσεων του ανθρώπινου σώματος, καθώς και καθημερινών δραστηριοτήτων (π.χ. ανέβασμα σκάλας, έγερση από κάθισμα κτλ.). Άσκηση στη μεθοδολογία της ανάλυσης κίνησης. Παραδείγματα & εφαρμογές με έμφαση στην όρθια στάση & ισορροπία. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Βασικές Αρχές Βιολογικής Μηχανικής, Μηχανική Βιολογικών Υλικών & Ρευστών.**

Βασικές αρχές αντοχής υλικών: Είδη φορτίων (συμπιεστικά, εφελκυστικά, διατμητικά, στροφικά, καμπτικά, σύνθετα). Stress-strain διαγράμματα (yield points, σημεία θραύσης, κόπωση, υστέρηση, ελαστικότητα, πλαστικότητα). Σταθερές χαρακτηρισμού των ιδιοτήτων των υλικών (young modulus, shear modulus, poisson's ratio κλπ.). Ισότροπα, ανισότροπα, ορθότροπα υλικά. Βιολογικά υλικά-Εισαγωγή. Γλοιότητα-Ελαστικότητα-Γλοιοελαστικότητα. Γλοιοελαστικές ιδιότητες και απλά μαθηματικά μοντέλα γλοιοελαστικών υλικών (Creep κλπ).

Μηχανικές Ιδιότητες: Οστού, χόνδρου, τένοντα, συνδέσμου, δέρματος & νευρικού ιστού. Επιπτώσεις της γήρανσης και της ακινητοποίησης στα βιολογικά υλικά. Βασικές αρχές Μηχανικής των Αερίων & των Υγρών. Είδη ροής.

Εργαστήριο: Ανάλυση Σύνθετων Δραστηριοτήτων. Παρουσίαση και ανάλυση σύνθετων δραστηριοτήτων (πχ. αθλητικών) που εμπεριέχουν ώθηση, έλξη, ρίψη, πλήξη, λάκτισμα, πρόσκρουση, υποστήριξη κτλ. Παρουσίαση και ανάλυση σύνθετων υποθετικών δραστηριοτήτων (π.χ. δραστηριότητες του σώματος με περιορισμό της κίνησης μιας περιοχής του) με σκοπό την παρατήρηση και την αναγνώριση των διαφοροποιήσεων από την φυσιολογική κίνηση και την χρησιμότητα αυτών των πληροφοριών στην κλινική πρακτική. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Εισαγωγή στην Ανθρώπινη Βάδιση.**

Ιστορική αναδρομή. Χρησιμότητα της μελέτης της βάδισης. Περιγραφή. Ορισμοί & φάσεις – κύκλος βάδισης. Ανατομική και κινησιολογική ανάλυση. Μηχανικές αρχές της βάδισης. Μακροσκοπική κινηματική ανάλυση: χρονικοί & τοπογραφικοί παράμετροι (temporal & spatial). Παραλλαγές της βάδισης. Τρέξιμο. Διαφορές στάσης – βάδισης – τρεξίματος.

Εργαστήριο: Παρατήρηση και εκτέλεση του κύκλου της βάδισης. Αδρή καταγραφή χρονικών και τοπογραφικών χαρακτηριστικών. Σχέση χρονικών και τοπογραφικών παραμέτρων. Η επίδραση διαφόρων παραγόντων (ταχύτητα, έδαφος κτλ) στον κύκλο της βάδισης. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική της Ωμικής Ζώνης.**

Ωμοπλάτη, κλείδα, βραχιόνιο. Ωμοπλατοθωρακική, γληνοβραχιόνια, ακρωμιοκλειδική και στερνοκλειδική άρθρωση. Σύνδεσμοι. Οστική γεωμετρία αρθρικών επιφανειών. Αρθροκινηματική και οστεοκινηματική της περιοχής.

Οι μύες της περιοχής & η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές – ανταγωνιστές – εξουδετεροποιοί. Σταθεροποιητικός ρόλος των μυών & μηχανισμοί σταθερότητας.

Μυϊκά ζεύγη δυνάμεων και σύγκριση μυϊκών δυνάμεων. Πέταλο στροφών μυών. Ανάλυση των δυνάμεων και φορτίων στην Ωμική Ζώνη κατά την διάρκεια δραστηριοτήτων. Ανάλυση λειτουργικών δραστηριοτήτων και κλινικών σεναρίων. Παθοκινησιολογία.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής της ωμικής ζώνης ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της περιοχής. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων σε ανοιχτή και κλειστή βιοκινητική αλυσίδα με χρήση εξοπλισμού (λάστιχα, βάρη, μονόζυγο κτλ). Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class). Χρήση λογισμικών & προγραμμάτων σχετικών με το μάθημα (προγράμματα παρουσίασης, ανάλυσης κίνησης κτλ)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	120
	Εργαστήριο	90
	Σύνολο Μαθήματος	210
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (50%), η οποία μπορεί να περιλαμβάνει: ✓ Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος. ✓ Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης ή Ανάπτυξης που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος. Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται καθ' όλη την διάρκεια του εξαμήνου με εργαστηριακές ασκήσεις υποχρεωτικού χαρακτήρα που αποτελούν προϋπόθεση για την συμμετοχή στη τελική προφορική εξέταση (50%) που αναφέρεται σε επίδειξη δεξιοτήτων και ανάλυσης κίνησης. Θα υπάρχει Τράπεζα Θεμάτων με όλα τα θέματα προηγούμενων εξετάσεων και εργασιών.	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Abernethy, B. *The biophysical foundations of human movement*. Champaign: Human Kinetics, 2005.

- Craik, R.L., Oatis, C.A. *Gait analysis : theory and application*. St. Louis: Mosby, 1995.
- Cutter, N.C., Kevorkian, G.C. *Handbook of manual muscle testing*. New York: McGraw-Hill, 1999.
- Daniels & Worthingham. Έλεγχος Μυϊκής Ισχύος. Salto, 2000.
- Enoka, R.M. Αρχές Εμβιομηχανικής & Φυσιολογίας της Κίνησης. Εκδόσεις Πασχαλίδης, 2007.
- Floyd, R. T. *Manual of structural kinesiology*. Boston :McGraw Hill, 2007.
- Frost, R. *Applied kinesiology: a training manual and reference book of basic principles and practices*. Berkeley: North Atlantic Books, 2002.
- Hall, S.J. Εμβιομηχανική. Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου, Αθήνα, 2005.
- Hamill, J., Knutzen, K.M. Βασική βιομηχανική της ανθρώπινης κίνησης. Αθήνα, Πασχαλίδης, 2007.
- Hamilton, N., Luttgens, K. Κινησιολογία: επιστημονική βάση της ανθρώπινης κίνησης. Αθήνα: Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε , 2013.
- Hoffman, S.J. *Introduction to kinesiology: studying physical activity*. Champaign: Human Kinetics, 2005.
- Houghlum P.A. & Bertoli D.B. *Brunnstrom's κλινική κινησιολογία*. Αθήνα :Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε , 2012.
- Karandji, I. A. Λειτουργική Ανατομική των Αρθρώσεων. (Vol. I,II,III), Πασχαλίδης, 2021.
- Levangie, P.K., Norkin, C.C. *Joint structure and function: a comprehensive analysis*. Philadelphia: F.A. Davis Company, 2001.
- Muscolino J.E. Κινησιολογία. Εκδόσεις Λαγός 2021.
- Neumann, D.A. *Kinesiology of the musculoskeletal system: foundations for physical rehabilitation*. 3rd edition, Elsevier 2017
- Nordin, M., Frankel, V.H. *Basic biomechanics of the musculoskeletal system*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2001.
- Oatis, C.A. Κινησιολογία. Η μηχανική & η παθομηχανική της ανθρώπινης κίνησης. Τόμος I-II, Εκδόσεις Gotsis 2013.
- Ozkaya, N.,Nordin, M. *Fundamentals of biomechanics: equilibrium, motion and deformation*. New York: Springer, 1999.
- Perry J. *Gait analysis: Normal and Pathological function*. SLACK Incorporated 1992.
- Perry, J.F., Rohe, D.A., Garcia, A.O. *The kinesiology workbook*, Philadelphia: F.A. Davis Company, 1992.
- Rose, J., Gamble, J.G. *Human walking*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2006.
- Soderberg, G.L. *Kinesiology: application to pathological motion*. Baltimore: Williams & Wilkins, 1996.
- Trew, M., Everett, T. *Human movement: an introductory text*. Edinburg: Elsevier / Churchill Livingstone, 2005.
- Tyldesley, B., Grieve, J.I. Μύες, Νεύρα και Κίνηση. Αθήνα, Παρισιάνος, 1995.
- Zatsiorsky, V.M. *Kinetics of human motion*. Champaign: Human Kinetics, 2002.
- Wood, T.M., Zhu, W. *Measurement theory and practice in kinesiology*. Champaign: Human Kinetics, 2006.
- Whittle, M.W. *Gait analysis: an introduction*. Oxford: Butterworth-Heinemann, 1996.
- Winter, D.A. *Biomechanics and motor control of human movement*. Hoboken: Wiley, 2005.
- Σφετσίωρης, Δ. Κινησιολογία Άνω Άκρου. Αθήνα: d.K.S., 2005.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Biomechanics*
- *Journal of Anatomy*
- *Clinical Biomechanics*
- *Electromyography and Clinical Neurophysiology*
- *Journal of Electromyography and Kinesiology*
- *Spine*

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Α ΒΟΗΘΕΙΕΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-1040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία (Διαλέξεις)		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικής Υποδομής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι πρώτες βοήθειες είναι αναμφισβήτητα χρήσιμη γνώση όχι μόνο σε φοιτητές αλλά και στο ευρύ κοινό δεδομένου ότι ιδιαίτερα σήμερα έχουν αυξηθεί τα επείγοντα περιστατικά που χρειάζονται βοήθεια, στο δρόμο, στη δουλειά ή στο οικογενειακό περιβάλλον. Σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση του φοιτητή, με επιστημονικό αλλά συγχρόνως απλό τρόπο της φροντίδας που παρέχεται σε ασθενείς ή τραυματίες, με όποια διαθέσιμα μέσα υπάρχουν, σε καταστάσεις αιφνίδιες και απειλητικές για τη ζωή.

Μετά το τέλος του μαθήματος ο φοιτητής θα είναι ικανός:

- Να αναγνωρίζει τους στόχους της παροχής πρώτων βοηθειών
- Να εκτιμά τις επείγουσες καταστάσεις που απαιτούν ειδικευμένη βοήθεια
- Να αναγνωρίζει τα συμπτώματα κακώσεων και παθολογικών καταστάσεων που χρήζουν άμεσης παροχής πρώτων βοηθειών
- Να καθορίζει τον τρόπο μεταφοράς του θύματος σε επείγουσες καταστάσεις
- Να παρέχει πρώτες βοήθειες, σε ορισμένες καταστάσεις (π.χ. πνιγμός, πνιγμονή), εφόσον χρειαστεί.
- Να παρέχει πρώτες βοήθειες σε θύμα που έχει καταρρεύσει
- Να γνωρίζει τη χρήση απλών αντικειμένων στην εφαρμογή των πρώτων βοηθειών.
- Να χρησιμοποιεί το φαρμακείο πρώτων βοηθειών

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Κριτική σκέψη

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή, σκοπός των πρώτων βοηθειών, τα πρώτα βήματα των πρώτων βοηθειών, η αξιολόγηση πάσχοντα και η εξέταση και η αφαίρεση των ρούχων.
- Η κάκωση από μηχανικά αίτια, τροχαίες κακώσεις, εκδορά, θλάση, τραύμα, κατάγματα, εξάρθραμα, διαστρέμματα, κατάγματα άκρων, κάταγμα κρανίου κάταγμα προσώπου, κάταγμα σπονδυλικής στήλης, αναγνώριση, παροχή πρώτων βοηθειών.
- Η κάκωση από μηχανικά αίτια, κακώσεις θώρακα, κοιλίας και οφθαλμών, αναγνώριση, παροχή πρώτων βοηθειών.
- Αιμορραγία, είδη αιμορραγίας, κλινική εικόνα, πρώτες βοήθειες. Αιμορραγία από διάφορα όργανα, παθολογικές αιμορραγίες (ρινορραγία, ωτορραγία, γαστρορραγία, αιμόπτυση), αιμόσταση. Καταπληξία (Shock), πρώτες βοήθειες.
- Εισαγωγή στην βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ). Βασική υποστήριξη της ζωής σε ενήλικα (BLS). Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση με απινιδιστή. Απόφραξη αεραγωγών από ξένο σώμα /Πνιγμονή. Παροχή πρώτων βοηθειών.
- Επείγοντα Περιστατικά σε Παιδιά και βρέφη: βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση, απόφραξη αεραγωγών από ξένο σώμα/πνιγμονή. Παροχή πρώτων βοηθειών.
- Επείγοντα Αναπνευστικά και Καρδιαγγειακά προβλήματα. Δύσπνοια, άσθμα, οξύ πνευμονικό οίδημα, στηθάγχη, έμφραγμα του μυοκαρδίου, πνιγμός. Παροχή πρώτων βοηθειών.
- Επείγοντα Νευρολογικά προβλήματα. Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο, επιληπτική κρίση, διαταραχές συμπεριφοράς. Παροχή πρώτων βοηθειών.
- Αλλεργικές αντιδράσεις, αναφυλακτικό σοκ. Δήγματα εντόμων, φιδιών, σκορπιού, σκύλου. Δηλητηριάσεις, σημεία και συμπτώματα, απομάκρυνση και εξουδετέρωση του δηλητηρίου. Ταξινόμηση συμπτωμάτων, ειδικές αγωγές και αντίδοτα δηλητηρίων. Αναγνώριση και παροχή πρώτων βοηθειών.
- Επείγοντα περιστατικά από την επίδραση περιβάλλοντος. Υποθερμία, υπερθεμία, ηλεκτροπληξία, εγκαύματα. Αναγνώριση και παροχή πρώτων βοηθειών.
- Επίδεσμοι – επιδεσμολογία, ποικιλία επιδέσμων. Τριγωνικοί επίδεσμοι: επίδεση κεφαλής, άνω άκρου, θώρακα, άκρας χείρας και άκρου ποδός, σιαγώνας, γόνατος και αγκώνα με τριγωνικό επίδεσμο. Κυλινδρικοί επίδεσμοι: επίδεση καρπού και άνω άκρου με κυλινδρικό επίδεσμο. Οκτοειδείς επιδέσεις αγκώνα, άνω άκρου, δακτύλων και άκρου ποδός. Επίδεση κεφαλής και ματιού. Δικτυωτοί επίδεσμοι. Νάρθηκες. Κουτί πρώτων βοηθειών
- Διακομιδή πάσχοντος. Φορεία, στρώσιμο του φορείου, τοποθέτηση του πάσχοντα σε φορείο, εναλλακτικά φορεία. Κατανομή βάρους και τεχνικές μεταφοράς. Μεταφορά του αρρώστου και του τραυματία, μεταφορά με φορείο, άλλες μέθοδοι μεταφοράς: με τα χέρια, στον ώμο, με επιβατηγό αυτοκίνητο.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. και Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας
	Διαλέξεις	150
	Σύνολο	150
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (100%) εφ' όλης της ύλης που μπορεί να περιλαμβάνει: ✓ ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ✓ ερωτήσεις σωστού-λάθους, ✓ συμπλήρωση κενών ✓ ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης ✓ ερωτήσεις ανάπτυξης κειμένου	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- AAOS (American Academy of Orthopaedic Surgeons :Επείγουσα Ιατρική Broken Hill-Πασχαλίδης 2014
- Μπαλτόπουλος Γ. Πρώτες βοήθειες. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης, 2001.
- Πετρίδης Α, Ευτυχίδου ΕΠ, Τσόχας Κ. Πρώτες Βοήθειες. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδης, 2012.
- Πρώτες Βοήθειες Βρετανικού Ερυθρού Σταυρού. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, 2010.
- American Red Cross. Textbook of first aid fast. American National Red Cross, 2003.
- Jones & Bartlett Learning. Emergency Care and transportation of the sick and injured. NY: American Academy of Orthopaedic Surgery, 2010.
- Επείγουσα ιατρική με έγχρωμες εικόνες, Knoop Kevin J., Lawrence Stack B., Storrow Alan B., Πασχαλίδης – Broken Hill, Αθήνα 2008
- Σεραφείμ Νανας: Πρώτες Βοήθειες-Προνοσοκομειακή Ιατρική-Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση Εκδόσεις Ι.Παρισιάνος 2013
- Schua S. Εγχειρίδιο επειγόντων περιστατικών. Αθήνα: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου ΑΕ, 2006
- Olasveengen, Theresa M., et al. "European resuscitation council guidelines 2021: basic life support." Resuscitation 161 (2021):98- 114.
- Lott, Carsten, et al. "European Resuscitation Council Guidelines 2021: cardiac arrest in special circumstances." Resuscitation 161 (2021): 152-219.
- Van de Voorde, Patrick, et al. "European resuscitation council guidelines 2021: paediatric life support." Resuscitation 161 (2021): 327-387.
- Ong, Gene Y., et al. "Comparison of paediatric basic life support guidelines endorsed by member councils of Resuscitation Council of Asia." Resuscitation Plus 16 (2023): 100506.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Resuscitation
- Scandinavian journal of trauma, resuscitation and emergency medicine
- Critical care and resuscitation : journal of the Australasian Academy of Critical Care Medicine

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-1050	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΘΕΩΡΙΑ: Διαδραστικές Διαλέξεις - Άσκηση πράξης		3	5
Σύνολο		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικής Υποδομής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αποτελεί την εισαγωγή στην εκπαίδευση των φοιτητών σε θέματα που αφορούν στους γραπτούς και «άγραφους» νόμους-αρχές Βιοηθικής και Δεοντολογίας, που διέπουν τα επαγγέλματα υγείας στην Ελλάδα και διεθνώς. Οι φοιτητές διδάσκονται το ρόλο και την συμβολή της επιστήμης της φυσικοθεραπείας στο χώρο της υγείας και την σχέση του φυσικοθεραπευτή με τον ασθενή, με το συγγενικό του περιβάλλον και με τους άλλους επαγγελματίες υγείας. Οι εξειδικευμένες ενότητες που αποτελούν τη διδακτέα ύλη

του μαθήματος εστιάζονται κυρίως:

- α) στην κατανόηση της ιστορικής διαδρομής της έννοιας «υγεία-ασθένεια» κατά την εξέλιξη της ανθρωπότητας,
- β) στην αντίληψη των βασικών αρχών δεοντολογίας και βιοηθικής κατά την εφαρμογή τεχνικών και μεθόδων φυσικοθεραπείας,
- γ) στην αναγνώριση των ενδείξεων και αντενδείξεων ανάλογα με την βιοηθική διάσταση των θεραπευτικών στόχων,
- δ) στην αντίληψη των βασικών αρχών δεοντολογίας στην έρευνα στο χώρο της υγείας και με εξειδίκευση στην φυσικοθεραπεία,
- ε) στην αντίληψη των βασικών αρχών δεοντολογίας στην άσκηση επαγγέλματος στο χώρο της υγείας και με εξειδίκευση στην φυσικοθεραπεία
- στ) στην κατανόηση και ανάλυση των Κωδίκων Δεοντολογίας των θεσμικών και επαγγελματικών οργάνων στο χώρο της υγείας και με εξειδίκευση στην φυσικοθεραπεία
- ζ) ανάλυση βασικών σύγχρονων προβληματισμών βιοηθικής που προκύπτουν από την εξέλιξη στο χώρο της υγείας και
- η) στην ανάλυση της ιστορίας της φυσικοθεραπείας και την κατανόηση της νομικής κατοχύρωσης του επαγγέλματος.

Με τον τρόπο αυτό οι φοιτητές θα μπορέσουν να αντιληφθούν την αξία του σεβασμού προς τον ασθενή και τη σημασία της εξασφάλισης της συναίνεσης στην λήψη των αποφάσεων. Επί πλέον θα μπορέσουν να κατανοήσουν την σημαντικότητα της βιοηθικής στο τομέα της έρευνας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη διερεύνηση της σύγχρονης αντίληψης της κατοχυρωμένης θέσης του φυσικοθεραπευτή στα πολυδύναμα κέντρα παροχής υπηρεσιών υγείας, σε όλες τις βαθμίδες φροντίδας υγείας και στη συμμετοχή του σε διεπιστημονικές ομάδες εργασίας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Κατανοήσει τις βασικές έννοιες της Βιοηθικής και Δεοντολογίας
- Γνωρίζει την σημασία αυτών των επιστημών στην άσκηση του επαγγέλματος
- Αποκτήσει τις επιδεξιότητες στην κατάρτιση και σχεδιασμό ερευνητικών προγραμμάτων από πλευράς βιοηθικής
- Έχει την ικανότητα να αναλύει απλές και σύνθετες έννοιες που αφορούν στην κοινωνιολογία στο χώρο της υγείας
- Έχει την ικανότητα της συνεργασίας με τους συμφοιτητές του/της να αναλύσει και να παρουσιάσει σύνθετα θέματα που αφορούν στην διεπιστημονική συνεργασία
- Έχει την δυνατότητα να κατανοεί την σημαντικότητα της τήρησης των αρχών βιοηθικής και δεοντολογίας στο χώρο της υγείας

Γενικές Ικανότητες	
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Ατομική εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών και άλλων υγειονομικών συνεργασιών	
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Θεωρητική εκπαίδευση φοιτητών - Ενότητες • ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ • ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ • ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ • ΑΡΧΗ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΕΒΑΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ • ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΠΟΡΡΗΤΟ • ΑΡΧΗ ΣΥΝΕΝΑΙΣΗΣ • ΒΙΟΗΘΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟ • ΒΙΟΗΘΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ • ΒΙΟΗΘΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ • ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΣΘΕΝΟΥΣ –ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑ ΥΓΕΙΑΣ-ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ • ΒΙΟΗΘΙΚΑ ΔΙΛΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ Ή ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ • ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ • ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ • ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ • ΝΟΜΙΚΑ ΚΑΤΟΧΥΡΩΜΕΝΟΙ ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ -ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	110
	Άσκηση πράξεις	10
	Ομαδικές εργασίες σε ανάλυση θεμάτων βιοηθικής και μελέτης της νομοθεσίας	10
	Μικρές ατομικές εργασίες κατανόησης θεμάτων	10
	Σύνολο μαθήματος	140
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Το μάθημα αξιολογείται με: ✓ Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%) και ✓ γραπτή τελική εξέταση (70%) που περιλαμβάνει χορήγηση ερωτηματολογίων που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος και αφορούν σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: • Ι.Πουλής, Π.Βλάχου :ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ 2017, ΕΚ.ΚΩΣΤΑΝΤΑΡΑΣ • Μ.Ηγουμενίδης : Βασική Βιοηθική , BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, CYPRUS,2020 • M.Kuczewski & R.Polansky, ΒΙΟΗΘΙΚΗ-ΑΡΧΑΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΕ ΣΥΧΡΟΝΟΥΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥΣ,εκ.Τραυλός, Αθήνα 2007- - Συναφή επιστημονικά περιοδικά: • Bioethics, © John Wiley & Sons Ltd • The American Journal of Bioethics • Welcome to Bioethics Today

ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓ. ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ								
1	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΙΙ	ΜΓΥ	Π2-2010	3	135			3	135	135	5
2	ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΙ	ΜΕΥ	Π2-2020	3	135	2	45	5	180	180	6
3	ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΓΥ	Π2-2030	3	135			3	135	135	4
4	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι	ΜΓΥ	Π2-2040	3	135			3	135	135	4
5	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ	ΜΓΥ	Π2-2050	3	135			3	135	135	5
6	ΗΛΕΚΤΡΟΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΘ	ΜΕ	Π2-2060	3	120	2	45	5	180	180	6
ΣΥΝΟΛΟ				18	810	4	90	22	900	900	30

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΤΟΜΙΑ II

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-2010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΤΟΜΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η Ανατομία II αποτελεί εισαγωγικό μάθημα για τα μαθήματα που πραγματεύονται τις παθήσεις του Νευρικού Συστήματος . Επίσης γίνεται παρουσίαση των υπόλοιπων συστημάτων εσωτερικών οργάνων, απαραίτητη για την κατανόηση της εσωτερικής παθολογίας.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα γνωρίζουν τη στοιχειώδη δομή του νευρικού κυττάρου και την λειτουργική σημασία αυτής.
- Θα είναι ικανοί να αναγνωρίζουν τις ανατομικές, εξελικτικές και λειτουργικοανατομικές διαιρέσεις του νευρικού συστήματος (σωματικό-φυτικό νευρικό σύστημα, κεντρικό-περιφερικό νευρικό σύστημα, πρόσθιος-οπίσθιος εγκέφαλος)
- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα να γνωρίζουν την αναλυτική περιγραφή των δομών που απαρτίζουν το κεντρικό νευρικό σύστημα: τελικός εγκέφαλος (ημισφαίρια και βασικά γάγγλια), διάμεσος εγκέφαλος, μέσος εγκέφαλος, παρεγκεφαλίδα, ρομβοειδής εγκέφαλος, νωτιαίος μυελός.
- Θα είναι ικανοί να αναγνωρίζουν τα διακριτά λειτουργικά συστήματα και τις δομές που τα απαρτίζουν και τις συνδέσεις αυτών (κινητικό-αισθητικό – μεταχιακό σύστημα).
- Θα έχουν αποκτήσει γνώση τη δομής του περιφερικού νευρικού συστήματος, τις μυϊκές ομάδες στις οποίες διανέμονται τα περιφερικά νεύρα και τις κινήσεις που εξυπηρετούν.
- Θα γνωρίζουν την αδρή περιγραφή των μερών που απαρτίζουν το αναπνευστικό, ουροποιητικό, γαστρεντερικό και ενδοκρινικό σύστημα.
- Θα γνωρίζουν την αδρή περιγραφή αισθητήριων οργάνων.
- Θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν την αποκτηθείσα γνώση προκειμένου να εμβαθύνουν στο κλινικό πρόβλημα και να σχεδιάζουν την κατάλληλη θεραπευτική παρέμβαση με ασφάλεια για τον ασθενή.
- Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση και θα είναι σε θέση να συμμετέχουν σε διεπιστημονικές ομάδες εργασίας για την ολιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων του ασθενή.
- Θα είναι εξοικειωμένοι με τους μηχανισμούς αναζήτησης νέας επιστημονικής γνώσης, αξιολόγησης της νέας πληροφορίας και εφαρμογής καινοτόμων θεραπευτικών μεθόδων.

Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία-συμμετοχή σε διεπιστημονικές ομάδες • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ • Δομή και λειτουργία νευρικού κυττάρου-νευρογλοιακού κυττάρου • Εξέλιξη νευρικού συστήματος • Μήνιγγες, εγκεφαλονωτιαίο υγρό, κοιλίες του εγκεφάλου. • Αγγείωση εγκεφάλου (αρτηρίες και φλέβες) • Τελικός εγκέφαλος: ημισφαίρια, βασικά γάγγλια • Διάμεσος εγκέφαλος: ραχιαίος θάλαμος, επιθάλαμος, υποθάλαμος, υποθαλάμια χώρα • Παρεγκεφαλίδα • Στέλεχος: μέσος εγκέφαλος, γέφυρα, προμήκης και εγκεφαλικές συζυγίες • Νωτιαίος μυελός • Περιφερικό νευρικό σύστημα • Αυτόνομο νευρικό σύστημα • Λειτουργικά συστήματα (πυραμιδικό, εξωπυραμιδικό, γενική αισθητικότητα (επιπολής και εν τω βάθει) • Αισθητήρια όργανα: οφθαλμός, αυτί. • Δομή μερών αναπνευστικού συστήματος (μύτη, λάρυγγας, τραχεία, βρόγχοι, πνεύμονες) • Δομή μερών ουρογεννητικού συστήματος (νεφρός, ουρητήρας, κύστη, ουρήθρα, έσω και έξω γεννητικά όργανα) • Δομή μερών γαστρεντερικού συστήματος (στοματική κοιλότητα, φάρυγγας, οισοφάγος, στόμαχος, λεπτό και παχύ έντερο, ήπαρ, πάγκρεας, χοληδόχος κύστη) • Δομή μερών ενδοκρινικού συστήματος (θυρεοειδής, παραθυρεοειδείς, επινεφρίδια, παγκρεατικά νησίδια, διάχυτο ενδοκρινικό σύστημα) • Δέρμα: στιβάδες και εξαρτήματα δέρματος

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	
	Ανάρτηση και διακίνηση βιβλιογραφίας Διαδραστική διδασκαλία	
	Ενημέρωση σχετικά με επιστημονικές δραστηριότητες (συνέδρια, ημερίδες)	
	Σύνολο	135
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		Γραπτή τελική εξέταση (100%) εφ' όλης της ύλης του μαθήματος που μπορεί να περιλαμβάνει: ✓ ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ✓ ερωτήσεις σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών ✓ ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης ✓ ερωτήσεις ανάπτυξης κειμένου

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *Platzer W, Fritsch H, Kohnel W, Kahle W, Frotscher M. Εγχειρίδιο Περιγραφικής Ανατομικής. 4/2023. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD*
- *Hansen J, Rubin M, Safdieh J. Netter's Κλινική Ανατομία και Νευροανατομία 3/2023. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD*
- *Johnson. ΝΕΥΡΟΑΝΑΤΟΜΙΑ, 1/2011. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ*
- *Waxman St. Κλινική Νευροανατομία, 1/2013. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD*
- *Παπαδόπουλος ΓΧ, Κεντρικό Νευρικό Σύστημα του ανθρώπου. 1/2021. UNIVERSITY STUDIO PRESS*
- *Marieb, Wilhelm, Mallatt. Ανατομία. 8/2018. ΛΑΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.*

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ – ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ II

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-2020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ & ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία (διαλέξεις) και Εργαστήριο (εργαστηριακές ασκήσεις)		Θεωρία: 3 Εργαστήριο: 2 ΣΥΝΟΛΟ: 5	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μάθημα Ειδικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση από τον φοιτητή των απαραίτητων κινησιολογικών & εμβιομηχανικών γνώσεων που απαιτεί το γνωστικό αντικείμενο της Φυσικοθεραπείας, δηλ. η μελέτη και ανάλυση της ανθρώπινης κίνησης με έμφαση στη

λεπτομερή σπουδή, τόσο της δραστηριοποίησης των μυοσκελετικών κατασκευών, όσο και της επίδρασης των φορτίων στους ανθρώπινους ιστούς και συστήματα. Ειδικότερα, ο φοιτητής μελετά αναλυτικά όλες τις κατασκευές του ανθρώπινου σώματος, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο συμβάλλουν τόσο στη σταθεροποίηση, όσο και στην κίνηση. Επίσης κατανοεί την επίδραση διαφόρων παραγόντων στην κίνηση και άρα γνωρίζει τόσο την μη φυσιολογική κίνηση, όσο και την διαφορά της φυσιολογικής από τη μη φυσιολογική.

Ο φοιτητής με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζει αναλυτικά την δομή και λειτουργία του μυοσκελετικού συστήματος και την συμβολή του στη κίνηση και την μετατόπιση του σώματος
- να κατανοεί και να αναλύει λεπτομερώς την φυσιολογική & παθολογική ανθρώπινη κίνηση,
- να αντιλαμβάνεται τους νευρομυϊκούς μηχανισμούς που διέπουν την κίνηση και να προσδιορίζει λεπτομερώς & αντικειμενικά το μυϊκό έργο που επιτελείται από κάθε μυοσκελετική κατασκευή,
- να κατανοεί την επίδραση ενδογενών & εξωτερικών παραγόντων στην κίνηση και να μπορεί να τροποποιεί την κίνηση προς την επιθυμητή κατεύθυνση (π.χ. μείωση των απαιτήσεων σε συγκεκριμένο μυϊκό έργο, μείωση των επιβαρύνσεων κτλ),
- να ψηλαφά τις υπό μελέτη περιοχές και να πραγματοποιεί δια χειρός έλεγχο της μυϊκής ισχύος των μυών του σώματος.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών (internet, βάσεις δεδομένων, λογισμικά, κα)
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη ικανότητας γραπτής και προφορικής παρουσίασης της επιστημονικής γνώσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική του Αγκώνα & του Αντιβραχίου.**
Περιφερικό τμήμα Βραχιονίου, εγγύς τμήμα κερκίδας & ωλένης. Βραχιονοωλένια, βραχιονοκερκιδική και άνω κερκιδωλενική άρθρωση. Σύνδεσμοι. Οστική γεωμετρία αρθρικών επιφανειών. Αρθροκινηματική και οστεοκινηματική της περιοχής.
Οι μύες της περιοχής & η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές – ανταγωνιστές – εξουδετεροποιοί. Σταθεροποιητικός ρόλος των μυών & μηχανισμοί σταθερότητας. Σύγκριση μυϊκών δυνάμεων και διαφοροποιήσεις μεταξύ πρηνισμού, υπτιασμού και μέσης θέσης. Ανάλυση των δυνάμεων & φορτίων στον αγκώνα κατά την διάρκεια δραστηριοτήτων και χρήσης βοηθημάτων (βακτηρίες κτλ). Ανάλυση λειτουργικών δραστηριοτήτων και κλινικών σεναρίων. Παθοκινησιολογία.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής του αγκώνα ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της περιοχής. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων σε ανοιχτή και κλειστή βιοκινητική αλυσίδα με χρήση εξοπλισμού (λάστιχα, βάρη, μονόζυγο κτλ). Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική του Καρπού.**

Περιφερικό τμήμα κερκίδας, ωλένης και οστά καρπού. Κάτω κερκιδωλενική άρθρωση κερκιδοκαρπική άρθρωση και λοιπές αρθρώσεις καρπού. Σύνδεσμοι. Οστική γεωμετρία αρθρικών επιφανειών. Αρθροκινηματική και οστεοκινηματική της περιοχής.

Οι μύες της περιοχής & η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές – ανταγωνιστές – εξουδετεροποιοί. Σταθεροποιητικός ρόλος των μυών & μηχανισμοί σταθερότητας. Σύγκριση μυϊκών δυνάμεων με κερκιδική έναντι ωλένιας απόκλισης καρπού. Ανάλυση των δυνάμεων & φορτίων στον καρπό κατά την διάρκεια δραστηριοτήτων και χρήσης βοηθημάτων (βακτηρίες κτλ). Ανάλυση λειτουργικών δραστηριοτήτων και κλινικών σεναρίων. Παθοκινησιολογία.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής του καρπού ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της περιοχής. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων σε ανοιχτή και κλειστή βιοκινητική αλυσίδα με χρήση εξοπλισμού (λάστιχα, βάρη, μονόζυγο κτλ). Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική της Άκρας Χείρας.**

Μετακάρπια και φάλαγγες του αντίχειρα και των δαχτύλων. Καρπομετακάρπιες, μεσομετακάρπιες, μετακαρποφαλαγγικές κα μεσοφαλαγγικές αρθρώσεις του αντίχειρα και των δαχτύλων. Σύνδεσμοι. Οστική γεωμετρία αρθρικών επιφανειών. Αρθροκινηματική και οστεοκινηματική της περιοχής.

Οι μύες της περιοχής & η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές – ανταγωνιστές – εξουδετεροποιοί. Σταθεροποιητικός ρόλος των μυών & μηχανισμοί σταθερότητας. Σύγκριση μυϊκών δυνάμεων. Συνεργική λειτουργία μυών του αντιβραχίου στο καρπό και στην άκρα χείρα. Ο ρόλος των πολυαρθρικών μυών και των ινώνων ελύτρων (pulleys) στη λειτουργικότητα του χεριού. Αρχιτεκτονική του χεριού ως σύνολο. Το χέρι σαν όργανο: Λαβές - Σύλληψη. Παραμορφώσεις σε λειτουργικές θέσεις. Η δύναμη της γροθιάς. Ανάλυση των δυνάμεων & φορτίων στον αντίχειρα και τα δάχτυλα κατά την διάρκεια δραστηριοτήτων και χρήσης αντικειμένων (μολύβι κτλ). Ανάλυση λειτουργικών δραστηριοτήτων και κλινικών σεναρίων. Παθοκινησιολογία.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής της άκρας χείρας ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της περιοχής. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων σε ανοιχτή και κλειστή βιοκινητική αλυσίδα με χρήση εξοπλισμού (λάστιχα, βάρη, μονόζυγο κτλ). Κατανόηση των λαβών στην πράξη. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική της Κεφαλής.**

Ο ρόλος των μυών του προσώπου και των οφθαλμών. Μηχανική της φωνής και των φωνητικών μυών. Μηχανική της κατάποσης. Κροταφογναθική άρθρωση & λειτουργία. Ανάλυση δυνάμεων στην κροταφογναθική άρθρωση.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής της κεφαλής ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της Κεφαλής. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων με έμφαση στη δραστηριοποίηση των επιμέρους κατασκευών. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική της Αυχενικής Μοίρας της Σπονδυλικής Στήλης (Α.Μ.Σ.Σ.).**

Όστα, αρθρώσεις, σύνδεσμοι & μύες: κατασκευή, κινηματική, αρθροκινηματική και κινητική. Οι μύες και η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές - Ανταγωνιστές - Εξουδετεροποιοί - Σταθεροποιοί. Ανάλυση δυνάμεων και φορτίων στην Α.Μ.Σ.Σ. κατά την λειτουργία της. Παθοκινησιολογία. Κλινικές παρατηρήσεις.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής της Α.Μ.Σ.Σ. ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της Α.Μ.Σ.Σ. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων με έμφαση στη δραστηριοποίηση των επιμέρους κατασκευών. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική της Θωρακικής Μοίρας της Σπονδυλικής Στήλης (Θ.Μ.Σ.Σ.) – Θώρακας - Αναπνοή.**

Όστα, αρθρώσεις, σύνδεσμοι & μύες: κατασκευή, κινηματική, αρθροκινηματική και κινητική. Οι μύες και η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές - Ανταγωνιστές - Εξουδετεροποιοί - Σταθεροποιοί. Ανάλυση δυνάμεων και φορτίων στην Θ.Μ.Σ.Σ. κατά την λειτουργία της. Παθοκινησιολογία. Κλινικές παρατηρήσεις.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής της Θ.Μ.Σ.Σ. ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της Θ.Μ.Σ.Σ. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων με έμφαση στη δραστηριοποίηση των επιμέρους κατασκευών και της αναπνοής. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική της Οσφυϊκής Μοίρας της Σπονδυλικής Στήλης (Ο.Μ.Σ.Σ.).**

Όστα, αρθρώσεις, σύνδεσμοι & μύες: κατασκευή, κινηματική, αρθροκινηματική και κινητική. Οι μύες και η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές - Ανταγωνιστές - Εξουδετεροποιοί - Σταθεροποιοί. Ανάλυση δυνάμεων και φορτίων στην Ο.Μ.Σ.Σ. κατά την λειτουργία της. Παθοκινησιολογία. Κλινικές παρατηρήσεις.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής της Ο.Μ.Σ.Σ. ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της Ο.Μ.Σ.Σ. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων με έμφαση στη δραστηριοποίηση των επιμέρους κατασκευών. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική της Λεκάνης & της Σπονδυλικής Στήλης στο σύνολο της.**

Όστα, αρθρώσεις, σύνδεσμοι & μύες: κατασκευή, κινηματική, αρθροκινηματική και κινητική. Οι μύες και η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές - Ανταγωνιστές - Εξουδετεροποιοί - Σταθεροποιοί. Ανάλυση δυνάμεων και φορτίων στην πύελο κατά την λειτουργία της. Παθοκινησιολογία. Κλινικές παρατηρήσεις. Πυελικό έδαφος. Συνεργασία των τμημάτων της Σπονδυλικής Στήλης και της λεκάνης κατά την κίνηση του σώματος. Ανάλυση κίνησης.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής της λεκάνης ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της περιοχής. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων με έμφαση στη δραστηριοποίηση των επιμέρους κατασκευών. Ασκήσεις πυελικού εδάφους. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική του Ισχίου.**

Ανώνυμο οστό & εγγύς τμήμα μηριαίου. Άρθρωση του ισχίου. Σύνδεσμοι. Οστική γεωμετρία αρθρικών επιφανειών & φυσιολογική ευθυγράμμιση της άρθρωσης. Αρθροκινηματική και οστεοκινηματική της περιοχής.

Οι μύες της περιοχής & η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές – ανταγωνιστές – εξουδετεροποιοί. Σταθεροποιητικός ρόλος των μυών & μηχανισμοί σταθερότητας. Σύγκριση μυϊκών δυνάμεων. Ανάλυση των δυνάμεων & φορτίων στο ισχίο κατά την διάρκεια δραστηριοτήτων (μονοποδική στήριξη κτλ) και χρήσης διαφορών βοηθημάτων (βακτηρίες κτλ). Ανάλυση λειτουργικών δραστηριοτήτων και κλινικών σεναρίων. Παθοκινησιολογία.

- Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής του ισχίου ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της περιοχής. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων σε ανοιχτή και κλειστή βιοκινητική αλυσίδα με χρήση εξοπλισμού (λάστιχα, βάρη κτλ). Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική του Γόνατος & της Επιγονατιδομηριαίας.**

Περιφερικό τμήμα μηριαίου, επιγονατίδα και εγγύς τμήμα κνήμης και περόνης. Κνημομηριαία & επιγονατιδομηριαία άρθρωση. Σύνδεσμοι. Οστική γεωμετρία αρθρικών επιφανειών & φυσιολογική ευθυγράμμιση των αρθρώσεων. Αρθροκινηματική και οστεοκινηματική της περιοχής.

Οι μύες της περιοχής & η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές – ανταγωνιστές – εξουδετεροποιοί. Σταθεροποιητικός ρόλος των μυών & μηχανισμοί σταθερότητας. Σύγκριση μυϊκών δυνάμεων. Ανάλυση των δυνάμεων & φορτίων στο γόνατο κατά την διάρκεια δραστηριοτήτων (μονοποδική στήριξη κτλ) και χρήσης διαφορών βοηθημάτων (βακτηρίες κτλ). Ανάλυση λειτουργικών δραστηριοτήτων και κλινικών σεναρίων. Παθοκινησιολογία.

- Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής του γόνατος ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της περιοχής. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων σε ανοιχτή και κλειστή βιοκινητική αλυσίδα με χρήση εξοπλισμού (λάστιχα, βάρη κτλ). Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική της Ποδοκνημικής και του άκρου Πόδα.**

Περιφερικό τμήμα κνήμης και περόνης, οστά ταρσού, μεταταρσίων και φαλάγγων των δακτύλων. Άνω & κάτω Κνημοπερονιαία, ποδοκνημική, υπαστραγαλική και λοιπές αρθρώσεις του άκρου πόδα. Σύνδεσμοι. Οστική γεωμετρία αρθρικών επιφανειών & φυσιολογική ευθυγράμμιση των αρθρώσεων. Αρθροκινηματική και οστεοκινηματική της περιοχής. Συνολική κίνηση του άκρου πόδα. Ποδικές καμάρες.

Οι μύες της περιοχής & η λειτουργία τους. Πρωταγωνιστές – ανταγωνιστές – εξουδετεροποιοί. Σταθεροποιητικός ρόλος των μυών & μηχανισμοί σταθερότητας. Σύγκριση μυϊκών δυνάμεων. Ανάλυση των δυνάμεων & φορτίων στην ποδοκνημική και τις λοιπές αρθρώσεις του άκρου πόδα κατά την διάρκεια δραστηριοτήτων (μονοποδική στήριξη κτλ) και χρήσης διαφορών βοηθημάτων (βακτηρίες κτλ). Φορτία στην πελματιαία επιφάνεια του άκρου πόδα κατά την διάρκεια της στήριξης. Ανάλυση λειτουργικών δραστηριοτήτων και κλινικών σεναρίων. Παθοκινησιολογία.

Εργαστήριο: Παρατήρηση-επισκόπηση της περιοχής της ποδοκνημικής & του άκρου πόδα ενός εθελοντή και σύγκριση με ένα πρόπλασμα. Ψηλάφηση μυών και μη συσταλτών δομών της περιοχής. Έλεγχος μυϊκής ισχύος των μυών της περιοχής. Ανάλυση κινήσεων σε ανοιχτή και κλειστή βιοκινητική αλυσίδα με χρήση εξοπλισμού (λάστιχα, βάρη κτλ). Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική ανθρώπινων δραστηριοτήτων Ι.**
Βάδιση, βάδιση με βοηθήματα, τρέξιμο, ανέβασμα-κατέβασμα σκάλα, όρθια θέση και στάση, κύλιση στο έδαφος από την ύπτια στη πρηνή, από το πάτωμα στη όρθια θέση, από την καθιστή στην όρθια θέση, ανύψωση και μεταφορά βάρους, χρήση οικιακών συσκευών, χρήση εργασιακού χώρου, ανύψωση αντικειμένων, δραστηριότητες υγιεινής φροντίδας σώματος, δραστηριότητες ένδυσης και υπόδησης, οδήγηση,
Δίνεται έμφαση στην κινητική και κινηματική ανάλυση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και ιδιαίτερα στη συμμετοχή και δράση των μυών. Παθοκινησιολογία.
Εργαστήριο: Εκτέλεση, παρατήρηση κα ανάλυση των δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν στη θεωρία. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.
- **Κινησιολογία & Εμβιομηχανική ανθρώπινων δραστηριοτήτων ΙΙ.**
Αθλητικές δραστηριότητες: ρίψεις, λάκτισμα, κολύμβηση. Δραστηριότητες αναψυχής: γκολφ, αντισφαίριση, ποδηλασία. Δραστηριότητες που παρουσιάζουν: πρόσκρουση, ώθηση και έλξη, μετακίνηση με ανάρτηση και χωρίς υποστήριξη.
Δίνεται έμφαση στην κινητική και κινηματική ανάλυση των συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και ιδιαίτερα στη συμμετοχή και δράση των μυών. Παθοκινησιολογία.
Εργαστήριο: Εκτέλεση, παρατήρηση κα ανάλυση των δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν στη θεωρία. Παραδείγματα & εφαρμογές. Αξιολόγηση φοιτητών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class). Χρήση λογισμικών & προγραμμάτων σχετικών με το μάθημα (προγράμματα παρουσίασης, ανάλυσης κίνησης κτλ)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δαστηριότητα	Φόρος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	135
	Εργαστήριο	45
	Σύνολο Μαθήματος	180
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (50%), η οποία μπορεί να περιλαμβάνει: ✓ Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος. ✓ Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης ή Ανάπτυξης που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος. Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται καθ' όλη την διάρκεια του εξαμήνου με εργαστηριακές ασκήσεις υποχρεωτικού χαρακτήρα που αποτελούν προϋπόθεση για την συμμετοχή στη τελική προφορική εξέταση (50%) που αναφέρεται σε επίδειξη δεξιοτήτων και ανάλυσης κίνησης. Θα υπάρχει Τράπεζα Θεμάτων με όλα τα θέματα προηγούμενων εξετάσεων και εργασιών.	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Abernethy, B. *The biophysical foundations of human movement*. Champaign: Human Kinetics, 2005.
- Craik, R.L., Oatis, C.A. *Gait analysis : theory and application*. St. Louis: Mosby, 1995.
- Cutter, N.C., Kevorkian, G.C. *Handbook of manual muscle testing*. New York: McGraw-Hill, 1999.
- Daniels & Worthingham. *Έλεγχος Μυϊκής Ισχύος*. Salto, 2000.
- Enoka, R.M. *Αρχές Εμβιομηχανικής & Φυσιολογίας της Κίνησης*. Εκδόσεις Πασχαλίδης, 2007.
- Floyd, R. T. *Manual of structural kinesiology*. Boston :McGraw Hill, 2007.
- Frost, R. *Applied kinesiology: a training manual and reference book of basic principles and practices*. Berkeley: North Atlantic Books, 2002.
- Hall, S.J. *Εμβιομηχανική. Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου*, Αθήνα, 2005.
- Hamill, J., Knutzen, K.M. *Βασική βιομηχανική της ανθρώπινης κίνησης*. Αθήνα, Πασχαλίδης, 2007.
- Hamilton, N., Luttgens, K. *Κινησιολογία: επιστημονική βάση της ανθρώπινης κίνησης*. Αθήνα: Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε, 2013.
- Hoffman, S.J. *Introduction to kinesiology: studying physical activity*. Champaign: Human Kinetics, 2005.
- Houghlum P.A. & Bertoli D.B. *Brunnstrom's κλινική κινησιολογία*. Αθήνα :Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε, 2012.
- Karandji, I. A. *Λειτουργική Ανατομική των Αρθρώσεων*. (Vol. I,II,III), Πασχαλίδης, 2021.
- Levangie, P.K., Norkin, C.C. *Joint structure and function: a comprehensive analysis*. Philadelphia: F.A. Davis Company, 2001.
- Muscolino J.E. *Κινησιολογία*. Εκδόσεις Λαγός 2021.
- Neumann, D.A. *Kinesiology of the musculoskeletal system: foundations for physical rehabilitation*. 3rd edition, Elsevier 2017
- Nordin, M., Frankel, V.H. *Basic biomechanics of the musculoskeletal system*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2001.
- Oatis, C.A. *Κινησιολογία. Η μηχανική & η παθομηχανική της ανθρώπινης κίνησης*. Τόμος I-II, Εκδόσεις Gotsis 2013.
- Ozkaya, N.,Nordin, M. *Fundamentals of biomechanics: equilibrium, motion and deformation*. New York: Springer, 1999.
- Perry J. *Gait analysis: Normal and Pathological function*. SLACK Incorporated 1992.
- Perry, J.F., Rohe, D.A., Garcia, A.O. *The kinesiology workbook*, Philadelphia: F.A. Davis Company, 1992.
- Rose, J., Gamble, J.G. *Human walking*. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2006.
- Soderberg, G.L. *Kinesiology: application to pathological motion*. Baltimore: Williams & Wilkins, 1996.
- Trew, M., Everett, T. *Human movement: an introductory text*. Edinburg: Elsevier / Churchill Livingstone, 2005.
- Tyldesley, B., Grieve, J.I. *Μύες, Νεύρα και Κίνηση*. Αθήνα, Παρισιάνος, 1995.
- Zatsiorsky, V.M. *Kinetics of human motion*. Champaign: Human Kinetics, 2002.
- Wood, T.M., Zhu, W. *Measurement theory and practice in kinesiology*. Champaign: Human Kinetics, 2006.
- Whittle, M.W. *Gait analysis: an introduction*. Oxford: Butterworth-Heinemann, 1996.
- Winter, D.A. *Biomechanics and motor control of human movement*. Hoboken: Wiley, 2005.
- Σφρατσώρης, Δ. *Κινησιολογία Άνω Άκρου*. Αθήνα: d.K.S., 2005.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Biomechanics*
- *Journal of Anatomy*
- *Clinical Biomechanics*
- *Electromyography and Clinical Neurophysiology*
- *Journal of Electromyography and Kinesiology*
- *Spine*

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-2030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΥΡΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η Νευροφυσιολογία αποτελεί ένα ειδικό γνωστικό αντικείμενο απαραίτητο για την κατανόηση των Νευρολογικών παθήσεων, της παθοφυσιολογίας τους και της κλινικής εικόνας.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα γνωρίζουν τη στοιχειώδη δομή του νευρικού κυττάρου και την λειτουργική σημασία αυτής.
- Θα είναι ικανοί να αναγνωρίζουν τις ανατομικές, εξελικτικές και λειτουργικοανατομικές διαιρέσεις του νευρικού συστήματος (σωματικό-φυτικό νευρικό σύστημα, κεντρικό-περιφερικό νευρικό σύστημα, πρόσθιος-οπίσθιος εγκέφαλος)
- Θα είναι ικανοί να γνωρίζουν την αναλυτική περιγραφή των δομών που απαρτίζουν το κεντρικό νευρικό σύστημα: τελικός εγκέφαλος (ημισφαίρια και βασικά γάγγλια), διάμεσος εγκέφαλος, μέσος εγκέφαλος, παρεγκεφαλίδα, ρομβοειδής εγκέφαλος, νωτιαίος μυελός.
- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα να αναγνωρίζουν τα διακριτά λειτουργικά συστήματα και τις δομές που τα απαρτίζουν και τις συνδέσεις αυτών (κινητικό-αισθητικό –μεταχιακό σύστημα).
- Θα γνωρίζουν τη δομή του περιφερικού νευρικού συστήματος, τις μυϊκές ομάδες στις οποίες διανέμονται τα περιφερικά νεύρα και τις κινήσεις που εξυπηρετούν.
- Θα γνωρίζουν την αδρή περιγραφή των μερών που απαρτίζουν το αναπνευστικό, ουροποιητικό, γαστρεντερικό και ενδοκρινικό σύστημα.
- Θα γνωρίζουν την αδρή περιγραφή αισθητήριων οργάνων.
- Θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν την αποκτηθείσα γνώση προκειμένου να εμβαθύνουν στο κλινικό πρόβλημα και να σχεδιάζουν την κατάλληλη θεραπευτική παρέμβαση με ασφάλεια για τον ασθενή.
- Θα είναι σε θέση να συμμετέχουν σε διεπιστημονικές ομάδες εργασίας για την ολιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων του ασθενή.
- Θα είναι εξοικειωμένοι με τους μηχανισμούς αναζήτησης νέας επιστημονικής γνώσης, αξιολόγησης της νέας πληροφορίας και εφαρμογής καινοτόμων θεραπευτικών μεθόδων.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία-συμμετοχή σε διεπιστημονικές ομάδες

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Δομή και λειτουργία νευρικού κυττάρου-νευρογλοιακού κυττάρου
- Εξέλιξη νευρικού συστήματος
- Μήνιγγες, εγκεφαλονωτιαίο υγρό, κοιλίες του εγκεφάλου.
- Αγγείωση εγκεφάλου (αρτηρίες και φλέβες)
- Τελικός εγκέφαλος: ημισφαίρια, βασικά γάγγλια
- Διάμεσος εγκέφαλος: ραχιαίος θάλαμος, επιθάλαμος, υποθάλαμος, υποθαλάμια χώρα
- Παρεγκεφαλίδα
- Στέλεχος: μέσος εγκέφαλος, γέφυρα, προμήκης και εγκεφαλικές συζυγίες
- Νωτιαίος μυελός
- Περιφερικό νευρικό σύστημα
- Αυτόνομο νευρικό σύστημα
- Λειτουργικά συστήματα (πυραμιδικό, εξωπυραμιδικό, γενική αισθητικότητα (επιπολής και εν τω βάθει)
- Αισθητήρια όργανα: οφθαλμός, αυτί.
- Δομή μερών αναπνευστικού συστήματος (μύτη, λάρυγγας, τραχεία, βρόγχοι, πνεύμονες)
- Δομή μερών ουρογεννητικού συστήματος (νεφρός, ουρητήρας, κύστη, ουρήθρα, έσω και έξω γεννητικά όργανα)
- Δομή μερών γαστρεντερικού συστήματος (στοματική κοιλότητα, φάρυγγας, οισοφάγος, στόμαχος, λεπτό και παχύ έντερο, ήπαρ, πάγκρεας, χοληδόχος κύστη)
- Δομή μερών ενδοκρινικού συστήματος (θυρεοειδής, παραθυρεοειδείς, επινεφρίδια, παγκρεατικά νησίδια, διάχυτο ενδοκρινικό σύστημα)
- Δέρμα: στιβάδες και εξαρτήματα δέρματος

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
-------------------------	--------------------

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις Ανάρτηση και διακίνηση βιβιογραφίας Διαδραστική διδασκαλία Επισκέπτες ομιλητές μετά από έγκριση του Τμήματος Φυσικοθεραπείας Ενημέρωση σχετικά με επιστημονικές δραστηριότητες (συνέδρια, ημερίδες)	135
	Σύνολο	135
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (100%) εφ' όλης της ύλης του μαθήματος που μπορεί να περιλαμβάνει: ✓ ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ✓ ερωτήσεις σωστού - λάθους, συμπλήρωση κενών ✓ ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης ✓ ερωτήσεις ανάπτυξης κειμένου	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✓ Kandel E.R., Schwartz J.H. Βασικές Αρχές Νευροεπιστημών.1/2006. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
- ✓ M. BAEHR, M. FROTSCHER. ΔΥΣ ΕΝΤΟΠΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΣΤΗ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ.1/2009. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ
- ✓ Roger A. Barker, Francesca Cicchetti, Michael J. Neal. Νευροανατομία και Νευροεπιστήμες με μια Ματιά. 4/2016. ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
- ✓ <https://www.aanem.org/> American Association of Neuromuscular & Electrodiagnostic Medicine (AANEM)
- ✓ <https://www.ifcn.info/> International Federation of Clinical Neurophysiology: IFCN
- ✓ <https://www.sciencedirect.com/journal/clinical-neurophysiology> Official Organ of the International Federation of Clinical Neurophysiology, the Brazilian Society of Clinical Neurophysiology, the Czech Society of Clinical Neurophysiology, and the International Society of

Intraoperative Neurophysiology.

- ✓ <https://www.acns.org/> *American Clinical Neurophysiology Society: ACNS*
- ✓ <https://journals.physiology.org/journal/jn> *(Journal of Neurophysiology)*
- ✓ <https://journals.lww.com/clinicalneurophys/pages/default.aspx> *(Journal of Clinical Neurophysiology)*
- ✓ <https://www.e-acn.org/> *(Annals of Clinical Neurophysiology)*
- ✓ <https://www.sciencedirect.com/journal/neurophysiologie-clinique> *(Neurophysiologie Clinique)*
- ✓ <https://bmcneurosci.biomedcentral.com/> *(BMC Neuroscience)*
- ✓ <https://www.jneurosci.org/content/about-jneurosci> *(Journal of Neuroscience)*
- ✓ <https://www.nature.com/neuro/> *(Nature Neuroscience)*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-2040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαλέξεις		3	4
Σύνολο		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στην κατανόηση των καρδιαγγειακών, αναπνευστικών, αιματολογικών, ρευματικών και νεοπλασματικών παθήσεων και οι επιπτώσεις στους αρρώστους και στο κοινωνικό σύνολο. Αποβλέπει στην ανάπτυξη κατάλληλου επιπέδου γνώσεων και δεξιοτήτων για τη διάγνωση, την πρόληψη, τη θεραπεία και την αποκατάσταση των καρδιαγγειακών, αναπνευστικών, αιματολογικών, ρευματικών και νεοπλασματικών παθήσεων. Το μάθημα παρέχει γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στην ερμηνεία, τον ορισμό, την κατάταξη, την κατανόηση, τους μηχανισμούς, τη διαγνωστική και τα επιμέρους χαρακτηριστικά των νοσημάτων. Επίσης ενημερώνει το φοιτητή για τις δυνατότητες πρόληψης, τους παθοφυσιολογικούς – παθογενετικούς μηχανισμούς, τις βασικές αρχές θεραπευτικής αντιμετώπισης, τις βιοψυχοκοινωνικές επιπτώσεις και την αποκατάσταση των νοσημάτων. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τρια θα είναι σε θέση να • Να αναγνωρίζει τους μηχανισμούς που διέπουν τα διάφορα νοσήματα στην γένεση και την συμπτωματολογία τους καθώς και την εξέλιξή τους. • Να αναγνωρίζει και να συμβάλλει στην επίλυση διαγνωστικών και θεραπευτικών προβλημάτων με την συνεργασία του ιατρικού προσωπικού. Να διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες, ώστε να συνεισφέρει ουσιαστικά στην πρόληψη, θεραπεία και αποκατάσταση των νοσημάτων.
Γενικές Ικανότητες ✓ Αυτόνομη Εργασία ✓ Ομαδική Εργασία ✓ Λήψη αποφάσεων ✓ Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Καρδιολογία - λιπίδια – μεταβολικό σύνδρομο

Περιγραφή θεματικής ενότητας: Καρδιακός κύκλος, αρρυθμιογένεση, αρρυθμίες, βαλβιδοπάθειες, αθηροσκλήρυνση, στεφανιαία νόσος, ισχαιμία - έμφραγμα του μυοκαρδίου, καρδιακή ανεπάρκεια, μυοκαρδιοπάθειες, διαταραχές μεταβολισμού των λιπιδίων, μεταβολικό σύνδρομο, παχυσαρκία.

Πνευμονολογία

Περιγραφή θεματικής ενότητας: Φυσιολογική δομή και λειτουργία του αναπνευστικού συστήματος, αναπνευστικές δοκιμασίες, αέρια αίματος, κλινικο-παθολογο-ανατομικοί συσχετισμοί, βρογχικό άσθμα, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, περιοριστικές παθήσεις πνευμόνων, μηχανισμοί ανάπτυξης πνευμονικής εμβολής και πνευμονικής υπέρτασης, αναπνευστική ανεπάρκεια

Ογκολογία και Καρκινογένεση

Περιγραφή θεματικής ενότητας: Συνηθέστερες μορφές καρκίνου, Βαθμός κακοηθείας, Σταδιοποίηση, Επιδημιολογία καρκίνου, Παράγοντες κινδύνου για τον καρκίνο, Πρωτογενής και δευτερογενής πρόληψη, Μηχανισμοί καρκινογένεσης, Ογκογονίδια και ογκοκατασταλτικά γονίδια και σηματοδοτικοί μηχανισμοί, Απόπτωση και νέκρωση, Αρχές χημειοθεραπείας και στοχευμένων θεραπειών

Αιματολογία

Περιγραφή θεματικής ενότητας: Φυσιολογική αιμοποίηση, ρύθμιση της αιμοποίησης, μεταβολισμός ερυθρού αιμοσφαιρίου, μεταβολισμός σιδήρου, μεταβολισμός B12, μεταβολισμός φυλλικού οξέος, αναιμία, αιμολυτικές αναιμίες, θαλασσαιμίες, δρεπανοκυτταρική αναιμία, φυσιολογικές λειτουργίες των κυττάρων του αίματος, κλινική και αιματολογική αξιολόγηση αιματολογικών παθήσεων, διαταραχές αριθμού λευκοκυττάρων, μυελοδυσπλαστικά σύνδρομα, μυελοϋπερπλαστικά νεοπλάσματα, οξείες λευχαιμίες, λεμφοπλασματοκυτταρικές νεοπλασίες, διαταραχές αιμόστασης

Ανοσολογία - Ρευματολογία

Περιγραφή θεματικής ενότητας: Δομή ανοσολογικού συστήματος, επίκτητη ανοσία, δενδριτικά κύτταρα, κοκκιοκύτταρα, μακροφάγα, υποδοχείς T και B-λεμφοκυττάρων, αντιγονοπαρουσίαση, μείζον σύμπλεγμα ιστοσυμβατότητας,

ανοσοσφαιρίνες, κυτταροκίνες, αυτοαντισώματα, απόπτωση, φλεγμονή, ιστική βλάβη, αντιδράσεις υπερευαισθησίας, ουρική-ψευδοουρική αρθρίτιδα, εξέταση αρθρικού υγρού, ρευματικά νοσήματα, συστηματικός ερυθηματώδης λύκος, ρευματοειδής αρθρίτιδα, οστεοπόρωση.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Δια δραστικές Διαλέξεις	135
	Σύνολο	135
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Γραπτές εφ' όλης της ύλης του μαθήματος (100%)		

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τζιούφας Α, Βλαχογιαννόπουλος Π. Μουτσόπουλου Αρχές Παθοφυσιολογίας. Broken Hill Publishers Ltd., 2018
- Hart M, Loeffler A.G. Παθοφυσιολογία Νόσων. Broken Hill Publishers Ltd., 2014
- Papadakis MA, et al. Current Medical Diagnosis & Treatment 2024. 63rd edition. N.Y.: The McGraw-Hill Companies Inc, 2024.
- Loscalzo, J. et al. Harrison's Principles of Internal Medicine. 21st edition. N.Y.: The McGraw-Hill Companies Inc., 2022.
- Wilkinson IB, et al. Oxford Handbook Κλινικής Ιατρικής. 10^η έκδοση Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, Αθήνα 2019.
- McPhee S, Canong W. Pathophysiology of disease: An introduction to Clinical Medicine. 8th edition. N.Y.: The McGraw-Hill Companies Inc, 2018.
- Runge MS, Greganti MA. F. Netter Παθολογία. 2η Έκδοση. Εκδόσεις ΠΧ Πασχαλίδης, 2015.
- Χανιώτης Φ, Χανιώτης Δ. Νοσολογία – Παθολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Λίτσας, 2002.
- Epstein O, Perkin GD, de Bono DP, Cookson G. Κλινική Εξέταση. Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, Αθήνα 2004.
- Kumar P, Clark M. Παθολογία (2 τόμοι). Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, Αθήνα 2007.
- Zatouroff M. Έγχρωμος Ατлас - Τα Κλινικά Σημεία στην Παθολογία. Εκδόσεις ΠΧ Πασχαλίδης, 2005

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-2050	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές έννοιες της παθολογίας και τραυματολογίας του μυοσκελετικού συστήματος και των οργάνων και συστημάτων που επηρεάζουν την λειτουργία του, να αποκτήσουν δεξιότητες σχετικά με την αξιολόγηση του ορθοπεδικού ασθενούς και την θεραπευτική παρέμβαση σε αυτόν ώστε να συμβάλλουν στο καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα είτε της συντηρητικής ή της χειρουργικής ορθοπεδικής αντιμετώπισης, αλλά και στην πρόληψη των συχνότερων

παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια:

- Θα έχουν αποκτήσει γνώση των κύριων σημείων και συμπτωμάτων μιας κάκωσης του μυοσκελετικού και να την αναγνωρίζουν σε διάφορες απεικονιστικές μεθόδους
- Θα έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν τα κύρια σημεία και συμπτώματα μιας πάθησης του μυοσκελετικού, αλλά και των πιθανών άλλων συστημάτων που εμπλέκονται στην δεδομένη πάθηση
- Θα έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες ώστε να χρησιμοποιούν σωστές τεχνικές κλινικής εξέτασης και αξιολόγησης του πάσχοντος και να συνεισφέρουν ουσιαστικά στην πρόληψη, θεραπεία και αποκατάσταση των νοσημάτων
- Θα είναι ικανοί να συμμετέχουν σε μια διαφορική διάγνωση
- Να γνωρίζουν τις θεραπευτικές επιλογές για κάθε πάθηση/κάκωση του μυοσκελετικού.
- Θα έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες να συμμετέχουν στην αποκατάσταση του ασθενή σε μια νοσηλευτική μονάδα.
- Θα έχουν αποκτήσει γνώση των κυρίων θεραπευτικών πρωτοκόλλων που εφαρμόζονται σε μυοσκελετικές διαταραχές, για πρόληψη και αντιμετώπιση (συντηρητική ή χειρουργική).

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική Εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή – Μυοσκελετικό. (Ανατομία – Παθολογία – Κινησιολογία). Ιστορία Ορθοπαιδικής, Ορολογία, Ορθοπαιδική Πρακτική, Υποειδικότητες, Υλικά της Ορθοπαιδικής. Προσέγγιση του Ορθοπαιδικού ασθενούς: α) Διάγνωση, β) Πρόγνωση, γ) Αντιμετώπιση.
- Γενετικά και συγγενή νοσήματα. Σύνδρομο Down, Νευροϊνωμάτωση, σύνδρομο Klinefelter, Ehlers Danlos, επιπτώσεις εμβρυϊκού περιβάλλοντος, ατελής οστεογένεση, αχονδροπλασία, νόσος πολλαπλών εξοστώσεων, συγγενείς απλασίες, κερκιδωλενική συνοστέωση, συγγενής ανύψωση ωμοπλάτης, συγγενείς διαφοροποιήσεις διάπλασης δακτύλων χειρός, σύνδρομο Klippel-Feil, συγγενές ραιβόκρανο. (συνοπτική περιγραφή του ορισμού, της επίπτωσης, της κλινικής εικόνας, της διάγνωσης και της διαφορικής διάγνωσης καθώς και των πρωτοκόλλων πρόληψης και αντιμετώπισης).
- Γενετικά και συγγενή νοσήματα. Συγγενές εξάρθρωμα του ισχίου. Συγγενής ραιβοϊπποποδία, πλατυποδία, Συγγενείς διαταραχές της σπονδυλικής στήλης – κύφωση – λόρδωση – σκολίωση (συνοπτική περιγραφή του ορισμού, της επίπτωσης, της κλινικής εικόνας, της διάγνωσης, της διαφορικής διάγνωσης και των κύριων

μεθόδων διαγνωστικής προσέγγισης καθώς και των πρωτοκόλλων πρόληψης και αντιμετώπισης).

- Μεταβολικά νοσήματα. Οστούν, οστικός μεταβολισμός, στοιχεία ρύθμισης οστικού μεταβολισμού. Οστικός μεταβολισμός και ανάπτυξη. Παθήσεις που οδηγούν στην αποτυχία της δομής του οστίτη ιστού : οστεοπόρωση, οστεομαλακία, νόσος Paget. (κλινική εικόνα, διάγνωση, αντιμετώπιση)
- Φλεγμονές στην Ορθοπαιδική. Ορισμός, τρόποι διασποράς, ταξινόμηση, παράγοντες, κλινική εικόνα, διάγνωση. Οστεομυελίτιδα (περιγραφή των διαφόρων τύπων και ταξινομήσεων, με έμφαση στην κλινική εικόνα, την διάγνωση, τους θεραπευτικούς στόχους και την αντιμετώπιση). Φυματίωση.
- Φλεγμονώδεις παθήσεις. Ρευματοειδής αρθρίτιδα, Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος, Αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα, ουρική αρθρίτιδα. (περιγραφή της κλινικής εικόνας, της διάγνωσης, των εξειδικευμένων παρακλινικών και απεικονιστικών διαγνωστικών μεθόδων, πρωτόκολλα αντιμετώπισης).
- Οστεονεκρώσεις. Ορισμός, τραυματική/μη τραυματική οστεονέκρωση, παθολογία, σταδιοποίηση, θεραπευτική αντιμετώπιση. Οστεονεκρώσεις παιδικής/εφηβικής ηλικίας (οστεοχονδρίτιδα Legg-Calve- Perthes, σχαλιδωτική οστεοχονδρίτιδα, οστεοχονδρίτιδα κνημιαίου κυρτώματος, οστεοχονδρίτιδα υστερογενούς πυρήνα πτέρνης, νόσος Scheurmann). Οστεονεκρώσεις ενηλίκων (οστεονέκρωση μηνιοειδούς/νόσος Kienboeck, οστεονέκρωση μηριαίας κεφαλής, οστεονέκρωση των δυνών, δευτεροπαθής οστεονέκρωση).
- Οστεοαρθρίτιδα. Ορισμός, αιτιολογικοί παράγοντες και παράγοντες κινδύνου, αιτιοπαθολογία, συχνότητα και συνήθεις εντοπίσεις, κλινική εικόνα, διαγνωστικές μέθοδοι, αντιμετώπιση. Περιγραφή κλινικής εικόνας, απεικονιστικών μεθόδων και αντιμετώπισης των συνηθέστερων εξ αυτών, που καλούμεθα να αντιμετωπίσουμε στην κλινική πράξη.
- Νευρομυϊκές παθήσεις. Εισαγωγή και αδρή περιγραφή του νευρικού συστήματος. Ιστορικό ασθενούς, κλινική εξέταση και αξιολόγηση, παρακλινικός και απεικονιστικός έλεγχος, αρχές θεραπευτικής αντιμετώπισης. Πολιομυελίτιδα. Εγκεφαλική παράλυση (αιτιολογικοί παράγοντες, ταξινόμηση, διάγνωση ανάλογα με την ηλικία εξέτασης, θεραπευτικοί στόχοι, συντηρητική αντιμετώπιση, χειρουργική αντιμετώπιση ανά περιοχή, πρωτόκολλα φυσικοθεραπείας, εργοθεραπείας). Σπαστική παράλυση ενηλίκων. Αταξία Friedrich. Βλάβες νωτιαίου μυελού (κλινική εικόνα ανάλογα του επιπέδου της βλάβης, αιτιολογία). Δισχιδής ράχη (κλινική εικόνα, ταξινόμηση, αντιμετώπιση). Απλή αναφορά των παθήσεων του κινητικού νευρώνα.
- Περιφερικές νευροπάθειες. Μονονευροπάθειες, πολλαπλές νευροπάθειες, πολυνευροπάθειες. Ταξινόμηση νευρικής βλάβης κατά Seddon & Sunderland, κλινική εικόνα, κλινικές δοκιμασίες, αξιολόγηση πάσχοντος, θεραπευτικοί στόχοι. Λεπτομερής περιγραφή των περιφερικών νευροπαθειών ανά περιοχή. Βλάβες πλεγμάτων και περιφερικών νευρών (αυχενικό, βραχιόνιο, οσφυοϊερό πλέγμα και κυριότερων τελικών κλάδων αυτών, με έμφαση στη κλινική εικόνα και αξιολόγηση, αλλά και την αντιμετώπιση). Περιφερικές νευροπάθειες. Σύνδρομο παγίδευσης νευρών. Σύνδρομο θωρακικής εξόδου, παγίδευση υπερπλάτιου νεύρου, σύνδρομο παγίδευσης ωλενίου νεύρου (cubital tunnel, κανάλι του Guyon), παγίδευση κερκιδικού (ραχιαίο μεσόστέο, πάρεση), σύνδρομο παγίδευσης μέσου νεύρου (σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα, σύνδρομο στρογγύλου πρηνιστή, παγίδευση πρόσθιου μεσόστέου), παραισθητική

μηραλγία, σύνδρομο ταρσιαίου σωλήνα. • Πόνος. Αντίληψη του πόνου, οξύς, χρόνιος, σύνθετος πόνος.

- Σύνδρομο διαμερισμάτων. Ορισμός, κλινική εικόνα, αντιμετώπιση. Σύνδρομο προσθίου διαμερίσματος κνήμης, Σύνδρομο Volkmann.
- Κατάγματα (#) . Ορισμός. Ταξινόμησης. Μηχανισμός, διαδικασία και χρονοδιάγραμμα πώρωσης. Διάγνωση, κλινική εικόνα, απεικονιστικές μέθοδοι. Γενικές κατευθυντήριες αρχές θεραπείας. I. Ανάταξη: κλειστή ανάταξη (με χειρισμούς, με δερματική ή σκελετική έλξη). ανοικτή ανάταξη (ενδείξεις). II. Ακινητοποίηση, διατήρηση ανάταξης: έλξη, νάρθηκες, γύψινοι επίδεσμοι, κηδεμόνες, λειτουργικοί νάρθηκες, εξωτερική οστεοσύνθεση, εσωτερική οστεοσύνθεση (ενδείξεις, πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα, επιπλοκές). III. Άσκηση, αποκατάσταση λειτουργικότητας Κατάγματα (#). Ανοικτά κατάγματα. Ταξινόμηση. Αντιμετώπιση. Επιπλοκές καταγμάτων: Άμεσες, απώτερες, γενικευμένες., Κατάγματα εκ κοπώσεως: Ορισμός, συνήθεις εντοπίσεις, διάγνωση, αντιμετώπιση. Κατάγματα στα παιδιά: Ιδιαιτερότητες του αναπτυσσόμενου σκελετού, περιγραφή της δομής επιφυσιικής πλάκας. Ταξινόμηση κατά Salter-Harris, Αρχές αντιμετώπισης.
- Επώδυνα σύνδρομα σπονδυλικής στήλης. Δισκοπάθεια. Αδρή περιγραφή της ανατομικής του μεσοσπονδυλίου δίσκου και της παθολογίας αυτού και των συνδέσμων της Σ.Σ. Οσφυοϊσχιαλγία. Ορισμοί, ορολογία, συχνότητα εμφάνισης, κλινική εικόνα, αξιολόγηση πάσχοντος, κλινικές δοκιμασίες, απεικονιστικές μέθοδοι, συντηρητική ή χειρουργική αντιμετώπιση, πρωτόκολλα αποκατάστασης. Σπονδυλολίσθηση. Ορισμός, παθολογία, ταξινόμηση/σταδιοποίηση, αντιμετώπιση. Κήλη αυχενικής μοίρας σπονδυλικής στήλης. κλινική εικόνα, απεικονιστικές μέθοδοι, διάγνωση, αντιμετώπιση. Οστεοποίηση οπισθίου επιμήκους συνδέσμου και σπονδυλική στένωση.
- Κακώσεις σπονδυλικής στήλης. Ταξινόμηση, μηχανισμοί, νευρολογική εκτίμηση, κλινική εικόνα, αρχές θεραπείας ανάλογα της εμφάνισης ή μη νευρολογικής βλάβης και ανάλογα της εντόπισης. Κακώσεις Σ.Σ. ανά περιοχή, με έμφαση στον κλινικοεργαστηριακό έλεγχο, την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση. Κακώσεις ΑΜΣΣ. εξάρθρημα ατλαντοϊνιακής, #Α1, #Α2, #μέσης και κατώτερης μοίρας, κάκωση Whiplash Κακώσεις ΘΜΣΣ. Συμπιεστικά, σφηνοειδή, εκρηκτικά κατάγματα, κατάγματα/εξαρθήματα, κατάγματα «ζώνης ασφαλείας».
- Επώδυνα σύνδρομα άνω άκρου. Ανά περιοχή: Αδρή ανατομική περιγραφή, κλινική εικόνα, διαγνωστικές μέθοδοι, θεραπευτική αντιμετώπιση και αποκατάσταση των παθήσεων του άνω άκρου. Ωμική ζώνη. Ανατομική της ωμικής άρθρωσης. Σύνδρομο πρόσκρουσης. Οξεία ασβεστοποιός μυΐτιδα. Τενοντίτιδα του τενοντίου πετάλου των στροφένων του ώμου. Ρήξη του τενοντίου πετάλου των στροφένων. Κακώσεις του επιχειλίου χόνδρου (SLAP & Bankart), Τενοντίτιδα δικεφάλου. Αστάθεια ώμου. Παγωμένος ώμος. Αγκώνας. Θυλακίτιδα. Επικονδυλίτιδες (tennis & golfer's elbow). Καταφυτική τενοντίτιδα δικεφάλου. Καρπός. τενοντοελυτρίτιδα De Quervain. Στενωτική τενοντοελυτρίτιδα καμπτήρων (εκτινασσόμενος δάκτυλος). Τενοντίτιδες καμπτήρων/εκτεινόντων(υπέρχρηση). Γάγγλια πηχεοκαρπικής. ρίκνωση παλαμιαίας απονεύρωσης (σύνδρομο DuPuytren).
- Κακώσεις άνω άκρου. Κατάγματα. Κακώσεις μυών και τενόντων. Κλινική εικόνα, διάγνωση, ταξινόμηση αντιμετώπιση – αποκατάσταση. Ωμική ζώνη. #κλείδας. #ωμοπλάτης. #/εξαρθήματα ώμου, #βραχιονίου. Αγκώνας. #κάτω πέρατος βραχιονίου, σε ενήλικες και παιδιά. #κερκίδας. #ωλεκράνου. Αντιβράχιο. Κατάγματα

οστών αντιβραχίου (μεμονωμένα και αμφοτέρων των οστών). #Monteggia. #Galeazzi. Κακώσεις άνω άκρου. Πηχεοκαρπική. Κατάγματα κάτω πέρατος οστών αντιβραχίου (#Colles', #Smith's, #Barton's). Καρπός και άκρα χείρα. Διάστρεμμα πηχεοκαρπικής. #ενός οσταρίου του καρπού (#σκαφοειδούς, κεφαλωτού, αγκιστρωτού). Κάκωση τριγώνου χόνδρου. Μηνοειδές και περιμηνοειδές εξάρθρημα καρπού. Αστάθειες καρπού 45 (VISI/DISI). Κατάγματα Μετακαρπίων (#αυχένα, διάφυσης, βάσης). Κατάγματα αντίχειρα (Rolando's, Bennett's). Κατάγματα φαλάγγων (τύποι, αντιμετώπιση, κάταγμα ονυχοφόρου). Κακώσεις αρθρώσεων (κατάγματα/εξαρθήματα καρπομετακάρπιας, μετακαρποφαλαγγικών και φαλαγγοφαλαγγικών, κακώσεις πλαγίων συνδέσμων. Κακώσεις άνω άκρου. Κακώσεις καμπτήρων και εκτεινόντων. Ακρωτηριασμοί και επανασυγκολλήσεις.

- Επώδυνα σύνδρομα κάτω άκρου. Ανά περιοχή: Αδρή ανατομική περιγραφή, κλινική εικόνα, διαγνωστικές μέθοδοι, θεραπευτική αντιμετώπιση και αποκατάσταση των παθήσεων του άνω άκρου. Ισχίο. Θυλακίτιδα. Τροχαντηρίτιδα. Γόνατο. γνυακή κύστη Baker. Θυλακίτιδες. Σύνδρομο υπερφόρτισης επιγονατιδομηριαίας συμβολής, χονδροπάθεια επιγονατίδας. Σύνδρομο υμενικής πτυχής. Ποδοκνημική και άκρο πόδι. Τενοντίτιδα Αχιλλείου. Πελματιαία απονευρωσίτιδα. Τενοντίτιδα περνιαίων. Μεταταρσαλγία. Βλαισός μέγας δάκτυλος (hallux valgus). Δύσκαμπος μέγας δάκτυλος (hallux rigidus). Σφυροδακτυλία. Επαλληλία του μικρού δακτύλου. Κακώσεις κάτω άκρου. Κατάγματα. Κακώσεις μυών και τενόντων. Κλινική εικόνα, διάγνωση, ταξινόμηση αντιμετώπιση – αποκατάσταση. Πύελος. Κατάγματα μεμονωμένα με ακέραιο τον πυελικό δακτύλιο, # με ρήξη του πυελικού δακτύλου, #κοτύλης. Κατ'ισχίον άρθρωση. εξάρθρημα ισχίου (πρόσθιο/οπίσθιο). Κατάγματα αυχένος μηριαίου. Διατροχαντήρια και υποτροχαντήρια κατάγματα. Κατάγματα διάφυσης μηριαίου. Γόνατο. Υπερκονδύλια κατάγματα μηριαίου. Κατάγματα μηριαίων κονδύλων. Επιφυσιολίσθηση μηριαίων κονδύλων.
- Κακώσεις κάτω άκρου. Γόνατο. Κατάγματα επιγονατίδος. ρήξη εκτατικού μηχανισμού. Αποκόλληση κνημιαίου κυρτώματος. Εξάρθρημα επιγονατίδας. Κακώσεις καθεκτικών της επιγονατίδας. Ρήξεις τετρακεφάλου. Κακώσεις μηνίσκων. Κακώσεις προσθίου ή/& οπισθίου χιαστού συνδέσμων. Κακώσεις πλαγίων συνδέσμων γόνατος. Κατάγματα νω πέρατος κνήμης (#plateau). Κατάγματα διάφυσης κνήμης. Κατάγματα περόνης.Ποδοκνημική και άκρο πόδι. Διαστρέμματα ΠΔΚ. Κακώσεις πλαγίων συνδέσμων ΠΔΚ. Κάκωση κάτω κνημοπερνιαίας. Κατάγματα κάτω πέρατος κνήμης. Κατάγματα ενός σφυρού, αμφισφύρια και τρισφύρια κατάγματα. Κατάγματα οστών του ταρσού (κάταγμα αστραγάλου, πτέρνης, σκαφοειδούς).Κατάγματα Μεταταρσίων. Κατάγματα φαλάγγων. Ρήξη Αχιλλείου τένοντα.
- Νεοπλάσματα στην ορθοπαιδική. Κλινική εικόνα, ιστορικό, απεικονιστικές μέθοδοι, παρακλινικές εξετάσεις, αρχές αντιμετώπισης. Καλοήθεις όγκοι. Μη οστεοποιούμενο ίνωμα. Οστεοειδές οστέωμα. Οστεοβλάστωμα. Χόνδρωμα (εγχόνδρωμα/εκχόνδρωμα). Οστεοχόνδρωμα. Ανευρισματική κύστη. Απλή μονήρης κύστη. Γιγαντοκυτταρικός όγκος. Κακοήθη νεοπλάσματα. Ταξινόμηση ανάλογα του ιστού. Σταδιοποίηση νεοπλασμάτων. Οστεοσάρκωμα. Ινοσάρκωμα. Χονδροσάρκωμα. Σάρκωμα Ewing.
- Παρουσίαση περιστατικών παθήσεων του μυοσκελετικού, προσομοίωση διάγνωσης, κλινική εξέταση πάσχοντος, διαγνωστικά εργαλεία και τρόποι αντιμετώπισης.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαδραστικές διαλέξεις	135
	Σύνολο	135
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εφ' όλης της ύλης του μαθήματος (100%)	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Καμμάς Α. Εισαγωγή στην Ορθοπεδική. Αθήνα: Εκδόσεις Α. Καμμάς, 1999.
- Συμεωνίδης Π. Ορθοπεδική. Κακώσεις και Παθήσεις του Μυοσκελετικού Συστήματος. Θεσσαλονίκη: University Studio Press, 1999.
- Χαρτοφυλακίδης Γ. Θέματα Ορθοπεδικής και Τραυματολογίας. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε, 1990.
- Appley AG, Solomon L. Σύγχρονη Ορθοπεδική και Τραυματολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη, 2007.
- Brotzman S, Wilk E, Kevin. Ορθοπαιδική Αποκατάσταση στην Κλινική Πράξη. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Κωνσταντάρας, 2007.
- Evans CR. Instant Access to Orthopedic Physical Assessment. MO: Mosby, 2009. 7. Fu HF. Master techniques in orthopaedic Surgery: Sports Medicine. NY: Lippincott Williams & Wilkins, 2010.
- Huvos A. Bone tumors. Diagnosis, Treatment, Prognosis. Saunders, 1990.
- Leversedge JF, Boyer IM, Goldfarb AC. A Pocketbook Manual of Hand and Upper Extremity Anatomy: Primus Manus. NY: Lippincott Williams & Wilkins, 2010.
- Magee JD. Orthopedic Physical Assessment. Saunders, 2007.
- McRae R. Clinical Orthopaedic Examination. Αθήνα: Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2010.
- Norkin C, White DJ. Measurement of Joint Motion: A Guide to Goniometry. Davis Company, 2009.
- Russell Stephen. Κλινική εκτίμηση της βλάβης των περιφερικών νεύρων. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Κωνσταντάρας, 2010.
- Thompson CJ. Netter's Concise Orthopaedic Anatomy. Saunders, 2009.
- Weinstein SL, Buckwalter JA. Turek's Orthopaedics. Principles and their application. JB. Lippincott, 2005.
- Wiss D. Master Techniques in Orthopaedic Surgery: Fractures, NY: Lippincott Williams & Wilkins, 2012

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-2060	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	
Εργαστήριο (εργαστηριακή εκπαίδευση)		2	
Σύνολο		5	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η προετοιμασία των φοιτητών για την επιλογή και εφαρμογή του κατάλληλου ηλεκτροφυσικού μέσου, ως μέρος ενός θεραπευτικού κλινικού σχήματος για την αποκατάσταση παθήσεων και κακώσεων του ανθρώπινου οργανισμού. Οι φοιτητές πρέπει να κατανοήσουν το μηχανισμό επίδρασης του κάθε μέσου ξεχωριστά, να αξιολογούν το μέγεθος του πόνου, να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν το ενδεικνυόμενο μέσο σε κάθε κλινική περίπτωση, στηριζόμενοι στις επιστημονικά τεκμηριωμένες μελέτες (evidence-based research).

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα γνωρίζουν και θα εφαρμόζουν τα Μέτρα Ατομικής Προστασίας
- Θα έχουν αποκτήσει τις θεμελιώδεις γνώσεις για τις ενδείξεις εφαρμογής, τις αντενδείξεις, τις βιολογικές επιδράσεις και τα θεραπευτικά αποτελέσματα των Ηλεκτροφυσικών Μέσων.
- Θα έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες για να αξιολογούν τον ασθενή τους και να εφαρμόζουν τα κατάλληλα θεραπευτικά σχήματα και πρωτόκολλα εφαρμογής των Ηλεκτροφυσικών Μέσων.
- Θα είναι ικανοί να ενημερώνουν τον ασθενή για το σκοπό της εφαρμογής του κάθε Ηλεκτροφυσικού Μέσου, τα οφέλη, το αναμενόμενο θεραπευτικό αποτέλεσμα και τους πιθανούς κινδύνους.
- Θα ανακαλούν και να κατατάσσουν τις θεωρίες που υποστηρίζουν την εφαρμογή παραμέτρων
- Θα αξιολογούν τις φλεγμονώδεις διαδικασίες και τους μηχανισμούς του πόνου και να εφαρμόζει τρόπους αναστολής τους
- Θα αναγνωρίζουν τα μέσα της επιτολής και της εν τω βάθει αύξησης της θερμοκρασίας
- Θα επιχειρηματολογούν για τις επιλογές τους
- Θα αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των μεθόδων μέσα από αναζήτηση σε επιστημονικές βάσεις δεδομένων
- Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και τη διαπολιτισμικότητα.
- Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές.
- Θα είναι εκπαιδευμένοι στην κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

- Συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα
- Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό Μέρος

- Εισαγωγή - Κατηγοριοποίηση των Ηλεκτροφυσικών Μέσων
- Παρουσίαση και εξήγηση τραυματισμών
- Επούλωση μαλακών μορίων, Πώρωση καταγμάτων και φυσιολογία πόνου – Βασικές αρχές
- Επιτολής θερμοθεραπεία
- Διαθερμία
- Υπέρηχος 1 (Παράμετροι)
- Υπέρηχος 2 (Μηχανισμός δράσης, ενδείξεις/αντενδείξεις, ερευνητικά δεδομένα κοκ)
- Κρυοθεραπεία
- Θεραπεία με κρουστικά κύματα
- Φωτοθεραπεία 1 -LLLT
- Φωτοθεραπεία 2 -HILT , Bioptron light
- Μαγνητικά πεδία
- Επανάληψη

Εργαστηριακό Μέρος

- Εισαγωγή στο εργαστήριο, παρουσίαση του υλικοτεχνικού εξοπλισμού, κατευθυντήριες οδηγίες προληπτικά μέτρα, διαχείριση κίνδυνου, βαθμονόμηση
- εξοπλισμού.
- Εκπαίδευση για αξιολόγηση αισθητικότητας, εφαρμογή επαγωγικής θερμοθεραπείας, θερμά επιθέματα.
- Εφαρμογή επαγωγικής θερμοθεραπείας, τεχνικές εφαρμογής παραφινόλουτρου, υπέρυθρη ακτινοβολία.
- Υδροθεραπεία - Δινόλουτρο - Λουτρά αντίθεσης.
- Κλινικές Εφαρμογές Κρυοθεραπείας.
- Κλινικές Εφαρμογές Θεραπευτικού Υπέρηχου - Επιλογή Παραμέτρων.
- Κλινικές Εφαρμογές Laser - Επιλογή Παραμέτρων – Προφυλάξεις.
- Κλινικές Εφαρμογές Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων.
- Συνδυαστική Αγωγή των Ηλεκτροφυσικών Μέσων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	135
	Εργαστηριακή εκπαίδευση	45
	Σύνολο	180

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ**Θεωρητικό Μέρος (50%)**

Γραπτή τελική εξέταση, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει:

- ✓ Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
- ✓ Ερωτήσεις σύντομης απάντησης ή ανάπτυξης, ανάλυση ρόλων και ενδιαφερομένων μερών σε σύντομη μελέτη περίπτωσης
- ✓ Επίλυση προβλημάτων σχετικών με ποσοτικά δεδομένα ενός έργου χρόνου, κόστους
- ✓ Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας

Εργαστηριακό Μέρος (50%)

- ✓ Συνεχής αξιολόγηση των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου με εργαστηριακές ασκήσεις ή ερωτήματα σχετικά με τα διδαχθέντα.
- ✓ Τελική εξέταση επί όλης της διδαχθείσας ύλης.

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ, WILLIAM PRENTICE.
- ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ.ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ, Alain Y. Belanger
- Ηλεκτροθεραπεία-Βασικές Αρχές, Kumar Nanda Basanta
- Ηλεκτροθεραπεία, Watson T.
- Φυσικά μέσα και Ηλεκτροθεραπεία στην Αποκατάσταση. Κλινική Προσέγγιση Με Βάση τα Ερευνητικά Δεδομένα, MICHELLE H. CAMERON.

- *Ηλεκτροθεραπεία - Βασικές Αρχές και Πρακτική Εφαρμογή, VAL ROBERTSON, ALEX WARD, JOHN LOW, ANN REED.*
- *Bellew, J, Michlovitz, S. and Nolan, T. 2016. Michlovitz's Modalities for Therapeutic Intervention. F A Davis 978-0-8036-4563*
- *Knight, K.L. and Draper, D.O. 2013 Therapeutic Modalities: The Art and Science. Lippincott Williams and Wilkins 978-1451102949.*

ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓ. ΕΞΑΜΗΝΟ Υ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ								
1	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ	ΜΓΥ	Π2-3010	3	135		-	3	135	135	5
2	ΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΜΕ	Π2-3020	3	135	2	45	5	180	180	6
3	ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΑΛΑΚΩΝ ΙΣΤΩΝ	ΜΕ	Π2-3030	3	135	2	45	5	180	180	5
4	ΚΛΙΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΜΕ	Π2-3040	3	135	2	45	5	180	180	6
5	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΓΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	ΜΕ	Π2-3050	3	135	-	-	3	135	135	5
6	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΙΙ	ΜΓΥ	Π2-3060	3	90	-	-	3	90	90	3
ΣΥΝΟΛΟ				18	765	6	135	24	900	900	30

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-3010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Η Νευρολογία αποτελεί μία από τις πλέον αναπτυσσόμενες ειδικότητες της Ιατρικής, καθώς

νέες απεικονιστικές τεχνικές και η γενετική μηχανική έχουν αλλάξει σημαντικά την ικανότητα ταχείας και ορθής διάγνωσης νοσημάτων, που παλαιότερα παρέμενα αδιάγνωστα.

Σημαντική ώθηση στην ειδικότητα της Νευρολογίας έχουν δώσει και οι νέες θεραπείες, κυρίως οι ανοσολογικές-ανοσοτροποποιητικές, οι γενετικές και οι θρομβόλυση-θρομβεκτομή στην αντιμετώπιση του οξέος ισχαιμικού ΑΕΕ, αλλάζοντας ριζικά την πρόγνωση ασθενειών που μέχρι πρότινος θεωρούνταν ως μη έχουσες ειδική θεραπευτική αντιμετώπιση.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις Εντοπιστικής Νευρολογίας
- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα να πραγματοποιήσουν αντικειμενική νευρολογική κλινική εξέταση και να ερμηνεύουν τα ευρήματα συνδέοντας τα με συγκεκριμένες ανατομικές περιοχές και λειτουργικά συστήματα.
- Θα είναι ικανοί να αναγνωρίζουν μία νευρολογική διαταραχή και την υποκείμενη παθοφυσιολογία.
- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια να μπορούν να αναπτύσσουν κλινική και διαφοροδιαγνωστική σκέψη πάνω σε συγκεκριμένη κλινική νευρολογική συμπτωματολογία.
- Θα έχουν αποκτήσει επικαιροποιημένη και τεκμηριωμένη γνώση για την κατανόηση των σημαντικότερων νευρολογικών νοσημάτων όσον αφορά στην επιδημιολογία, αιτιοπαθγένεια, κλινική εικόνα, διάγνωση και θεραπεία.
- Θα έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις σχετικά με τις σύγχρονες διαγνωστικές μεθόδους στη Νευρολογία
- Θα έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις σχετικά με τις σύγχρονες θεραπευτικές μεθόδους στη Νευρολογία.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να κατανοούν το είδος και τη βαρύτητα του νευρολογικού ελλείμματος των ασθενών, να θέτουν τους κατάλληλους θεραπευτικούς στόχους και να οργανώνουν την κατάλληλη θεραπευτική παρέμβαση.

- Θα είναι σε θέση να συμμετέχουν σε διεπιστημονικές ομάδες εργασίας για την καλύτερη αντιμετώπιση των προβλημάτων του ασθενή.
- Θα έχουν αποκτήσει γενικές αρχές και δεξιότητες επαφής με τους νευρολογικούς ασθενείς, σε θέματα ασφάλειας του ασθενή, σεβασμού της προσωπικότητάς και διαφορετικότητάς του και διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων.
- Θα είναι εξοικειωμένοι με τους μηχανισμούς αναζήτησης νέας επιστημονικής γνώσης, αξιολόγησης της νέας πληροφορίας και εφαρμογής καινοτόμων θεραπευτικών μεθόδων
- Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα.

• Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση
•
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία-συμμετοχή σε διεπιστημονικές ομάδες • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Γενικό Μέρος ✓ Γενικές αρχές Ανατομίας Νευρικού συστήματος (Εγκέφαλος, Νωτιαίος Μυελός, Περιφερικό Νευρικό Σύστημα) ✓ Γενικές αρχές Φυσιολογίας-Παθοφυσιολογίας Νευρικού συστήματος ✓ Κινητικότητα: Κέντρα-οδοί-συνδέσεις-Λειτουργικά συστήματα (Πυραμιδικό σύστημα, Εξωπυραμιδικό σύστημα) ✓ Αισθητικότητα: Κέντρα-οδοί-συνδέσεις-Είδη αισθητικότητας (επιπολής, εν τω βάθει) ✓ Γενική συμπτωματολογία σε βλάβες ανά επίπεδο νευρικού συστήματος ✓ Διαταραχές συμβολικών και νοητικών λειτουργιών ✓ Ανατομο- κλινικές συσχετίσεις ✓ Παθοφυσιολογικο-κλινικές συσχετίσεις. ✓ Ειδική Νοσολογία: Επιδημιολογία, Αιτιοπαθογένεια, Κλινική Εικόνα, Διάγνωση και Θεραπεία των σημαντικότερων νευρολογικών νοσημάτων. ✓ Αγγειακά Εγκεφαλικά Επεισόδια ✓ Απομυελινωτικές Νόσοι ✓ Εκφυλιστικά Νοσήματα (ν. Alzheimer, ν. Parkinson, Νόσος Κινητικού Νευρώνα, Χορεία Huntington, Παρεγκεφαλιδικές αταξίες) ✓ Παθήσεις Περιφερικού Νευρικού Συστήματος (προβολή περιφερικών νευρών, πλεγμάτων, γαγγλιονοπάθειες, ριζίτιδες) ✓ Μυοπάθειες ✓ Παθήσεις νευρομυϊκής σύναψης

- ✓ Όγκοι νευρικού συστήματος
- ✓ Λοιμώξεις Νευρικού συστήματος
- ✓ Τοξικές παθήσεις Νευρικού Συστήματος
- ✓ Κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις
- ✓ Κακώσεις νωτιαίου μυελού
- ✓ Παθήσεις Αυτονόμου Νευρικού Συστήματος
- ✓ Επιληψία
- ✓ Ίλιγγος
- ✓ Κεφαλαλγία
- ✓ Συστηματικές και Μεταβολικές διαταραχές
- ✓ Παιδονευρολογία -Νευρολογική εξέταση νεογνού
- ✓ Συγγενείς ανωμαλίες

Βασικές διαγνωστικές εξετάσεις στη Νευρολογία: ενδείξεις, περιορισμοί και αξιολόγηση αποτελεσμάτων

- ✓ Απεικονιστικές μέθοδοι (Αξονικές τομογραφίες, Μαγνητικές τομογραφίες, αγγειογραφίες)
- ✓ Λειτουργικές απεικονιστικές μέθοδοι (fMRI, SPECT, PET)
- ✓ Νευροφυσιολογικές εξετάσεις (ηλεκτρονευρογράφημα, ηλεκτρομυογράφημα, ηλεκτροεγκεφαλογράφημα, προκλητά δυναμικά, διακρανιακός μαγνητικός ερεθισμός)
- ✓ Υπερηχογραφική μελέτη εγκεφαλικών αγγείων
- ✓ Οσφυονωτιαία παρακέντηση-εξέταση εγκεφαλονωτιαίου υγρού
- ✓ Νευροανοσολογία
- ✓ Νευρογενετική

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	
	Ανάρτηση και διακίνηση βιβλιογραφίας	

	Διαδραστική διδασκαλία	
	Ενημέρωση σχετικά με επιστημονικές δραστηριότητες (συνέδρια, ημερίδες)	
	Σύνολο	135
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		Γραπτή τελική εξέταση (100%) εφ' όλης της ύλης του μαθήματος που μπορεί να περιλαμβάνει:
		✓ ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ✓ ερωτήσεις σωστού - λάθους, συμπλήρωση κενών ✓ ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης ✓ ερωτήσεις ανάπτυξης κειμένου

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ, HEINRICH MATTLE, MARCO MUMENTHALER , 1/2019, ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ
- Netter Παθολογία-Νευρικό Σύστημα, Runge M., Jones H.R. , 1/2008, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
- Current Σύγχρονη Νευρολογία Διάγνωση και Θεραπεία, Brust John, 1/2016, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
- Εγχειρίδιο κλινικής νευρολογίας, Bradley Walter G.,Daroff Robert B.,Fenichel Gerald M.,Marsden David, 1/2009, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
- Κλινική νευρολογία, J.A. AMINOFF, D.A. GREENBERG, R.P. SIMON, 9/2017, ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
- ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ, KENNETH W. LINDSAY, IAN BONE, GERAINT FULLER, 5/2015, ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ
 - ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
- <https://www.jneurology.gr/> Αρχεία Κλινικής Νευρολογίας
- <https://www.neurology.org/> (Neurology)
- <https://jamanetwork.com/journals/jamaneurology> (JAMA Neurology_
- <https://www.thelancet.com/journals/laneur/home> (The Lancet Neurology)
- <https://link.springer.com/journal/415> (Journal of Neurology)
- <https://www.frontiersin.org/journals/neurology> (Frontiers in Neurology)
- <https://jnnp.bmj.com/> (Journal of Neurology, Neurosurgery, and Psychiatry)
- <https://link.springer.com/journal/10072> (Neurological Sciences)
- <https://www.jns-journal.com/> (Journal of the Neurological Sciences)
- <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/15318249> (Annals of Neurology)
- <https://www.aan.com/> American Academy of Neurology
- <https://www.ean.org/> European Academy of Neurology
- www.efns.org European Federation of Neurological Societies (EFNS)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-3020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία (διαλέξεις)		3	
Εργαστήριο (εργαστηριακές ασκήσεις)		2	
Σύνολο		5	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Βασικός σκοπός του μαθήματος ΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ είναι η λεπτομερής ανάλυση των παραγόντων που επιδρούν στην κίνηση και αφορούν στο σχεδιασμό προγραμμάτων κινησιοθεραπείας και άσκησης.

Διδάσκονται αναλυτικά οι βασικές αρχές κινησιοθεραπείας, τα είδη των κινήσεων και αναλύεται ενδελεχώς η σχέση της βαρύτητας, του αρχικού μήκους των μυών (μηκοδυναμική σχέση) και της ταχύτητας με την κίνηση. Αναπτύσσονται οι αρχές σχεδιασμού προγραμμάτων παθητικής, υποβοηθούμενης και ενεργητικής άσκησης με στόχο τη διατήρηση ή την αύξηση της κινητικότητας και του εύρους τροχιάς, καθώς και τη βελτίωση της δύναμης, της ισχύος, της αντοχής και της ελαστικότητας του μυϊκού συστήματος. Ειδικότερα, αναλύονται θέματα όπως, η έννοια της ιδιοδεκτικότητας, της κιναισθησης και ο ρόλος της νευρομυϊκού συντονισμού στην ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Στόχος είναι η κατάρτιση των φοιτητών και η απόκτηση δεξιοτήτων στην οργάνωση και εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και θεραπείας μέσω της κίνησης με έμφαση στις ασκήσεις χαλάρωσης, διάτασης και αντίστασης για τη διατήρηση ή τη βελτίωση της λειτουργικότητας του μυϊκού συστήματος.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα έχουν κατανοήσει σε βάθος και θα εφαρμόζουν τη μεθοδολογία οργάνωσης και σχεδιασμού προγραμμάτων κινησιοθεραπείας και άσκησης βάση των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης.
- Θα είναι ικανοί να σχεδιάζουν και εφαρμόζουν προγράμματα κινησιοθεραπείας και άσκησης για τη διατήρηση ή τη βελτίωση της αρθρικής κινητικότητας και λειτουργικότητας (κυρίως παθητικής και υποβοηθούμενης κίνησης) υπό διάφορες συνθήκες (αρχικής θέσης, ταχύτητας, ορίου εύρους τροχιάς, σχέσης επιπέδου κίνησης με τη βαρύτητα, εξωτερικού περιβάλλοντος), με στόχο την πρόληψη και την αποκατάσταση δυσλειτουργιών του μυοσκελετικού συστήματος.
- Θα είναι ικανοί να σχεδιάζουν και εφαρμόζουν προγράμματα κινησιοθεραπείας και άσκησης για τη διατήρηση ή τη βελτίωση της μυϊκής λειτουργικότητας (δύναμης, ισχύος, αντοχής, ελαστικότητας-διάτασης), με στόχο την πρόληψη και την αποκατάσταση δυσλειτουργιών του μυοσκελετικού συστήματος.
- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες σχεδιασμού και εφαρμογής προγραμμάτων κινησιοθεραπείας και άσκησης με στόχο τη διατήρηση ή τη βελτίωση του νευρομυϊκού συντονισμού για την ανάπτυξη καινούριων δεξιοτήτων ή διατήρηση ήδη εγκατεστημένων,
- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες σχεδιασμού και εφαρμογής προγραμμάτων χαλάρωσης.
- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες αξιολόγησης της στάσης (και των παραλλαγών αυτής) και της ισορροπίας του σώματος υπό διαφορετικές συνθήκες.

Γενικές Ικανότητες
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε Διεπιστημονικό περιβάλλον • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων • Σεβασμός στη διαφορετικότητα • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Θεωρητικό Μέρος • Παράγοντες επίδρασης της κίνησης. Ανάλυση του ρόλου της δύναμης, του μυϊκού τόνου, της ελαστικότητας και της αντοχής. Επίδραση της νευρομυϊκής συναρμογής στην εκτέλεση της κίνησης. • Ανάλυση του τρόπου αξιολόγησης της κίνησης βάσει του μοντέλου S.O.A.P. Υποκειμενική αξιολόγηση - αντικειμενική αξιολόγηση – συνεκτίμηση συμπτωμάτων και σχεδιασμός προγράμματος. • Σχεδιασμός βελτίωσης της κίνησης. Στόχοι για τα επιθυμητά λειτουργικά αποτελέσματα. Έλεγχος παραγόντων που επηρεάζουν την λειτουργικότητα. Εφαρμογές στο πλάνο θεραπείας. • Ανάλυση των στόχων της θεραπευτικής άσκησης. Πρόληψη δυσλειτουργιών και βελτίωση ή διατήρηση της δύναμης, της κινητικότητας, της ισορροπίας και των λειτουργικών δεξιοτήτων. • Ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν την δύναμη του μυός. Η επίδραση της πυροδότησης των μυϊκών μονάδων στη μυϊκή απόδοση και της μυϊκής σύσπασης στην ικανότητα τάσης του μυός. • Τρόποι αύξησης της μυϊκής δύναμης: α) υπερτροφία του μυός, ανάλυση των παραγόντων που την προκαλούν, β) υπερπλασία, γ) επιστράτευση κινητικών μονάδων. • Επίδραση της κίνησης στο ανθρώπινο σώμα. Διαχωρισμός ενεργητικής – παθητικής κίνησης. Ανάλυση των αποτελεσμάτων της ενεργητικής και της παθητικής κίνησης. Τύποι και χαρακτηριστικά κινήσεων: α) ισομετρική β) ισοτονική γ) ισοκινητική. • Ανάλυση του εύρους της κίνησης. Διαχωρισμός σε ενεργητικό, παθητικό, και υποβοηθούμενο εύρος τροχιάς. Μέθοδοι αξιολόγησης εύρους κίνησης. Γωνιομέτρηση.

- Ασκήσεις αντίστασης. Περιγραφή των ασκήσεων αντίστασης, τρόποι εφαρμογής και ανάλυση των αποτελεσμάτων, αντενδείξεις. Τύποι και χαρακτηριστικά ασκήσεων αντίστασης: α) ισομετρική β) ισοτονική γ) ισοκινητική.
- Μηκοδυναμική – ταχοδυναμική σχέση. Επίδραση στην αύξηση της μυϊκής δύναμης, ισχύος και αντοχής.
- Χαλάρωση: ορισμός και αρχές χαλάρωσης. Ανάλυση και αρχές μεθόδων γενικής χαλάρωσης.
- Η επίδραση της κίνησης στη χαλάρωση. Φυσικοθεραπευτικά μέσα για να επιτευχθεί η χαλάρωση. Αυτογενής χαλάρωση.
- Διάταση. Ανάλυση της θεραπευτικής τεχνικής της διάτασης, παράγοντες που την επηρεάζουν. Ενδείξεις-στόχοι. Επιδράσεις, αποτελέσματα των προγραμμάτων διάτασης, εφαρμογές στην πρόληψη και στη φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση.

Εργαστηριακό Μέρος

- Παθητική κίνηση. Αρχικές θέσεις – λαβές. Εφαρμογές στις αρθρώσεις του άνω και κάτω άκρου.
- Αξιολόγηση της κινητικότητας και της τροχιάς των αρθρώσεων. Ανάλυση μεθόδου γωνιομέτρησης. Μετρήσεις. Εφαρμογές.
- Ενεργητική κίνηση. Κίνηση σε σχέση με την βαρύτητα. Ανοιχτή – κλειστή κινητική αλυσίδα.
- Υποστηριζόμενη άσκηση - Υποβοηθούμενη άσκηση. Συνεκτίμηση παραγόντων που σχετίζονται με την επίδραση της βαρύτητας στην εξέλιξη της κίνησης.
- Απλή ενεργητική άσκηση. Εφαρμογές στα μυϊκά συστήματα άνω και κάτω άκρων.
- Σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης με στόχο την διατήρηση της μυϊκής δύναμης.
- Άσκηση αντίστασης. Τεχνικά στοιχεία εφαρμογής. Προγράμματα μυϊκής ενδυνάμωσης. Αξιολόγηση. Εφαρμογή.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων διατήρησης και βελτίωσης της μυϊκής αντοχής.
- Σχεδιασμός προγραμμάτων αποκατάστασης της ιδιοδεκτικότητας και ανάπτυξης δεξιοτήτων. Εφαρμογές. Αξιολόγηση.
- Χαλάρωση γενική. Ψυχολογική προσέγγιση. Μέθοδοι νοητικές και φυσικές. Άσκηση –εφαρμογές. Αξιολόγηση.
- Χαλάρωση, τοπική. Πόνος-άσκηση. Σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων. Αξιολόγηση.
- Ελαστικότητα. Έλεγχος της ελαστικότητας συσταλών και μη συσταλών σωματικών δομών.
- Σχεδιασμός προγραμμάτων αποκατάστασης διατήρησης και βελτίωσης της ελαστικότητας των μυϊκών συστημάτων του κορμού, του άνω και κάτω άκρου.
- Ασκήσεις – προγράμματα διάτασης. Αυτό-διάταση. Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση των προγραμμάτων διάτασης μέσω ενεργητικών κινήσεων.

4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) Χρήση Ηλεκτρονικών εφαρμογών (apps): electrogoniometer, posture screen	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρητικό Μέρος Εισηγήσεις και διαλέξεις με τη χρήση οπτικοακουτικών μέσων. Χρήση του e-class για την ανάρτηση και διακίνηση επιστημονικών άρθρων, διαλέξεων, χρήσιμων συνδέσμων (links), ερωτηματολογίων, πληροφοριών για την παρακολούθηση συνεδρίων σχετικών με το μάθημα, κλπ	135
	Εργαστηριακό Μέρος Άσκηση των φοιτητών στην οργάνωση και εφαρμογή προγραμμάτων παθητικής και ενεργητικής κίνησης με προκαθορισμένο θεραπευτικό στόχο.	45
	Σύνολο	180
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
<u>Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:</u>		

Γραπτή τελική εξέταση (100%), η οποία μπορεί να περιλαμβάνει:

- Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
- Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης ή Ανάπτυξης,
- Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας

**** Ο βαθμός αξιολόγησης του θεωρητικού μέρους αποτελεί το 50% του συνολικού βαθμού των σπουδαστών ενώ το άλλο 50% αφορά το βαθμό του εργαστηριακού μέρους αξιολόγησης τους στο μάθημα της *Κινησιοθεραπείας*.**

Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται (50%) με:

- Το εργαστήριο του μαθήματος έχει ενδιάμεσες αξιολογήσεις των φοιτητών σε εφαρμογές στις εργαστηριακές ενότητες

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική:

- Houghlum P.A. (2018) *Κινησιοθεραπεία. Θεραπευτικές Ασκήσεις για Μυοσκελετικές Παθήσεις*. Εκδόσεις, Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα..
- Bryan E. (2019) *Εγχειρίδιο Θεραπευτικών Ασκήσεων*.. Εκδόσεις, Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- Κουτσαμπέλας Χ.Ν. (2006). *Εφαρμογή ειδικών διατάσεων σε όλους τους μυς του ανθρώπινου σώματος*. Εκδόσεις Παρισιάνου, Αθήνα.
- Ryf C, Weymann A. *Εύρος κίνησης-ουδέτερη-0-μέθοδος της Α.Ο. μέτρηση και τεκμηρίωση* Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, 2004.

Αγγλική:

- Alter M. *Science of flexibility*. 3rd edition. USA: Human Kinetics, 2004.
- Brody L., Geigle P.R. *Aquatic Exercise for Rehabilitation and Training*. USA: Human Kinetics, 2009.
- Butler D. *The sensitive nervous system*. 1st Edition. Australia: Noigroup, 2006.
- Donatelli R, et al. *Physical therapy of the shoulder*. 5th Edition. New York: Churchill Livingstone, 2011.
- Dvir Z. *Isokinetics, muscle testing, interpretation and clinical applications*. 2nd Editon. Edinburgh: Churchill Livingstone, 2004.
- Enoka R. *Neuromechanics of Human Movement*. 5th Edition. USA.: Human Kinetics, 2015.
- Francis E. *Stretching Therapy: A Comprehensive Guide to Individual & Assisted Stretching*. 1st edition. Indianapolis: Blue River Press, 2013.
- Hodges P. W., Cholewicki J., van Dieën J.H. *Spinal Control-The Rehabilitation of Back Pain*. London: Churchill Livingstone, 2013.
- Kenyon K. Kenyon J. *The Physiotherapist's Pocketbook: Essential Facts at Your Fingertips*. 2nd edition. New York: Churchill Livingstone, 2009.
- Laban R., Ullmann L. *The Mastery of Movement*. United Kingdom: Dance Books Publication, 2011.
- Lederman E. *Therapeutic Stretching*, 1st Edition. London: Churchill Livingstone, 2013.
- Levine P, Phillips M. *Freedom from Pain: Discover Your Body's Power to Overcome Physical Pain*. Colorado: Pap/Com, 2012.
- MacIntosh B. Gardiner P. Mc Comas A. *Skeletal Muscle. Form and function*. 2nd Edition. USA.: Human Kinetics, 2005.

- Myers T. *Anatomy Trains: Myofascial Meridians for Manual Therapists and Movement Professionals 4th Edition*. USA: Elsevier, 2020.
 - Payne R., Donaghy M. *Payne's Handbook of Relaxation Techniques. A Practical Guide for the Health Care Professional*. 4th Edition. New York: Churchill Livingstone, 2010.
 - Perrin D. *Isokinetic exercise and assessment*. USA.: Human Kinetics, 1993.
 - Pitt-Brooke J, Reid H, Lockwood J, et al. *Rehabilitation of Movement. Theoretical Basis of Clinical Practice*. Philadelphia: W.B. Saunders Company, 1998.
 - Schoen J, Pearl L. *Keep Calm and Stretch: 44 Stretching Exercises to Increase Flexibility Relieve Pain, Prevent Injury, and Stay Young!* USA: Little Pearl Publishing, 2012.
 - Snyder KT, Goodman C. *Differential Diagnosis in Physical Therapy*. 7th Edition. Philadelphia: W.B. Saunders Company, 2022.
- **Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά:**
- *Journal of Electromyography and Kinesiology* – <https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-electromyography-and-kinesiology>
 - *Physical Therapy & Rehabilitation Journal* – <https://academic.oup.com/ptj>
 - *Journal of Bodywork & Movement Therapies* - <https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-bodywork-and-movement-therapies>
 - *Journal of Functional Morphology and Kinesiology* - <https://www.mdpi.com/journal/jfmr>
 - *Kinesiology* - <https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/kinesiology/index>
 - *Journal of Kinesiology and Exercise Sciences* - <https://jkes.eu/resources/html/cms/MAINPAGE>
 - *International Journal of Kinesiology and Sports Sciences* - <https://journals.aiac.org.au/index.php/IJKSS/index>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΑΛΑΚΩΝ ΙΣΤΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-3030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΜΑΛΑΚΩΝ ΙΣΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία: Διαδραστικές διαλέξεις– Άσκηση πράξης		3	5
Εργαστήριο: Εργαστηριακές ασκήσεις		2	
Σύνολο		5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η Κινητοποίηση μαλακών ιστών αφορά ως επί το πλείστον την εκμάθηση αξιολόγησης και θεραπευτικής διαχείρισης δυσλειτουργιών που αφορούν τους μαλακούς ιστούς του σώματος. Περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων τεχνικών κινητοποίησης των μαλακών ιστών με εφαρμογή τους στο σύνολο του δέρματος, του μυοτενόντιου συστήματος, των συνδέσμων, των περιτονιών, το περιφερικό κυκλοφορικό και λεμφικό σύστημα. Έμφαση δίδεται στο να αναπτύξουν οι σπουδαστές τις δεξιότητες κλινικής συλλογιστικής, κατανόησης των αρχών αξιολόγησης και διαχείρισης ασθενούς, συμπεριλαμβανομένων των ενδείξεων και αντενδείξεων εφαρμογής καθώς και της επιστήμης του πόνου.

Επιπλέον, δίνεται η ευκαιρία προσωπικής κλινικής πρακτικής προκειμένου να αναγνωρίζουν τυχόν δυσλειτουργίες με την ψηλάφηση και την κατηγοριοποίηση τους. Επίσης οι φοιτητές θα μπορούν να αξιολογήσουν τις υπάρχουσες προσεγγίσεις χρησιμοποιώντας την σύγχρονη αρθρογραφία και να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας και κλινικής συλλογιστικής που μπορούν να επιτρέψουν την αποτελεσματικότερη διαχείριση ασθενών με δυσλειτουργίες των μαλακών ιστών.

Η Κινητοποίηση μαλακών ιστών διεξάγεται σε θεωρητικό πλαίσιο με τη μορφή διαλέξεων και ανάλυσης κλινικών περιστατικών και σε εργαστηριακό πλαίσιο σε ειδικά διαμορφωμένα εργαστήρια όπου γίνεται επίδειξη και εφαρμογή των κλασικών αλλά και των εξειδικευμένων τεχνικών κινητοποίησης. Οι φοιτητές ασκούνται επίσης στην ανάπτυξη ενός ολιστικού κλινικού συλλογισμού, στην ικανότητα αναγνώρισης παθολογικών προσαρμογών στους μαλακούς ιστούς του ανθρώπινου σώματος καθώς και στην ικανότητα διαφοροδιάγνωσης δυσλειτουργιών ανάλογα με το στάδιο των τραυματικών κακώσεων ή παθήσεων.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα γνωρίζουν και θα εφαρμόζουν τα Μέτρα Ατομικής Προστασίας τόσο σε επίπεδο υγιεινής όσο και εργονομίας
- Θα είναι ικανοί να προσεγγίζουν τον ασθενή και να αναπτύσσουν σχέση συνεργασίας/εμπιστοσύνης
- Θα είναι ικανοί να μοιράζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με τους άλλους επαγγελματίες υγείας που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των ασθενών και βάσει ερευνητικής τεκμηρίωσης να επιχειρηματολογούν
- Θα έχουν κατανοήσει την φυσιολογική και παθολογική αντίσταση όλων των μαλακών ιστών του ανθρώπινου σώματος μέσω της ψηλάφησης καθώς και την φυσιολογική και παθολογική κινητική δυνατότητα τους και να την ερμηνεύουν
- Θα γνωρίζουν λεπτομερώς τα είδη (Δέρμα, μυες, τένοντες, σύνδεσμοι, συστήματα περιτονιών κ.α) και την ιστική επούλωση των μαλακών ιστών του ανθρώπινου σώματος

- Θα κατανοούν τις φορτίσεις που κατανέμονται στο ανθρώπινο σώμα κατά την εκτέλεση των διαφόρων κινήσεων/δραστηριοτήτων και θα ερμηνεύουν τη συμβολή τους στη εξέλιξη και δημιουργία παθολογικών προσαρμογών στους μαλακούς ιστούς
- Θα κατανοούν και θα διαχειρίζονται τα ευρήματα της αξιολόγησης μέσα από έναν ολοκληρωμένο κλινικό συλλογισμό
- Θα κατανοούν την αποτελεσματικότητα και τις ενδείξεις-αντενδείξεις των τεχνικών κλασικής μάλαξης αλλά και πιο εξειδικευμένων τεχνικών κινητοποίησης μαλακών ιστών (εγκάρσιας μάλαξης κατά Cyriax, εξειδικευμένη κινητοποίηση μαλακών ιστών κατά Hunter) καθώς και να τις εφαρμόζουν ανά περίπτωση και παθολογία.
- Θα κατανοούν την χρησιμότητα, εφαρμογή και τις ενδείξεις-αντενδείξεις των εξελιγμένων τεχνικών κινητοποίησης των περιτονιών καθώς και των τεχνικών θεραπευτικής μάλαξης με χρήση ειδικού θεραπευτικού εξοπλισμού
- Θα κατανοούν την παθοφυσιολογία των σημείων πυροδότησης πόνου και να εφαρμόζουν τεκμηριωμένες τεχνικές αποκατάστασης τους.
- Θα κατανοούν την χρησιμότητα, την εφαρμογή και τις ενδείξεις-αντενδείξεις των εξελιγμένων τεχνικών αθλητικής μάλαξης
- Θα κατανοούν την χρησιμότητα, την εφαρμογή και τις ενδείξεις-αντενδείξεις των τεχνικών λεμφικής μάλαξης
- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες κινητοποίησης ουλών
- Θα προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης και θα σχεδιάζουν πρόγραμμα φυσικοθεραπείας των μαλακών ιστών που να είναι ασφαλές και κατάλληλο για την κάθε κάκωση και κλινική περίπτωση και θα συνάδει με τα πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα
- Θα αντιλαμβάνονται την συνδυαστική θεραπευτική εφαρμογή της μάλαξης με άλλα θεραπευτικά μέσα και μεθόδους
- Θα κατανοούν την ανάπτυξη κριτηρίων επιλογής εφαρμογής των κατάλληλων τεχνικών σε παθήσεις όπως, επώδυνα σύνδρομα γενικά ή τοπικά, τραυματικά κακώσεις
- Θα είναι ικανοί να επαναξιολογούν την επιλεγμένη θεραπευτική παρέμβαση αναγνωρίζοντας τα σημεία βελτίωσης ή επιδείνωσης της κλινικής εικόνας και να εφαρμόζουν τις αρχές της προοδευτικότητας και της εξατομίκευσης κατά την κινητοποίηση
- Θα έχουν υιοθετήσει οι ίδιοι τις παγκόσμιες οδηγίες ώστε να τις διδάξουν με επάρκεια στους ασθενείς για την αυτοδιαχείριση
- Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση
- Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και

την διαπολιτισμικότητα. • Θα έχουν αποκτήσει θετική στάση απέναντι στην «πράσινη φυσικοθεραπεία», η οποία χρησιμοποιεί παρεμβάσεις ως επί το πλείστον με τα χέρια (hands on), συμβάλλοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος με προσαρμογή των παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον και την υιοθέτηση της φυσικής δραστηριότητας • Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές. • Θα είναι εκπαιδευμένοι στην κλινική εφαρμογή και καταγραφή μέσω του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας
Γενικές Ικανότητες
▪ Αναζήτηση, ανάλυση & σύνθεση δεδομένων & πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών ▪ Λήψη αποφάσεων ▪ Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων ▪ Αυτόνομη εργασία ▪ Ομαδική εργασία ▪ Εργασία σε διεπιστημονική ομάδα ▪ Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών ▪ Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής σκέψης
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ • Μέτρα Ατομικής Προστασίας – Ασφάλεια ασθενούς/φυσικοθεραπευτή • Προσδιορισμός του ρόλου του Φυσ/τή στο κλινικό και φυσικό περιβάλλον-Επικοινωνιακές δεξιότητες του φυσικοθεραπευτή • Εξέταση της αντίστασης των ιστών διαχωρισμός φυσιολογικής και παθολογικής κινητικότητας μαλακών ιστών και διαφοροδιάγνωση των υπεύθυνων για την δυσλειτουργία δομών (μύες, τένοντες αρθρικός θύλακας/σύνδεσμοι, περιτονία) καθώς και εκπαίδευση στις αρχές προοδευτικότητας των κινητοποιήσεων. Εργαστηριακές ασκήσεις. • Παθομηχανική – αιτιοπαθογένεια και παθολογικές εμφανίσεις (ρικνώσεις-σημεία πυροδότησης πόνου) - Επούλωση των μαλακών ιστών • Βασικές αρχές εξέτασης, ψηλάφησης και κινητοποίησης των μαλακών ιστών • Κλασική μάλαξη μαλακών μορίων (θωπείες, γλιστρήματα, ζυμώματα, ρολλαρίσματα, ανατρίψεις, πλήξεις, δονήσεις κ.α) • Μάλαξη ειδικής εγκάρσιας μάλαξης: Θεωρία Cyriax, ερευνητικό υπόβαθρο, εφαρμογές σε παθολογίες, (evidence-based treatments)

- Επώδυνα μυοπεριτονιακά σημεία πυροδότησης πόνου: Θεωρητικό υπόβαθρο, αιτιοπαθογένεια, κλινικές προσαρμογές, αξιολόγησης και τεχνικές θεραπείας
- Θεωρίες για τις διάφορες θεραπευτικές προσεγγίσεις εξειδικευμένων τεχνικών κινητοποίησης μαλακών ιστών (Hunter, Cyriax)- Εισαγωγή σε διαβαμίσεις και προοδευτικότητα
- Αξιολόγηση, κλινικός συλλογισμός και εξατομικευμένη διαχείριση αθλητών τόσο για την προ-αγωνιστικά όσο και μετ-αγωνιστικά και σε περιπτώσεις δυσλειτουργιών
- Τεχνικές Μυϊκής ενέργειας
- Αξιολόγηση, κλινικός συλλογισμός και εξατομικευμένη διαχείριση περιστατικών ασθενών με λεφοίδημα
- Ανακουφιστική φροντίδα για τους γηριατρικούς ασθενείς και ασθενείς τελικού σταδίου καρκίνου
- Κινητοποίηση μετατραυματικών ουλών- εγκαύματα
- Εργαλεία αξιολόγησης και εξοπλισμός/ Εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση τους.
- Ανάλυση κλινικών περιστατικών.
- Αξιολόγηση, κλινικός συλλογισμός και σχεδιασμός εξατομικευμένης παρέμβασης και προοδευτικότητα
- Ενδείξεις/ αντενδείξεις τεχνικών
- Κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας: υπηρεσίες τηλε-υγείας που αξιοποιούν την τεχνολογία για την παροχή απομακρυσμένης εκπαίδευσης ασθενών σε θέματα περίθαλψης και μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα από μια ποικιλία μεθόδων όπως οι τηλεπικοινωνίες, τα εργαλεία απομακρυσμένης παρακολούθησης ασθενών όπως οι «φορητές» τεχνολογίες (wearables), το live video chatting, η μετάδοση ηλεκτρονικών αρχείων, οι εφαρμογές υγείας για κινητές συσκευές (mobile health-m Health apps) και οι θεραπευτικές πλατφόρμες (DigitalTherapeutics-DTx)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	▪ Powerpoint παρουσιάσεις, ▪ Χρήση ανατομικών προπλάσμάτων ▪ Βίντεο Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) Χρήση Ηλεκτρονικών εφαρμογών (apps)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις- Συζήτηση κλινικών περιστατικών. Ατομικές Ομαδικές εργασίες-	135
	Εργαστηριακή εκπαίδευση Εργαστηριακή άσκηση, πρακτικές εφαρμογές & κλινικές ασκήσεις σε μικρές ομάδες φοιτητών, αξιολόγηση κλινικού περιστατικού	45
	Σύνολο	180

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ Γραπτή τελική εξέταση (70%) με χορήγηση ερωτηματολογίων εφ' όλης της ύλης (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου)
- ✓ Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%)

Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ Τη καθημερινή επάρκεια δεξιοτήτων και γνώσεων που διδάχθηκαν και ανέπτυξαν οι φοιτητές
- ✓ Η αξιολόγηση του εργαστηρίου πραγματοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια παρακολούθησης καθώς και σε συγκεκριμένα προκαθορισμένα διαστήματα στο τέλος ή εφόσον κρίνεται απαραίτητο και σε ενδιάμεσα διαστήματα του εξαμήνου. Περιλαμβάνει εργαστηριακή -προφορική εξέταση με επίδειξη εργαστηριακών εφαρμογών, αξιολογώντας έτσι την επάρκεια των φοιτητών σε κάθε εργαστηριακή - κλινική άσκηση ξεχωριστά.

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Φουσεκης Κ. Γκριλιας Π., Δημητριάδης Ζ., Καλιστρατος Η (2022) *Τεχνικές Μαλακών Μορίων στη Φυσικοθεραπεία*, Broken Hill Publishers, Λευκωσία
- Κωνσταντίνος Φουσέκης, Βασιλική Σακελλάρη (2015). *Τεχνικές Μαλακών Μορίων. Στο "Εφαρμοσμένη Αθλητική μάλαξη"* του Κωνσταντίνου Φουσέκη, Broken Hill Publishers
- Σακελλάρη Β- Γώγου Β (2004). *Τεχνικές θεραπευτικές μάλαξης*, Εκδ. Παρισιάνου
- Σφρετσιώρης Δημήτρης Κ. *Θεραπευτική Μάλαξη*, Εκδόσεις d.K.S., 2003

- Μυοσκελετικό Σύστημα-Κλινική Εξέταση, Αξιολόγηση, Θεραπεία, Διαχείριση, Petty Nicola J., Ryder Dionne, Lewis Jeremy BROKEN HILL PUBLISHERS LTD 2022
- Σφρετσιώρη Δ.Κ (2003). Θεραπευτική μάλαξη, DKS
- Cantu RJ and Grodin AJ. Myofascial manipulation. Therapy and clinical application. 3rd edition. Gaithersburg: Aspen Publication, 2011.
- Whitney W. Lowe. Orthopedic Massage Theory and Practice Elsevier
- Chaitow, L. Modern Neuromuscular Techniques, 3e (Advanced Soft Tissue Techniques Churchill Livingstone
- Dicke E, Schliack H and Wolf A. A manual of reflexive therapy of the connective tissue. Scarsdale, NY: Sidney's Simon Publishers, 1978.
- Giovanni De Domenico. Principles and Practice of Soft Tissue Manipulation. 5th Edition. Missouri: Saunders Elsevier, 2007.
- Hammer, W. I. (Ed.). (2007). Functional soft-tissue examination and treatment by manual methods. Jones & Bartlett Learning.
- Simmonds, N., Miller, P., & Gemmell, H. (2012). A theoretical framework for the role of fascia in manual therapy. *Journal of bodywork and movement therapies*, 16(1), 83-93.
- Chaitow, L. (Ed.). (2006). Muscle energy techniques. Elsevier Health Sciences.
- Riggs, A (2014). Deep Tissue Massage. Berkeley: North Atlantic Books.
- Travell, J., and Simons, D., (1998). Myofascial Pain and Dysfunction: The Trigger Point Manual. Vol 1: Upper Half of Body. Baltimore: LWW.
- Travell, J., and Simons, D., (1992). Myofascial Pain and Dysfunction: The Trigger Point Manual. Vol 2: Lower Extremities. Baltimore: LWW
- Damstra J.R. (2010) Diagnostic and therapeutical aspects of lymphedema. Bonn: Rabe Medical Publishing
- Drainage Λεμφική παροχέτευση προσώπου Αθήνα Εκδόσεις ΑΛΜΑ ΕΠΕ
- Benjamin Patricia J. , Lamp Scott P., Understanding Sports Massage-Second Edition, Human Kinetics, 2005.
- Ryan C Traumatic Scar Tissue Management Jessica Kingsley Publishers, 2016

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Orthopaedic & Sports Physical Therapy*
- *Musculoskeletal Science & Practice*
- *BMC Musculoskeletal Disorders*
- *Physiotherapy*
- *Journal of Manual & Manipulative Therapy*
- *Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics*
- *International Journal of Therapeutic Massage and Bodywork*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΛΙΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π12-3040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΘΕΩΡΙΑ: Διαδραστικές Διαλέξεις - Άσκηση πράξης		3	6
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: Εργαστηριακή εκπαίδευση		2	
Σύνολο		5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα της Κλινικής Ηλεκτροθεραπείας αποτελεί βασικό μάθημα υποδομής του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φυσικοθεραπείας. Μετά το τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση: Να γνωρίζουν τις επιδράσεις, τις ενδείξεις εφαρμογής και τις αντενδείξεις των θεραπευτικών ηλεκτρικών ρευμάτων.

• Να είναι σε θέση να ενημερώνουν τον ασθενή για το σκοπό του ηλεκτρικού ερεθισμού, τα οφέλη, το αναμενόμενο θεραπευτικό αποτέλεσμα, τους πιθανούς κινδύνους και να λαμβάνουν έγγραφη ενημερωμένη συναίνεση για την εφαρμογή του (patient inform consent). • Να επιλέγουν, μετά από αξιολόγηση και σε συνεργασία με τον ασθενή, τα κατάλληλα θεραπευτικά σχήματα και πρωτόκολλα εφαρμογής του κλινικού ηλεκτρικού ερεθισμού και των ειδικών εφαρμογών του. • Να προσαρμόζουν το θεραπευτικό πρωτόκολλο στην πάθηση και τις ιδιαιτερότητες κάθε ασθενούς, λαμβάνοντας υπόψη θέματα που μπορεί να σχετίζονται με την εθνικότητα, το θρήσκευμα και τις απόψεις του ασθενούς, τόσο σε κλινικό όσο και στο φυσικό περιβάλλον. • Να συνεργάζονται και με άλλες ειδικότητες επιστημόνων υγείας, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο (multidisciplinary meetings). • Να ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση. • Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα, σύμφωνα με αρχές της ενεργούς πολιτειότητας • Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές (ευζήν / wellness).
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Ατομική εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων με πρωτόκολλα κλινικής ηλεκτροθεραπείας
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Θεωρητικό Μέρος – Διδακτικές Ενότητες • Εισαγωγή στον Κλινικό Ηλεκτρικό Ερεθισμό: Συνοπτικά στοιχεία φυσικής του ηλεκτρικού ερεθισμού. Ταξινόμηση και είδη ηλεκτρικών θεραπευτικών ρευμάτων. Αναλυτική περιγραφή των παραμέτρων σχεδιασμού του κλινικού ηλεκτρικού ερεθισμού. • Συνοπτικά στοιχεία της βιοφυσικής και των βιολογικών επιδράσεων του ηλεκτρικού ερεθισμού. Φυσιολογικά αποτελέσματα του ηλεκτρικού ερεθισμού. Θερμικά, χημικά αποτελέσματα και αντενδείξεις του ηλεκτρικού ερεθισμού. • Ηλεκτρικός Μυϊκός Ερεθισμός Εννευρωμένων Μυών. Νευροφυσιολογία της φυσιολογικής μυϊκής συστολής. Ενδείξεις και αποτελέσματα. Περιγραφή, ανάλυση και αιτιολόγηση των παραμέτρων ηλεκτρικού ερεθισμού εννευρωμένων μυών. • Ηλεκτρικός Μυϊκός Ερεθισμός Απεννευρωμένων Μυών. Νευροφυσιολογία της μυϊκής συστολής μετά από απονεύρωση. Ενδείξεις και αποτελέσματα. Περιγραφή,

ανάλυση και αιτιολόγηση των παραμέτρων ηλεκτρικού ερεθισμού απονευρωμένων μυών.

- Ειδικές οδηγίες εφαρμογής Ηλεκτρικού Μυϊκού Ερεθισμού Απονευρωμένων Μυών. Μέθοδοι εφαρμογής. Παραδείγματα εφαρμογής σε συγκεκριμένες παθήσεις ή κακώσεις περιφερικών νεύρων.
- Αισθητικός Ηλεκτρικός Ερεθισμός. Νευροφυσιολογία της Ηλεκτροαναλγησίας.
- Αισθητικός Ηλεκτρικός Ερεθισμός. Διαδερμικός Ηλεκτρικός Νευρικός Ερεθισμός (TENS): Ενδείξεις και αποτελέσματα. Περιγραφή, ανάλυση και αιτιολόγηση των παραμέτρων ηλεκτρικού ερεθισμού με TENS.
- Αισθητικός Ηλεκτρικός Ερεθισμός. Ρεύματα Συμβολής (Interferential Currents). Ενδείξεις και αποτελέσματα. Περιγραφή, ανάλυση και αιτιολόγηση των παραμέτρων ηλεκτρικού ερεθισμού με ρεύματα συμβολής.
- Ηλεκτρικός ερεθισμός σε παθήσεις του κεντρικού νευρικού συστήματος (ΚΝΣ). Εφαρμογές του ηλεκτρικού μυϊκού ερεθισμού. Εφαρμογή του TENS. Ειδικές εφαρμογές για τη μείωση της σπαστικότητας, για κινητική επανεκπαίδευση και μυϊκή ενεργοποίηση σε παθήσεις του ΚΝΣ.
- Εφαρμογή Λειτουργικού Ηλεκτρικού Ερεθισμού (Functional Electrical Stimulation - FES) και επανεκπαίδευση των άκρων και στη βάδιση.
- Ηλεκτρομυογραφία - Τεχνικές Νευρικής Αγωγιμότητας. Επανεκπαίδευση νευροκινητικού συστήματος με Ηλεκτρομυογραφική Βιολογική Επανατροφοδότηση (EMG-Biofeedback).
- Ιοντοφόρηση: Ενδείξεις και αποτελέσματα. Περιγραφή, ανάλυση και αιτιολόγηση των παραμέτρων ηλεκτρικού ερεθισμού στην ιοντοφόρηση.
- Εφαρμογές ηλεκτρικού ερεθισμού για ειδικούς θεραπευτικούς σκοπούς: Μείωση του μετεγχειρητικού πόνου. Πρόληψη και αντιμετώπιση εν τω βάθει φλεβοθρόμβωσης. Αποκατάσταση καρδιακής και αναπνευστικής ανεπάρκειας.
- Ψηφιακός μετασχηματισμός υγείας: υπηρεσίες τηλε-υγείας που αξιοποιούν την τεχνολογία για την παροχή απομακρυσμένης εκπαίδευσης ασθενών σε θέματα περίθαλψης και μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα από μια ποικιλία μεθόδων όπως οι τηλεπικοινωνίες, τα εργαλεία απομακρυσμένης παρακολούθησης ασθενών όπως οι «φορετές» τεχνολογίες (wearables), το live video chatting, η μετάδοση ηλεκτρονικών αρχείων, οι εφαρμογές υγείας για κινητές συσκευές (mobile health-mHealth apps) και οι θεραπευτικές πλατφόρμες (Digital Therapeutics-DTx).

Εργαστηριακό Μέρος – Διδακτικές Ενότητες

- Ταξινόμηση και είδη ηλεκτρικών θεραπευτικών ρευμάτων. Αναλυτική παρουσίαση των παραμέτρων σχεδιασμού του κλινικού ηλεκτρικού ερεθισμού.
- Παρουσίαση των περιπτώσεων που συνδέονται με τα ανεπιθύμητα θερμοχημικά αποτελέσματα και τις αντενδείξεις εφαρμογής του ηλεκτρικού ερεθισμού (σφάλματα στην επιλογή των παραμέτρων και στο σχεδιασμό του πρωτοκόλλου εφαρμογής).
- Ηλεκτρικός μυϊκός και αισθητικός ηλεκτρικός ερεθισμός. Τεχνικές εντοπισμού και διέγερσης ειδικών θεραπευτικών σημείων. Κινητικά σημεία, σημεία πυροδότησης, σημεία ευαισθησίας, σημεία ηλεκτροβελονισμού.
- Ηλεκτρικός μυϊκός ερεθισμός εννευρωμένων Μυών. Μέθοδοι, τεχνικές εφαρμογής, πρωτόκολλα εφαρμογής, ρύθμιση παραμέτρων.

- Ηλεκτρικός μυϊκός ερεθισμός απονευρωμένων Μυών. Μέθοδοι, τεχνικές εφαρμογής, πρωτόκολλα εφαρμογής, ρύθμιση παραμέτρων.
- Ηλεκτρικός μυϊκός ερεθισμός απονευρωμένων μυών. Ειδικές κλινικές εφαρμογές σε κακώσεις περιφερικών νεύρων.
- Ηλεκτρικός αισθητικός ερεθισμός - Ηλεκτροαναλγησία. TENS: Μέθοδοι, τεχνικές εφαρμογής, πρωτόκολλα εφαρμογής, ρύθμιση παραμέτρων.
- Ηλεκτρικός αισθητικός ερεθισμός - Ηλεκτροαναλγησία. Ρεύματα Συμβολής (Interferential Currents): Μέθοδοι, τεχνικές και πρωτόκολλα εφαρμογής, ρύθμιση παραμέτρων.
- Ηλεκτρικός αισθητικός ερεθισμός - Ηλεκτροαναλγησία. Ηλεκτροβελονισμός (Electro-acupuncture): Μέθοδοι, τεχνικές και πρωτόκολλα εφαρμογής, ρύθμιση παραμέτρων.
- Κλινικές εφαρμογές λειτουργικού ηλεκτρικού ερεθισμού (Functional Electrical Stimulation - FES). Μέθοδοι, τεχνικές και πρωτόκολλα εφαρμογής, ρύθμιση παραμέτρων.
- Ηλεκτρομυογραφία, Τεχνικές Νευρικής Αγωγιμότητας, EMG-Biofeedback. Μέθοδοι, τεχνικές και πρωτόκολλα εφαρμογής, ρύθμιση παραμέτρων.
- Ιοντοφόρηση: Μέθοδοι, τεχνικές και πρωτόκολλα εφαρμογής, ρύθμιση παραμέτρων.
- Ειδικές εφαρμογές ηλεκτρικού ερεθισμού. Ηλεκτρικός ερεθισμός υψηλής τάσης. Μικρορεύματα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Θεωρητικό μέρος
	• Εισηγήσεις και διαλέξεις με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων. • Χρήση του e-class για την ανάρτηση και διακίνηση επιστημονικών άρθρων, κλινικών οδηγιών, διαλέξεων, χρήσιμων συνδέσμων (links), ερωτηματολογίων, πληροφοριών για την παρακολούθηση συνεδρίων σχετικών με το μάθημα, κλπ. • Επισκέπτες ομιλητές μετά από έγκριση του Τμήματος Φυσικοθεραπείας. Εργαστηριακό μέρος • Άσκηση των φοιτητών σε εργαστηριακά και κλινικά προβλήματα σχεδιασμού και εφαρμογής πρωτοκόλλων ηλεκτρικού ερεθισμού και ηλεκτροαναλγησίας.

ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	135
	Εργαστηριακές ασκήσεις	45
	Σύνολο	180
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	- το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται με γραπτή τελική εξέταση και με δυνατότητα εκπόνησης και παρουσίασης ομαδικής εργασίας (50%). - Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται περιοδικά με αξιολογήσεις σε εργαστηριακές ενότητες (50%).	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: 1. Γιόκαρης Π. Θεραπευτικά Σχήματα - Κλινική Ηλεκτροθεραπεία. Αθήνα: Εκδόσεις Γράμμα Α.Ε., 2007. 2. Belanger AY. Θεραπευτικά Ηλεκτροφυσικά Μέσα. Βιοφυσική και Εφαρμογή τους. Αθήνα: Ιωάννης Κωνσταντάρας, 2021. 3. Cameron MH. <i>Physical Agents in Rehabilitation. An Evidence-Based Approach to Practice. 5th Edition. Elsevier Health Sciences Division, 2017. Ελληνική Έκδοση: Cameron MH, Επιμέλεια: Παπαθανασίου Γ. Φυσικά μέσα και Ηλεκτροθεραπεία στην Αποκατάσταση. Κλινική Προσέγγιση με βάση τα Ερευνητικά Δεδομένα. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε., 2021.</i> 4. Μπάκας Ε. Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση. Τόμος 1ος. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Ζήτα, 1995. 5. Nelson RM, Currier DP, Hayes KW. <i>Clinical Electrotherapy. Third Edition. USA: Apleton & Lange, 1999.</i> 6. Robertson V, Ward A, Low J, et al. Ηλεκτροθεραπεία - Βασικές Αρχές και Πρακτική Εφαρμογή. 4η Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε., 2011. 7. Watson T, Nussbaum E. <i>Electrophysical Agents. Evidence-based Practice. 13th Edition. Elsevier, 2020.</i>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΡΓΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-3050	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΡΓΟΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	5
Εργαστήριο			
Σύνολο		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η παρουσίαση της διδακτέας ύλης της Κλινικής Εργοφυσιολογίας θα προσφέρει στους φοιτητές πληροφορίες ως προς τη μελέτη των φυσιολογικών ενεργειών που απαιτούνται για να εκτελεστεί μια σωματική και νοητική/πνευματική λειτουργία από την κατάσταση ηρεμίας σε κατάσταση κίνησης. Το συγκεκριμένο αντικείμενο διερευνά τους ρυθμιστικούς μηχανισμούς του ανθρώπινου σώματος σε συνδυασμό με την ενεργοποίηση των πηγών ενέργειας, τις βιολογικές προσαρμογές και τους σωματικούς/νοητικούς παράγοντες που επιδρούν στην άσκηση για τη βελτίωση της υγείας.

Η Κλινική Εργοφυσιολογία επικεντρώνεται στη φυσιολογική βάση της άσκησης για όλες τις ομάδες πληθυσμού, καθώς και στις επιδράσεις της άσκησης στους βιολογικούς (ενεργειακά συστήματα, ενδοκρινολογικό, εριστικό, νευρομυϊκό και καρδιοαναπνευστικό σύστημα) ψυχολογικούς και κοινωνικούς/περιβαλλοντικούς παράγοντες. Κεντρικός στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση των άμεσων αλλά και των μακροπρόθεσμων αποτελεσμάτων που επιφέρει η κλινική εφαρμογή της προ-σχεδιασμένης άσκησης στο πλαίσιο της πρόληψης και της διεύρυνσης της γνωσιακής αντίληψης. Επίσης, διαμέσου της εφαρμοσμένης εργοφυσιολογίας της άσκησης προκαλείται μια συνειδητή και στη συνέχεια μια αυτοματοποιημένη διαδικασία της ολιστικής θεραπευτικής αποκατάστασης τραύματος/κακώσεων, παθήσεων ή δυσλειτουργιών των συστημάτων του ανθρώπινου σώματος με εφαρμογή: α) στους φυσιολογικούς μηχανισμούς που επιφέρουν προσαρμογές στα διάφορα συστήματα του ανθρώπινου σώματος για το σχεδιασμό προγραμμάτων άσκησης σε αθλητές/αθλούμενους, β) στην κατανόηση των βασικών διαφορών μεταξύ της προπόνησης και της εφαρμογής της άσκησης για την ασφαλή επιστροφή στις αθλητικές/καθημερινές δραστηριότητες, γ) στο σχεδιασμό προγραμμάτων θεραπευτικής άσκησης αλλά και στους παράγοντες οι οποίοι διαμορφώνουν τις παραμέτρους φυσικής κατάστασης και την προοδευτικότητα τους και δ) στη χρήση νέων επιστημονικά τεκμηριωμένων μέσων για την επανάκτηση του απόδοσης και της ασφαλούς επιστροφής στην άθληση σε αθλητές/αθλούμενους.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα γνωρίζουν και θα εφαρμόζουν τα Μέτρα Ατομικής Προστασίας ως προς την εφαρμογή της άσκησης σε διαφόρους πληθυσμούς.
- Θα είναι ικανοί να προσεγγίζουν διαφορετικές ομάδες πληθυσμού και να αναπτύσσουν σχέση συνεργασίας/εμπιστοσύνης.
- Θα είναι ικανοί να συνδέουν τη θεωρία με την τεκμηριωμένη κλινική πρακτική ως προς την εφαρμογή της άσκησης.
- Θα είναι ενήμεροι για τις παγκόσμιες κατευθυντήριες οδηγίες σχεδιασμού ασφαλών προγραμμάτων άσκησης όλων των ηλικιακών ομάδων.
- Θα είναι ικανοί να κατανοούν και να διαχειρίζονται τα ευρήματα της αξιολόγησης των βιολογικών συστημάτων συμμετοχής στην άσκηση στο κλινικό και στο φυσικό περιβάλλον, μέσα από έναν ολοκληρωμένο κλινικό συλλογισμό.
- Θα είναι ικανοί να μοιράζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με τους άλλους επαγγελματίες υγείας που εμπλέκονται στο σχεδιασμό προγραμμάτων άσκησης.
- Θα είναι ικανοί να προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της θεραπευτικής άσκησης σε όλους τους ηλικιακούς πληθυσμούς.
- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα επιλογής κατάλληλων και ασφαλών κλινικών πρακτικών, συνδυάζοντας την επιστημονική τεκμηρίωση με τις δυνατότητες του κάθε συμμετέχοντα ξεχωριστά.

- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες εφαρμογής των διαδικασιών μετρήσεων και αξιολόγησης σε όλες τις κατηγορίες συμμετεχόντων και ηλικιών ομάδων στην άσκηση τόσο στο κλινικό όσο και στο φυσικό περιβάλλον.
- Θα είναι ικανοί να επαναξιολογούν την επιλεγμένη θεραπευτική παρέμβαση άσκησης αναγνωρίζοντας τα σημεία βελτίωσης ή επιδείνωσης της κλινικής εικόνας.
- Θα έχουν υιοθετήσει οι ίδιοι τις παγκόσμιες οδηγίες αυτοδιαχείρισης των συμμετεχόντων στην άσκηση, ώστε να τις διδάξουν με επάρκεια.
- Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση.
- Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα.
- Θα έχουν αποκτήσει θετική στάση απέναντι στην «πράσινη» κλινική εφαρμογή της Εργοφυσιολογίας, η οποία χρησιμοποιεί παρεμβάσεις φιλικές και αρμονικές με το περιβάλλον συμβάλλοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος με προσαρμογή στο φυσικό περιβάλλον και την υιοθέτηση της φυσικής δραστηριότητας.
- Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές.
- Θα είναι εκπαιδευμένοι στην κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού εφαρμογής της άσκησης για τη βελτίωση της υγείας.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα
- Σχεδιασμός και διαχείριση παρεμβάσεων άσκησης σε διάφορους πληθυσμούς αθλητές/αθλούμενους
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στο μάθημα της Κλινικής Εργοφυσιολογίας. Κριτήρια εφαρμογής της άσκησης στα φυσιολογικά συστήματα του ανθρώπινου σώματος. Βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προσαρμογές. Εφαρμογές της Κλινικής Εργοφυσιολογίας στην κλινική θεραπευτική άσκηση τηρώντας τα μέτρα ατομικής προστασίας και ασφάλειας ασθενούς/φυσικοθεραπευτή. Προσδιορισμός του ρόλου του ειδικού άσκησης στο κλινικό και φυσικό περιβάλλον με επικοινωνιακές δεξιότητες και επιστημονική κατάρτιση. Θεωρίες υιοθέτησης συμπεριφοράς: Μοντέλο πεποιθήσεων για την άσκηση και υγεία (health belief model), Μετα-θεωρητικό μοντέλο αλλαγής σταδίων συμπεριφοράς (trans-theoretical model),

Μοντέλο της σχεδιασμένης συμπεριφοράς (planned behavior theory). Ερευνητική τεκμηρίωση για την εφαρμογή των θεωριών αυτών σε οργάνωση προγραμμάτων θεραπευτικής άσκησης.

- Βασικά ενεργειακά συστήματα, ενεργειακή βάση της άσκησης και συσχέτιση με τις προπονητικές παραμέτρους συμμετοχής στην άσκηση. Ομοιόσταση και ενεργειακή δαπάνη κατά την ηρεμία και την άσκηση.
- Αερόβια ικανότητα - Αερόβια αντοχή. Μέγιστη πρόσληψη οξυγόνου. Παράγοντες που επιδρούν στην αερόβια ικανότητα. Κλινικά παραδείγματα, σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης για αθλητές/αθλούμενους.
- Αναερόβια ικανότητα. Παράγοντες που επιδρούν στην αναερόβια ικανότητα. Κλινικά παραδείγματα, σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης για αθλητές/αθλούμενους.
- Γαλακτικό οξύ και άσκηση. Αερόβιο/αναερόβιο κατώφλι, χρέος οξυγόνου. Παράγοντες που επιδρούν στην αερόβια/αναερόβια ικανότητα και βελτίωση του αγγαλακτικού/γαλακτικού χρέους οξυγόνου. Κλινικά παραδείγματα, σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης για αθλητές/αθλούμενους.
- Μέθοδοι και διαδικασίες μέτρησης/αξιολόγησης αερόβιας και αναερόβιας ικανότητας. Εργαστηριακές δοκιμασίες, δοκιμασίες πεδίου. Κλινικά παραδείγματα, σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης για αθλητές/αθλούμενους. Οδηγίες της ACSM (American College of Sports Medicine).
- Μυϊκή λειτουργία και προσαρμογές στην άσκηση. Μυϊκή συστολή και προσαρμογές μετά από παθολογία ή τραυματισμό. Κλινικά παραδείγματα, σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης για αθλητές/αθλούμενους.
- Μυϊκή λειτουργία και παράγοντες μυϊκής απόδοσης. Μηκοδυναμική/ταχοδυναμική σχέση. Παράμετροι μυϊκής δύναμης και προσαρμογές μετά την άσκηση ή μετά από παθολογία ή τραυματισμό. Κλινικά παραδείγματα, σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης για αθλητές/αθλούμενους.
- Μέθοδοι και διαδικασίες μέτρησης/αξιολόγησης μυϊκής δύναμης. Εργαστηριακές δοκιμασίες, δοκιμασίες πεδίου. Κλινικά παραδείγματα, σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης για αθλητές/αθλούμενους. Οδηγίες της ACSM (American College of Sports Medicine).
- Προσαρμογές του αναπνευστικού και του καρδιαγγειακού συστήματος στην άσκηση. Κλινικά παραδείγματα, σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης για αθλητές/αθλούμενους.
- Ορμόνες, ανοσοποιητικό σύστημα και θερμορύθμιση. Προσαρμογές και άσκηση. Κλινικά παραδείγματα, για αθλητές/αθλούμενους.
- Σύσταση του σώματος και δείκτης μάζας σώματος. Διατροφή και άσκηση. Συστήματα αξιολόγησης θερμιδικής πρόσληψης/κατανάλωσης. Κλινικά παραδείγματα, σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης για αθλητές/αθλούμενους.
- Οργάνωση- σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης/ διατροφής και πρόληψης μετά από τραυματισμό ή παθολογία για πρόληψη και βελτίωση της επίδοσης. Καθορισμός φορτίου/όγκος άσκησης και οδηγίες της ACSM (American College of Sports Medicine).
- Κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας στην αθλητική φυσικοθεραπεία: υπηρεσίες τηλε-αποκατάστασης και εικονικής πραγματικότητας που αξιοποιούν την τεχνολογία για την παροχή απομακρυσμένης εκπαίδευσης ασθενών σε θέματα περίθαλψης όπως ψηφιακές φορητές τεχνολογίες, live video chatting, μετάδοση ηλεκτρονικών αρχείων, οι εφαρμογές υγείας για κινητές συσκευές και θεραπευτικές ψηφιακές πλατφόρμες.

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) Χρήση Ηλεκτρονικών εφαρμογών (apps): Posture checking, Kinvet equipment, Digital assessment tools and VR apps.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	135
	Σύνολο	
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <u>Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:</u> ✓ Γραπτή τελική εξέταση (70%) με χορήγηση ερωτηματολογίων εφ' όλης της ύλης (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου) ✓ Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%)		

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. American College of Sports Medicine. ACSM's exercise management for persons with chronic diseases and disabilities. 3rd Edition. Champagne, IL: Human Kinetics, 2009.
2. American College of Sports Medicine. ACSM's guidelines for exercise testing and prescription. Baltimore: Lippincott Williams & Wilkins, 2006.
3. American College of Sports Medicine. ACSM's Introduction to Exercise Science. 1st Edition. USA: Lippincott Williams & Wilkins, 2011.
4. ACSM ΚΛΙΝΙΚΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ, Walter Thompson, Εκδόσεις Κωνσταντάρας. 2019.
5. Astrand PO, Rodahl K, Dahl HA, et al. Textbook of work physiology. Physiological basis of Exercise. Champagne, IL: Human Kinetics, 4th Edition, 2003.
6. Bloomfield J, Fricker PA, Fitch KD. Science and Medicine in Sports. 2nd Edition. USA: Blackwell Science Pty Ltd, 1996.
7. Bromley PD. Clinical Skills for Exercise Science. Routledge: Taylor & Francis Group, 2010.
8. Ehrman JK, Gordon P, Paul SV, Steven J. Keteyian. Clinical Exercise Physiology. 3rd Edition. IL: Human Kinetics, 2013.
9. Κλεισούρας Β. Εργοφυσιολογία (Τόμοι I, II, III). Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, 2011.
10. McArdle W. Φυσιολογία της Άσκησης (Τόμοι I, II, III). Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, 2001.
11. McArdle WD, Katch FI, Katch VL. Exercise physiology: energy, nutrition, and human performance. 7th Edition. Lippincott Williams & Wilkins, 2009.
12. Melvin WH. Nutrition for fitness and sport. 4th Edition. Chicago: William C Brown Pub, 1995.

13. Powers S, Howley E. *Exercise Physiology: Theory and Application to Fitness and Performance*. 8th Edition. USA: McGraw-Hill Humanities, 2011.
14. Powers Scott, Howley Edward. *Φυσιολογία της άσκησης: Θεωρία και εφαρμογές ευρωστίας και απόδοσης*, BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2018.
15. 16. Wilmore J, Costill D. *Φυσιολογία της Άσκησης και του Αθλητισμού (Τόμοι I, II, III)*. Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, 2006.
16. Raven B.P, Wasserman H.D, Squires G.W, Murray D.T (2016). *Φυσιολογία της άσκησης. Μια ολιστική προσέγγιση*. Ιατρικές Εκδόσεις, Λαγός Δημήτριος

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Medicine and Science in Sports and Exercise*
- *Functional exercise and rehabilitation*
- *Qualitative research in sports and exercise and health*
- *Journal of clinical exercise physiology*
- *Journal of exercise science and fitness*
- *International journal of physiology exercise and physical education*
- *Journal of sports and exercise physiology*
- *International journal of sports physiology and performance*
- *International journal of research and exercise physiology*
- *The journal of strength and conditioning research*
- *International journal of strength and conditioning*

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II

1.ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-3060	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαλέξεις		3	3
Σύνολο		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στην κατανόηση των νοσημάτων των νεφρών, των ενδοκρινών αδένων, του γαστρεντερικού συστήματος, ήπατος – παγκρέατος – χοληφόρων, των διαταραχών της οξεοβασικής ισορροπίας, και των επιπτώσεων στους αρρώστους και στο κοινωνικό σύνολο. Αποβλέπει στην ανάπτυξη κατάλληλου επιπέδου γνώσεων και δεξιοτήτων για τη διάγνωση, την πρόληψη, τη θεραπεία και την αποκατάσταση των παθήσεων των νεφρών, των ενδοκρινών αδένων, του γαστρεντερικού συστήματος, ήπατος – παγκρέατος – χοληφόρων και των διαταραχών της οξεοβασικής ισορροπίας. Το μάθημα παρέχει γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν στην ερμηνεία, τον ορισμό, την κατάταξη, την κατανόηση, τους μηχανισμούς, τη διαγνωστική και τα επιμέρους χαρακτηριστικά των νοσημάτων. Επίσης ενημερώνει το φοιτητή για τις δυνατότητες πρόληψης, τους παθοφυσιολογικούς – παθογενετικούς μηχανισμούς, τις βασικές αρχές θεραπευτικής αντιμετώπισης, τις βιοψυχοκοινωνικές επιπτώσεις και την αποκατάσταση των νοσημάτων. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/τρια θα είναι σε θέση να • Να αναγνωρίζει τους μηχανισμούς που διέπουν τα διάφορα νοσήματα στην γένεση και την συμπτωματολογία τους καθώς και την εξέλιξή τους. • Να αναγνωρίζει και να συμβάλλει στην επίλυση διαγνωστικών και θεραπευτικών προβλημάτων με την συνεργασία του ιατρικού προσωπικού. Να διαθέτει τις απαραίτητες δεξιότητες, ώστε να συνεισφέρει ουσιαστικά στην πρόληψη, θεραπεία και αποκατάσταση των νοσημάτων.
Γενικές Ικανότητες
· Αυτόνομη Εργασία · Ομαδική Εργασία

- Λήψη αποφάσεων
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Βασικές Αρχές Διαγνωστικής Απεικόνισης

Παρουσίαση των μεθόδων και των συστημάτων Ιατρικών Απεικονίσεων (Ακτινογραφία Θώρακος / Chest-X-Ray, Αξονική Τομογραφία / Computed Tomography, Μαγνητική Τομογραφία / MRI) με έμφαση σε αυτές που έχουν εφαρμογή σε παθήσεις σχετικές ως προς την ειδικότητα της Φυσικοθεραπείας, καθώς και τις δυνατότητες διάγνωσης και θεραπείας που υλοποιούνται στα Τμήματα Απεικονίσεων, έτσι ώστε να είναι σε θέση να μπορούν να αξιολογήσουν τα ευρήματα των απεικονιστικών τεχνικών μετά την εφαρμογή των πρωτοκόλλων φυσικοθεραπείας σε σχέση με τα αντίστοιχά τους κατά την έναρξη των προγραμμάτων.

Βασικές Αρχές Φαρμακολογίας

Μελέτη μηχανισμών δράσης της φαρμακευτικής ουσίας για κάθε σύστημα, των αλληλεπιδράσεων της χορηγούμενης ουσίας με τα υπόλοιπα συστήματα του οργανισμού, γνώση της φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής του φαρμάκου, μηχανισμοί απορρόφησης και απέκκρισης του φαρμάκου από τον οργανισμό, αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα, ανεπιθύμητες ενέργειες και τρόποι αντιμετώπισής τους, ενδείξεις με τις επιτρεπόμενες δοσολογίες και αντενδείξεις χορήγησης του φαρμάκου. Ειδικότερα: Μυοσκελετικό Σύστημα: βελτίωση και θεραπεία του μηχανισμού σύσπασης των μυών και ενίσχυση του οστίτη ιστού με προοπτική την αποφυγή επικείμενων μυϊκών κακώσεων ή και καταγμάτων, Κυκλοφορικό Σύστημα: βελτίωση και θεραπεία της μικροκυκλοφορίας των ιστών σε επίπεδο τριχοειδών, βελτίωση της λειτουργικότητας του μυοκαρδίου συμπεριλαμβανομένων υφισταμένων παθολογικών καταστάσεων όπως είναι η ισχαιμία, οι αρρυθμίες και το έμφραγμα, θεραπεία και πρόληψη παθολογικών καταστάσεων σχετικά με το τοίχωμα και το ενδοθήλιο των αγγείων, Αναπνευστικό Σύστημα: βελτίωση και θεραπεία της ανταλλαγής των αναπνευστικών αερίων σε συσχέτιση με την βελτίωση της λειτουργικότητας των μυών, πρόληψη και θεραπεία αναπνευστικών λοιμώξεων και αναπνευστικών επαγγελματικών παθήσεων, θεραπευτική αντιμετώπιση του βρογχικού/αλλεργικού άσθματος, φαρμακευτική αντιμετώπιση των αποφρακτικών και περιοριστικών πνευμονικών παθήσεων, και συνοπτικά για Ουροποιητικό και Γεννητικό Σύστημα, Αίμα και Ενδοκρινείς αδένες:

Βασικές Αρχές Παιδιατρικής

Ιστορικό και Κλινική Εξέταση, Αύξηση, Ανάπτυξη, Ψυχοκινητική και Εξέλιξη, Θρέψη και Διατροφή, Παιδί και Περιβάλλον, Εφηβεία, Εμβολιασμοί, Γενετική, Περιγεννητική Ιατρική, συχνότερα νοσήματα βρεφικής-παιδικής-εφηβικής ηλικίας, δηλητηριάσεις, ατυχήματα.

Παθήσεις δέρματος

Νεοπλάσματα, ψωρίαση, κατακλίσεις, μολυσματικά νοσήματα, εγκαυματα

Μονάδα εντατικής θεραπείας**Παθήσεις Νεφρών - Διαταραχές οξεοβασικής ισορροπίας - ηλεκτρολύτες**

Περιγραφή θεματικής ενότητας: Διαταραχές της ομοιοστασίας ηλεκτρολυτών, οξεοβασική ισορροπία, οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, νεφρολιθίαση, μέθοδοι υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας.

Παθήσεις ενδοκρινών αδένων

Περιγραφή θεματικής ενότητας: Παθήσεις υποθαλάμου – προσθίου και οπισθίου λοβού της υπόφυσης, παθήσεις θυρεοειδούς, παραθυρεοειδών αδένων, επινεφριδίων, σακχαρώδης διαβήτης,

Λοιμώδη νοσήματα

Περιγραφή θεματικής ενότητας: Ιογενή νοσήματα, Βακτηριακές λοιμώξεις, Λοιμώξεις από μύκητες. Λοιμώξεις από πρωτόζωα – παράσιτα. Αρχές αντιμικροβιακής χημειοθεραπείας και πολιτική χρήσης αντιβιοτικών.

Παθήσεις γαστρεντερικού συστήματος, ήπατος – παγκρέατος - χοληφόρων

Περιγραφή θεματικής ενότητας: Παθήσεις οισοφάγου, παθήσεις στομάχου- δωδεκαδακτύλου, παθήσεις λεπτού εντέρου και παχέος εντέρου και χοληφόρων, ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις εντερικές νόσοι, ευερέθιστο έντερο, ηπατίτιδες.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Δια δραστικές Διαλέξεις	90
	Σύνολο	90
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Γραπτές εφ' όλης της ύλης του μαθήματος (100%)		

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Τζιούφας Α, Βλαχογιαννόπουλος Π. Μουτσόπουλου Αρχές Παθοφυσιολογίας. Broken Hill Publishers Ltd., 2018
- Hart M, Loeffler A.G. Παθοφυσιολογία Νόσων. Broken Hill Publishers Ltd., 2014
- Papadakis MA, et al. Current Medical Diagnosis & Treatment 2024. 63rd edition. N.Y.: The McGraw-Hill Companies Inc, 2024.
- Loscalzo, J. et al. Harrison's Principles of Internal Medicine. 21st edition. N.Y.: The McGraw-Hill Companies Inc., 2022.
- Wilkinson IB, et al. Oxford Handbook Κλινικής Ιατρικής. 10^η έκδοση Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, Αθήνα 2019.
- McPhee S, Canong W. Pathophysiology of disease: An introduction to Clinical Medicine. 8th edition. N.Y.: The McGraw-Hill Companies Inc, 2018.
- Runge MS, Greganti MA. F. Netter Παθολογία. 2η Έκδοση. Εκδόσεις ΠΧ Πασχαλίδης, 2015.
- Χανιώτης Φ, Χανιώτης Δ. Νοσολογία – Παθολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Λίτσας, 2002.
- Epstein O, Perkin GD, de Bono DP, Cookson G. Κλινική Εξέταση. Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, Αθήνα 2004.
- Kumar P, Clark M. Παθολογία (2 τόμοι). Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, Αθήνα 2007.
- Zatouroff M. Έγχρωμος Άτλας - Τα Κλινικά Σημεία στην Παθολογία. Εκδόσεις ΠΧ Πασχαλίδης, 2005

ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓ. ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ								
1	ΦΘ σε ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ	ΜΕ	Π2-4010	3	135	2	45	5	180	180	6
2	ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΜΕ	Π2-4020	3	135	2	45	5	180	180	6
3	ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ Φ/Θ	ΜΕ	Π2-4030	3	120	2	45	5	165	165	5
4	ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΗ ΦΘ	ΜΕ	Π2-4040	3	120	2	45	5	165	165	5
5	ΦΘ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΜΕ	Π2-4050	3	105		-	3	105	105	4
6	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΜΕΥ	Π2-4060	3	105		-	3	105	105	4
ΣΥΝΟΛΟ				18	720	8	180	26	900	900	30

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΕ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-4010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΕ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία		3	
Εργαστήριο		2	
Σύνολο		5	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη και κατανόηση της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης των κακώσεων του μυοσκελετικού και περιφερικού νευρικού συστήματος. Ειδικότερα, διδάσκεται αναλυτικά η αξιολόγηση του μυοσκελετικού συστήματος και η αντιμετώπιση των μυοσκελετικών κακώσεων που αφορούν στα οστά, στους μύες, στους τένοντες, στα θυλακοσυνδεσμικά στοιχεία, καθώς και στις κακώσεις των περιφερικών νεύρων. Τα προγράμματα φυσικοθεραπείας που θα συζητηθούν στο μάθημα Μυοσκελετική Φυσικοθεραπεία σε Κακώσεις περιλαμβάνουν επιλογές θεραπευτικών μέσων και εργαλείων ανάλογα το στόχο που έχει τεθεί κατά την Φυσικοθεραπευτική Αξιολόγηση και κυρίως τις αρχές της Τεκμηριωμένης Παρέμβασης (Evidence-based practice) Στόχος παραμένει η ολιστική, τεκμηριωμένη σχεδίαση ενός εξατομικευμένου πρωτοκόλλου φυσικοθεραπείας σχεδιασμένο στα ελλείματα που προκύπτουν από την αξιολόγηση του ασθενούς. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα αποκτήσουν την ικανότητα να ολοκληρώσουν συστηματικά την αξιολόγηση του ασθενούς με μυοσκελετικά προβλήματα
- Θα έχουν την ικανότητα να κατανοούν τα υποκειμενικά και αντικειμενικά ευρήματα, να τα αναπαράγουν χρησιμοποιώντας τις κλινικές δοκιμασίες που είναι οι καταλληλότερες τόσο σε θεωρητικό όσο και σε κλινικό/πρακτικό επίπεδο.
- Θα μπορούν να κατανοούν και να καταγράφουν την φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση, και να ορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης στις μυοσκελετικές κακώσεις.
- Θα μπορούν να οργανώσουν και να αναπτύξουν ένα τεκμηριωμένο πρωτόκολλο φυσικοθεραπείας, καθώς και την ικανότητα να επεξηγούν στον ασθενή τους στόχους, μέσα από την αποτελεσματική επικοινωνία.
- Θα μπορούν να σχεδιάζουν και να επιλέγουν την καταλληλότερη προσέγγιση για κάθε ασθενή, αλλά και να την επαναξιολογούν αντιλαμβανόμενοι τις εκάστοτε ανάγκες (εργασιακές, κοινωνικές, οικογενειακές), τροποποιώντας και προσαρμόζοντας τις παρεμβάσεις τους.
- Θα μπορούν να εφαρμόσουν τις μεθόδους και τεχνικές που επιλέγουν για κάθε μυοσκελετική πάθηση, με ασφάλεια, αποτελεσματικότητα και αξιοπρέπεια του ασθενούς και δική τους.
- Θα αντιλαμβάνονται και θα αναγνωρίζουν την αναμενόμενη εξέλιξη μιας παρέμβασης, και θα αναθεωρούν την προσέγγισή τους εάν αυτό είναι απαραίτητο.
- Θα μπορούν να κάνουν χρήση εργαλείων (ερωτηματολόγια, κλίμακες, μηχανήματα, κ.ά.) καταγραφής των υποκειμενικών και αντικειμενικών ευρημάτων, ενώ θα μπορούν να αναγνωρίσουν τυχόν αδυναμίες είτε της εξέτασης είτε της θεραπείας, και θα μπορούν να προχωρήσουν στην ανάπτυξη άλλων καταλληλότερων εργαλείων.
- Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση
- Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα, σύμφωνα με αρχές της ενεργούς πολιτειότητας
- Θα έχουν αποκτήσει θετική στάση απέναντι στην «πράσινη» φυσικοθεραπεία φυσικοθεραπεία σε μυοσκελετικές κακώσεις, η οποία χρησιμοποιεί παρεμβάσεις ως επί το πλείστον με τα χέρια (hands on), συμβάλλοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος με προσαρμογή των παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον και την υιοθέτηση της φυσικής δραστηριότητας
- Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές (ευζήν / wellness).

Γενικές Ικανότητες

- Συλλογή δεδομένων και Ανάλυση τους
- Σύνθεση πληροφοριών, σχεδίαση πλάνου παρέμβασης και λήψη απόφασης
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ιατρικού απόρρητου, ειδικών πληθυσμών
- Παρατήρηση και παραγωγή νέων τεχνικών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό Μέρος

1. **Εισαγωγή (1) Εισαγωγή στο βασικό θεωρητικό υπόβαθρο της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και αντιμετώπισης των μυοσκελετικών κακώσεων.** Έννοιες της φλεγμονής, των αρχών επούλωσης του κολλαγόνου, συνδετικού, νευρικού και οστίτη ιστού. Προσαρμοστικές αλλαγές του μυϊκού, νευρικού συνδετικού, κολλαγόνου και οστίτη ιστού στην παθολογία της κάκωσης/κατάγματος.
2. **Εισαγωγή (2).** Επιπλοκές καταγμάτων. Αρχές του φυσιολογικού κινητικού ελέγχου και αναγνώριση των δυσλειτουργιών του. Αρχές εφαρμογής της θεραπευτικής άσκησης σε μυοσκελετικές κακώσεις.
3. **Αρχές Φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και καταγραφής σε μυοσκελετικά προβλήματα.** Λήψη Ιστορικού, Φυσική εξέταση, Διαγνωστικά τεστ, Κλινικός συλλογισμός, Επιλογή θεραπείας βάσει κλινικών και ερευνητικών αποδείξεων. Κλινική σημασία ευρημάτων κατά την αξιολόγηση/αποκατάσταση του μυοσκελετικού συστήματος.
4. **Μυοσκελετικές κακώσεις του ώμου - ωμικής ζώνης.** Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των κακώσεων της περιοχής. Κατάγματα ώμου-ωμικής ζώνης- θυλακίτιδες- ορογονοθυλακίτιδες (παγωμένος ώμος). Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από συντηρητική ή χειρουργική προσέγγιση (συρραφές τενόντων, συνδέσμων, εσωτερική και εξωτερική οστεοσύνθεση, αρθροπλαστική, κ.ά.)
5. **Μυοσκελετικές κακώσεις αγκώνα.** Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των κακώσεων της περιοχής του αγκώνα. Ειδικότερα, δοκιμασίες εκτίμησης της ακεραιότητας τενόντων, συνδέσμων, μυών, θύλακα/ορογόνου θύλακα, παγίδευσης νεύρων. Κατάγματα της περιοχής του αγκώνα. Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από συντηρητική ή χειρουργική προσέγγιση (συρραφές τενόντων, συνδέσμων, εσωτερική και εξωτερική οστεοσύνθεση, αρθροπλαστική, κ.ά.)
6. **Μυοσκελετικές κακώσεις καρπού και άκρας χείρας.** Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των κακώσεων της περιοχής της άκρας χείρας και καρπού. Ειδικότερα, δοκιμασίες εκτίμησης της ακεραιότητας τενόντων, συνδέσμων (αστάθειας), μυών, θύλακα/ορογόνου θύλακα, ινοχόνδρινων βλαβών, παγίδευσης νεύρων. Κατάγματα του καρπού και της άκρας χείρας. Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από συντηρητική ή χειρουργική

- προσέγγιση (συρραφές τενόντων, συνδέσμων, εσωτερική και εξωτερική οστεοσύνθεση, αρθροπλαστική, αποσυμπίεση νεύρων, κ.ά.)
7. **Μυοσκελετικές κακώσεις περιοχής του ισχίου.** Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των κακώσεων της περιοχής του ισχίου. Ειδικότερα, δοκιμασίες εκτίμησης θύλακα/ορογόνου θύλακα (εξάρθρωμα/υπεξάρθρωμα), μυών, ινοχόνδρινων βλαβών, παγίδευσης νεύρων. Κατάγματα λεκάνης- ισχίου. Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από συντηρητική ή χειρουργική προσέγγιση (συρραφές τενόντων, συνδέσμων, εσωτερική και εξωτερική οστεοσύνθεση, ολική/ημιολική αρθροπλαστική, κ.ά.)
 8. **Μυοσκελετικές κακώσεις της περιοχής του γόνατος.** Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των κακώσεων της περιοχής του γόνατος. Ειδικότερα, δοκιμασίες εκτίμησης της κνημομηριαίας και επιγονατιδομηριαίας άρθρωσης. Κατάγματα του γόνατος. Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από συντηρητική ή χειρουργική προσέγγιση (συρραφές τενόντων, εσωτερική και εξωτερική οστεοσύνθεση, ολική/ημιολική αρθροπλαστική, κ.ά.)
 9. **Μυοσκελετικές κακώσεις περιοχής του άκρου ποδός.** Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των κακώσεων της περιοχής του άκρου πόδα. Ειδικότερα, δοκιμασίες εκτίμησης της ακεραιότητας μυών κ.α. Κατάγματα της περιοχής του κάτω 1/3 της κνήμης/περόνης και άκρου πόδου. Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από συντηρητική ή χειρουργική προσέγγιση (συρραφές συνδέσμων, τενόντων, εσωτερική και εξωτερική οστεοσύνθεση, αρθροπλαστική, κ.ά.)
 10. **Μυοσκελετικές κακώσεις περιοχής της σπονδυλικής στήλης (αυχενική, θωρακική και οσφυϊκή μοίρα).** Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των κακώσεων της ΣΣ. Ειδικότερα, δοκιμασίες εκτίμησης της ακεραιότητας μυών, τενόντων, συνδέσμων (αστάθειας). Κατάγματα της ΣΣ. Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από συντηρητική ή χειρουργική προσέγγιση (πεταλεκτομή, κυφοπλαστική, σπονδυλοδεσία, κ.ά.)
 11. **Κακώσεις περιφερικών νεύρων** (νευραπραξία, αξονότμηση, νευρότμηση) **με περιοχική εφαρμογή στα άνω άκρα και στο πρόσωπο.** Αξιολόγηση νευρολογικών επιπέδων της ΑΜΣΣ, άνω άκρου, ΘΜΣΣ, ΟΜΣΣ καθώς και των εγκεφαλικών συζυγιών. Φυσικοθεραπευτικά πρωτόκολλα για την αντιμετώπιση τους στηριζόμενα σε τεκμηριωμένη πρακτική (evidenced-based).
 12. **Κακώσεις περιφερικών νεύρων με περιοχική εφαρμογή στα κάτω άκρα.** Αξιολόγηση νευρολογικών επιπέδων του κάτω άκρου και της ΟΜΣΣ. Φυσικοθεραπευτικά πρωτόκολλα για την αντιμετώπιση τους στηριζόμενα σε τεκμηριωμένη πρακτική (evidenced-based).
 13. **Αρχές εφαρμογής προγραμμάτων φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης των κακώσεων περιφερικών νεύρων** σε σχέση με την θεραπεία εκλογής (συντηρητική φυσικοθεραπεία και μετεγχειρητική φυσικοθεραπεία).

Εργαστηριακό Μέρος

- Εισαγωγικές έννοιες. Αξιολόγηση ασθενή με μυοσκελετική κάκωση. Λήψη ιστορικού, καταγραφή των δεδομένων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Πρακτικά παραδείγματα με καταγραφή των ευρημάτων.

- Αξιολόγηση του ασθενούς με μυοσκελετική κάκωση (ενήλικες και παιδιά). Φυσική εξέταση. Βασικές αρχές εφαρμογής της. Παράμετροι ορθής πρακτικής (Θέση ασθενή/θεραπευτή, ιδιαιτερότητες ανάλογα το σωματότυπο, τον τύπο κάκωσης, την βαρύτητα, τυχόν επείγουσα συμπτωματολογία, κ.ά.). Επιπλοκές καταγμάτων. Πρακτικά παραδείγματα με καταγραφή των ευρημάτων.
- Αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση των μυοσκελετικών κακώσεων του ώμου σε ενήλικες και παιδιά. Επίδειξη και πρακτική εφαρμογή της καταγραφής υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων για τον ώμο/ωμική ζώνη. Κλινικός συλλογισμός, σχεδιασμός και πρακτική εφαρμογή του κατάλληλου φυσικοθεραπευτικού πρωτοκόλλου ανάλογα το είδος της κάκωσης (κάταγμα, συνδεσμική και μυϊκή κάκωση, κάκωση/ρήξη θύλακα, τένοντα, κ.ά.), σε συντηρητική ή/και χειρουργική αντιμετώπιση. Πρακτικά παραδείγματα.
- Αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση των μυοσκελετικών κακώσεων του αγκώνα σε ενήλικες και παιδιά. Επίδειξη και πρακτική εφαρμογή των κλινικών δοκιμασιών που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της ακεραιότητας των διαφόρων δομών/ιστών της περιοχής. Καταγραφή υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων για την περιοχή του αγκώνα. Κλινικός συλλογισμός, σχεδιασμός και πρακτική εφαρμογή του κατάλληλου φυσικοθεραπευτικού πρωτοκόλλου ανάλογα το είδος της κάκωσης (κάταγμα, συνδεσμική και μυϊκή κάκωση, κάκωση/ρήξη θύλακα και τένοντα, κ.ά.), σε συντηρητική ή/και χειρουργική αντιμετώπιση. Πρακτικά παραδείγματα.
- Αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση των μυοσκελετικών κακώσεων του καρπού/ άκρας χείρας σε ενήλικες και παιδιά. Επίδειξη και πρακτική εφαρμογή των κλινικών δοκιμασιών που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της ακεραιότητας των διαφόρων δομών/ιστών της περιοχής. Καταγραφή υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων για την περιοχή του καρπού/άκρας χείρας. Κλινικός συλλογισμός, σχεδιασμός και πρακτική εφαρμογή του κατάλληλου φυσικοθεραπευτικού πρωτοκόλλου ανάλογα το είδος της κάκωσης (κάταγμα, συνδεσμική και μυϊκή κάκωση, κάκωση/ρήξη θύλακα, τένοντα, κ.ά.) σε συντηρητική ή/και χειρουργική αντιμετώπιση. Πρακτικά παραδείγματα.
- Αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση των μυοσκελετικών κακώσεων της περιοχής της λεκάνης και του ισχίου σε ενήλικες και παιδιά. Επίδειξη και πρακτική εφαρμογή των κλινικών δοκιμασιών που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της ακεραιότητας των διαφόρων δομών/ιστών της περιοχής. Καταγραφή υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων για την περιοχή της λεκάνης/ισχίου. Κλινικός συλλογισμός, σχεδιασμός και πρακτική εφαρμογή του κατάλληλου φυσικοθεραπευτικού πρωτοκόλλου ανάλογα το είδος της κάκωσης (κάταγμα, συνδεσμική και μυϊκή κάκωση, κάκωση/ρήξη θύλακα, τένοντα, κ.ά.), σε συντηρητική ή/και χειρουργική αντιμετώπιση. Πρακτικά παραδείγματα.
- Αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση των μυοσκελετικών κακώσεων της περιοχής του γόνατος σε ενήλικες και παιδιά. Επίδειξη και πρακτική εφαρμογή για τον έλεγχο της ακεραιότητας των διαφόρων δομών/ιστών της περιοχής. Καταγραφή υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων για την περιοχή του γόνατος. Κλινικός συλλογισμός, σχεδιασμός και πρακτική εφαρμογή του κατάλληλου φυσικοθεραπευτικού πρωτοκόλλου ανάλογα το είδος της κάκωσης (κάταγμα, μυϊκή κάκωση, κάκωση/ρήξη θύλακα, τένοντα, κ.ά.) και της ιατρικής αντιμετώπισης (συντηρητική ή χειρουργική). Πρακτικά παραδείγματα.

- Αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση των μυοσκελετικών κακώσεων της περιοχής του άκρου ποδός σε ενήλικες και παιδιά. Επίδειξη και πρακτική εφαρμογή των κλινικών δοκιμασιών που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της ακεραιότητας των διαφόρων δομών/ιστών της περιοχής. Καταγραφή υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων για την περιοχή του άκρου ποδός. Κλινικός συλλογισμός, σχεδιασμός και πρακτική εφαρμογή του κατάλληλου φυσικοθεραπευτικού πρωτοκόλλου ανάλογα το είδος της κάκωσης (κάταγμα, συνδεσμική και μυϊκή κάκωση, κάκωση/ρήξη θύλακα, τένοντα, κ.ά.) σε συντηρητική ή/και χειρουργική αντιμετώπιση. Πρακτικά παραδείγματα.
- Αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση των μυοσκελετικών κακώσεων της σπονδυλικής στήλης σε ενήλικες και παιδιά. Επίδειξη και πρακτική εφαρμογή των κλινικών δοκιμασιών που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της ακεραιότητας των διαφόρων δομών/ιστών της περιοχής. Καταγραφή υποκειμενικών και αντικειμενικών δεδομένων για την περιοχή της ΣΣ. Κλινικός συλλογισμός, σχεδιασμός και πρακτική εφαρμογή του κατάλληλου φυσικοθεραπευτικού πρωτοκόλλου ανάλογα το είδος της κάκωσης (κάταγμα, συνδεσμική ή μυϊκή κάκωση, κ.ά.) σε συντηρητική ή/και χειρουργική αντιμετώπιση. Πρακτικά παραδείγματα.
- Αξιολόγηση των νευρολογικών επιπέδων της ΑΜΣΣ και του βραχιονίου πλέγματος. Στοιχεία φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης σε προβλήματα αυτών των σπονδυλικών επιπέδων. Πρακτικά παραδείγματα.
- Αξιολόγηση νευρολογικών επιπέδων της ΘΜΣΣ, της ΟΜΣΣ και των ιεροκοκυγικών ριζών/ισχιακό νεύρο. Στοιχεία φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης σε προβλήματα αυτών των σπονδυλικών επιπέδων. Πρακτικά παραδείγματα.
- Πρωτόκολλο εφαρμογής φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης σε συντηρητική ή χειρουργική αντιμετώπιση κάκωσης του βραχιονίου πλέγματος (παραδειγμα εφαρμογής φυσικοθεραπείας κατά την συντηρητική αντιμετώπιση ενός περιφερικού νεύρου, ή μετά από χειρουργείο). Πρακτικά παραδείγματα.
- Αξιολόγηση και αποκατάσταση σε προβλήματα εγκεφαλικών συζυγιών. Αντιμετώπιση πάρεσης προσωπικού νεύρου. Πρακτικά παραδείγματα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) Διαλέξεις-εισηγήσεις με χρήση πίνακα, διαφανοσκοπίου, σταθερό προβολικό σύστημα (overhead projector), βίντεο και τηλεόραση Συζήτηση στην τάξη και ανατροφοδότηση Εργασία σε μικρές ομάδες ή ατομική Παρουσιάσεις φοιτητών, Άσκηση των φοιτητών με μελέτες περίπτωσης κλινικών περιστατικών με στόχο την ολοκληρωμένη αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική παρέμβασης σε κακώσεις του μυοσκελετικού συστήματος.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	135
	Εργαστήριο	45
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Θεωρητικό μέρος: - Γραπτή τελική εξέταση. Εργαστηριακό μέρος: - Συνεχής αξιολόγηση των φοιτητών σε εργαστηριακές ασκήσεις, καθώς και στην εβδομαδιαία επίδοση και συμμετοχή τους στη διδασκαλία του μαθήματος - Τελική προφορική εξέταση		

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Lovell B., Lander M., Murch N. Κλινικές Δεξιότητες – Διάγνωση και αιτιολόγηση, Εκδότης Broken Hill Publishers LTD, 2024.
- Hecker H-U., Steveling A., Peuker E., Liebchen K. Άτλας σημείων Βελονισμού και πυροδότησης Μυοπεριτονιακού Πόνου. Επιμέλεια Ελληνικής έκδοσης: Γ. Γεωργιάδης, Κωνσταντάρης Ιατρικές Εκδόσεις, 2023
- Hoogenboom B., Voigt M.I., Prentice W.E. Φυσικοθεραπευτικές Παρεμβάσεις στο Μυοσκελετικό Σύστημα, Fourth Edition 4th Edition, Ελληνική Έκδοση Κωνσταντάρης Ιατρικές Εκδόσεις, 2021
- Παναγόπουλος Α. Κλινικές Δοκιμασίες Του Μυοσκελετικού Συστήματος Στην Ορθοπαιδική. Κωνσταντάρης Ιατρικές Εκδόσεις, 2021
- Miller M., Hart JA. Review Ορθοπαιδικής Κωνσταντάρης Ιατρικές Εκδόσεις, 2010
- Ευσταθόπουλος Ν. Αρθρίτιδες: Διάγνωση και θεραπεία. Κωνσταντάρης Ιατρικές Εκδόσεις, 2010
- Staheli LT. Παιδοορθοπαιδική. Κωνσταντάρης Ιατρικές Εκδόσεις, 2007
- Goodman CC, Snyder TEK. Differential Diagnosis for Physical Therapists: Screening for Referral, Saunders. 2012
- Kellogg CC, Heick J., Lazaro RT. Differential Diagnosis for Physical Therapists 6th Edition, Elsevier, 2017
- Melzack R & Wall P. Textbook of pain. 6th edition. London Saunders, 2013.
- Hoppenfeld S: Ορθοπαιδική Νευρολογία. Αθήνα: Μαρία Γρ. Παρισιάνου, 2000.
- Kisner C, Colby L. Therapeutic Exercise: Foundations and Techniques. 6th edition. Philadelphia, Published by Davis Plus, 2012.
- Butler DS. Explain Pain Supercharged Spiral-bound. NOI Group, 2017
- Musolino GM. Κλινικός συλλογισμός και λήψη αποφάσεων στη φυσικοθεραπεία, Κωνσταντάρης Ιατρικές Εκδόσεις, 2021
- Petty NJ., Ryder D., Lewis J. Μυοσκελετικό Σύστημα-Κλινική Εξέταση, Αξιολόγηση, Θεραπεία, Διαχείριση. Εκδότης Broken Hill Publishers LTD, 2022
- Brozman B., Manske R. Ορθοπαιδική αποκατάσταση στην κλινική πράξη. Κωνσταντάρης Ιατρικές Εκδόσεις, 2015

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-4020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	6
Εργαστήριο		2	
Σύνολο		5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα του κινητικού ελέγχου αποτελεί το βασικό εισαγωγικό μάθημα στην έννοια της κινητικής εκμάθησης και κινητικής εκπαίδευσης σε ασθενείς με νευρολογικά ελλείμματα. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στο να κατανοήσουν οι φοιτητές την έννοια της αναπηρίας, το ρόλο του Φ/Θ στην αντιμετώπιση της, τις θεωρίες του κινητικού ελέγχου και κινητικής εκμάθησης καθώς και τη θεωρητική βάση και φιλοσοφία των διαφόρων μεθόδων, τεχνικών και παρεμβάσεων που εφαρμόζονται για την αντιμετώπιση των ατόμων με νευρολογικές παθήσεις. Αναφέρονται οι αρχές της κάθε μεθόδου, οι ενδείξεις και αντενδείξεις της στον ασθενή με νευρολογικά ελλείμματα. Το συγκεκριμένο μάθημα αποτελεί τη βάση με την οποία ο φοιτητής θα αποκτήσει τη γνώση σχετικά με τη θεραπευτική προσέγγιση μέσω των μεθόδων που εφαρμόζονται σε ασθενείς με νευρολογικές παθήσεις. Ο στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση από τους φοιτητές των βασικών αρχών των θεωριών του κινητικού ελέγχου και της κινητικής εκμάθησης, την κινητική ανάπτυξη του ατόμου, και την επιλογή της καταλληλότερης φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης για την προαγωγή των διαφόρων σταδίων του κινητικού ελέγχου Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα μπορούν: • Να κατανοούν το μοντέλο αναπηρίας Να εξηγούν το ρόλο του Φ/Θ στη θεραπεία ασθενών με νευρολογικά ελλείμματα. • Να κατανοούν τη σχέση ανάμεσα στον κινητικό έλεγχο, στην κινητική εκμάθηση και στην ανάπτυξη των κινήσεων • Να διακρίνουν το ιεραρχικό από το συστηματικό μοντέλο κινητικού ελέγχου • Να περιγράφουν την ανάπτυξη του ελέγχου της στάσης και της ισορροπίας • Να συσχετίζουν τις θεωρίες του κινητικού ελέγχου και της κινητικής εκμάθησης με τη φυσικοθεραπευτική παρέμβαση • Να αναφέρουν τη φιλοσοφία των διαφόρων μεθόδων και τεχνικών • Να περιγράφουν τις στρατηγικές κινητικής εκμάθησης που χρησιμοποιούνται στις μεθόδους και τεχνικές • Να ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση • Να υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στη Νευροεπιστήμη της Φυσικοθεραπείας. Οι σημαντικότερες δομές του νευρικού συστήματος. Οι κύριες λειτουργίες των δομών του νευρικού συστήματος.
- Μοντέλο αναπηρίας Nagi. Ο ρόλος του Φ/Θ στη θεραπεία των ενηλίκων και παιδών με νευρολογικά ελλείμματα.
- Θεωρίες του κινητικού ελέγχου I
- Θεωρίες του κινητικού ελέγχου II
- Θεωρίες της κινητικής εκμάθησης
- Παραδείγματα και εφαρμογές
- Χειρισμοί για την ευόδωση της κινητικής λειτουργίας
- Νευροφυσιολογικές μέθοδοι βασισμένες στη θεωρία του Ιεραρχικού μοντέλου-Νευροωρίμανση (, PNF, Brunnstrom method, Method, Rood technique, κτλ), θεωρητικό υπόβαθρο και θεραπευτική προσέγγιση.
- Νευροφυσιολογικές μέθοδοι βασισμένες στη θεωρία του Ιεραρχικού μοντέλου (Bobath, Vojta, Method θεωρητικό υπόβαθρο και θεραπευτική προσέγγιση.
- Μέθοδοι βασισμένες στις νεώτερες θεωρίες του κινητικού ελέγχου(Carr and Shepherd, Perfetti method, Peto method, Εικονική Πραγματικότητα, Ayres method, mirror therapy κτλ)
- Constraint Induced Movement Therapy
Θεωρητικό υπόβαθρο και θεραπευτική προσέγγιση
- Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των ανωτέρω μεθόδων και τεχνικών ως προς τη θεραπευτική προσέγγιση.
- Συσχέτιση των θεωριών με τη θεραπευτική παρέμβαση

Εργαστηριακό μέρος

- **Μέθοδος: Ιδιοδεκτική Νευρομυϊκή Διευκόλυνση (PNF)**, βασικές αρχές της μεθόδου,
- Πρότυπα άνω άκρων και ωμοπλάτης και κεφαλής
- Πρότυπα κάτω άκρων, πυέλου και κορμού
- Τεχνικές της PNF και εφαρμογές της σε ασθενείς με νευρολογικές , μυοσκελετικές παθήσεις , αθλητικές κακώσεις , κτλ (αναστροφή των αγωνιστών, εναλλασσόμενες ισομετρικές συσπάσεις, σύσπαση- χαλάρωση, κράτημα - χαλάρωση, ρυθμική έναρξη, ρυθμική σταθεροποίηση, τεχνικές των αντιστροφών.
- εφαρμογές των τεχνικών της PNF σε ασθενείς με νευρολογικές και μυοσκελετικές παθήσεις , καθώς και στην αντιμετώπιση ελλειμμάτων, όπως (μειωμένη ισχύς, μειωμένο εύρος τροχιάς, μειωμένη σταθερότητα, μειωμένη αντοχή, μυϊκή δυσκαμψία/υπερτονία, δυστονία, μειωμένος συντονισμός, πόνος)
- **Μέθοδος Bobath:** βασικές αρχές και εφαρμογή σε νευρολογικούς ασθενείς (παιδών και ενηλίκων)
- **Μέθοδος Carr and Shepherd:** βασικές αρχές και εφαρμογή σε νευρολογικούς ασθενείς (ενηλίκων)
- **Peto method (καθοδηγητική μέθοδος):** βασικές αρχές και κατευθυντήριες

οδηγίες, εφαρμογή σε παιδιά με κινητικά προβλήματα και δυσλειτουργίες • Perfetti method: βασικές αρχές και εφαρμογή σε νευρολογικούς ασθενείς • Constraint Induced Movement Therapy: πρωτόκολλα και εφαρμογή σε ημιπληγικούς ασθενείς (παιδών και ενηλίκων) • Εικονική πραγματικότητα: βασικές αρχές και εφαρμογή σε ασθενείς με νευρολογικές παθήσεις καθώς και σε ασθενείς της τρίτης ηλικίας. • mirror therapy : βασικές αρχές και εφαρμογή σε ασθενείς με Αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο και σε ασθενείς με πόνο , όπως το Complex Regional pain syndrome
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων - Χρήση του e-class για ανάρτηση επιστημονικών άρθρων, διαλέξεων, ερωτηματολογίων	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις Εκπαιδευτικές επισκέψεις Συγγραφή εργασίας/εργασιών	135
	Εργαστηριακή εκπαίδευση και άσκηση	45
	Σύνολο	180

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ γραπτή τελική εξέταση (100%) που μπορεί να περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου
- ✓ και Εναλλακτικά η παρουσίαση ατομικής/ ομαδικής εργασίας αξιολογείται με (30%)

Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται (50%) με:

Συνεχής αξιολόγηση των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου (με πρακτική επίδειξη μεθόδων αξιολόγησης, κλινικό συλλογισμό, θεραπευτικό σχεδιασμό παρεμβάσεων και επίδειξη φυσικοθεραπευτικών τεχνικών)

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Martin and Kessler. Φυσικοθεραπευτικές Παρεμβάσεις σε Ασθενείς με Νευρολογικές Παθήσεις. Επιμέλεια ελληνικής Έκδοσης: Δάφνη Μπακαλίδου. Αθήνα. Εκδόσεις: Κωνσταντάρας-Ιατρικές εκδόσεις, 2015
2. Anne Shumway-Cook, Marjorie Woollacott. Κινητικός έλεγχος. Από την έρευνα στην κλινική πράξη, Επιμέλεια ελληνικής Έκδοσης: Γ. Παράς 3^η έκδοση, 2012
3. Magill RA. Motor learning and control: concepts and application. 9th ed McGraw Hill; 2011.
4. Shumway-Cook A, Woollacott MH. Motor control : translating research into clinical practice. Lippincott Williams & wilkins; 2006
5. Gentile A. skill acquisition : action, movement, and neuromotor processes. In : Carr JA, Shephard RB, editors. Movements science: foundations for physical therapy in rehabilitation. Aspen Publishers; Rockville, MD; 2000

Προτεινόμενη αρθρογραφία

1. Alder SS, Beckers D, Buck M. PNF in practice: an illustrated guide, 2nd ed. Berlin, Springer, 2000.
2. Richard A. Schmidt. Motor Schema theory after 27 years: Reflections and implications for a new theory. Research Quarterly for Exercise and sport. 2003;74(4):366-375
3. From motor learning to physical therapy and back again: the state of art and science of motor learning rehabilitation research. Jneurol phys Ther. 2014;38(3):149-150.
4. Carr J, Shepherd R. Neurological Rehabilitation Optimizing Motor Performance. Woburn, MA, Butterworth-Heinemann, 1998.
5. O' Sullivan SB. Strategies to improve motor control and learning. In O' Sullivan SB, Schmidt TZ (eds). Physical Rehabilitation Assessment and Treatment, 4th ed. Philadelphia, FA Davis, 2001a, pp 363-410.
6. Schmidt RA. Motor schema theory after 27 years: reflections and implications for a new theory. Research quarterly for exercise and sport. 2003 Dec; 74(4):366-275.
7. Gentile AM. A working model of skill acquisition with application to teaching. Quest. 1972;17(1):3-23
8. Shadmehr R, Holcomb HH. Neural correlates of motor memory consolidation. Science. 1997 Aug 8;277(5327):821-825.
9. Jeannerod M. the timing of natural prehension movements. Journal of motor behavior. 1984
10. Gentile A. movement science; implicit and explicit process during acquisition of functional skills. Scandinavian journal of Occupational Therapy. 1998;(1):7-16.
11. Dickstein R, Deutsch JE. Motor imagery in physical therapist practice. Physical therapy. 2007 Jul;87(7):942-953.
12. Wulf G, Chiviacowsky S, Schiller E, Avilla LTG. Frequent external focus feedback enhances motor learning. Frontiers in Psychology. 2010 Nov 11;1 2010.
13. Sidaway B, Bates J, Occhiogrosso B, Schlagenhauer J, Wilkes D. interaction of feedback frequency and task difficulty in children's motor skill learning. Physical therapy. 2012 Jul;92(7):948-957.

14. Sidaway B, Ahn S, Boldeau P, Griffin S, Noyes B, Pelletier K. A comparison of manual guidance and knowledge of results in the learning of a weight-bearing skill. *Journal of neurologic physical therapy*. 2008;32(1);32.
15. Hogan N, Sternad D. On rhythmic and discrete movements: reflections, definitions and implications for motor control. *Exp Brain Res*. 2007 jul;181(1);13-30.
16. Laible M, Grieshammer S, Seidel G, Rijntjes M, Weiller C, Hamzei F. Association of activity changes in the primary sensory cortex with successful motor rehabilitation of the hand following stroke. *Neurorehabilitation and Neural Repair*. 2012;26(7);881-888.
17. uisselbrink LD, Van Gyn GH. Task characteristics and the contextual interference effect. *Percept mot Skills*. 2011 aug;113(1):19-37
18. . DeLuca, S.C., Case-Smith, J., Stevenson R., Ramey, S.L., (2012), "Constraint-induced movement therapy (CIMT) for young children with cerebral palsy: effects of therapeutic dosage", *J Pediatr Rehabil Med*, 5: 133-42.
19. . Taub, E., (2012), "The Behavior-Analytic Origins of Constraint-Induced Movement Therapy: An Example of Behavioral Neurorehabilitation", *Behav Anal*, , 35: 155–178.
20. Etoom, M., Hawamdeh, M., Hawamdeh, Z., Alwardat, M., Giordani, L., Bacciu, S., Scarpini, C., Foti, C. "Constraint-induced movement therapy as a rehabilitation intervention for upper extremity in stroke patients: systematic review and meta-analysis", *Int J Rehabil Res*, 2016, 39: 197-210.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Physical therapy
- Journal of neurologic physical therapy
- Journal of motor behavior
- Research quarterly for exercise and sport.
- J neurol phys Ther
- J Pediatr Rehabil Med
- Int J Rehabil Res

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-4030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΘΕΩΡΙΑ: Διαδραστικές Διαλέξεις - Άσκηση πράξης		3	
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: Εργαστηριακή εκπαίδευση		2	
Σύνολο		5	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα της Αναπνευστικής Φυσικοθεραπείας αποτελεί βασικό μάθημα υποδομής/προετοιμασίας των φοιτητών για το μάθημα της Κλινικής Εκπαίδευσης στην Αναπνευστική και Καρδιαγγειακή Φυσικοθεραπεία.

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος της Αναπνευστικής Φυσικοθεραπείας:

- Θα έχουν αποκτήσει τις βασικές γνώσεις για τη λειτουργία του πάσχοντα πνεύμονα
- Θα είναι ενήμεροι για τις παγκόσμιες κατευθυντήριες οδηγίες αντιμετώπισης των αναπνευστικών παθήσεων παιδών και ενηλίκων
- Θα είναι ικανοί να προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης σε αναπνευστικούς ασθενείς
- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης, της συλλογής δεδομένων, της ερμηνείας τους και της σύνθεσης και οργάνωσης ενός ολιστικού προγράμματος αντιμετώπισης των αναπνευστικών παθήσεων, σε παιδιά και ενήλικες, μέσα από τον κλινικό συλλογισμό
- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες εφαρμογής των παρεμβάσεων της αναπνευστικής φυσικοθεραπείας σε χρόνιους ασθενείς, παιδιά και ενήλικες, καθώς και σε βαρέως πάσχοντες τόσο σε κλινικό όσο και στο φυσικό περιβάλλον
- Θα έχουν υιοθετήσει οι ίδιοι τις παγκόσμιες οδηγίες αυτοδιαχείρισης των αναπνευστικών παθήσεων, ώστε να τις διδάξουν με επάρκεια στους αναπνευστικούς ασθενείς
- Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση
- Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα, σύμφωνα με αρχές της ενεργούς πολιτειότητας
- Θα έχουν αποκτήσει θετική στάση απέναντι στην «πράσινη» αναπνευστική φυσικοθεραπεία, η οποία χρησιμοποιεί παρεμβάσεις ως επί το πλείστον με τα χέρια (hands on), συμβάλλοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος με προσαρμογή των παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον και την υιοθέτηση της φυσικής δραστηριότητας
- Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές (ευζήν / wellness)

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Ατομική εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **Θεωρία Ενότητες**
- Πνευμονική λειτουργία
- Οξεοβασική ισορροπία
- Κινησιολογία της αναπνοής
- Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση με το διεθνές σύστημα S.O.A.P. (Υποκειμενική, Αντικειμενική αξιολόγηση, Συνεκτίμηση δεδομένων αξιολόγησης, Οργάνωση της θεραπείας, Εκτίμηση προόδου).
- Λειτουργία Αναπνευστικής Αντλίας – Δυσλειτουργική αναπνοή
- Αναπνευστική Φυσικοθεραπεία στο Άσθμα (Αξιολόγηση, Κατευθυντήριες οδηγίες, Διαχείριση Υπεραερισμού με επανεκπαίδευση αναπνευστικού προτύπου, Εκπαίδευση αναπνευστικών μυών, Εκπαιδευτικές συνεδρίες αυτοδιαχείρισης του άσθματος, Πνευμονική Αποκατάσταση σε κλινικό και φυσικό περιβάλλον, Τεχνικές κινητοποίησης).
- Ασκησιογενές άσθμα και άσκηση σε ενήλικες και παιδιά (Ασθματογενής άσκηση, Ανιχνευτικές δοκιμασίες, Προσαρμογή στην άσκηση, Φυσικές δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου).
- Αναπνευστική Φυσικοθεραπεία στη Χρόνια Αποφρακτική Πνευμονοπάθεια-ΧΑΠ (Αξιολόγηση, Κατευθυντήριες οδηγίες, Διαχείριση της δύσπνοιας με επανεκπαίδευση αναπνευστικού προτύπου, Άσκηση αναπνευστικών μυών, Εκπαιδευτικές συνεδρίες αυτοδιαχείρισης, Οξυγονοθεραπεία, Διατροφικές διαταραχές, Πνευμονική αποκατάσταση σε κλινικό και φυσικό περιβάλλον, Τεχνικές κινητοποίησης).
- Μέθοδοι Τραχειοβρογχικού καθαρισμού (Ειδικές θέσεις-πλήξεις-δονήσεις, Δυναμική εκπνευστική προσπάθεια-FET, Ενεργητικός κύκλος τεχνικών αναπνοής-ACBT, Αυτογενής παροχέτευση, Ενδοπνευμονικός κρουστικός αερισμός-IPV, Συσκευές, Αερόβια άσκηση).
- Αναπνευστική Φυσικοθεραπεία στην Κυστική Ίνωση (Αξιολόγηση, Κατευθυντήριες οδηγίες, Μέθοδοι βρογχικής παροχέτευσης, Άσκηση αναπνευστικών μυών, Εκπαιδευτικές συνεδρίες αυτοδιαχείρισης, Πνευμονική αποκατάσταση σε κλινικό και φυσικό περιβάλλον).
- Αναπνευστική Φυσικοθεραπεία σε ασθενείς με παθήσεις περιοριστικού τύπου (παθήσεις πνευμονικού παρεγχύματος, υπεζωκότα, θωρακικού τοιχώματος και νευρομυϊκές διαταραχές) (Αξιολόγηση, Τεχνικές αποκατάστασης πνευμονικών όγκων: Θέσεις, Θωρακική έκπτυξη/κινητοποίηση, Σπιρόμετρο κινήτρου προκαθορισμένης ροής-όγκου).
- Προεγχειρητική και μετεγχειρητική αναπνευστική φυσ/πεία σε χειρουργεία πνευμονικού ιστού-καρδιάς-άνω κοιλίας (Αξιολόγηση, Τεχνικές βρογχικής παροχέτευσης, Τεχνικές αποκατάστασης πνευμονικών όγκων, Πρώιμη κινητοποίηση, Μη επεμβατικός μηχανικός αερισμός-MEMA).
- Αναπνευστική Φυσικοθεραπεία στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας-ΜΕΘ (Λειτουργική και Αναπνευστική αξιολόγηση, Αναπνευστικές ασκήσεις, Μη επεμβατικός μηχανικός αερισμός (MEMA), Επιστράτευση κυψελίδων, Αναρρόφηση βρογχικών εκκρίσεων, Άσκηση αναπνευστικών μυών, Πρώιμη κινητοποίηση).
- Ψηφιακός μετασχηματισμός υγείας: υπηρεσίες τηλε-υγείας που αξιοποιούν την τεχνολογία για την παροχή απομακρυσμένης εκπαίδευσης ασθενών σε θέματα περίθαλψης και μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα από μια ποικιλία μεθόδων όπως οι τηλεπικοινωνίες, τα εργαλεία απομακρυσμένης παρακολούθησης ασθενών όπως οι «φορετές» τεχνολογίες (wearables), το live video chatting, η μετάδοση ηλεκτρονικών

αρχείων, οι εφαρμογές υγείας για κινητές συσκευές (mobile health-mHealth apps) και οι θεραπευτικές πλατφόρμες (Digital Therapeutics-DTx).

Εργαστηριακή εκπαίδευση φοιτητών

Εκπαίδευση των φοιτητών:

- Στις μεθόδους μέτρησης και αξιολόγησης χαρακτηριστικών των αναπνευστικών ασθενών
- Στην ανάλυση περιστατικών (μελέτη περίπτωσης) για κάθε ενότητα του μαθήματος
- Στην εφαρμογή των φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων για κάθε αναπνευστική πάθηση με στόχο την απόκτηση της επάρκειας χρήσης τους.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	120
	Εργαστηριακές ασκήσεις	45
	Σύνολο	165
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται με - Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας και γραπτή τελική εξέταση με χορήγηση ερωτηματολογίων εφ' όλης της ύλης (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου) και παρουσίαση της ομαδικής εργασίας (50%) Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται καθημερινά για την εκτίμηση της επάρκειας των γνώσεων και δεξιοτήτων που διδάχθηκαν οι φοιτητές (50%)	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γραμματοπούλου Ε. Φυσικοθεραπευτικές Τεχνικές και Μέθοδοι Αξιολόγησης στις Αναπνευστικές Παθήσεις. Αθήνα: Εκδόσεις Κωσταντάρας, 2023.
- AACVPR. Κατευθυντήριες οδηγίες για τα προγράμματα Πνευμονικής Αποκατάστασης. Επιμέλεια: Γραμματοπούλου Ε., Σκορδιλής Ε. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2015.
- Μυριανθεύς Π, Μπαλτόπουλος Γ. Μηχανική υποστήριξη της αναπνοής. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, 2005.
- Global initiative for asthma (GINA) Global strategy for asthma management and prevention 2022 (update). <http://www.ginasthma.org>.
- Global initiative for Chronic Obstructive Pulmonary Diseases (GOLD) Global strategy for the diagnosis, management, and prevention 2022 (update). <http://www.goldcopd.org>.
- Wilson LM, Morrison L, Robinson KA. Airway clearance techniques for cystic fibrosis: an overview of Cochrane systematic reviews. Cochrane Database of Systematic Reviews 2019, Issue 1. Art. No.: CD011231. DOI: 10.1002/14651858.CD011231.pub2.
- Gkaraveli M, Skordilis E, Grammatopoulou E, Karteroliotis K, Dania A, Morfis P and Fildisis G. The Effect of Inspiratory Muscle Training on Respiratory Pressure, Pulmonary Function and Walking Ability in Preschool Children with Cerebral Palsy. Annals of Physiotherapy Clinics. 2019; 2(1): 1-8.
- Grigoriadis K, Tsangaris I, Koutsoukou A, Kopterides P, Grammatopoulou E, Grigoriadou A, Armaganidis A. The respiratory effect of tracheal gas insufflation (TGI) on tracheostomized spontaneously breathing ICU patients. Journal of critical care, 2018; 48: 160-165.
- Grammatopoulou E, Charmpas T, Strati E, et al. The scope of physiotherapy services provided in public ICUs in Athens, Greece. Physiotherapy Theory and Practice. 2017; 33: 1-9.
- Grammatopoulou E, Skordilis E, Haniotou A, Zarotis J, Athanasopoulos S. The effect of a holistic self-management plan on asthma control. Physiotherapy Theory and Practice. 2017; 33:622-633.
- Belimpasaki V, Grammatopoulou E, Philippou A, Doumas I, et al. The implementation of Global asthma management guidelines in two general respiratory outpatient Clinics in Greece. Hospital Chronicles. 2017; 11(3):153–161.
- Radtke T, Nevitt SJ, Hebestreit H, et al. Physical exercise training for cystic fibrosis. Cochrane Database of Systematic Reviews 2017, Issue 11. Art. No.: CD002768. DOI: 10.1002/14651858.CD002768.pub4.
- Rietberg MB, Veerbeek JM, Gosselink R, et al. Respiratory muscle training for multiple sclerosis. Cochrane Database of Systematic Reviews 2017, Issue 12. Art. No.: CD009424. DOI: 10.1002/14651858.CD009424.pub2.
- Evangelodimou A, Grammatopoulou E, Skordilis E, Haniotou A. The Effect of Diaphragmatic Breathing on Dyspnea and Exercise Tolerance During Exercise in COPD Patients. CHEST 2015;148 (4_MeetingAbstracts), 704A-704A.
- Grammatopoulou E, Skordilis E, Georgoudis G, Haniotou A, Evangelodimou A, Fildissis G, Katsoulas T, Kalagiakos P. Hyperventilation in asthma: A validation study of the Nijmegen Questionnaire - NQ. Journal of Asthma. 2014; 29:1-8.
- Grammatopoulou E, Skordilis E, Evangelodimou A, et al. Validity and reliability evidence of the Nijmegen questionnaire in asthma. European Respiratory Journal. 2013; 42 (S57): 1307.
- Myrianthefts P, Gavalas A, Skordilis E, Grammatopoulou E, Fildissis G, Gregorakos L, Baltopoulos, G. Spirometric reference values from a sample of an urban Greek population. Respiratory Therapy. 2012; 5:36-4.
- Grammatopoulou E, Skordilis E, Evangelodimou A, et al. Adequate physical activity in students with and without asthma. European Respiratory Journal. 2012; 40(S56):144.
- Pryor JA, Prasad SA. Physiotherapy for respiratory and Cardiac Problems. Adults and Pediatrics. 4th Edition. Edinburgh: Churchill Livingstone, Elsevier, 2012.
- Frownfelter D, Dean E. Cardiovascular and Pulmonary Physical Therapy. Evidence and Practice. 5th Edition. Missouri: Elsevier, Mosby, 2012.
- Grammatopoulou E, Haniotou A, Evangelodimou A, Tsamis N, Myrianthefts P, Baltopoulos. Factors associated with asthma control in patients with stable asthma. European Respiratory Journal. 2011; 38 (S55): 1297.
- Grammatopoulou E, Stavrou N, Myrianthefts P, et al. Validity and Reliability Evidence of the Asthma Control Test-Act in Greece. Journal of Asthma. 2011; 48(1):57-64.

- Grammatopoulou E, Skordilis E, Stavrou N, et al. The effect of physiotherapy-based breathing retraining on asthma control. *Journal of Asthma*. 2011; 48:593-601.
- Gosselink R, Clerckx B, Robbeets C, et al. Physiotherapy in the Intensive Care Unit. *Neth J Crit Care*. 2011; 15(2):66- 75.
- Grammatopoulou E, Belimpasaki V, Valalas A, Michos P, et al. Active Cycle of Breathing Techniques-ACBT contributes to pain reduction in patients with rib fractures. *Hellenic Journal of Surgery*. 2010; 82, 42-47.
- Grammatopoulou E, Haniotou A, Douka G, Koutsouki D. Factors associated with BMI in Greek adults with asthma. *Journal of Asthma*. 2010; 47, 276-280.
- Puhan MA, Gimeno-Santos E, Cates CJ, Troosters T. Pulmonary rehabilitation following exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease (Review). *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 2016, Issue Art. No.: CD005305.
- Borowitz D, Robinson KA, Rosenfeld M, et al. Cystic fibrosis foundation evidence-based guidelines for management of infants with cystic fibrosis. *Journal of Pediatrics*. 2009; 155(6Suppl): S73-S93.
- Manzano, RM, Carvalho CR, Saraiva-Romanholo BM, et al. Chest physiotherapy during immediate postoperative period among patients undergoing upper abdominal surgery: randomized clinical trial. *Sao Paulo Medical Journal*. 2008; 126:269-273.
- Grammatopoulou E, Skordilis E, Koutsouki D, et al. An 18-item standardized asthma quality of life questionnaire - AQLQ(S). *Quality of Life Research*. 2008; 17(2):323-33.
- Gosselink R. Breathing techniques in patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD). *Chronic Respiratory Disease*, 2004; 1: 163-172.
- Early F, Wilson PM, Deaton C, et al. Pulmonary rehabilitation referral and uptake from primary care for people living with COPD: a mixed-methods study. *ERJ Open Res* 2020; 6: 00219-2019.
- Stiller K. Safety issues that should be considered when mobilizing critically ill patients. *Critical care clinics*, 2007; 23:35-53.
- Ambrosino N, Carpenè N, Gherardi M. Chronic respiratory care for neuromuscular diseases for adults. *Eur Respir J* 2009; 34: 444-451
- Bodin P, Kreuter M, Bake B, et al. Breathing patterns during breathing exercises in persons with tetraplegia. *Spinal Cord*, 2003; 41:290-295.
- Aboussouan LS. Mechanisms of exercise limitation and pulmonary rehabilitation for patients with neuromuscular disease. *Chronic Respiratory Disease*, 2009; 6(4):231-249.
- Naji NA, Connor MC, Donnelly SC, McDonnell TJ. Effectiveness of pulmonary rehabilitation in restrictive lung disease. *J Cardiopulm Rehabil*. 2006; 26(4):237-43.
- Sommers J, Engelbert RH, Dettling-Ihnenfeldt D, Gosselink R, Spronk PE, Nollet F, van der Schaaf M. Physiotherapy in the intensive care unit: an evidence-based, expert driven, practical statement and rehabilitation recommendations. *Clin Rehabil*. 2015 Nov;29(11):1051-63.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Chest*
- *Respiratory Medicine*
- *Journal of Asthma*
- *Quality of Life Research*
- *American Journal of Critical Care Medicine*
- *American Journal of Critical Care*
- *American Journal of Critical Care Nursing*
- *Physiotherapy Theory and Practice*

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-4040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΘΕΩΡΙΑ: Διαδραστικές Διαλέξεις - Άσκηση πράξης		3	
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: Εργαστηριακή εκπαίδευση		2	
Σύνολο		5	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει: · να έχουν τη δυνατότητα να αξιολογούν τις βασικές παραμέτρους της λειτουργικής ικανότητας του κυκλοφορικού συστήματος.

· να έχουν κατανοήσει σε βάθος τη μεθοδολογία σχεδιασμού προληπτικών προγραμμάτων καρδιαγγειακής προσαρμογής και προγραμμάτων καρδιαγγειακής αποκατάστασης και να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν τις βασικές αρχές σχεδιασμού προγραμμάτων άσκησης, σε συνεργασία με τους ασθενείς και έχοντας την έγγραφη ενημερωμένη συναίνεσή τους. · να συνεργάζονται και με άλλες ειδικότητες επιστημόνων υγείας, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο (multidisciplinary meetings).
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Ατομική εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Θεωρητική εκπαίδευση φοιτητών - Ενότητες • Έκταση της βαρύτητας και σοβαρότητα του προβλήματος των καρδιαγγειακών παθήσεων. Επιδημιολογικά στοιχεία. Τεκμηρίωση της αναγκαιότητας του σχεδιασμού των προγραμμάτων πρόληψης και αποκατάστασης. Στοιχεία Παθοφυσιολογίας. • Ενεργειακή βάση του σωματικού έργου και της άσκησης. Αερόβιος μεταβολισμός – αναερόβια γλυκόλυση. Αερόβια άσκηση – πρόγραμμα ενδυνάμωσης. Λειτουργική ικανότητα κυκλοφορικού συστήματος. • Προσαρμογή της καρδιαγγειακής λειτουργίας κατά την στην άσκηση. Οικονομία του μυοκαρδιακού έργου. Καρδιακή Συχνότητα, Αρτηριακή πίεση, Διπλό γινόμενο. • Αξιολόγηση της οικονομίας του μυοκαρδιακού έργου. Άμεσες και μακροχρόνιες επιδράσεις της άσκησης στην οικονομία του μυοκαρδιακού έργου. • Προσαρμογή της καρδιαγγειακής λειτουργίας κατά την στην άσκηση. Απόδοση του κυκλοφορικού συστήματος. Όγκος παλμού, καρδιακή παροχή, πρόσληψη οξυγόνου. • Αξιολόγηση της απόδοσης του κυκλοφορικού συστήματος. Μέγιστη πρόσληψη οξυγόνου. Άμεσες και μακροχρόνιες επιδράσεις της άσκησης στην απόδοση του κυκλοφορικού συστήματος. • Αξιολόγηση της λειτουργικής ικανότητας του κυκλοφορικού συστήματος. Μέγιστη δοκιμασία κόπωσης. Καρδιοαναπνευστική δοκιμασία κόπωσης. Αξιοποίηση των δεδομένων της δοκιμασίας κόπωσης στο σχεδιασμό των προγραμμάτων καρδιαγγειακής προσαρμογής με βάση την αξιολόγηση των μεταβολικών και καρδιαγγειακών παραμέτρων. • Μεθοδολογία σχεδιασμού και οργάνωσης προγραμμάτων καρδιαγγειακής προσαρμογής. Βασικές αρχές σχεδιασμού και συνταγογράφησης της άσκησης. • Πρωτογενής πρόληψη καρδιαγγειακών παθήσεων. Σχεδιασμός προγραμμάτων άσκησης. • Δευτερογενής πρόληψη καρδιαγγειακών παθήσεων. Σχεδιασμός προγραμμάτων αποκατάστασης. Φυσικοθεραπεία στη μονάδα εντατικής θεραπείας.

Φυσικοθεραπευτικές μέθοδοι και τεχνικές αντιμετώπισης χειρουργείων καρδιάς και αγγείων.

- Σχεδιασμός ειδικών προγραμμάτων αποκατάστασης για ασθενείς με στεφανιαία νόσο, για ασθενείς μετά από επεμβάσεις επαναιμάτωσης, ασθενείς με καρδιακή ανεπάρκεια και ασθενείς μετά από μεταμόσχευση καρδιάς.
- Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και αντιμετώπιση περιφερικών αγγειακών παθήσεων.
- Σχεδιασμός ειδικών προγραμμάτων αποκατάστασης για ασθενείς με παθήσεις και διαταραχές μεταβολισμού, όπως ο διαβήτης και το μεταβολικό σύνδρομο.
- Αξιολόγηση και αντιμετώπιση των καρδιοαγγειακών ασθενών με ορθοπεδικά, νευρολογικά και λοιπά προβλήματα

Εργαστηριακή εκπαίδευση φοιτητών

- Λειτουργική αξιολόγηση καρδιοαγγειακού ασθενή.
- Τεχνικές μέτρησης και αξιολόγησης της καρδιακής συχνότητας.
- Τεχνικές μέτρησης και αξιολόγησης της αρτηριακής πίεσης.
- Αξιολόγηση σφυγμικών κυμάτων.
- Αξιολόγηση κλινικών συμπτωμάτων του καρδιοαγγειακού ασθενή.
- Τεχνικές αξιολόγησης της οικονομίας της μυοκαρδιακού έργου.
- Τεχνικές αξιολόγησης της απόδοσης του κυκλοφορικού συστήματος.
- Δοκιμασίες κόπωσης – αξιολόγηση αποτελεσμάτων.
- Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση του καρδιοαγγειακού ασθενή. Στάδιο I (ασθενείς με έμφραγμα του μυοκαρδίου, ισχαιμική καρδιοπάθεια, κλπ).
- Μετεγχειρητική φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση του καρδιοαγγειακού ασθενή, Στάδιο I (ασθενείς μετά από χειρουργείο καρδιάς).
- Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση καρδιοαγγειακών παθήσεων. Στάδια II, III.
- Σχεδιασμός των προγραμμάτων άσκησης σε αγγειακά προβλήματα. Περιφερικές αρτηριοπάθειες - Φλεβικές θρομβώσεις - Φλεβίτιδες.
- Σχεδιασμός των προγραμμάτων άσκησης σε παθήσεις μεταβολισμού, όπως ο διαβήτης και το μεταβολικό σύνδρομο.
- Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση καρδιοαγγειακών ασθενών με συνοδά μυοσκελετικά, νευρολογικά και λοιπά προβλήματα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	120
	Εργαστηριακές ασκήσεις	45

	Σύνολο	165
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται με • Τελική γραπτή εξέταση με δυνατότητα ανάθεσης εργασιών. • Ενδιάμεσες αξιολογήσεις των φοιτητών σε εργαστηριακές ενότητες.	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• American College of Sports Medicine: ACSM's Guidelines for Exercise Testing and Prescription. Wolters Kluwer Health, 11th Edition, 2021. • American College of Sports Medicine: ACSM's Resource Manual for Guidelines for Exercise Testing and Prescription. Wolters Kluwer/ Lippincott Williams & Wilkins, 7th Edition, 2014.

• American College of Sports Medicine: ACSM's Κλινική Φυσιολογία της Άσκησης. Επιμέλεια Φιλίππου Αναστάσιος. Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2022. • American Heart Association. Classification of blood pressure for adults. available at: <http://www.americanheart.org/presenter.jhtml?identifier=4450> • Astrand PO, Rodahl K, Dahl HA, Stromme SB. Textbook of Work Physiology. Physiological basis of Exercise. Champagne, IL: Human Kinetics, 2003.

• American Association of Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation: Guidelines for Cardiac Rehabilitation and Secondary Prevention Programs. 5th Edition. Champagne, IL: Human Kinetics, 2013.

• American College of Sports Medicine - American Heart Association. Physical Activity and Public Health: Updated Recommendation for Adults. Circulation. 2007; 116:1081-1093. • American Heart Association: A Scientific Statement. Williams MA, et al. Resistance Exercise in Individuals With and Without Cardiovascular Disease: 2007 Update. A Scientific Statement. Circulation. 2007; 116:572-584.

• American Heart Association: A Scientific Statement. Balady GJ, et al. Clinician's Guide to Cardiopulmonary Exercise Testing in Adults: A Scientific Statement. Circulation. 2010; 122:191- 225. • American Heart Association: A Scientific Statement. Thompson PD, et al. Exercise and Physical Activity in the Prevention and Treatment of Atherosclerotic Cardiovascular Disease. Circulation. 2003; 107:3109-3116.

• American Heart Association: A Statement for Healthcare Professionals. Balady GJ, et al. Core Components of Cardiac Rehabilitation/Secondary Prevention Programs. Circulation. 2000; 102:1069-1073. • European Association for Cardiovascular Prevention and Rehabilitation. Piepoli MF, Cora U, Benzer W, et al. Secondary Prevention through Cardiac Rehabilitation. A Position Paper from the Cardiac Rehabilitation Section. European Journal of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation. 2010; 17:1-17.

• European Association for Cardiovascular Prevention and Rehabilitation. Perk G, Baker GD, Gohlke H, et al. European Guidelines on cardiovascular disease prevention in clinical practice (version 2012). European Journal of Preventive Cardiology. 2012; 19:585-667.

• European Society of Cardiology Guidelines. Tendera M, et al. Diagnosis and Treatment of Peripheral Artery Diseases. European Heart Journal. 2011; 32:2851-2906.

• Kokkinos P, Myers J, Kokkinos JP, et al. Exercise capacity and mortality in black and white men. Circulation. 2008; 117:614-622.

• Papathanasiou G, Tsamis N, Georgiadou P, Adamopoulos S. Beneficial Effects of Physical Training and Methodology of Exercise Prescription in Patients with Heart Failure. Hellenic Journal of Cardiology. 2008; 49:267-277.

• Papathanasiou G, Georgakopoulos D, Papageorgiou E, et al. Effects of Smoking on Heart Rate at Rest, and During Exercise, and on Heart Rate Recovery in Young Adults. Hellenic Journal of Cardiology. 2013; 54(3):168-177

• Pickering TG, Hall JE, Appel LJ, et al. Recommendations for Blood Pressure Measurement in Humans and Experimental Animals: Part 1: Blood Pressure Measurement in Humans: A Statement for Professionals from the Subcommittee of Professional and Public Education of the American Heart Association Council on High Blood Pressure Research. Hypertension. 2005; 45:142-161.

• Νανάς Σ: Καρδιοαναπνευστική Δοκιμασία Κοπώσεως και Προγράμματα Καρδιοαναπνευστικής Αποκατάστασης. Αθήνα: Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης, 2006.

• Παπαθανασίου Γ. Ομάδα Εργασίας της Ελληνικής Επιστημονικής Εταιρείας Φυσικοθεραπείας για την Πρόληψη και Αποκατάσταση των Καρδιοαγγειακών και Αναπνευστικών Παθήσεων. «Αποκατάσταση Καρδιοαγγειακών

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΦΘ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-4050	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΘ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία (διαλέξεις)		3	
Σύνολο		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL):			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Η ΦΘ σε Ειδικές Πληθυσμιακές Ομάδες αποτελεί την εισαγωγή στην εκπαίδευση των φοιτητών σε θέματα που αφορούν στην έννοια της διαφορετικής φυσικοθεραπευτικής προσέγγισης του ασθενούς με ιδιαίτερες νοσολογικές καταστάσεις που μπορεί να

επηρεάζουν τους δείκτες υγείας του (πχ. ποιότητα ζωής, διασωθέντα έτη ζωής, χρήση υπηρεσιών υγείας). Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, παρέχεται στους φοιτητές η ευκαιρία να έρθουν σε επαφή και να αναλύσουν διεξοδικά ιδιαίτερες ενότητες, όπως η φυσικοθεραπεία στην παιδική και εφηβική ηλικία, στην εγκυμοσύνη, στην γυναικεία και ανδρική ουρική ακράτεια, στα εγκαύματα, στους ακρωτηριασμούς, τα ειδικά προβλήματα των ογκολογικών ασθενών, των διαβητικών, των ατόμων με αιμοκάθαρση, με επίκτητο ανοσοποιητική ανεπάρκεια και των ψυχικά νοσούντων.

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση δεξιότητας στην ανεύρεση της σχετικής αρθρογραφίας και βιβλιογραφίας και η κατανόηση πολυσύνθετων κλινικών περιστατικών.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα γνωρίζουν τις βασικές έννοιες της ειδικής νοσολογικής οντότητας
- Θα είναι ικανοί να προσεγγίζουν ασθενείς με ειδικές νοσολογικές οντότητες και να αναπτύσσουν σχέση συνεργασίας/εμπιστοσύνης
- Θα είναι ικανοί να συνδέουν τη θεωρία με την τεκμηριωμένη κλινική πρακτική
- Θα είναι ενήμεροι για τη σημασία της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης για την ολιστική αντιμετώπιση των ευρημάτων
- Θα είναι ικανοί να κατανοούν και να διαχειρίζονται τα ευρήματα της αξιολόγησης ασθενών με ειδικές νοσολογικές οντότητες στο κλινικό και στο φυσικό περιβάλλον, μέσα από έναν ολοκληρωμένο κλινικό συλλογισμό
- Θα είναι ικανοί να μοιράζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με τους άλλους επαγγελματίες υγείας που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των πιο πάνω ασθενών
- Θα είναι ικανοί να προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης σε ασθενείς με ειδικές νοσολογικές οντότητες
- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα επιλογής κατάλληλων και ασφαλών κλινικών πρακτικών, συνδυάζοντας την επιστημονική τεκμηρίωση με τις δυνατότητες του κάθε ασθενούς ξεχωριστά και εφαρμογής αυτών τόσο στο κλινικό όσο και στο φυσικό περιβάλλον
- Θα είναι ικανοί να επαναξιολογούν την επιλεγμένη θεραπευτική παρέμβαση αναγνωρίζοντας τα σημεία βελτίωσης ή επιδείνωσης της κλινικής εικόνας
- Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση
- Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα.
- Θα αναπτύξουν την ικανότητα της συνεργασίας με τους συμφοιτητές τους στην ανάλυση και παρουσίαση θεμάτων που αφορούν στην διεπιστημονική συνεργασία επαγγελματιών υγείας που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των πιο πάνω ασθενών

Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ • Φυσικοθεραπεία στη Γυναικολογία • Φυσικοθεραπεία στη Μαιευτική • Φυσικοθεραπεία και εγκυμοσύνη, Θεραπευτική άσκηση προ και μετά τον τοκετό • Φυσικοθεραπεία και γυναικεία/ανδρική ουρική ακράτεια • Ακρωτηριασμοί ανω/κάτω άκρων, Προθέσεις • Εγκαύματα και φυσικοθεραπεία • Διαβήτης και Φυσικοθεραπεία • Επίκτητος ανοσοποιητική ανεπάρκεια και φυσικοθεραπεία • Αιμορροφιλία και φυσικοθεραπεία • Ογκολογία και φυσικοθεραπεία • Ψυχικά νοσήματα και φυσικοθεραπεία • Αιμοκάθαρση και φυσικοθεραπεία • Ιδιαιτερότητες στην θεραπευτική άσκηση κατά την ανάπτυξη • Νάρθηκες και φυσικοθεραπεία • Θεραπευτική άσκηση στο νερό- υδροθεραπεία-λουτροθεραπεία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. και Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις Ομαδικές εργασίες ανάλυσης θεραπευτικών προσεγγίσεων ασθενών ειδικών πληθυσμιακών ομάδων	105
	Σύνολο Μαθήματος	105
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η θεωρία του μαθήματος αξιολογείται με ✓ γραπτή τελική εξέταση (50%) που περιλαμβάνει χορήγηση ερωτηματολογίων που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος και αφορούν σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου ✓ Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (50%)	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• <i>Williamson P. Θεραπευτική άσκηση για ειδικούς πληθυσμούς. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρας 2016</i> • <i>Kisner C., Colby L.A., Borstad J. Θεραπευτικές ασκήσεις. Βασικές αρχές και τεχνικές. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρας 2020.</i> • <i>Bø K, Berghmans B., Mørkved S. Evidence-Based Physical Therapy for the Pelvic Floor: Bridging Science and Clinical Practice 3rd Ed, Elsevier, 2024.</i> • <i>Santos-Rocha R. Exercise and Physical Activity During Pregnancy and Postpartum. 2nd Ed, Springer, 2022.</i> • <i>Probst M, Skjaerven L.H. Physiotherapy in Mental Health and Psychiatry: a scientific and clinical based approach 1st Ed, Elsevier, 2017.</i> • <i>Colberg S.R. Exercise and Diabetes: A Clinician's Guide to Prescribing Physical Activity. American Diabetes Association, 2013.</i> • <i>Lusardi M.M., Jorge M., Nielsen C.C. Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation 3rd Ed, Saunders, 2012.</i> -Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά: • <i>Physical Therapy & Rehabilitation Journal – https://academic.oup.com/ptj</i>
--

- *Journal of Bodywork & Movement Therapies* - <https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-bodywork-and-movement-therapies>
- *Physiotherapy Research International* - <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14712865>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-4060	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις – Άσκηση πράξης		3	4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικής υποδομής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να καταστήσει τους φοιτητές γνώστες της μεθοδολογίας της έρευνας, γενικά των επιστημών και ειδικά στον τομέα της υγείας και να περιγράψει τις βασικές αρχές μεθοδολογίας και επιστημονικής αναζήτησης πληροφοριών. Επίσης, να καθοδηγήσει τους φοιτητές να αναπτύξουν δεξιότητες, ώστε να μετέχουν ενεργά στην επιστημονική έρευνα και ιδιαίτερα στη δημιουργία ερωτήσεων προς έρευνα, εξέταση σχεδίων έρευνας, στατιστικών εννοιών, ανασκόπηση αρθρογραφίας και παραγωγή ερευνητικού πρωτοκόλλου και προγράμματος. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις μορφές μεθοδολογίας έρευνας που είναι απαραίτητες για να απαντήσουν σε κλινικές ερευνητικές ερωτήσεις που σχετίζονται με την φυσικοθεραπεία και στην κατανόηση της σημασίας ηθικής στην διεξαγωγή μιας έρευνας Ο φοιτητής, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι ικανός:

- να αναγνωρίζει την αναγκαιότητα (σκοπούς & στόχους) της έρευνας στη κλινική πράξη και στη φυσικοθεραπεία,
- να γνωρίζει τις βασικές αρχές και τα βήματα στην εκτέλεση μιας έρευνας (ποιοτικής ή ποσοτικής),
- να χρησιμοποιεί τον κατάλληλο ερευνητικό σχεδιασμό (research design) και πρωτόκολλο για την διερεύνηση ενός ερευνητικού ερωτήματος,
- να γνωρίζει βασικές έννοιες περιγραφικής στατιστικής όπως τον μέσο όρο, μέση τιμή, τυπική απόκλιση, τυπικό λάθος, κύρτωση κλπ. και τη χρήση αυτών σε μια έρευνα,
- να αναγνωρίζει τα προβλήματα και τις απειλές των ερευνών στην αρθρογραφία και να προβαίνει στην κριτική τους,
- να ακολουθεί τους κανόνες της ηθικής και δεοντολογίας όταν διεξάγει μια έρευνα,
- να αναγνωρίζει την σημασία των εννοιών της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας τόσο στην έρευνα όσο και στην κλινική πράξη,
- να γνωρίζει τους τρόπους συγγραφής ενός επιστημονικού άρθρου και παρουσίασης των αποτελεσμάτων μιας έρευνας.
- να γνωρίζει και χρησιμοποιεί τα σύγχρονα μέσα και μεθόδους για να διεξάγει μιας επιστημονικής έρευνας,
- να χρησιμοποιεί τις διεθνείς βάσεις δεδομένων για ανεύρεση πληροφοριών στο χώρο της υγείας,
- να χρησιμοποιεί τα διάφορα στατιστικά προγράμματα για εισαγωγή και ανάλυση δεδομένων μιας έρευνας,
- να παρουσιάζει τα αποτελέσματα μιας έρευνας στο ευρύτερο κοινό με χρήση των ΤΠΕ.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών (internet, βάσεις δεδομένων, λογισμικά, κα)
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη ικανότητας γραπτής και προφορικής παρουσίασης της επιστημονικής γνώσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **Εισαγωγή, έννοια και μορφές έρευνας.** Εισαγωγή στην έρευνα στις επιστήμες Υγείας - Φυσικοθεραπεία. Επιστημονικές και αντεπιστημονικές μέθοδοι επίλυσης προβλημάτων. Είδη έρευνας. Ποιοτική - ποσοτική έρευνα. Το διαδίκτυο στην υπηρεσία της έρευνας. Άσκηση πράξης: Πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές αναζήτησης πληροφοριών Ι. Πρακτική εφαρμογή στο διαδίκτυο σε γενικές μηχανές αναζήτησης (Google Scholar, Yahoo, κλπ). Μηχανές ανεύρεσης άρθρων και βιβλίων στο δίκτυο Ελληνικών βιβλιοθηκών. Παραδείγματα και εφαρμογές. Ανάθεση ατομικών/ομαδικών εργασιών και παροχή κατευθυντήριων οδηγιών.

- **Πηγές πληροφόρησης - Ανασκόπηση της αρθρογραφίας - Βιβλιογραφίας.** Αναζήτηση βιβλιογραφίας από ηλεκτρονικά και μη μέσα. Πηγές αναζήτησης πληροφοριών και βάσεις δεδομένων. Στρατηγικές αναζήτησης πληροφοριών.
Άσκηση πράξης: Πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές αναζήτησης πληροφοριών II. Πρακτική εφαρμογή στο διαδίκτυο σε ειδικές μηχανές αναζήτησης (Medline, Pubmed, EMBASE, AMED, Ovid, Sport Discus κλπ). Στρατηγικές αναζήτησης τυχαιοποιημένων κλινικών και άλλων μελετών (RCTs, CCTs κλπ). Παραδείγματα και εφαρμογές. Καθοδήγηση φοιτητών.
- **Σχεδιασμός Επιστημονικής Μελέτης – Πρωτόκολλα Έρευνας.** Ερευνητικό πρόβλημα. Ερευνητική πρόταση. Ερευνητικές υποθέσεις. Πιλοτική έρευνα. Ερευνητικό πρωτόκολλο.
Άσκηση πράξης: Επίδειξη και εκμάθηση χρήσης στατιστικών πακέτων. Στατιστικό πρόγραμμα SPSS. Excel. MedCalc. Παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Δειγματοληψία.** Πρόσβαση στο πληθυσμό και επιλογή δείγματος. Μέθοδοι δειγματοληψίας. Κριτήρια επιλογής και απόρριψης δείγματος.
Άσκηση πράξης: Δημιουργία πινάκων και γραφημάτων με χρήση H/Y. Επίδειξη και εφαρμογή πινάκων και γραφημάτων με τη βοήθεια στατιστικών προγραμμάτων (SPSS, Excel, MedCalc κλπ). Τρόποι παρουσίασης αποτελεσμάτων της έρευνας με χρήση H/Y. Παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Αρχές Αξιοπιστίας και Εγκυρότητας.** Αξιοπιστία οργάνων μέτρησης. Είδη αξιοπιστίας (επαναληψιμότητα, test - retest, σταθερότητα, εσωτερική συνοχή). Είδη εγκυρότητας στην έρευνα (προσωπική, λογική, βάσει κριτηρίου κλπ).
Άσκηση πράξης: Επίδειξη και εκμάθηση χρήσης στατιστικών δοκιμασιών. Παραμετρικών δοκιμασιών. Μη παραμετρικών δοκιμασιών. Δοκιμασίες ελέγχου αξιοπιστίας και εγκυρότητας. Παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Πειραματική – ποσοτική έρευνα στη Φυσικοθεραπεία I.** Απειλές στην έρευνα. Εσωτερική και εξωτερική εγκυρότητα. Είδη ερευνητικών σχεδιασμών.
Άσκηση πράξης: Διεξαγωγή «υποθετικής» έρευνας I. Αναζήτηση πληροφοριών στις βάσεις δεδομένων. Δημιουργία ερευνητικών υποθέσεων. Παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Πειραματική - ποσοτική έρευνα στη Φυσικοθεραπεία II.** Μέθοδοι συλλογής δεδομένων - Επιστημονικά εργαλεία. Μεταβλητές (ανεξάρτητες, εξαρτημένες, παρεμβατικές). Κλίμακες μέτρησης.
Άσκηση πράξης: Διεξαγωγή «υποθετικής» έρευνας II. Δημιουργία ερευνητικού πρωτοκόλλου. Καθορισμός διαδικασίας της έρευνας. Παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Στατιστική Ανάλυση και Ερμηνεία των Αποτελεσμάτων.** Παραμετρικά και μη παραμετρικά δεδομένα. Βασικές στατιστικές δοκιμασίες για ανάλυση των δεδομένων. Περιγραφική στατιστική. Σφάλμα στην έρευνα.
Άσκηση πράξης: Διεξαγωγή «υποθετικής» έρευνας III. Κωδικοποίηση και εισαγωγή δεδομένων σε υπολογιστικά φύλλα στατιστικών πακέτων. Ανάλυση δεδομένων. Παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Ποιοτική - περιγραφική έρευνα στη Φυσικοθεραπεία - Ερωτηματολόγια - Συνέντευξη.** Διαδικασία διεξαγωγής ποιοτικής έρευνας. Εσωτερική και εξωτερική εγκυρότητα στην ποιοτική έρευνα. Μέσα συλλογής δεδομένων. Κατασκευή ερωτηματολογίων - κλίμακες κατάταξης. Συσχετιστική έρευνα. Μελέτη περίπτωσης.
Άσκηση πράξης: Συμπλήρωση ερωτηματολογίων. Κωδικοποίηση και εισαγωγή στοιχείων σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Κατασκευή ερωτηματολογίων. Συμπλήρωση και κωδικοποίηση των δεδομένων. Εισαγωγή στοιχείων σε στατιστικό πρόγραμμα. Ανάλυση

δεδομένων ερωτηματολογίων. Παραδείγματα και εφαρμογές. Παράδοση ατομικών εργασιών για αξιολόγηση.

- **Συστηματική ανασκόπηση - μετανάλυση.** Τι είναι συστηματική ανασκόπηση και μετανάλυση. Συνεργασία του Cochrane (Cochrane Collaboration). Διαδικασία διεξαγωγής συστηματικής ανασκόπησης και μετανάλυσης. Στρατηγικές αναζήτησης πληροφοριών για συστηματική ανασκόπηση.
Άσκηση πράξης: Δημιουργία παρουσίασης με χρήση διαφανειών και Powerpoint. Τρόποι προφορικής παρουσίασης αποτελεσμάτων της έρευνας με χρήση του Powerpoint. Δημιουργία παρουσίασης στο Powerpoint. Δημιουργία διαφανειών με χρήση διαφανοσκοπείου. Παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Παρουσίαση αποτελεσμάτων έρευνας - συγγραφή άρθρου - προφορικής και αναρτημένης ανακοίνωσης.** Βασικές οδηγίες συγγραφής μιας εργασίας. Διαδικασία δημοσίευσης επιστημονικού άρθρου. Τρόποι και βασικές αρχές παρουσίασης αποτελεσμάτων μιας έρευνας. Τρόποι και συστήματα συγγραφής των αναφορών.
Άσκηση πράξης: Συγγραφή επιστημονικού άρθρου - Διαδικασία δημοσίευσης. Επίδειξη σημείων κλειδιών στη συγγραφή ενός επιστημονικού άρθρου. Επίδειξη και εφαρμογή λογισμικού συγγραφής των αναφορών (Reference Manager, EndNote κλπ). Τρόποι συγγραφής ονομάτων συγγραφέων ενός επιστημονικού άρθρου. Δημιουργία γράμματος προς τον εκδότη. Παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Δεοντολογία και Ηθική της Έρευνας.** Κατηγορίες επιστημονικής ανεντιμότητας. Δεοντολογικά ζητήματα πνευματικών δικαιωμάτων. Λογοκλοπή. Προστασία ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα. Έντυπα συγκατάθεσης για συμμετοχή σε έρευνα. Προστασία πειραματόζων.
Άσκηση πράξης: Δημιουργία αναρτημένης ανακοίνωσης. Επίδειξη και δημιουργία αναρτημένης ανακοίνωσης με χρήση Η/Υ και εξειδικευμένων λογισμικών (Powerpoint, Office Publisher κλπ). Παραδείγματα και εφαρμογές.
- **Κριτική δημοσιευμένων ερευνών.** Ιεραρχία επιστημονικής τεκμηρίωσης. Σημεία κλειδιά για την κριτική μιας δημοσιευμένης έρευνας. Αναγνώριση απειλών σε δημοσιευμένες έρευνες στη Φυσικοθεραπεία.
Άσκηση πράξης: Κριτική δημοσιευμένων ερευνών. Κριτική ανάλυση δημοσιευμένου άρθρου ανά ομάδες. Παραδείγματα και εφαρμογές. Παράδοση-παρουσίαση-αξιολόγηση εργασιών των φοιτητών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. και e-class. Χρήση λογισμικών & προγραμμάτων σχετικών με το μάθημα (στατιστικά προγράμματα, προγράμματα παρουσίασης κτλ)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Διαλέξεις Άσκηση Πράξης Ομαδικές εργασίες (εκπόνηση Μελέτης project) ή Ατομική εργασία	105
	Σύνολο Μαθήματος	105
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	• Γραπτή τελική εξέταση (70%), η οποία μπορεί να περιλαμβάνει: ✓ Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής. ✓ Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης ή Ανάπτυξης σχετικές με τους Ορισμούς και τις Έννοιες της Μεθοδολογίας της Έρευνας. ✓ Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής, Σύντομης Απάντησης ή Ανάπτυξης που θα αναφέρονται στην κριτική συγκεκριμένων άρθρων-μελετών. • Παράδοση Ομαδικής ή ατομικής Γραπτής Εργασίας & παρουσίαση της (30%). Θα υπάρχει Τράπεζα Θεμάτων με όλα τα θέματα προηγούμενων εξετάσεων και εργασιών.	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Batavia M. Clinical Research for Health Professionals. A User Friendly Guide. Butterworth -Heinemann, 2001.
- Bork CE. Research in Physical Therapy. Philadelphia PA: J.B Lippincott Co, 1993.
- Bowling A. Research Methods in Health: Investigating Health and Health Services. 3rd Edition. Buckingham – Philadelphia: Open University Press, 2009. (Μεθοδολογία Έρευνας στην Υγεία. Εκδόσεις Πασχαλίδης 2013.)
- Carter R, Lubinsky J, Domholdt E. Rehabilitation Research. Principles and Applications. 4th Edition. St. Louis, MO: Elsevier Saunders, 2010.
- Currier DP. Elements of Research in Physical Therapy. 3rd Edition. Baltimore MD: Williams and Wilkins, 1990.
- Domholdt E, Carter DR, Lubinsky J. Physical Therapy Research: Principles and Applications. 4th Edition. St. Louis, MO: Saunders, 2010.
- French S. Practical Research, Εκδόσεις Butterworth-Heinemann 1993.
- Hicks C. Research For Physiotherapist , Εκδόσεις Churchill Livingstone 1999.
- Howard, Sharp J.A. : Η Επιστημονική Μελέτη, Guttenberg, Αθήνα, 1994.
- Payton OD, Sullivan MS. Research: The Validation of Clinical Practice. 4th Edition. Philadelphia PA: F.A. Davis, 2005.
- Portney LG, Watkins MP. Foundations of Clinical Research: Applications to Practice. 3rd Edition. Upper Saddle River NJ: Pearson/Prentice Hall, 2008.
- Sim J, Wright C. Research in Health Care. United Kingdom: Nelson Thornes, 2002.
- Thomas, J., Nelson, J. Μέθοδοι Έρευνας Στη Φυσική Δραστηριότητα, Εκδόσεις Broken Hill 2023.
- Γέμπτος Π.: Μεθοδολογία των Κοινωνικών Επιστημών, Εκδόσεις Παπαζήσης, 1991.
- Δαρβίρη Χρ. Μεθοδολογία Έρευνας στο χώρο της υγείας. Εκδόσεις Πασχαλίδη 2009.
- Δημητρόπουλος Ε. Εισαγωγή Στη Μεθοδολογία Της Επιστημονικής Έρευνας, Εκδόσεις Έλλην, 2001.
- Καμπίτσας Χ. Η Έρευνα Στις Αθλητικές Επιστήμες, Εκδόσεις Τσαρτσιάνης Θεσσαλονίκη, 2004.
- Παναγιωτάκος Δημ. Μεθοδολογία της έρευνας και της Ανάλυσης Δεδομένων για τις Επιστήμες της Υγείας, Εκδόσεις Μ. Τσακαρίδου & Σια ΟΕ 2011.
- Παρασκευόπουλου, Ι. Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας, Αθήνα 1993.
- Σαχίνη Καρδάση Α: Μεθοδολογία Της Έρευνας. Εφαρμογή στο χώρο της υγείας, Εκδόσεις ΒΗΤΑ 1996.

- Σαχίνη Α, Καρδάση Α. Μεθοδολογία Έρευνας στα Επαγγέλματα Υγείας. 3η Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα, 2007

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Quality of Life Research
- Trials
- BMC Medical Research Methodology
- Journal of Medical Ethics

ΕΞΑΜΗΝΟ Ε΄

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓ. ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ								
1	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι	ΜΕ	Π2-5010	3	135	6	90	9	225	225	10
2	ΦΘ ΣΕ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	ΜΕ	Π2-5020	3	150	2	45	5	180	180	6
3	ΦΘ ΣΕ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	ΜΕ	Π2-5030	3	150	2	45	5	165	165	5
4	ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΥΡΟΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙ ΚΩΝ ΔΟΜΩΝ	ΜΕ	Π2-5040	3	150	2	45	5	180	180	6
5	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΟΜΑΔΑ Α	Ε	Π2-ΕΑ*	3	90	-	-	3	90	90	3
ΣΥΝΟΛΟ				15	675	12	225	27	900	900	30

Π2-ΕΑ* : ο κωδικός του μαθήματος επιλογής που δηλώνει ο φοιτητής από την Α΄ ΟΜΑΔΑ (Π2-ΕΑ10, Π2-ΕΑ20, Π2-ΕΑ30, Π2-ΕΑ40, Π2-ΕΑ50 ή Π2-ΕΑ60)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-5010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	10
Κλινική εκπαίδευση		6	
Σύνολο		9	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η Κλινική Εκπαίδευση Ι αφορά στην εφαρμογή ως επί το πλείστον της Αναπνευστικής και Καρδιαγγειακής ΦΘ σε παιδιά και ενήλικες, σε δημόσιες και ιδιωτικές δομές, προκειμένου οι φοιτητές να γνωρίσουν όλους τους πιθανούς κλινικούς χώρους στους οποίους απασχολείται ο φυσικοθεραπευτής στο γνωστικό αυτό πεδίο.

Η Κλινική Εκπαίδευση Ι διεξάγεται με κυκλική εναλλαγή των φοιτητών σε Πνευμονολογικές, Καρδιο-χειρουργικές, Χειρουργικές, Θωρακο-χειρουργικές και Καρδιο-χειρουργικές κλινικές, σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας - ΜΕΘ, σε Κλινική Κυστικής Ίνωσης, Καρδιο-Πνευμονικής Αποκατάστασης καθώς και σε Ογκολογικές κλινικές, Δομές ανακουφιστικής φροντίδας, εξωτερικά ιατρεία και εργασιακούς χώρους.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα γνωρίζουν και θα εφαρμόζουν τα Μέτρα Ατομικής Προστασίας
- Θα είναι ικανοί να προσεγγίζουν τον αναπνευστικό ασθενή και να αναπτύσσουν σχέση συνεργασίας/εμπιστοσύνης
Θα είναι ικανοί να συνδέουν τη θεωρία με την τεκμηριωμένη κλινική πρακτική
- Θα είναι ενήμεροι για τις παγκόσμιες κατευθυντήριες οδηγίες αντιμετώπισης των αναπνευστικών και καρδιαγγειακών παθήσεων παιδιών και ενηλίκων
- Θα είναι ικανοί να κατανοούν και να διαχειρίζονται τα ευρήματα της αξιολόγησης του χρόνιου αναπνευστικού, του καρδιολογικού, του νευρολογικού, του χειρουργημένου (θώρακα-άνω κοιλία) ασθενούς, του βαρέως πάσχοντα, του ατόμου της τρίτης ηλικίας και του καρκινοπαθή στο κλινικό και στο φυσικό περιβάλλον, μέσα από έναν ολοκληρωμένο κλινικό συλλογισμό
- Θα είναι ικανοί να μοιράζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με τους άλλους επαγγελματίες υγείας που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των πιο πάνω ασθενών
- Θα είναι ικανοί να προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης σε αναπνευστικούς και καρδιαγγειακούς ασθενείς
- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα επιλογής κατάλληλων και ασφαλών κλινικών πρακτικών, συνδυάζοντας την επιστημονική τεκμηρίωση με τις δυνατότητες του κάθε ασθενούς ξεχωριστά
- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες εφαρμογής των παρεμβάσεων της αναπνευστικής και καρδιαγγειακής φυσικοθεραπείας σε χρόνιους αναπνευστικούς, καρδιολογικούς, νευρολογικούς, χειρουργημένους (θώρακα-άνω κοιλία) ασθενείς, σε βαρέως πάσχοντες, στα άτομα της τρίτης ηλικίας και σε

καρκινοπαθείς τόσο στο κλινικό όσο και στο φυσικό περιβάλλον • Θα είναι ικανοί να επαναξιολογούν την επιλεγμένη θεραπευτική παρέμβαση αναγνωρίζοντας τα σημεία βελτίωσης ή επιδείνωσης της κλινικής εικόνας • Θα έχουν υιοθετήσει οι ίδιοι τις παγκόσμιες οδηγίες αυτοδιαχείρισης των αναπνευστικών και καρδιαγγειακών παθήσεων, ώστε να τις διδάξουν με επάρκεια στους ασθενείς • Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση • Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα. • Θα έχουν αποκτήσει θετική στάση απέναντι στην «πράσινη» αναπνευστική φυσικοθεραπεία, η οποία χρησιμοποιεί παρεμβάσεις ως επί το πλείστον με τα χέρια (hands on), συμβάλλοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος με προσαρμογή των παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον και την υιοθέτηση της φυσικής δραστηριότητας • Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές. • Θα είναι εκπαιδευμένοι στην κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ • Μέτρα Ατομικής Προστασίας – Ασφάλεια ασθενούς/φυσικοθεραπευτή • Προσδιορισμός του ρόλου του Φυσ/τή στο κλινικό και φυσικό περιβάλλον-Επικοινωνιακές δεξιότητες του φυσικοθεραπευτή • Θεωρίες υιοθέτησης συμπεριφοράς: Μοντέλο πεποιθήσεων για την υγεία (healthbeliefmodel), Μετα-θεωρητικό μοντέλο αλλαγής σταδίων συμπεριφοράς (trans-theoreticalmodel), Μοντέλο της σχεδιασμένης συμπεριφοράς (planned behavior theory).Ερευνητική τεκμηρίωση για την εφαρμογή των θεωριών αυτών σε αναπνευστικές και καρδιαγγειακές παθήσεις.

- Εργαλεία αξιολόγησης και συσκευές/εξοπλισμός στην αναπνευστική και καρδιαγγειακή φυσικοθεραπεία (σπιρόμετρο, οξύμετρο, μετρητής μέγιστης εισπνευστικής-MIP-εκπνευστικής πίεσης-MEP, καπνογράφος, συσκευές προώθησης βρογχικών εκκρίσεων, συσκευή MEMA, ασκός ανάνηψης, συσκευές χορήγησης οξυγόνου, συσκευή αναρρόφησης, σπιρόμετρακνήτρου, ροόμετρο, συσκευές χορήγησης εισπνεόμενων φαρμάκων για παιδιά και ενήλικεςκ.α). Εξοικείωση των φοιτητών με τη χρήση τους.
- Αναπνευστική Ανεπάρκεια - Μηχανικός αερισμός – Μη Επεμβατικός Μηχανικός Αερισμός (MEMA) και κλινική εφαρμογή. Κλινικό εργαστήριο MEMA στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο ΑΤΤΙΚΟΝ.
- Οξεοβασική ισορροπία και Φυσικοθεραπεία, ανάλυση κλινικών περιστατικών.
- Οξυγονοθεραπεία σε χρόνιους αναπνευστικούς, καρδιολογικούς ασθενείς και βαρέως πάσχοντες. Κλινική εφαρμογή και ρύθμιση των συσκευών οξυγονοθεραπείας.
- Ανάλυση και διαχείριση κλινικών περιστατικών αποφρακτικών παθήσεων: Αξιολόγηση, κλινικός συλλογισμός και σχεδιασμός εξατομικευμένης παρέμβασης.
- Καρδιο-Πνευμονική αποκατάσταση: Αξιολόγηση, Κριτήρια ένταξης-αποκλεισμού, Τυποποιημένα προγράμματα αερόβιας άσκησης και ενδυνάμωσης αναπνευστικών και περιφερικών μυών. Διαχείριση κλινικών περιστατικών.
- Αξιολόγηση, κλινικός συλλογισμός και εξατομικευμένη διαχείριση περιστατικών Χειρουργείου θώρακος-Κοιλίας (καρδιάς-πνευμονικού ιστού-άνω κοιλίας).
- Αξιολόγηση, κλινικός συλλογισμός και εξατομικευμένη διαχείριση κλινικών περιστατικών με: παθήσεις του υπεζωκότα, παραμορφώσεις Σ.Σ και θώρακα και παθήσεις του πνευμονικού παρεγχύματος.
- Κλινική εκπαίδευση στην αναρρόφηση βρογχικών εκκρίσεων σε βαρέως πάσχοντες.
- Αξιολόγηση, κλινικός συλλογισμός και εξατομικευμένη φυσικοθεραπευτική διαχείριση κλινικών περιστατικών βαρέως πασχόντων.
- Αξιολόγηση, κλινικός συλλογισμός και εξατομικευμένη διαχείριση ασθενών ΜΕΘ με: πνευμονία σχετιζόμενη με τον αναπνευστήρα-VAP, ατελεκτασία, νευρομυϊκό σύνδρομο, μετεγχειρητικές επιπλοκές, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, κακώσεις Σπονδυλικής Στήλης και Νωτιαίου Μυελού, ασταθή θώρακα (flailchest), εκτεταμένα εγκαύματα, πνευμονική εμβολή, κ.α.
- Κλινικές Επικοινωνιακές Δεξιότητες
- Ανακουφιστική φροντίδα με τη συμβολή της αναπνευστικής και καρδιαγγειακής φυσικοθεραπείας
- Κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας: υπηρεσίες τηλε-υγείας που αξιοποιούν την τεχνολογία για την παροχή απομακρυσμένης εκπαίδευσης ασθενών σε θέματα περίθαλψης και μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα από μια ποικιλία μεθόδων όπως οι τηλεπικοινωνίες, τα εργαλεία απομακρυσμένης παρακολούθησης ασθενών όπως οι «φορητές» τεχνολογίες (wearables), το live video chatting, η μετάδοση ηλεκτρονικών αρχείων, οι εφαρμογές υγείας για κινητές

συσκευές (mobile health-m Health apps) και οι θεραπευτικές πλατφόρμες (DigitalTherapeutics-DTx)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) Χρήση Ηλεκτρονικών εφαρμογών (apps): oximeter - track oxygen, inPulse-Heart Rate Monitor, heart rate monitor, pedometer, google fit: activity tracker, breath for asthma and copd, move FITT, iBreathe-Relax and Breathe	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	135
	Εργαστηριακή εκπαίδευση σε κλινικούς χώρους	90
	Σύνολο	225

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ Γραπτή τελική εξέταση (70%) με χορήγηση ερωτηματολογίων εφ' όλης της ύλης (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου)
- ✓ Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%)

**** Η βαθμός αξιολόγησης του θεωρητικού μέρους αποτελεί το 50% του συνολικού βαθμού των σπουδαστών ενώ το άλλο 50% αφορά το βαθμό του εργαστηριακού μέρους αξιολόγησης τους στο μάθημα της *Κλινικής Εκπαίδευσης Ι*.**

Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ Τη καθημερινή επάρκεια δεξιοτήτων και γνώσεων που διδάχθηκαν και ανέπτυξαν οι φοιτητές (βλ. Πίνακα 1.)

Πίνακας 1. Κριτήρια αξιολόγησης σπουδαστών στη Κλινική Εκπαίδευση Ι

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	Επιτυχής επίδοση				Αποτυχία
	Άριστη 10 - 8.5	Πολύ καλή 8.4 - 7.5	Καλή 7.4 - 6.5	Μέτρια 6.4-5	< 5
Ο βαθμός συνέπειας του/ης φοιτητή/τριας σχετικά με την τήρηση του ωραρίου και την συνέπεια εκπόνησης εργασιών μέσα στα καθορισμένα χρονικά όρια.					
Γενική εικόνα φοιτητή/τριας, συνεργασία, συμπεριφορά σε σχέση με: τους συμφοιτητές του/της, τους ασθενείς, το εκπαιδευτικό του/της στο πλαίσιο της ομάδας					
Η πρόοδος του/της φοιτητή/τριας σε σχέση με την εκτέλεση των εργασιών που ανατέθηκαν					
Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών και ενδιαφέροντος που του/ης φοιτητή/τριας στη διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης					
Επάρκεια θεωρητικών γνώσεων στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο					
Ικανότητα επιλογής και εφαρμογής εργαλείων μέτρησης - αξιολόγησης (ερωτηματολογία, κλινικές δοκιμασίες)					
Ικανότητα συλλογής, ερμηνείας και σύνθεσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης από κλινικό συλλογισμό					
Σχεδιασμός εξατομικευμένου φυσ/τικού προγράμματος αποκατάστασης					
Οριοθέτηση και ασφάλεια της παρέμβασης					
Επάρκεια δεξιοτήτων στην εφαρμογή των φυσιοθεραπευτικών παρεμβάσεων/τεχνικών					

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γραμματοπούλου Ε. Φυσικοθεραπευτικές Τεχνικές και Μέθοδοι Αξιολόγησης στις Αναπνευστικές Παθήσεις. Αθήνα: Εκδόσεις Κωσταντάρας, 2023.
- AACVPR. Κατευθυντήριες οδηγίες για τα προγράμματα Πνευμονικής Αποκατάστασης. Επιμέλεια: Γραμματοπούλου Ε., Σκορδίλης Ε. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2015.
- Μυριανθεύς Π, Μπαλτόπουλος Γ. Μηχανική υποστήριξη της αναπνοής. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, 2005.
- Faul Ch, Caestecker S, Nicholson A, Black F. Εγχειρίδιο ανακουφιστικής φροντίδας. Επιμέλεια Γερολουκά Γ, Μπατιστάκη Χ. Εκδόσεις Πασχαλίδης

- Grammatopoulou E, Charmpas T, Strati E, et al. The scope of physiotherapy services provided in public ICUs in Athens, Greece. *Physiotherapy Theory and Practice*. 2017; 33: 1-9.
- Bissett B, Leditschke IA, Paratz JD, et al. Respiratory dysfunction in ventilated patients: Can inspiratory muscle training help? *Anesth Intensive Care*. 2012; 40:236-246.
- Cader SA, Vale RG, Castro JC, et al. Inspiratory muscle training improves maximal inspiratory pressure and may assist weaning in older intubated patients: A randomized trial. *J Physiother*. 2010; 56:171-177.
- Daniels T. Physiotherapeutic management strategies for the treatment of cystic fibrosis in adults. *Journal of Multidisciplinary Healthcare*. 2010; 3:201–212.
- Grammatopoulou E, Belimpasaki V, Valalas A, et al. Active Cycle of Breathing Techniques-ACBT contributes to pain reduction in patients with rib fractures. *Hellenic Journal of Surgery*. 2010; 82:42-47.
- Grammatopoulou E, Haniotou A, Douka G, et al. Factors associated with BMI in Greek adults with asthma. *Journal of Asthma*. 2010; 47:276-280.
- Mackenzie C, Imle C, Ciesla N. *Chest physiotherapy in the intensive care unit*. Baltimore, Maryland: Williams & Wilkins, 1989.
- Moodie LH, Reeve JC, Vermeulen N, et al. Inspiratory muscle training to facilitate weaning from mechanical ventilation: Protocol for a systematic review. *BMC Research Notes*. 2011; 4:283.
- Reeve J. Physiotherapy interventions to prevent postoperative pulmonary complications following lung resection. What is the evidence? What is the practice? *New Zealand Journal of Physiotherapy*. 2008; 36(3):118-130.
- Schweickert A, William D, Kress JP. Implementing Early Mobilization Interventions in Mechanically Ventilated Patients in the ICU Early Mobilization in the ICU. *Chest*. 2011; 6:1612-1617.
- Stiller K. Physiotherapy in intensive care towards an evidence-based practice. *Chest*. 2000; 118:1801-1813.
- Stiller K. Safety issues that should be considered when mobilizing critically ill patients. *Critical Care Clin*. 2007; 23:35-37.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- ERS journal
- ATS journal
- Chest
- Respiratory Medicine
- Journal of Asthma
- Quality of Life Research
- American Journal of Critical Care Medicine
- American Journal of Critical Care
- American Journal of Critical Care Nursing
- Physiotherapy Theory and Practice

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΦΘ ΣΕ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-5020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΘ ΣΕ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	6
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		2	
Σύνολο		5	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα της Φυσικοθεραπείας σε νευρολογικές παθήσεις ενηλίκων αποτελεί βασικό μάθημα για την προετοιμασία των φοιτητών για το μάθημα της Κλινικής Εκπαίδευσης στη Νευρολογική Φυσικοθεραπεία.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην κατάρτιση των φοιτητών με θεωρητικές γνώσεις και ειδικές τεχνικές που είναι απαραίτητες για την φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ενηλίκων ασθενών με εγκεφαλική βλάβη, παθήσεις και κακώσεις της σπονδυλικής στήλης (ΣΣ). Ειδικότερα αναλύονται μέθοδοι και τεχνικές επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς με νευρολογικές παθήσεις, όπως ο μυϊκός τόνος, η ισορροπία, η βάδιση, το σύνδρομο χρόνιας κόπωσης, η λειτουργικότητα και η ποιότητα ζωής τους ενώ αναφέρονται και επεξηγούνται οι κλίμακες αξιολόγησης των προαναφερθέντων παραμέτρων. Σε κάθε νόσο αναλύεται ο τρόπος εξέτασης και εκτίμησης των κλινικών σημείων και συμπτωμάτων του ενήλικα ασθενή, ερμηνείας των δεδομένων καθώς και η μεθοδολογία του σχεδιασμού της αποτελεσματικής παρέμβασης και η ερευνητική της τεκμηρίωση.

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος θα μπορούν

- Να κατανοούν την αιτιολογία και τις κλινικές εκδηλώσεις των διαφόρων νευρολογικών παθήσεων
- Να αναγνωρίζουν τις συνήθεις και δευτερογενείς επιπλοκές που εκδηλώνονται σε ενήλικες ασθενείς με νευρολογικές παθήσεις καθώς και τη διαχείρισή τους
- Να περιγράφουν τις κατάλληλες θεραπευτικές παρεμβάσεις και να προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης στους ασθενείς με νευρολογικές παθήσεις
- Να αναγνωρίζουν τα αίτια και του μηχανισμού κάκωσης των κρανιοεγκεφαλικών κακώσεων καθώς και αυτών της Σπονδυλικής Στήλης.
- Να εξηγούν τις θεραπευτικές παρεμβάσεις που στοχεύουν στη διευκόλυνση των λειτουργικών κινήσεων μέσα από τον κλινικό συλλογισμό
- Να αναγνωρίζουν συγκεκριμένες θεραπευτικές παρεμβάσεις ανάλογα με το στάδιο της πάθησης ή τους λειτουργικούς περιορισμούς των ατόμων με νευρολογικές παθήσεις, να τις εφαρμόζουν και να τις επαναξιολογούν.
- Θα είναι ενήμεροι για τις παγκόσμιες κατευθυντήριες οδηγίες αποκατάστασης των νευρολογικών ασθενών
- Να αναφέρουν και να εφαρμόζουν τις στρατηγικές εκπαίδευσης του ασθενή και της

οικογένειας του για την αντιμετώπιση των λειτουργικών περιορισμών του. • Να αναφέρουν τις στρατηγικές βελτίωσης των γνωσιακών διαταραχών. • Να μπορούν να συνεργάζονται με τους άλλους επαγγελματίες υγείας της ομάδας αποκατάστασης του νευρολογικού ασθενή • Να μπορούν να προσεγγίζουν τον ασθενή, ώστε να αναπτύσσουν σχέση εμπιστοσύνης. • Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση. • Θα υιοθετούν την ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων • Λήψη αποφάσεων • Συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ • Εισαγωγή στη Νευροεπιστήμη της Φυσικοθεραπείας (δομή και λειτουργία των νευρώνων, κινητικός έλεγχος και κατιόντα συστήματα, οδοί και αντίληψη της σωματοαισθητικότητας, γνωσιακή λειτουργία , νευροπλαστικότητα). • Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση του ενήλικα ασθενή με νευρολογική πάθηση (εξέταση, εκτίμηση, ερμηνεία και οργάνωση των δεδομένων αξιολόγησης, καθορισμός της πρόγνωσης και του θεραπευτικού σχεδίου, σχεδιασμός των καταλληλότερων στρατηγικών παρέμβασης, εκτίμηση προόδου, αναγνώριση της πιθανής ανάγκης για εκτίμηση ή παραπομπή σε άλλο λειτουργό υγείας). • Εργαλεία μέτρησης και εκτίμησης (αναφορά και ανάλυση των εργαλείων μέτρησης και αξιολόγησης των κάτωθι παραμέτρων: υπέρτονία, δυστονία, αταξία, ισορροπία, βάδιση, κόπωση λειτουργικότητα. • Φυσικοθεραπεία στο Αγγειακό Εγκεφαλικό Επεισόδιο (ΑΕΕ)(κλινικά ευρήματα, θεραπευτικός σχεδιασμός και Φ/Θ παρέμβαση στο νοσοκομείο, στο κέντρο αποκατάστασης/σπίτι και ως εξωτερικός ασθενής. Ορθώσεις (κηδεμόνες, βακτηρίες, αναπηρικά αμαξίδια). • Σπαστικότητα (τι είναι, Φ/Θ αξιολόγηση και αντιμετώπιση). • Φυσικοθεραπεία στην νόσο του Parkinson(παθοφυσιολογία, κλινική εικόνα σε κάθε στάδιο της νόσου, Φ/Θ αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις ανάλογα με την κλινική πορεία της νόσου)

• Φυσικοθεραπεία στην Πολλαπλή Σκλήρυνση (παθοφυσιολογία, κλινικά σημεία και συμπτώματα, Φ/Θ αξιολόγηση και αντιμετώπιση, θεραπευτικές στρατηγικές ανάλογα με το στάδιο της νόσου) • Φυσικοθεραπεία στις κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις (ταξινόμηση, επιπτώσεις, κλινική εικόνα, Φ/Θ αξιολόγηση και αντιμετώπιση στο οξύ και χρόνιο στάδιο, επιπλοκές, εκπαίδευση της οικογένειας) • Φυσικοθεραπεία στις κακώσεις του Νωτιαίου Μυελού (παθοφυσιολογία, ταξινόμηση των ΚΝΜ, κλινική εικόνα, επιπλοκές, φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και αντιμετώπιση στο οξύ και χρόνιο στάδιο) • Φυσικοθεραπεία σε διαταραχές της παρεγκεφαλίδας (ανατομία και φυσιολογία της παρεγκεφαλίδας, κλινικές εκδηλώσεις, φυσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις για την ισορροπία και τη βάδιση) • Φυσικοθεραπεία στη νόσο του Κινητικού Νευρώνα (επιδημιολογία, παράγοντες κινδύνου, κλινική εικόνα και εξέλιξη της νόσου, Φ/Θ αξιολόγηση και αντιμετώπιση) • Φυσικοθεραπεία σε Άνοιες (αίτια, ταξινόμηση, Φ/Θ αντιμετώπιση του ασθενή με άνοια, ο ρόλος της άσκησης στην πρόληψη της άνοιας) • Υποστηρικτική Τεχνολογία στη Νευρολογική Φυσικοθεραπεία (εξωσκελετοί άνω και κάτω άκρων, διάδρομος με ανάρτηση σωματικού βάρους, litégait,)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων - Χρήση του e-class για ανάρτηση επιστημονικών άρθρων, διαλέξεων, ερωτηματολογίων - Επισκέπτες ομιλητές κατόπιν έγκρισης του τμήματος	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις Συγγραφή εργασίας/εργασιών	135

	Εργαστηριακή εκπαίδευση και άσκηση Εκπαιδευτικές επισκέψεις	45
	Σύνολο	180

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ γραπτή τελική εξέταση (100%) που μπορεί να περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου
- ✓ και Εναλλακτικά η παρουσίαση ατομικής/ ομαδικής εργασίας αξιολογείται με (30%)

**** Ο βαθμός αξιολόγησης του θεωρητικού μέρους αποτελεί το 50% του συνολικού βαθμού των σπουδαστών ενώ το άλλο 50% αφορά το βαθμό του εργαστηριακού μέρους αξιολόγησης τους στο μάθημα της ΦΘ σε νευρολογικές παθήσεις ενηλίκων .**

Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται (50%) με:

Συνεχή αξιολόγηση των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου (με πρακτική επίδειξη μεθόδων αξιολόγησης, κλινικό συλλογισμό, θεραπευτικό σχεδιασμό παρεμβάσεων και επίδειξη φυσικοθεραπευτικών τεχνικών)

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

1. Martin and Kessler. Φυσικοθεραπευτικές Παρεμβάσεις σε Ασθενείς με Νευρολογικές Παθήσεις. Επιμέλεια ελληνικής Έκδοσης: Δάφνη Μπακαλίδου. Αθήνα. Εκδόσεις: Κωνσταντάρας-Ιατρικές εκδόσεις , 2015
2. Deborah S. Nichols-Larsen. Νευρολογική αποκατάσταση. Νευροεπιστήμες και Νευροπλαστικότητα στη Φυσικοθεραπεία. Επιμέλεια ελληνικής Έκδοσης: Δάφνη Μπακαλίδου. Αθήνα. Εκδόσεις: Κωνσταντάρας-Ιατρικές εκδόσεις , 2017
3. Barbara S. Giesser. Primer on multiple sclerosis. Oxford, University press, 2016
4. Ian mehrholz. Physical Therapy for the stroke patient. Thieme, 2012
5. Michael P. Barnes and Garth R. Jonson. σύνδρομο ανώτερου κινητικού νευρώνα και σπαστικότητα. Κλινική αντιμετώπιση και νευροφυσιολογία. Επιμέλεια ελληνικής Έκδοσης: Κωνσταντίνος Κατσουλάκης. Εκδόσεις: Επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου , 2008
6. Αποκατάσταση ασθενή με βλάβη ή κάκωση Νωτιαίου μυελού , Μπάκας τόμος II. Αθήνα. Εκδόσεις: Κωνσταντάρας-Ιατρικές εκδόσεις , 2015

- Προτεινόμενη αρθρογραφία:

7. Bakalidou D, Skordilis E K, Giannopoulos G, Stamboulis E and Voumvourakis K. *Validity and reliability of the FSS in Greek MS patients*. "SpringerPlus" 2013; vol 2 (1):1-8. 2:304. DOI:10.1186/2193-1801-2-304.
8. Bakalidou D, Giannopoulos S, Stamboulis E, Voumvourakis K. *"Effect of seasonal fluctuation of ambient temperature on fatigue in Multiple Sclerosis patients living in Attica, Greece."* Journal of Clinical Neuroscience. 2014; vol 21 (7): 1188-1191.
9. Bakalidou D, Voumvourakis K, Zoi Tsourti, Papageorgiou E, Poullos A, Giannopoulos S. *"Validity and reliability of the Greek version of the Modified Fatigue Impact Scale in multiple sclerosis patient"*. "International Journal of Rehabilitation Research". 2014; vol 37 (3): 271-276 DOI: 10.1097/MRR.000000000000057.
10. **Rasova**, Katarina Vlckova, Davide Cattaneo, Johanna Jonsdottir, Thomas Henze, Ilse Baert, Paul Van Asch, Carme Santoyo, Tori Smedal, Stachowiak Małgorzata, Una Nedeljkovic, Bakalidou Daphne, Jose Alves-Guerreiro, Ylva Nilsagård, Erieta, Nikolij Dimitrova, Mario Habek, Kadriye Armutlu. *"Physical therapy provision in multiple sclerosis across Europe: a regional lottery? "Eur J Phys Rehabil Me"*. 2015;51(6):850-2.
11. Kamila Rasova, Jenny Freeman, Patricia Martinkova, Marketa Pavlikova, Davide Cattaneo, Johanna Jonsdottir, Thomas Henze, Ilse Baert, Paul Van Asch, Carme Santoyo, Tori Smedal, Antonie Giæver Beiske, Małgorzata Stachowiak, Mariusz Kowalewski1, Una Nedeljkovic, Daphne Bakalidou, José Manuel Alves Guerreiro, Ylva Nilsagård, Erieta Nikolij Dimitrova, Mario Habek, Kadriye Armutlu, Cécile Donzé, Elaine Ross, Ana Maria Ilie, Andrej Martić, Anders Peter Feys. *"The organization of physiotherapy for people with multiple sclerosis across Europe: a multicentre questionnaire survey"*. "BMC Health Service Research" 2016; 16:552. DOI: 10.1186/s12913-016-1750-6
12. Patrícia Martinková, Jenny Freeman, Adéla Drabinová, Elena Erosheva, Davide Cattaneo, Johanna Jonsdottir, Ilse Baert, Tori Smedal, Anders Romberg, Peter Feys, Jose Alves-Guerreiro, Mario Habek, Thomas Henze, Carme Santoyo Medina, Antonie Beiske, Paul Van Asch, Daphne Bakalidou, Yeliz Salci, Erieta Nikolij Dimitrova, Markéta Pavlíková, Kamila Řasová. *"Physiotherapeutic interventions in multiple sclerosis across Europe: Regions and other factors that matter"* "Multiple Sclerosis and Related Disorders". 2018;22:59-67.
13. AGUIAR, L. P. C., DA ROCHA, P. A. & MORRIS, M. 2016. Therapeutic Dancing for Parkinson's Disease. *International Journal of Gerontology*, 10, 64-70
14. M. Elpidoforou*, D. Bakalidou *, Maria Drakopoulou, Anna Kayga, Crysa Crysovitsanou L. Stefanis. **"Effects of a structured dance program in Parkinson's disease. A Greek pilot study"** *"Complementary Therapies in Clinical Practice"*. 2021; 46: 101528
15. Daphne Bakalidou, Georgios Krommydas , Triantafyllia Abdimioti, Panagiotis Theodorou, Triantafyllos Doskas, Evaggelos Fillopoulos. *"The dimensionality of the Multidimensional Fatigue Inventory (MFI-20) derived from healthy adults and patients subpopulations: A challenge for clinicians"*. "CUREUS". 2022; DOI: 10.7759/cureus.26344
16. DUKHU, S., PURCELL, C. & BULLEY, C. 2018. *Person-centred care in the physiotherapeutic management of long-term conditions: A critical review of components, barriers and facilitators*. "International Practice Development Journal," 8.
17. Athanasios Chasiotis, Vasileios Giannopapas, Marianna Papadopoulou, Maria Chondrogianni, Dimitrios Stasinopoulos, Sotirios Giannopoulos, D. Bakalidou *"The Effect of Neuromuscular Electrical Nerve Stimulation in the Management of Post-Stroke Spasticity: A Scoping Review"*. "CUREUS". 2022; DOI: 10.7759/cureus.32001
18. HANSEN, L. S., PRAESTEGAARD, J. & LEHN-CHRISTIANSEN, S. 2021. *Patient-centeredness in Physiotherapy - A literature mapping review*. "Physiother Theory Pract", 1-14.
19. Vasileios Giannopapas, PT, Dimitrios Kitsos, MD, Anthi Tsogka, MD, John S Tzartos, MD, Georgios Paraskevas, MD, Georgios Tsigoulis, MD, Konstantinos Voumvourakis, MD, Sotirios Giannopoulos *, MD, Daphne Bakalidou*, PT PhD. *"Sexual Dysfunction therapeutic approaches in patients with Multiple Sclerosis: A systematic review"*. "Journal of Neurological Science", 2022; DOI: 10.1007/s10072-022-06572-0
20. Kamila Řasová , Jenny Freeman , Davide Cattaneo , Johanna Jonsdottir , Ilse Baert , Tori Smedal , Anders Romberg , Peter Feys , Jose Alves-Guerreiro , Mario Habek , Thomas Henze , Carme Santoyo-Medina , Antonie Beiske , Paul Van Asch , Daphne Bakalidou , Yeliz Salci , Erieta Dimitrova , Markéta Pavlíková , Ivana Štětkářová , Jana Vorlíčková and Patricia Martinková 1 *"Content and Delivery of Physical Therapy in Multiple Sclerosis across Europe: A Survey"* "International Journal of Environmental Research and Public Health". 2020;17, 886; DOI:10.3390/ijerph17030886
21. Vasileios Papatimpas *, Sotiria Vrouva, Marianna Papadopoulou, George Papatthanasiou, Daphne Bakalidou. *"The effects of aerobic and resistance exercise on the cognitive and Physical function of persons with mild dementia. A Randomized Controlled Trial protocol."* "Healthcare journal", 2023; 11,677. DOI: <https://doi.org/10.3390/healthcare11050677>.
22. Daphne Bakalidou , Vasileios Giannopapas, Sotirios Giannopoulos. *"Thoughts on Fatigue in Multiple Sclerosis Patients."* CUREUS. 2023; DOI: 10.7759/cureus.42146

23. Vasileios Giannopapas, Dimitrios Kitsos, Athanasia Panopoulou, Zafiroula Mitsi, Konstantina Stavrogianni, Athanasios Chasiotis, Marinela Gkika, Stravoula Salakou, Georgios Tsivgoulis, Daphne Bakalidou, Sotirios Giannopoulos. *"Interactions between fatigue and urinary quality of life in patients with Multiple Sclerosis".* Journal of Clinical Neuroscience, 2024; 120(87-91).
24. Jonggeol Jeffrey Kim, Dan Vitale, Diego Véliz Otani, Michelle Mulan Lian, Karl Heilbron, Hirotaka Iwaki, Caroline Warly Solsberg, Hampton Leonard, Mary B. Makarious, Eng-King Tan, Andrew B. Singleton, Sara Bandres-Ciga, Alastair J. Noyce, Cornelis Blauwendraat, Mike A. Nalls, Jia Nee Foo, Ignacio Mata. "Multi-ancestry genome-wide association meta-analysis of Parkinson's disease" Nature Genetics, 2024: 56(27-36)
25. Mark P McGlinchey, Lizz Paley, Alex Hoffman, Abdel Douiri, Anthony G Rudd. Physiotherapy provision to hospitalised stroke patients: Analysis from the UK Sentinel Stroke National Audit Programme. *European Stroke journal*, 2019, Doi <https://doi.org/10.1177/2396987318800543>
26. B. Noutbakhsh, N. revirajan, B. Morris, C. Cordano, J. Creasman, M. Manguianao, K. Krysko, A. Rutatanga, C. Auvray, S. Aliarallah, C. Jin, E. Mowry, C. McCulloch, E. Waubant. *Safety and efficacy of amantadine, modafinil and methylphenidate for fatigue in multiple Sclerosis: a randomized, placebo-controlled, crossover double-blind trial.* "Lancet Neurol", 2020. Doi.org/10.1016/S1474-4422(20)30354-9.

- Προτεινόμενα Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Clinical Neuroscience*,
- *European Stroke journal*
- *Lancet Neurology*
- *CUREUS*.
- *Multiple Sclerosis and Related Disorders*
- *Eur J Phys Rehabil Med*
- *International Journal of Environmental Research and Public Health*
- *Healthcare journal*
- *Frontiers in Neurology*
- *Neurological Physiotherapy*
- *Gait and posture*

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΕ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		ΣΕΥΠ	
ΤΜΗΜΑ		ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-5030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΕ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία		3	
Εργαστήριο		2	
Σύνολο		5	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη και κατανόηση της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης των παθήσεων του μυοσκελετικού, όπως αυτές ορίζονται σύμφωνα με τη τελευταία ταξινόμηση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας ΠΟΥ (ICD-11). Το μάθημα στοχεύει διττά στο να αναπτύξει ο φοιτητής την ικανότητα να αξιολογεί την μυοσκελετική πάθηση, καταγράφοντας τα ευρήματα και σχεδιάζοντας/εφαρμόζοντας τη κατάλληλη φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση. Θα συζητηθούν στο μάθημα Μυοσκελετική Φυσικοθεραπεία σε Παθήσεις περιλαμβάνουν επιλογές θεραπευτικών μέσων και εργαλείων ανάλογα το στόχο που έχει τεθεί κατά την Φυσικοθεραπευτική Αξιολόγηση και κυρίως τις αρχές της Τεκμηριωμένης Παρέμβασης (Evidence-based practice) και μπορούν να περιλαμβάνουν: Στόχος παραμένει η ολιστική, τεκμηριωμένη σχεδίαση ενός εξατομικευμένου πρωτοκόλλου

φυσικοθεραπείας σχεδιασμένο στα ελλείματα που προκύπτουν από την αξιολόγηση του ασθενή.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα αποκτήσουν την ικανότητα να ολοκληρώσουν συστηματικά την αξιολόγηση του ασθενή με μυοσκελετική/ρευματική παθολογία
- Θα έχουν την ικανότητα να κατανοούν τα υποκειμενικά και αντικειμενικά ευρήματα, να τα αναπαράγουν χρησιμοποιώντας τις κλινικές δοκιμασίες που είναι οι καταλληλότερες τόσο σε θεωρητικό όσο και σε κλινικό/πρακτικό επίπεδο.
- Θα μπορούν να κατανοούν και να καταγράφουν την φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση, και να ορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης στις μυοσκελετικές/ρευματικές παθολογίες.
- Θα μπορούν να οργανώσουν και να αναπτύξουν ένα τεκμηριωμένο πρωτόκολλο φυσικοθεραπείας, καθώς και την ικανότητα να επεξηγούν στον ασθενή τους στόχους, μέσα από την αποτελεσματική επικοινωνία.
- Θα μπορούν να σχεδιάζουν και να επιλέγουν την καταλληλότερη προσέγγιση για κάθε ασθενή, αλλά και να την επαναξιολογούν αντιλαμβανόμενοι τις εκάστοτε ανάγκες (εργασιακές, κοινωνικές, οικογενειακές), τροποποιώντας και προσαρμόζοντας τις παρεμβάσεις τους.
- Θα μπορούν να εφαρμόσουν τις μεθόδους και τεχνικές που επιλέγουν για κάθε μυοσκελετική/ρευματική παθολογία, με ασφάλεια, αποτελεσματικότητα και αξιοπρέπεια του ασθενή και δική τους.
- Θα αντιλαμβάνονται και θα αναγνωρίζουν την αναμενόμενη εξέλιξη μιας παρέμβασης, και θα αναθεωρούν την προσέγγιση τους εάν αυτό είναι απαραίτητο.
- Θα μπορούν να κάνουν χρήση εργαλείων (ερωτηματολόγια, κλίμακες, μηχανήματα, κ.ά.) καταγραφής των υποκειμενικών και αντικειμενικών ευρημάτων, ενώ θα μπορούν να αναγνωρίσουν τυχόν αδυναμίες είτε της εξέτασης είτε της θεραπείας, και θα μπορούν να προχωρήσουν στην ανάπτυξη άλλων καταλληλότερων εργαλείων.
- Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση.
- Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την

διαπολιτισμικότητα, σύμφωνα με αρχές της ενεργούς πολιτειότητας.

- Θα έχουν αποκτήσει θετική στάση απέναντι στην «πράσινη» φυσικοθεραπεία
φυσικοθεραπεία σε μυοσκελετικές παθήσεις, η οποία χρησιμοποιεί παρεμβάσεις ως
επί το πλείστον με τα χέρια (hands on), συμβάλλοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού
αποτυπώματος με προσαρμογή των παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον και την
υιοθέτηση της φυσικής δραστηριότητας.
- Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η
μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν
τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε
να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς
συμπεριφορές (ευζήν / wellness).

Γενικές Ικανότητες

- Συλλογή δεδομένων και Ανάλυση τους
- Σύνθεση πληροφοριών, σχεδίαση πλάνου παρέμβασης και λήψη απόφασης
- Αυτόνομη εργασία.
- Ομαδική εργασία.
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας
σε θέματα ιατρικού απόρρητου, ειδικών πληθυσμών
- Παρατήρηση και παραγωγή νέων τεχνικών
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό Μέρος

Ενότητα 1^η: **Εισαγωγικές έννοιες στην φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και αντιμετώπιση των μυοσκελετικών παθήσεων.** Ορισμοί, ταξινόμηση, διάκριση κοινών και μη-κοινών χαρακτηριστικών, περιγραφή των εννοτήτων των μυοσκελετικών παθήσεων. Επιδημιολογικά στοιχεία, προδιαθεσικοί και επιβαρυντικοί παράγοντες, πρόγνωση, πρόληψη.

Ενότητα 2^η: **Μυοπεριτονιακό σύνδρομο** – λεπτομερή περιγραφή του φαινομένου. Αρχές αξιολόγησης και φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης στηριζόμενες στην Τεκμηριωμένη Παρέμβαση.

Ενότητα 3^η-4^η-5^η: **Παθήσεις μαλακών μορίων** (θυλακίτιδες, ορογονοθυλακίτιδες, τενοντοελυτρίτιδες, τενοντοπάθειες, περιαρθρίτιδες, ενθεσοπάθειες, αστάθειες, αλγοδυστροφίες κ.ά). Χαρακτηριστικά παραδείγματα από μυοσκελετικές παθήσεις για **το άνω άκρο, κάτω άκρο, χέρι & πόδι**. Περιλαμβάνονται παθολογίες όπως: συμφητική θυλακίτιδα, θυλακίτιδες, σύνδρομο πετάλου στροφών, σύνδρομο υπακρωμιακής προστριβής, επασβεστοποιός τενοντίτιδα, ορογονοθυλακίτιδες, ενθεσοπάθειες, περιαρθρίτιδα, έσω και έξω επικονδυλίτιδα, τενοντοελυτρίτιδες, τενοντοπάθειες, απονευρωσίτιδες, αλγοδυστροφίες, κ.ά). Λεπτομερή συζήτηση της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και αποκατάστασης τους.

Ενότητα 6^η: **Παθήσεις του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος**. Σύνδρομα παγίδευσης περιφερικών νεύρων στο Άνω και Κάτω Άκρο: Παθομηχανική και μηχανισμοί πρόκλησης, κλινική εικόνα, βασικές αρχές και πρόοδος της Φ/Θ αποκατάστασης των σημαντικότερων συνδρόμων παγίδευσης περιφερικών νεύρων.

Ενότητα 7^η-8^η-9^η: **Μυοσκελετικές & Ρευματικές Παθήσεις και Παραμορφώσεις της σπονδυλικής στήλης** (ΑΜΣΣ – ΘΜΣΣ – ΟΜΣΣ). Λεπτομερή καταγραφή των σημαντικότερων παραμέτρων που αφορούν στην Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και Αποκατάσταση των Παθήσεων και παραμορφώσεων της ΣΣ σε παιδιά και ενήλικες, μετά από συντηρητική ή χειρουργική αντιμετώπιση. Γενικές αρχές, κατάταξη, παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί, κλινική εικόνα, φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση-κλινικός συλλογισμός, αντιμετώπιση και φάσεις αποκατάστασης, οδηγίες προφύλαξης-πρόληψης υποτροπής. Παραδείγματα παθήσεων και παραμορφώσεων ΣΣ (Αυχεναλγία, Τραυματισμοί Δίκην Μαστιγίου, Παθήσεις Κροταφογναθικής άρθρωσης, Σύνδρομο Θωρακικής Εξόδου, Θ4 σύνδρομο, Οσφυαλγία, Ισχιαλγία, Σκολίωση, Λόρδωση, Κύφωση, Επίπεδη ράχη, Ραιβόκρανο, Σπονδυλόλυση, Σπονδυλολίσηση, Μικροδισκεκτομές, Σπονδυλοδεσίες, Αρθροπάθειες, Αρθρίτιδες κ.ά). Λεπτομερή συζήτηση της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης τους, βάσει των αρχών, μεθόδων.

Ενότητα 10^η-11^η-12^η: **Μυοσκελετικές & Ρευματικές Παθήσεις και Παραμορφώσεις των άκρων** (πόδι, γόνατο, ισχίο, χέρι, αγκώνας, ώμος). Λεπτομερή καταγραφή των σημαντικότερων παραμέτρων που αφορούν στην Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και Αποκατάσταση των Παθήσεων και παραμορφώσεων του Άνω και Κάτω Άκρου σε παιδιά και ενήλικες, μετά από συντηρητική ή χειρουργική αντιμετώπιση. Λεπτομερή συζήτηση της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης τους, βάσει των αρχών, μεθόδων και τεχνικών.

Ενότητα 13^η: **Ρευματικά Νοσήματα – Ινομυαλγία**. Μηχανισμοί, Κλινική Εικόνα, Ευρήματα, Πρόγνωση, Αντιμετώπιση. Λεπτομερή συζήτηση της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και αποκατάστασης.

Εργαστηριακό Μέρος

- Εισαγωγικές έννοιες. Αξιολόγηση ασθενούς με μυοσκελετική πάθηση. Λήψη ιστορικού, καταγραφή των δεδομένων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Πρακτική εφαρμογή των μεθόδων και τεχνικών αξιολόγηση και θεραπείας.
- Αρχές Φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και Φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης του *Μυϊκού ιστού – Περιτονία*: Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Αρχές Φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και Φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης του *συνδετικού ιστού* (σε χρόνια προβλήματα) – *Θύλακες/ Ορογόνοι Θύλακες*. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Αρχές Φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και Φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης του *συνδετικού ιστού* (σε χρόνια προβλήματα) – *Σύνδεσμοι*. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Αρχές Φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και Φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης του *συνδετικού ιστού* (σε χρόνια προβλήματα)– *Τένοντες*. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Αρχές Φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και Φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης του *Νευρικού ιστού (κινητοποίηση του περιφερικού νευρικού ιστού)* (σε χρόνια προβλήματα). Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Αρχές Φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και Φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης στις *παραμορφώσεις της σπονδυλικής στήλης*: Κύφωση – Λόρδωση, Επίπεδη ράχη, Χαλαρή θέση. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Αρχές Φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και Φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης στις *παραμορφώσεις της ΣΣ*:: Σκολίωση – Ραιβόκρανο. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Πρακτική εφαρμογή των εννοιών Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση σε μυοσκελετικές *παθήσεις στην περιοχή του γόνατος*. Πρακτική άσκηση σε χαρακτηριστικό παράδειγμα *οστεοαρθρίτιδας γόνατος*. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Πρακτική εφαρμογή των εννοιών Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση σε μυοσκελετικές *παθήσεις στην περιοχή της ΟΜΣΣ*. Πρακτική άσκηση σε χαρακτηριστικό παράδειγμα *οσφυαλγίας/ισχιαλγίας* μυοπεριτονιακής αιτιολογίας με ή χωρίς ριζοπάθεια. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Πρακτική εφαρμογή των εννοιών Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση σε μυοσκελετικές *παθήσεις στην περιοχή της ΑΜΣΣ*. Πρακτική άσκηση σε χαρακτηριστικό παράδειγμα *αυχεναλγίας/πόνου ακτινοβολούμενο στο Άνω Άκρο*. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.
- Πρακτική εφαρμογή των εννοιών Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση σε μυοσκελετικές *παθήσεις στην περιοχή του κάτω άκρου*. Πρακτική άσκηση σε χαρακτηριστικό παράδειγμα *τροchanτηρίτιδας και*

ρευματοειδούς αρθρίτιδας στο ισχίο. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής. Πρακτική εφαρμογή των εννοιών Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση και Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση σε μυοσκελετικές παθήσεις στις περιοχές του άκρου πόδα και άκρας χειρός. Πρακτική άσκηση σε χαρακτηριστικό παράδειγμα πελματιαίας απονευρωσίτιδας και τενοντοελυτρίτιδας DeQuervain. Τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης βάσει της τεκμηριωμένης πρακτικής.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) Διαλέξεις-εισηγήσεις με χρήση πίνακα, διαφανοσκοπίου, σταθερό προβολικό σύστημα (overhead projector), βίντεο και τηλεόραση Συζήτηση στην τάξη και ανατροφοδότηση Εργασία σε μικρές ομάδες ή ατομική Παρουσιάσεις φοιτητών, Άσκηση των φοιτητών με μελέτες περίπτωσης κλινικών περιστατικών με στόχο την ολοκληρωμένη αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική παρέμβασης σε κακώσεις του μυοσκελετικού συστήματος.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	120
	Εργαστήριο	45
	ΣΥΝΟΛΟ	165

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Θεωρητικό μέρος:

- Γραπτή τελική εξέταση.

Εργαστηριακό μέρος:

- Συνεχής αξιολόγηση των φοιτητών σε εργαστηριακές ασκήσεις, καθώς και στην εβδομαδιαία επίδοση και συμμετοχή τους στη διδασκαλία του μαθήματος
- Τελική προφορική εξέταση

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Lovell B., Lander M., Murch N. Κλινικές Δεξιότητες – Διάγνωση και αιτιολόγηση, Εκδότης Broken Hill Publishers LTD, 2024.
2. Hecker H-U., Steveling A., Peuker E., Liebchen K. Άτλας σημείων Βελονισμού και πυροδότησης Μυοπεριτονιακού Πόνου. Επιμέλεια Ελληνικής έκδοσης: Γ. Γεωργούδης, Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2023
3. Hoogenboom B., Voigt M.I., Prentice W.E. Φυσικοθεραπευτικές Παρεμβάσεις στο Μυοσκελετικό Σύστημα, Fourth Edition 4th Edition, Ελληνική Έκδοση Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2021
4. Παναγόπουλος Α. Κλινικές Δοκιμασίες Του Μυοσκελετικού Συστήματος Στην Ορθοπαιδική. Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2021
5. Miller M., Hart JA. Review Ορθοπαιδικής Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2010
6. Ευσταθόπουλος Ν. Αρθρίτιδες: Διάγνωση και θεραπεία. Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2010
7. Staheli LT. Παιδοορθοπαιδική. Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2007
8. Goodman CC, Snyder TEK. Differential Diagnosis for Physical Therapists: Screening for Referral, Saunders. 2012
9. Kellogg CC. Heick J., Lazaro RT. Differential Diagnosis for Physical Therapists 6th Edition, Elsevier, 2017
10. Melzack R & Wall P. Textbook of pain. 6th edition. London Saunders, 2013.
11. Hoppenfeld S: Ορθοπεδική Νευρολογία. Αθήνα: Μαρία Γρ. Παρισιάνου, 2000.
12. Kisner C, Colby L. Therapeutic Exercise: Foundations and Techniques. 6th edition. Philadelphia, Published by Davis Plus, 2012.
13. Butler DS. Explain Pain Supercharged Spiral-bound. NOI Group, 2017
14. Musolino GM. Κλινικός συλλογισμός και λήψη αποφάσεων στη φυσικοθεραπεία, Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2021
15. Petty NJ., Ryder D., Lewis J. Μυοσκελετικό Σύστημα-Κλινική Εξέταση, Αξιολόγηση, Θεραπεία, Διαχείριση. Εκδότης Broken Hill Publishers LTD, 2022
16. Brotzman B., Manske R. Ορθοπεδική αποκατάσταση στην κλινική πράξη. Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2015

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΥΡΟΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-5040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΥΡΟΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΩΝ ΔΟΜΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΘΕΩΡΙΑ: Διαδραστικές Διαλέξεις - Άσκηση πράξης		3	6
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ: Εργαστηριακή εκπαίδευση		2	
Σύνολο		5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Αυτή η ενότητα παρέχει στους φοιτητές την ευκαιρία να μάθουν ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων τεχνικών χειροθεραπείας με εφαρμογή τόσο στο σύνολο των αρθρώσεων του σώματος, όσο και σε νευρικές δομές. Δίνεται η ευκαιρία να ενσωματώσουν τη μάθηση στη

δική τους κλινική πρακτική και να αναπτύξουν τις δεξιότητες κλινικής συλλογιστικής, να κατανοήσουν τις αρχές της αξιολόγησης και διαχείρισης του ασθενούς, συμπεριλαμβανομένων των αντενδείξεων και των ενδείξεων, καθώς και την ένταξη της επιστήμης του πόνου. Επίσης οι φοιτητές θα μπορούν να αναλύσουν τις διαφορετικές προσεγγίσεις στη δια χειρός θεραπεία, να αξιολογήσουν τις υπάρχουσες προσεγγίσεις στη δια χειρός θεραπεία χρησιμοποιώντας την τρέχουσα βιβλιογραφία και να αναπτύξουν δεξιότητες επικοινωνίας και κλινικής συλλογιστικής που μπορούν να επιτρέψουν την αποτελεσματικότερη διαχείριση ασθενών με νευρομυοσκελετικές διαταραχές.

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος:

- Θα γνωρίζουν και θα εφαρμόζουν τα Μέτρα Ατομικής Προστασίας τόσο σε επίπεδο υγιεινής όσο και εργονομίας
- Θα έχουν κατανοήσει την φυσιολογική και παθολογική ενδοαρθρική κίνηση όλων των αρθρώσεων του ανθρωπίνου σώματος καθώς και την φυσιολογική και παθολογική κινητική δυνατότητα του νευρικού ιστού
- Θα έχουν αποκτήσει τις βασικές ικανότητες στην εξέταση και διαφοροδιάγνωση των ιστών που είναι υπεύθυνοι για την δυσλειτουργία μιας άρθρωσης
- Θα είναι σε θέση να συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα της εξέτασης, καθώς και να αποφασίζουν για την εφαρμογή της πλέον κατάλληλης τεχνικής στην αποκατάσταση της δυσλειτουργίας μιας άρθρωσης μέσα από τον κλινικό συλλογισμό και ερευνητική τεκμηρίωση
- Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες/τεχνικές της κινητοποίησης όλων των αρθρώσεων του ανθρωπίνου σώματος, καθώς και της κινητοποίησης των περιφερικών νεύρων
- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα στη διαχείριση των υπερκινητικών αρθρώσεων
- Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση
- Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα.

Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Μέτρα Ατομικής Προστασίας – Ασφάλεια ασθενούς/φυσικοθεραπευτή
- Ιστορική αναδρομή των τεχνικών κινητοποίησης των αρθρώσεων, των μυών και των περιφερικών νεύρων
- Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση.
- Εξέταση των λειτουργικών κινήσεων των αρθρώσεων και διαφοροδιάγνωση των υπεύθυνων για την δυσλειτουργία δομών (μύες, οστά, αρθρικός θύλακας/σύνδεσμοι, νευρικός ιστός) καθώς και εκπαίδευση στις αρχές προοδευτικότητας των κινητοποιήσεων. Εργαστηριακές ασκήσεις.
- Βασικές αρχές εξέτασης και κινητοποίησης των αρθρώσεων.
- Εξέταση των επικουρικών κινήσεων και τεχνικές κινητοποίησης των αρθρώσεων του άνω και κάτω άκρου, εισαγωγή στην έννοια της κινητοποίησης με κίνηση με την ταυτόχρονη χρήση ζώνης, αναφορά και επίδειξη των διαφορετικών φιλοσοφιών των δια χειρός κινητοποιήσεων. Εργαστηριακές ασκήσεις.
- Εξέταση των επικουρικών κινήσεων και τεχνικές κινητοποίησης των αρθρώσεων της σπονδυλικής στήλης. Εργαστηριακές ασκήσεις.
- Νευρικός ιστός: Κλινικά χαρακτηριστικά, εμβιομηχανική (νωτιαίου μυελού και περιφερικών νεύρων), ψηλάφηση, νευροδυναμικές δοκιμασίες (περιφερικών νεύρων) και τεχνικές κινητοποίησης νευρικού ιστού. Εργαστηριακές ασκήσεις.
- Βασικές αρχές αποκατάστασης της νευρομυϊκής δυσλειτουργίας της σπονδυλικής στήλης. Εργαστηριακές ασκήσεις.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	135
	Εργαστηριακές ασκήσεις	45
	Σύνολο	180
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται με γραπτή τελική εξέταση (50%) που περιλαμβάνει χορήγηση ερωτηματολογίων εφ' όλης της ύλης (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου) Το εργαστηριακό μέρος (50%) αξιολογείται με:	

	• συνεχή αξιολόγηση των φοιτητών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου για την εκτίμηση της επάρκειας των δεξιοτήτων που διδάχθηκαν • τελική εξέταση εφ' όλης της διδαχθείσης ύλης
--	---

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <i>Shomacher J. Ειδικές τεχνικές κινητοποίησης στο μυοσκελετικό σύστημα. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρ, 2014.</i> - <i>Cook CE. Φυσικοθεραπεία μία τεκμηριωμένη προσέγγιση. Αθήνα: Εκδόσεις Λαγού, 2014</i> - <i>Fernandez-de-las-Penas C, Cleland JA, Dommerholt J. Manual therapy for musculoskeletal pain syndrome. London: Elsevier 2017.</i> - <i>Μυοσκελετικό Σύστημα-Κλινική Εξέταση, Αξιολόγηση, Θεραπεία, Διαχείριση, Petty Nicola J., Ryder Dionne, Lewis Jeremy BROKEN HILL PUBLISHERS LTD 2022</i> - <i>Lewit K. Manipulative therapy: Musculoskeletal medicine. London: Elsevier 2009.</i> - <i>Shacklock M. Clinical Neurodynamics. London: Elsevier 2005.</i> - <i>Vleeming A, Mooney V, Dorman T, Snijders C, Stoecart R. Movement, stability and low back pain. London: Churchill Livingstone 1997.</i> - <i>Jones, M. and Rivett, D. (2005) Clinical Reasoning for Manual Therapists. Edinburgh: Elsevier.</i> - <i>Atkinson, K., Coutts, F. and Hassenkamp, A-M. (2005) Physiotherapy in Orthopaedics: A problem solving approach. 2nd edn. Edinburgh: Churchill Livingstone.</i> - <i>Banks, K. and Hengeveld, E. (2009) Maitland's Clinical Companion: An Essential Guide for Students. Edinburgh: Churchill Livingstone Elsevier.</i> - <i>Bogduk, N. (2005) Clinical Anatomy of the Lumbar Spine and Sacrum. 4th edn. Edingburgh: Churchill Livingstone.</i> - <i>Boyling, J. and Palastanga, N. (1998) Grieve's Modern manual Therapy. 2nd edn. Edinburgh: Churchill Livingstone.</i> - <i>Butler, D.S. (2006) The Sensitive Nervous System. Sydney: NOI Publications.</i> - <i>Dandy, D. (2003) Essential Orthopaedics and Trauma, 4th edn. Edinburgh: Churchill Livingstone.</i> - <i>Hertling, D. and Kessler, R.M. (2006) Management of Common Musculoskeletal Disorders. Physical Therapy Principles and Methods. 4 edn. Philadelphia: Lippincott, Williams & Wilkins.</i> - <i>Kendall, F.P., McCreary, E.K. and Provance, P.G. (2005) Muscles: Testing and Function. 5th edn. Baltimore: Williams & Wilkins.</i> - <i>Levangie P.K. and Norkin, C.C. (2005) Joint Structure and Function; A Comprehensive Analysis. 4rd edn. Philadelphia: Davis & Co.</i> - <i>Magee, D.J. (2008) Orthopaedic Physical Assessment. 5th edn. London: WB Saunders Co. Ltd.</i> - <i>Maitland, G.D. (2005) Vertebral manipulation. 7th edn. London: Butterworth Heinemann.</i> - <i>Palastanga, N., Field, D. and Soames, R. (2011) Anatomy and Human Movement. Structure and Function. 6th edn. Edinburgh: Elsevier.</i> - <i>Pears, R. and Shields, G. (2010) Cite them right. The essential referencing guide. 8th edn. Basingstoke: Palgrave Macmillan.</i> - <i>Petty, N.J. (2011) Principles of Neuromusculoskeletal Treatment and Management. A guide for Therapists. 2nd edn. Edinburgh: Churchill Livingstone.</i> - <i>Petty, N.J. (2013) Neuromusculoskeletal Examination and Assessment. A handbook for Therapists. 4th edn. Edinburgh:</i>

Churchill Livingstone.

- *Shacklock, M. (2005) Clinical Neurodynamics. A new system of musculoskeletal treatment. Edinburgh: Elsevier.*
- *Richardson, C., Hodges, P. and Hides, J. (2004) Therapeutic Exercise for Lumbopelvic Stabilization. A motor control approach for the treatment and prevention of low back pain. 2nd edn. Edinburgh: Churchill Livingstone.*
- *Wadell, G. (2004) The Back Pain Revolution. 2nd edn. Edinburgh: Churchill Livingstone.*

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Musculoskeletal Science and Practice

Journal of Orthopedic and Sports Physical Therapy

Journal of Manual and Manipulative Therapy

Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΤ΄

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓ. ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ								
1	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ II	ΜΕ	Π2-6010	3	120	12	180	11	300	300	10
2	Φ/Θ ΣΕ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΠΑΙΔΩΝ	ΜΕ	Π2-6020	3	150	2	45	5	195	195	6
3	ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ & ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ στη Φ/Θ	ΜΕ	Π2-6030	3	90	2	45	5	135	135	5
4	ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΜΕ	Π2-6040	3	135	2	45	5	180	180	6
5	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ Β ΟΜΑΔΑ	Ε	Π2-ΕΒ*	3	90	-	-	3	90	90	3
ΣΥΝΟΛΟ				15	585	18	315	33	900	900	30

Π2-ΕΒ* : ο κωδικός του μαθήματος επιλογής που δηλώνει ο φοιτητής από την Β΄ ΟΜΑΔΑ (Π2-ΕΒ10, Π2-ΕΒ20, Π2-ΕΒ30 ή Π2-ΕΒ40)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ II

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-6010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	
Κλινική εκπαίδευση		12	
Σύνολο		15	10
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία της κλινικής φυσικοθεραπευτικής (φ/θ) αποκατάστασης ασθενών μετά από χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων και κακώσεων. Επίσης, οι φοιτητές εκπαιδεύονται στην κλινική αποκατάσταση εξωτερικών ασθενών με μυοσκελετικές παθήσεις και προβλήματα. Κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην προεγχειρητική και μετεγχειρητική φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση των ασθενών, στην παρακολούθηση χειρουργείων, στην άσκηση των φοιτητών στο Τμήμα Φυσικοθεραπείας του Νοσοκομείου, καθώς και στη συνεργασία με τους θεράποντες ιατρούς και το νοσηλευτικό προσωπικό του νοσοκομείου, όπου έχει ενταχθεί ο φοιτητής. Τελικός στόχος του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στο σχεδιασμό του προγράμματος αποκατάστασης για την περίοδο της νοσηλείας, της μέγιστης αλλά και της μερικής προστασίας του χειρουργημένου μέλους ή περιοχής του σώματος.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα έχουν αποκτήσει γνώση για την κλινική φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση ασθενών μετά από χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων και κακώσεων, καθώς και για την κλινική αποκατάσταση εξωτερικών ασθενών με μυοσκελετικές παθήσεις και προβλήματα.
- Θα έχουν τη δυνατότητα να αναγνωρίζουν και να προσδιορίζουν τους μηχανισμούς κάκωσης ή παθογένειας των μυοσκελετικών συμπτωμάτων/προβλημάτων που οδηγούν τον ασθενή σε χειρουργική ορθοπαιδική επέμβαση και μετεγχειρητική φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση.
- Θα μπορούν να κατανοούν, να επιλέγουν και στη συνέχεια να εφαρμόζουν τις μεθόδους κλινικής αξιολόγησης ασθενών με μυοσκελετικά προβλήματα και κακώσεις.
- Θα είναι σε θέση να συγκεντρώνουν, να ερμηνεύουν και να συνθέτουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του χειρουργημένου ή μη, λόγω μυοσκελετικών κακώσεων ή παθήσεων, ασθενούς μέσα από τον κλινικό συλλογισμό και να σχεδιάζουν εξατομικευμένη φυσικοθεραπευτική παρέμβαση.
- Θα είναι ικανοί να προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και τους μακροπρόθεσμους στόχους της συντηρητικής φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης, καθώς και της προεγχειρητικής και της μετεγχειρητικής

φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης. Θα έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες δεξιότητες για την εφαρμογή -με επάρκεια- των βασικών αρχών της κλινικής μετεγχειρητικής φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης, κατά την πρώιμη μετεγχειρητική περίοδο.
Γενικές Ικανότητες
- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών - Λήψη αποφάσεων - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Σχεδιασμός και εφαρμογή της κλινικής αξιολόγησης ασθενών με μυοσκελετικά προβλήματα και κακώσεις - Σχεδιασμός και εφαρμογή των βασικών αρχών της κλινικής φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης, τόσο σε εξωτερικούς όσο και σε χειρουργημένους ασθενείς με μυοσκελετικά προβλήματα και κακώσεις - Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Θεωρητικό Μέρος - Διδακτικές Ενότητες - Προεγχειρητική αξιολόγηση και εκπαίδευση του ασθενούς. Γενικές αρχές σχεδιασμού του προγράμματος φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης κατά την πρώιμη μετεγχειρητική περίοδο. - Φυσικοθεραπευτική παρέμβαση και αντιμετώπιση μετεγχειρητικών επιπλοκών μετά από χειρουργική αντιμετώπιση των μυοσκελετικών κακώσεων και παθήσεων. Η συμβολή των φυσικών μέσων στην αντιμετώπιση των πρώιμων συμπτωμάτων του χειρουργημένου ορθοπεδικού ασθενή. - Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από αρθροπλαστική ισχίου: Ενδείξεις - αντενδείξεις. Χειρουργικές τεχνικές. Στοιχεία διαγνωστικής απεικόνισης. - Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από αρθροπλαστική του ισχίου: Σχεδιασμός του προγράμματος αποκατάστασης. - Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών κακώσεων της λεκάνης, της άρθρωσης του ισχίου και του μηριαίου οστού. Κατάγματα κοτύλης, Κατάγματα εγγύς μηριαίου και διάφυσης μηριαίου οστού. Χειρουργικές τεχνικές, στοιχεία διαγνωστικής απεικόνισης. Επισημάνσεις στο σχεδιασμό του προγράμματος φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης.

- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από αρθροπλαστική γόνατος: Ενδείξεις - αντενδείξεις. Χειρουργικές τεχνικές. Στοιχεία διαγνωστικής απεικόνισης.
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από αρθροπλαστική του γόνατος: Σχεδιασμός του προγράμματος αποκατάστασης.
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών κακώσεων στην περιοχή του γόνατος, της κνήμης και του άκρου πόδα. Χειρουργικές τεχνικές, στοιχεία διαγνωστικής απεικόνισης. Επισημάνσεις στο σχεδιασμό του προγράμματος φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης.
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από αρθροπλαστική ώμου: Ενδείξεις - αντενδείξεις. Χειρουργικές τεχνικές. Στοιχεία διαγνωστικής απεικόνισης.
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από αρθροπλαστική του ώμου: Σχεδιασμός του προγράμματος αποκατάστασης.
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών κακώσεων στην περιοχή της ωμικής ζώνης και του βραχιονίου οστού. Χειρουργικές τεχνικές, στοιχεία διαγνωστικής απεικόνισης. Επισημάνσεις στο σχεδιασμό του προγράμματος φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης.
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών κακώσεων στην περιοχή του αντιβραχίου και της άκρας χειρός. Χειρουργικές τεχνικές, στοιχεία διαγνωστικής απεικόνισης. Επισημάνσεις στο σχεδιασμό του προγράμματος φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης.
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση μετά από χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών κακώσεων της σπονδυλικής στήλης. Χειρουργικές τεχνικές, στοιχεία διαγνωστικής απεικόνισης. Επισημάνσεις στο σχεδιασμό του προγράμματος φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης.
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση έπειτα από χειρουργικές επεμβάσεις χόνδρινων βλαβών (χονδροπλαστική, μικροκατάγματα με/χωρίς ιξωδοαναπλήρωση, υποκατάσταση μέσω μεταφοράς αυτόλογων ή συνθετικών μοσχευμάτων χόνδρου, μεταμοσχεύσεις χονδροκυττάρων).
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση σε οστεοπορωτικά κατάγματα ΣΣ.
- Φυσικοθεραπευτική αποκατάσταση έπειτα από χειρουργικές επεμβάσεις ΣΣ (κυφοπλαστικές/σπονδυλοπλαστικές, μικροδισκεκτομές, σπονδυλοδεσίες, σπονδυλική στένωση).

Εργαστηριακό μέρος

- Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος πραγματοποιείται σε δημόσια νοσοκομεία με εναλλαγή ολιγάριθμων ομάδων φοιτητών στα Εξωτερικά Ορθοπαιδικά Ιατρεία, στις αίθουσες χειρουργείου, στις Ορθοπαιδικές Κλινικές και στο Φυσικοθεραπευτήριο του Νοσοκομείου. Η μεθοδολογία αξιολόγησης και σχεδιασμού της εξατομικευμένης παρέμβασης, καθώς και η εφαρμογή της φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης γίνεται αποκλειστικά από τον διδάσκοντα και

στη συνέχεια, με τη σύμφωνη γνώμη του ασθενή και την επίβλεψη του διδάσκοντα, οι φοιτητές ασκούνται στην ίδια πρακτική.

- Εισαγωγή στην κλινική άσκηση: Ενημέρωση, επικοινωνία με τα μέλη της κλινικής ομάδας φυσικοθεραπευτικής αποκατάστασης του νοσοκομείου. Ο ρόλος και η συνεισφορά του φυσικοθεραπευτή στην ομάδα αποκατάστασης.
- Λήψη ιστορικού και αξιολόγηση ασθενών με μυοσκελετικά προβλήματα. Κλίμακες αξιολόγησης του πόνου. Οργάνωση της φ/θ αποκατάστασης. Κλινικά παραδείγματα.
- Κλινικός συλλογισμός και επίλυση προβλημάτων στη φ/θ αποκατάσταση Μυοσκελετικών προβλημάτων. Κλινικά παραδείγματα.
- Επανεκπαίδευση βάρδιας και χρήση βοηθητικών μέσων βάρδιας στη φ/θ αποκατάσταση. Κλινικά παραδείγματα.
- Φ/θ αποκατάσταση σε κακώσεις άνω άκρων και κάτω άκρων: Χειρουργική τεχνική, περιορισμοί, αξιολόγηση και οργάνωση της θεραπείας, κλινικές εφαρμογές.
- Φ/θ αποκατάσταση σε κακώσεις σπονδυλικής στήλης: Χειρουργική τεχνική, περιορισμοί, αξιολόγηση και οργάνωση της θεραπείας, κλινικές εφαρμογές.
- Επίσκεψη στις αίθουσες χειρουργείου. Παρακολούθηση χειρουργικής αποκατάστασης ορθοπαιδικών ασθενών.
- Επίσκεψη σε πολυδύναμα εξωτερικά ιατρεία. Συμμετοχή των φοιτητών στην κλινική εξέταση των ασθενών με μυοσκελετικές κακώσεις ή παθήσεις. Ενημέρωση από τη διεπιστημονική ομάδα. Άσκηση στη συμβουλευτική φυσικοθεραπεία.
- Φ/θ αποκατάσταση μετά από αρθροπλαστική της άρθρωσης του γόνατος. Χειρουργική τεχνική, ιστορικό ασθενούς, ακτινοδιαγνωστική και κλινική αξιολόγηση, φ/θ αξιολόγηση, στόχοι φ/θ αποκατάστασης, σχεδιασμός του φ/θ προγράμματος θεραπείας, κλινικές εφαρμογές.
- Φ/θ αποκατάσταση μετά από αρθροπλαστική της άρθρωσης του ισχίου. Χειρουργική τεχνική, ιστορικό ασθενούς, ακτινοδιαγνωστική και κλινική αξιολόγηση, φ/θ αξιολόγηση, στόχοι φ/θ αποκατάστασης, σχεδιασμός του φ/θ προγράμματος θεραπείας, κλινικές εφαρμογές.
- Φ/θ αποκατάσταση μετά από αρθροπλαστική της άρθρωσης του ώμου. Χειρουργική τεχνική, ιστορικό ασθενούς, ακτινοδιαγνωστική και κλινική αξιολόγηση, φ/θ αξιολόγηση, στόχοι φ/θ αποκατάστασης, σχεδιασμός του φ/θ προγράμματος θεραπείας, κλινικές εφαρμογές.
- Αφαίρεση υλικών οστεοσύνθεσης καταγμάτων και αναθεώρηση ολικών αρθροπλαστικών. Χειρουργική τεχνική, ιστορικό ασθενούς, ακτινοδιαγνωστική και κλινική αξιολόγηση, φ/θ αξιολόγηση, στόχοι φ/θ αποκατάστασης, περιορισμοί και σχεδιασμός του φ/θ προγράμματος θεραπείας, κλινικές εφαρμογές.
- Άσκηση των φοιτητών στο Τμήμα Φυσικοθεραπείας του νοσοκομείου. Φ/θ αξιολόγηση και σχεδιασμός της φ/θ αποκατάστασης ασθενών με χρόνια μυοσκελετικά προβλήματα και παθήσεις, όπως κακώσεις και προβλήματα μαλακών μορίων, οστεοαρθρίτιδα, ρευματοειδείς νόσοι,

• Συνεχής αξιολόγηση των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου σε κλινικές εργαστηριακές ασκήσεις και τελική αξιολόγηση τους σε κλινικά περιστατικά. Η αξιολόγηση των φοιτητών περιλαμβάνει προφορικές παρουσιάσεις φ/θ αντιμετώπισης κλινικών μυοσκελετικών προβλημάτων. • Παρουσίαση σύνθετων προβλημάτων, όπως πολυτραυματίες, κολοβώματα, κακώσεις περιφερικών νεύρων, άλλα κλινικά προβλήματα υγείας του ορθοπαιδικού ασθενούς. φ/θ αξιολόγηση και σχεδιασμός της φ/θ αποκατάστασης. Κλινικές εφαρμογές. • Άσκηση σε παιδοορθοπαιδική κλινική και σε κλινική αθλητικών κακώσεων.
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) Χρήση Ηλεκτρονικών εφαρμογών (apps): oximeter -track oxygen, inPulse-Heart Rate Monitor, heart rate monitor, pedometer, smartphone gionometer apps, digital scolimeters	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις • Εισηγήσεις και διαλέξεις με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων. • Χρήση του e-class για την ανάρτηση και διακίνηση επιστημονικών άρθρων, κλινικών οδηγιών, διαλέξεων, χρήσιμων συνδέσμων (links), ερωτηματολογίων, πληροφοριών για την παρακολούθηση συνεδρίων σχετικών με το μάθημα, κλπ.	120
	Εργαστηριακό μέρος • Εργαστηριακή εκπαίδευση σε κλινικούς χώρους • Ενημέρωση των φοιτητών από τους θεράποντες ιατρούς σε θέματα κλινικής και ακτινοδιαγνωστικής αξιολόγησης και αποκατάστασης	180

	(χειρουργικής ή συντηρητικής) των μυοσκελετικών κακώσεων και παθήσεων.	
	• Διδασκαλία της Φ/Θ αξιολόγησης και του σχεδιασμού της Φ/Θ αποκατάστασης σε κλινικά περιστατικά • Εκπαίδευση των φοιτητών στην συμπλήρωση φύλλων αξιολόγησης και προόδου της αποκατάστασης των ασθενών	
	Σύνολο	300

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ Γραπτή τελική εξέταση (70%) με χορήγηση ερωτηματολογίων εφ' όλης της ύλης (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου)
- ✓ Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%)

Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ Τη καθημερινή επάρκεια δεξιοτήτων και γνώσεων που διδάχθηκαν και ανέπτυξαν οι φοιτητές (βλ. Πίνακα 1.)

Πίνακας 1. Κριτήρια αξιολόγησης σπουδαστών στη Κλινική Εκπαίδευση II

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	Επιτυχής επίδοση				Αποτυχία
	Άριστη 10 - 8.5	Πολύ καλή 8.4 - 7.5	Καλή 7.4 - 6.5	Μέτρια 6.4-5	< 5
Ο βαθμός συνέπειας του/ης φοιτητή/τριας σχετικά με την τήρηση του ωραρίου και την συνέπεια εκπόνησης εργασιών μέσα στα καθορισμένα χρονικά όρια.					
Γενική εικόνα φοιτητή/τριας, συνεργασία, συμπεριφορά σε σχέση με: τους συμφοιτητές του/της, τους ασθενείς, το εκπαιδευτικό του/της στο πλαίσιο της ομάδας					
Η πρόοδος του/της φοιτητή/τριας σε σχέση με την εκτέλεση των εργασιών που ανατέθηκαν					
Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών και ενδιαφέροντος που του/ης φοιτητή/τριας στη διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης					
Επάρκεια θεωρητικών γνώσεων στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο					
Ικανότητα επιλογής και εφαρμογής εργαλείων μέτρησης - αξιολόγησης (ερωτηματολογία, κλινικές δοκιμασίες)					
Ικανότητα συλλογής, ερμηνείας και σύνθεσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης από κλινικό συλλογισμό					
Σχεδιασμός εξατομικευμένου φυσ/τικού προγράμματος αποκατάστασης					
Οριοθέτηση και ασφάλεια της παρέμβασης					
Επάρκεια δεξιοτήτων στην εφαρμογή των φυσιοθεραπευτικών παρεμβάσεων/τεχνικών					

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βερέττας Δ, Βούλγαρης Π, Καπετάνος Γ, et al. Σύγχρονη Ορθοπαιδική και Τραυματολογία Arley's. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, 2007.
- Brotzman SB, Manske RC. Clinical Orthopaedic Rehabilitation. An Evidence-Based Approach. 3rd Edition. Philadelphia, PA: Mosby, 2011.
- Brotzman SB, Wilk KE. Handbook of Orthopaedic Rehabilitation. 2nd Edition. Philadelphia, PA: Mosby, 2007.
- Canale ST, Beaty JH. Campbell's Operative Orthopaedics. 13th Edition. Philadelphia: Mosby, 2016.
- Donatelli R, Wooden M. Orthopaedic Physical Therapy. 4th Edition. Philadelphia, PA: Churchill Livingstone, 2009.
- Green A, Hayda R, Hecht AC. Postoperative Orthopaedic Rehabilitation. Wolters Kluwer, American Academy of Orthopaedic Surgeons, 2017.
- Brody LT, Hall CM. Therapeutic Exercise: Moving Toward Function. 4th Edition. Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins, 2017.
- Hoppenfeld S, Murthy VL. Treatment & Rehabilitation of Fractures. Philadelphia, PA: Lippincott Williams & Wilkins Editions, 2000.

- *Kisner C, Θεραπευτικές Ασκήσεις . Αθήνα: Ιατρικές & Επιστημονικές Εκδόσεις ΣΙΩΚΗΣ, 2003.*
- *Egol K, Koval JK, Zuckerman DJ. Handbook of Fractures. 5th Edition. Philadelphia, PA: Wolters Kluwer, 2015.*
- *Magee DJ., Manske R.C. Orthopedic Physical Assessment. 7th Edition. Philadelphia, PA: ELSEVIER, 2021.*
- *McRae R, Esser M. Practical Fracture Treatment. 5th Edition. Edinburgh: Churchill Livingstone, 2008. Ελληνική έκδοση: Σουκάκος Π, Βλάσης Κ, Νάτσης Κ. Κλινική Αντιμετώπιση Καταγμάτων. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, 2008.*
- *Miller M, Hart J. Review of Orthopaedics. 6th Edition. Philadelphia, PA: Saunders Elsevier, 2012. Ελληνική Έκδοση: Μπάμπης Γ. Review Ορθοπαιδικής. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Κωνσταντάρας, 2010.*
- *Solomon L, Warwick D, Nayagam S. Apley's System of Orthopaedics and Fractures. 9th Edition. London: Hodder Arnold, 2010.*
- *Jones, M. and Rivett, D. (2005) Clinical Reasoning for Manual Therapists. Edinburgh: Elsevier.*
- *Atkinson, K., Coutts, F. and Hassenkamp, A-M. (2005) Physiotherapy in Orthopaedics: A problem solving approach. 2nd edn. Edinburgh: Churchill Livingstone.*
- *Dandy, D. (2003) Essential Orthopaedics and Trauma, 4th edn. Edinburgh: Churchill Livingstone.*
- *Hertling, D. and Kessler, R.M. (2006) Management of Common Musculoskeletal Disorders. Physical Therapy Principles and Methods. 4 edn. Philadelphia: Lippincott, Williams & Wilkins.*
- *Kendall, F.P., McCreary, E.K. and Provance, P.G. (2005) Muscles: Testing and Function. 5th edn. Baltimore: Williams & Wilkins.*
- *Levangie P.K. and Norkin, C.C. (2005) Joint Structure and Function; A Comprehensive Analysis. 4rd edn. Philadelphia: Davis & Co.*

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Physical Therapy*
- *Journal of Orthopaedics and Traumatology*
- *Journal of Orthopaedic & Sports Physical Therapy*
- *Journal of Orthopaedic Trauma*
- *Knee Surgery Sports Traumatology Arthroscopy*
- *The Bone & Joint Journal*
- *Hip International*
- *The Knee*
- *The Journal of Hand Surgery*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΦΘ ΣΕ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΠΑΙΔΩΝ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-6020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΕ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΠΑΙΔΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		2	
Σύνολο		5	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα της Φυσικοθεραπείας σε Νευρολογικές Παθήσεις Παιδών αποτελεί βασικό μάθημα για την προετοιμασία των φοιτητών για το μάθημα της Κλινικής Εκπαίδευσης στη Νευρολογική Φυσικοθεραπεία.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην κατάρτιση των φοιτητών με θεωρητικές γνώσεις και ειδικές τεχνικές που είναι απαραίτητες για την φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των παιδιών με εγκεφαλική παράλυση, μηνιγγομυελοκλήλη και συγγενείς παθήσεις. Ειδικότερα αναλύονται μέθοδοι και τεχνικές επίλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά με νευρολογικές παθήσεις, όπως η κινητική στέρση, οι διαταραχές του μυϊκού τόνου, της ισορροπίας και της βάδισης, οι λειτουργικοί περιορισμοί ενώ αναφέρονται και επεξηγούνται οι κλίμακες αξιολόγησης των προαναφερθέντων παραμέτρων. Σε κάθε νόσο αναλύεται ο τρόπος εξέτασης και εκτίμησης των κλινικών σημείων και συμπτωμάτων του ασθενή-παιδί και ερμηνεύονται τα δεδομένα καθώς και αναπτύσσεται η μεθοδολογία του σχεδιασμού της αποτελεσματικής παρέμβασης και η ερευνητική της τεκμηρίωση.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Να γνωρίζουν την επίπτωση, την αιτιολογία και την κλινική εικόνα των παθήσεων.
- Να περιγράφουν τις συνήθεις επιπλοκές και τα σχετιζόμενα ελλείμματα που παρατηρούνται σε παιδιά.
- Να περιγράφουν τη φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση και να σχεδιάζουν τις κατάλληλες παρεμβάσεις στα παιδιά με ΕΠ, συγγενείς παθήσεις, Νευρομυϊκά νοσήματα μηνιγγομυελοκλήλη, αναπτυξιακές διαταραχές και διάφορα σύνδρομα κτλ.
- Να αναγνωρίζουν τη σημασία της Λειτουργικής εξάσκησης καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του παιδιού.
- Να μπορούν να προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης στους ασθενείς-παιδιά.
- Να γνωρίζουν τις παγκόσμιες κατευθυντήριες οδηγίες αποκατάστασης παιδών και να τις εφαρμόζουν.
- Να γνωρίζουν τη συντηρητική και τη χειρουργική αντιμετώπιση των παιδιών με ΕΠ, μηνιγγομυελοκλήλη και συγγενείς παθήσεις.
- Να αξιολογούν την κλινική εικόνα του ασθενή –παιδί και να συνεργάζονται με τους άλλους επιστήμονες υγείας της ομάδας αποκατάστασης.
- Να προσεγγίζουν το παιδί και τους γονείς με τον ενδεδειγμένο τρόπο, ώστε να κτίζουν σχέση εμπιστοσύνης
- Να ενεργούν με βάση τις αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος

του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση • Να υιοθετούν ασθενοκενρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και τη διαπολιτισμικότητα
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων • Λήψη αποφάσεων • Συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ • Τυπική κινητική ανάπτυξη (φυσιολογικά/παθολογικά αντανakλαστικά, αξιολόγηση της κινητικής ωρίμανσης). • Τοποθέτηση και χειρισμοί για την ευόδωση της κινητικής λειτουργίας (παρεμβάσεις τοποθέτησης και χειρισμών για τη διευκόλυνση της κίνησης, ελέγχου της κεφαλής και του κορμού, έλεγχος χρήση των αισθητικών ερεθισμάτων για τη διευκόλυνση της τοποθέτησης και των χειρισμών, προσαρμοστικός εξοπλισμός για την τοποθέτηση και τη μετακίνηση). • Εγκεφαλική παράλυση I (αιτιολογία, ταξινόμηση, σχετιζόμενα ελλείμματα, νοητική υστέρηση) • Εγκεφαλική παράλυση II (Φυσικοθεραπευτική εξέταση, Πρώιμη Φυσικοθεραπευτική παρέμβαση, ο ρόλος της οικογένειας) • Εγκεφαλική παράλυση III (Χειρουργική αντιμετώπιση, Φυσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις στη σχολική και εφηβική ηλικία). • Εγκεφαλική παράλυση (ορθώσεις, συσκευές υποβοήθησης βάδισης, αναπηρικά αμαξίδια, συστήματα ορθοστάτησης) • Μέτρα αξιολόγησης στην ΕΠ (GMFCS , GMFM , GAS, MACS, Melbourne Unilateral Upper Limb Function, κτλ) • Μηνιγγομυελοκήλη (επίπτωση, αιτιολογία, κλινική εικόνα, μυοσκελετικές διαταραχές, σπονδυλικές παραμορφώσεις, υδροκέφαλος, διαταραχές άλλων συστημάτων).Φυσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις, νάρθηκες, κηδεμόνες, Φ/Θ παρέμβαση κατά τη σχολική ηλικία, ανεξάρτητη διαβίωση, εκπαίδευση της οικογένειας) • Συγγενείς παθήσεις I(κληρονομικότητα, ταξινόμηση, σύνδρομο Down, σύνδρομο κλάματος γαλής, σύνδρομο Prader-Willi, συγγενής πολλαπλή αρθρογρύπωση, Φ/Θ παρέμβαση στις ανωτέρω παθήσεις). • Συγγενείς παθήσεις II (ατελής οστεογένεση, κυστική ίνωση, σύνδρομο εύθραυστου Χ Χρωματοσώματος, σύνδρομο Rett, φαινυλκετουρία).

- **Συγγενείς παθήσεις III** (Νωτιαία μυϊκή ατροφία, μυϊκή δυστροφία Duchenne, μυϊκή δυστροφία Becker, Φ/Θ παρεμβάσεις, προσαρμοστικός εξοπλισμός).
- **Συγγενείς παθήσεις IIII** (γενετικές διαταραχές και νοητική υστέρηση, ψυχοκινητική ανάπτυξη, Φ/Θ παρεμβάσεις)
- **Υποστηρικτική Τεχνολογία** (ρομποτική, litemail)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο - Διαλέξεις με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων - Χρήση του e-class για ανάρτηση επιστημονικών άρθρων, διαλέξεων, ερωτηματολογίων - Επισκέπτες ομιλητές κατόπιν έγκρισης του τμήματος	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις Συγγραφή εργασίας/εργασιών Εκπαιδευτικές επισκέψεις	150
	Εργαστηριακή εκπαίδευση	45
	Σύνολο	195

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ γραπτή τελική εξέταση (100%) που μπορεί να περιλαμβάνει ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου

- ✓ και εναλλακτικά η παρουσίαση ατομικής/ ομαδικής εργασίας αξιολογείται με (30%)

Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται (50%) με:

Συνεχή αξιολόγηση των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου (με πρακτική επίδειξη μεθόδων αξιολόγησης, θεραπευτικό σχεδιασμό παρεμβάσεων και επίδειξη φυσικοθεραπευτικών τεχνικών).

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Martin and Kessler. Φυσικοθεραπευτικές Παρεμβάσεις σε Ασθενείς με Νευρολογικές Παθήσεις. Επιμέλεια ελληνικής Έκδοσης: Δάφνη Μπακαλίδου. Αθήνα. Εκδόσεις: Κωνσταντάρας-Ιατρικές εκδόσεις, 2015
2. Robert J.Palisano, Margo N.Orlin, Joseph Schreider. *Campell's Φυσικοθεραπεία για παιδιά*, 1^η ελληνική έκδοση
3. Jacquelin Perry, M. (2010). Gait analysis: normal and pathological function. New Jersey: SLACK.
4. Miller, F., Bachrach, S., Lennon, N., O'Neil, M., 2020. Cerebral palsy, 2nd ed. Springer Nature Switzerland AG, Switzerland.
5. Shepherd, R.B., 2018. Εγκεφαλική παράλυση στη βρεφική ηλικία: στοχευμένη δραστηριότητα για τη βελτιστοποίηση της αρχικής σωματικής και κινητικής ανάπτυξης. Healthaction, Αθήνα.
6. Cech, D.J., Martin, S. "Tink," 2012. Functional movement development: across the lifespan, 3rd ed. Elsevier Inc., USA

Προτεινόμενη αρθρογραφία

1. Bell, J., Decker, B., Eichmann, A., Palkovich, C., & Reji, C. (2024). Effectiveness of Virtual Reality for Upper Extremity Function and Motor Performance of Children With Cerebral Palsy: A Systematic Review. *The American Journal of Occupational Therapy*, 78(2), 7802180180.
2. Papageorgiou, E., Nieuwenhuys, A., Vandekerckhove, I., Van Campenhout, A., Ortibus, E., & Desloovere, K. (2019). Systematic review on gait classifications in children with cerebral palsy: an update. *Gait & posture*, 69, 209-223.
3. Syrengelas D, Kalampoki V, Kleisiouni P, Manta V, Mellou S, Pons R, Chrousos GP, Siahianidou T. Alberta Infant Motor Scale (AIMS) Performance of Greek Preterm Infants: Comparisons With Full-Term Infants of the Same Nationality and Impact of Prematurity-Related Morbidity Factors. *Phys Ther*. 2016 Jul;96(7):1102-8. doi: 10.2522/ptj.20140494. Epub 2015 Dec 4. PMID: 26637651.
4. Syrengelas D, Siahianidou T, Kourlaba G, Kleisiouni P, Bakoula C, Chrousos GP. Standardization of the Alberta infant motor scale in full-term Greek infants: Preliminary results. *Early Hum Dev*. 2010 Apr;86(4):245-9. doi: 10.1016/j.earlhumdev.2010.03.009. Epub 2010 May 8. PMID: 20452736.
5. Syrengelas D, Kalampoki V, Kleisiouni P, Konstantinou D, Siahianidou T. Gross motor development in full-term Greek infants assessed by the Alberta Infant Motor Scale: reference values and socioeconomic impact. *Early Hum Dev*. 2014 Jul;90(7):353-7. doi: 10.1016/j.earlhumdev.2014.04.011. Epub 2014 May 3. PMID: 24796209.
6. Hanna SE, Rosenbaum PL, Bartlett DJ, Palisano RJ, Walter SD, Avery L, Russell DJ. Stability and decline in gross motor function among children and youth with cerebral palsy aged 2 to 21 years. *Dev Med Child Neurol*. 2009 Apr;51(4):295-302. doi: 10.1111/j.1469-8749.2008.03196.x. PMID: 19391185
7. Blackburn JS, Mink JW, Augustine EF. Pediatric movement disorders: Five new things. *Neurol Clin Pract*. 2012;2(4):311-318. doi:10.1212/CPJ.0b013e318278bf06
8. Abouratobi A, Arazpour M, Ahmadi M, Saeedi H, Head J. Efficacy of ankle foot orthoses types on walking in children with cerebral palsy: A systematic review. *Annals of Physical and Rehabilitation Medicine*; 2017
9. K.C. Jagadamma, F.J. Coutts, T.H. Mercer, J. Herman, J. Yirrell, L. Forbes M. L. van der Linden. Optimising the effects of rigid ankle foot orthoses on the gait of children with cerebral palsy (CP) – an exploratory trial, *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*, 2015;10:6, 445-451

10. Kane, Kyra J., Joel L. Lanovaz, and Kristin E. Musselman. "Physical therapists' use of evaluation measures to inform the prescription of Ankle-Foot Orthoses for children with cerebral palsy." *Physical & Occupational Therapy In Pediatrics* 39.3 (2019): 237-253.
11. N. Eddison, A. Healy, R. Needham, N. Chockalingam, The effect of tuning ankle foot orthoses-footwear combinations on gait kinematics of children with cerebral palsy: A case series, *The Foot*, Volume 43, 2020
12. Poole, Marilyn & Simkiss, Doug & Rose, Alice & Li, François-Xavier. (2017). Anterior or posterior walkers for children with cerebral palsy? A systematic review. *Disability and Rehabilitation: Assistive Technology*. 13. 1-12. 10.1080/17483107.2017.1385101
13. Cardoso et al Development of postural control and maturation of sensory systems in children of different ages a cross-sectional study, *Brazilian Journal of Physical Therapy*, Volume 22, Issue 1, 2018, Pages 70-76
14. Kyvelidou A, Harbourne RT, Willett SL, Stergiou N. Sitting postural control in infants with typical development, motor delay, or cerebral palsy. *Pediatr Phys Ther*. 2013 Spring;25(1):46-51
15. Keeratisiroj O, Thawinchai N, Siritaratiwat W, Buntragulpoontawee M, Pratoomsoot C. Prognostic predictors for ambulation in children with cerebral palsy: a systematic review and meta-analysis of observational studies. *Disabil Rehabil*. 2018 Jan;40(2):135-143
16. Skoutelis, V.C., Kanellopoulos, A.D., Kontogeorgakos, V.A., Dinopoulos, A., Papagelopoulos, P.J., 2020. The orthopaedic aspect of spastic cerebral palsy. *J. Orthop*. 22, 553–558.
17. Interventions to improve physical function for children and young people with cerebral palsy: international clinical practice guideline. *Developmental Medicine & Child Neurology*, 2022.:64(5), pp. 536–549.
18. Skoutelis VC, Mastronikola N, Dinopoulos A, Skouteli E, Dimitriadis Z, Bakalidou D. The Greek Version of Mini-Manual Ability Classification System (Mini-MACS): Translation and Reliability Study. *Cureus*. 2022 Oct 8;14(10):e30073. doi: 10.7759/cureus.30073.
19. Skoutelis VC, Dimitriadis Z, Kalamvoki E, Vrettos S, Kontogeorgakos V, Dinopoulos A, Papagelopoulos P, Kanellopoulos A. Translation, reliability and validity of the Greek functional mobility scale (FMS) for children with cerebral palsy. *Disabil Rehabil*. 2022 Apr;44(8):1436-1442. doi: 10.1080/09638288.2020.1799439.
20. Howard, M. C. (2017). A meta-analysis and systematic literature review of virtual reality rehabilitation programs. *Computers in Human Behavior*, 70, 317-327.
21. Papageorgiou, E., Nieuwenhuys, A., Vandekerckhove, I., Van Campenhout, A., Ortibus, E., & Desloovere, K. (2019). Systematic review on gait classifications in children with cerebral palsy: an update. *Gait & posture*, 69, 209-223.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Pediatr Phys Ther*
- *The Foot*,
- *Gait and Posture*
- *Physical & Occupational Therapy in Pediatrics*
- *The American Journal of Occupational Therapy*
- *Neurol Clin Pract*
- *Annals of Physical and Rehabilitation Medicine*
- *Phys Ther*

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-6030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαδραστικές διαλέξεις		3	
Εργαστήριο (εργαστηριακές ασκήσεις)		2	
Σύνολο		5	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα της Εργονομίας-Συμβουλευτικής Φυσικοθεραπείας αποτελεί βασικό γνωστικό ίο σύνδεσης της φυσικοθεραπείας με την σύγχρονη κοινωνική και επαγγελματική γματοκότητα με

στόχο την πρόληψη, την μεγιστοποίηση της απόδοσης του εργαζόμενου με παράλληλη φύλαξη

και προστασία των ανθρώπινων πόρων.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην κατάρτιση των φοιτητών:

- I. στις βασικές αρχές εργονομίας στις τρεις βασικές πτυχές της (φυσική, γνωστική και οργανωτική),
- II. στα σύγχρονα επιδημιολογικά δεδομένα που αφορούν σε προβλήματα υγείας, που σχετίζονται με την εργασία και την καθημερινότητα
- III. στους μηχανισμούς επώδυνων συνδρόμων που σχετίζονται με την εργασία και την καθημερινότητα
- IV. στη σχέση ανθρώπου – μηχανής.
- V. στη σχέση του ατόμου με το περιβάλλον (φυσικό, εργασίας, κατοικίας κ.λ.π.)
- VI. σε μεθόδους καταγραφής και επιστημονικής ανάλυσης της δραστηριότητας του ατόμου, στο πλαίσιο της εφαρμογής συγκεκριμένων δραστηριοτήτων.

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος :

A. Θα έχουν την δυνατότητα :

- να αξιολογούν την επίδραση της βαρύτητας και των φορτίσεων κατά την διαχείριση βάρους
- να οργανώνουν εργονομικές παρεμβάσεις με στόχο τη μεγιστοποίηση της απόδοσης του εργαζόμενου και την πρόληψη μυοσκελετικών διαταραχών
- να αναλύουν επαγγελματικές δραστηριότητες καταγράφοντας και μετρώντας τις φορτίσεις, που αναπτύσσονται στο μυοσκελετικό σύστημα και την επίδραση των συνθηκών της καθημερινότητας στα άλλα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού
- να υλοποιούν εργονομικές προσαρμογές και προγράμματα, συνεργαζόμενοι κατάλληλα με τους επιστήμονες που στελεχώνουν την επιστημονική εργονομική ομάδα και χρησιμοποιώντας κάθε φορά κατάλληλα «εργαλεία» καταγραφής και αξιολόγησης της δραστηριότητας των εργαζομένων.
- να κατανοούν την ανάγκη για τον κατάλληλο σχεδιασμό εργασίας με στόχο την πρόληψη κινδύνων, άγχους, ατομικών και οργανωτικών λαθών, αναίτιας σωματικής, νοητικής και συναισθηματικής κόπωσης και την ασφαλή επανένταξη στον εργασιακό χώρο
- να συμβάλουν στην οργάνωση των διαδικασιών της αποκατάστασης, της εργασίας, στη διδασκαλία και την έρευνα.

B. Θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν τις βασικές εργονομικές αρχές σε συχνά αναφερόμενα περιστατικά για φυσικοθεραπευτική παρέμβαση και να καταρτίζουν προσαρμοσμένα φυσικοθεραπευτικά προγράμματα:

- για την βελτίωση της στάσης, της κίνησης και της λειτουργικότητας του ατόμου στα πλαίσια της καθημερινότητας και της επαγγελματικής δραστηριότητας
- για την εκμάθηση κατάλληλων δεξιοτήτων μειωμένης φόρτισης για διαχείριση βάρους
- για κατάλληλες παρεμβάσεις για διαχείριση και πρόληψη επώδυνων συνδρόμων
- για βελτιστοποίηση της απόδοσης του εργαζόμενου, μέσω της διαχείρισης και πρόληψης προβλημάτων – πόνου- υπέρχρησης από το μυοσκελετικό σύστημα
- για υποστήριξη της δραστηριοποίησης του εργαζόμενου σε εργονομικά οργανωμένους χώρους εργασίας, αξιολογώντας πιθανούς εργασιακούς κινδύνους
- για εκπαίδευση του εργαζόμενου και βελτίωση της λειτουργικότητάς του σε εφαρμογή των αρχών της φυσικής, γνωστικής και οργανωτικής συνιστώσας της εργονομίας.
- Για την οργανωτική βελτίωση των διαδικασιών εξυπηρέτησης και φροντίδας των ασθενών.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρία

- Εργονομία. Ορισμοί, βασικά στοιχεία. Αλληλεπίδραση ανθρώπου-μηχανής.
- Επιδημιολογία. Βασικά στοιχεία. Ασθένεια-εργασία-κόστος-πρόληψη και ευρωπαϊκή προοπτική.
- Προγράμματα πρόληψης και βελτίωσης των κινητικών προτύπων, οσφυϊκή μοίρα, κορμός, αυχενική μοίρα (back school, neck school, συμβουλευτική σε συνυπάρχουσες παθολογικές καταστάσεις)
- Απλές μηχανές, οχήματα. Κραδασμός – δόνηση. Ανάλυση φορτίσεων Σχεδιασμός, χειρισμός μηχανημάτων. Οχήματα οδηγού.
- Κάτω άκρο. Λεκάνη, ισχίο, γόνατο, ποδοκνημική, άκρος πόδας, δάχτυλα, πέλμα. Μυϊκή δραστηριότητα και φόρτιση στις μυοσκελετικές δομές των κάτω άκρων. Άσκηση. Πρόληψη
- Φυσιολογική βάρδια, μεταβολικό κόστος. Επιβαρύνσεις και φορτία κατά την βάρδια. Οργάνωση προτύπων φυσιολογικής βάρδιας. Τρέξιμο, χρήση σκάλας.

- Έδαφος, τριβή. Φορτία και παρεκκλίσεις από την φυσιολογική λειτουργία του άκρου ποδιού. Συμπιεστικές δυνάμεις. Επαναλαμβανόμενες κινήσεις. Υποδήματα, σύνδρομα υπέρχρησης.
- Άνω άκρο. Αξιολόγηση των αναπτυσσόμενων φορτίσεων στις δομές του άνω άκρου. Φορτίσεις στους ιστούς, επαναλαμβανόμενες κινήσεις, επιβαρύνσεις του άνω άκρου σε καθημερινές δραστηριότητες.
- Ανθρωπομετρία. Λαβές . Εργαλεία και αντικείμενα της καθημερινότητας, εργονομικός σχεδιασμός. Εξοπλισμός, οργάνωση χώρου εργασίας. Κατάλληλη επιλογή και προσαρμογή για πρόληψη των φορτίσεων.
- Υγεία και ασφάλεια στην εργασία. Επιδημιολογικά δεδομένα σχετιζόμενα με την επαγγελματική δραστηριότητα και τις συνθήκες εργασίας.
- Εργασία, περιβάλλον . Θερμότητα - Ήχος- Φωτισμός. Σύνδρομο λευκών δακτύλων. Επιπτώσεις του Ηχητικού Περιβάλλοντος. Οπτική κόπωση.
- Βιολογικοί ρυθμοί, νυχτερινή εργασία, μεταβολικά νοσήματα, προληπτική φυσικοθεραπεία.
- Πολύπλοκα νοητικά καθήκοντα, ανθρώπινο λάθος, λήψη απόφασης, κίνητρο.
- Μυοσκελετική και ψυχολογική επιβάρυνση. Άγχος, εξουθένωση, παρενόχληση/ πόνος, μυοσκελετικά σύνδρομα. Πρόληψη.
- Γενικό Εργονομικό Μοντέλο - Εργονομική Ανάλυση Εργασίας.
- Στόχοι εργονομικής παρέμβασης στον χώρο εργασίας. Εργονομικά προγράμματα. Οδηγίες, σχεδιασμός, κατευθύνσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Υγιής εργασία σε κάθε ηλικία.
- Προληπτική φυσικοθεραπεία. Αξιολόγηση και φυσικοθεραπευτική παρέμβαση με στόχο την λειτουργική αποκατάσταση και την «κοινωνική επάρκεια» του ατόμου.
- Ο ρόλος του εργονόμου Φυσικοθεραπευτή ως κλινικού εμπειρογνώμονα και η συμβολή του στην αποκατάσταση, στην οργάνωση της εργασίας, στη διδασκαλία και την έρευνα.
- Συμμετοχή στην οργάνωση, βελτίωση συστημάτων, διαδικασιών, για εξυπηρέτηση και φροντίδα ασθενών.

Εργαστήριο

- Κορμός. Έλεγχος λεκάνης. Βελτίωση ιδιοδεκτικότητας και στάσης. Διάταση και ενδυνάμωση κατάλληλων μυϊκών συστημάτων.
- Καθιστή θέση. Παρατήρηση, ανάλυση, αξιολόγηση. Καθίσματα, βιωματικές εφαρμογές.
- Εργονομικό κάθισμα, ηλεκτρονικός υπολογιστής. Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, επιβαρύνσεις. Πρόληψη, εφαρμογές
- Χειρωνακτική διακίνηση αντικειμένων -φορτίων . Πρόληψη μυοσκελετικών επιβαρύνσεων. Ασκήσεις. Εφαρμογές

- Αρχές εργονομικής οργάνωσης του χώρου εργασίας. Επιβαρυντικές θέσεις, στάσεις για το μυοσκελετικό σύστημα.
- Οι μυοσκελετικές επιβαρύνσεις στην καθημερινότητα. Αξιολόγηση των επιβαρύνσεων στις μυοσκελετικές δομές.
- Πρόληψη μυοσκελετικών επιβαρύνσεων. Προγράμματα προληπτικής φυσικοθεραπείας
- Προσαρμογή της καθημερινής δραστηριότητας βασισμένη στις εργονομικές αρχές.
- Βάδιση. Στοχευμένη παρατήρηση, εκτίμηση και ανάλυση των φορτίσεων.
- Αξιολόγηση βάδισης. Παρεμβάσεις με στόχο την πρόληψη.
- Εκτίμηση και αξιολόγηση των φορτίσεων σε καθημερινή δραστηριότητα - πρόληψη των μυοσκελετικών επιβαρύνσεων στην καθημερινότητα (φροντίδα βρέφους- μητέρας, καθημερινότητα μαθητή, εργαζόμενου στη φροντίδα σπιτιού κ.λ.π.).
- Εργονομική παρέμβαση, προληπτικά φυσικοθεραπευτικά προγράμματα, εφαρμογές
- Φυσικοθεραπευτική συμβουλευτική σε νοσοκομειακούς και εργασιακούς χώρους συμπεριλαμβανομένων βιομηχανιών, χώρων μεταποίησης, κατασκευαστικής, γραφείων, υγειονομικής περίθαλψης, δημόσια και ιδιωτικά φυσικοθεραπευτήρια.
- Εργονομική Ανάλυση Εργασίας. Εργονομικά προγράμματα.
- Οργάνωση σε χώρους εργασίας με στόχο την βελτιστοποίηση της απόδοσης του εργαζόμενου, συγχρόνως την ασφάλεια και προστασία του από τις επιβαρύνσεις, τη μείωση των ατυχημάτων και των απουσιών λόγω ασθένειας με οφέλη για εργοδότες και εργαζόμενους.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	<i>Πρόσωπο με πρόσωπο</i>	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (διαδραστικές παρουσιάσεις Prezi, PowerPoint, videos, εννοιολογικοί χάρτες), , στην Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-mail, e-class, TEAMS)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

	Θεωρητικό Μέρος Διαλέξεις Επισκέπτες ομιλητές μετά από έγκριση του Τμήματος Φυσικοθεραπείας.	90
	Εργαστηριακό Μέρος Εργαστηριακή Άσκηση Εκπαιδευτικές επισκέψεις (εντός ή εκτός του χώρου του ιδρύματος μετά από έγκριση του Τμήματος Φυσικοθεραπείας)	45
	Σύνολο Μαθήματος	135

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η θεωρία του μαθήματος αξιολογείται με

- ✓ γραπτή τελική εξέταση (100%) που περιλαμβάνει χορήγηση ερωτηματολογίων που καλύπτουν όλη την ύλη του κάθε μαθήματος και αφορούν σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου

Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται με παρατήρηση και καταγραφή επαγγελματικής δραστηριότητας με δυνατότητα και εκπαιδευτικής επίσκεψης και διατύπωση τεκμηριωμένης πρότασης επίλυσης προβλημάτων.

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Berry C. *A Guide to Ergonomics. Occupational Safety and Health Division. North Carolina: Department of Labor, 2009.*
2. Bradley D, Clifton-Smith T. *Breath, Stretch and Move. Get Rid of Workplace Stress New Zealand: Random House, 2013.*
3. Burton J. *WHO Healthy Workplace. Framework and Model: background and supporting literature and practice. Geneva: WHO Headquarters, 2010.*
4. Chaffin D, Andersson G. *Occupational Biomechanics. Seated Work. 4th Edition. NY: J. Wiley & sons, 2006.*
5. Chaitow L. *Is a postural-structural-biomechanical model. Within manual therapies, viable?: A JBMT debate. Journal of Bodywork & Movement Therapies. 2011; 15:130-152.*
6. Chebykin O, Bendy G, Karwowski W. *Ergonomics and Psychology. Developments in Theory and Practice. NewYork: CRC Press, 2008.*
7. Donatelli R, et al. *Physical therapy of the shoulder. 5th Edition. New York: Churchill Livingstone, 2011.*
8. Frankel V, Nordin M. *Basic Biomechanics of the Musculoskeletal System 4th Edition, Baltimore Lipincott, Williams & Wilkin, 2012.*
9. Helander M. *A Guide to Human Factors and Ergonomics. 2nd Edition. Florida: CRC Press, 2005.*

10. Jakobs K. *Ergonomics for Therapists*. 3rd Edition. Baltimore: Mosby, 2008.
11. Key G. *Industrial Therapy*. Baltimore: Mosby, 2008.
12. Kriebel D, Jakobs M, Markkanen P, et al. *Lessons Learned. Solutions for workplace safety and health*. University of Massachusetts: Lowell, 2011.
13. Λάιος Λάμπρος, Γιαννακούρου - Σιουτάρη Μ. Σύγχρονη εργονομία 5η έκδοση Αθήνα: Εκδόσεις Γιαννακούρου, 2003
14. Levy B, Wegman B, Baron S, Sokas R. *Occupational and Environmental Health*, 6th edition Oxford: University Press,
15. Loisel P, Anema J. *Handbook of work disability: Prevention and management*. NY: Springer 2013.
16. Marklund S. *Worklife and Health in Sweden 2000*, Stockholm : National Institute in Working Life, 2001.
17. Μαρμαράς Ν. Εισαγωγή στην εργονομία Αθήνα: 5η έκδοση Πανεπιστημιακές εκδόσεις, Εθν. Μετσόβιο Πολυτεχνείο, 2010
18. Μαρμαράς Ν. Ναθαναήλ Δ. Εισαγωγή στην εργονομία Αθήνα: 1η έκδ. Ελληνικά ακαδημαϊκά ηλεκτρονικά συγγράμματα και βοηθήματα, αποθετήριο Κάλλιπος, 2016
19. Occupational Safety & Health Administration. *Ergonomics for the prevention of the musculoskeletal disorders*. USA: Department of Labor, 2009. Available at: http://www.osha.gov/ergonomics/guidelines/nursinghome/final_nh_guidelines.pdf
20. Πουλμέντης Π. Βιολογική Μηχανική Εργονομία. Αθήνα: Εκδόσεις Καπόπουλος, 2007.
21. Salvendy G, *Handbook of Human Factors and Ergonomics 4* 4th edition New Jersey : John Wiley and Son's, 2012.
22. Schunke M, Schulte E, Schumacher U. Βασική Περιγραφική Ανατομική. 6η έκδοση Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, 2007.
23. Smidt G, *Gait in rehabilitation*. NY Churchill Livingstone, 1990
24. Stevens A, Lowe J. *Ιστολογία του Ανθρώπου*. 3η έκδοση. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, 2008. Τσακλής Π. Β. Γενικές αρχές εργονομίας και προληπτική φυσικοθεραπείας. 1η έκδοση Εκδόσεις University Studio Press A.E., 2005
25. Chartered Society of Physiotherapy (CSP) (2002) *Physiotherapy Consultant (NHS): Role, Attributes and Guidance for Establishing Posts*. [WWW document.] URL http://www.csp.org.uk/uploads/documents/csp_physioprac_pa56.pdf

Σύνδεσμοι:

- hseni.gov.uk
- *Hand-arm vibration at work*
- *Hand-arm vibration at work: A brief guide*
- *Safe use of power presses*
- *Work-related Musculoskeletal Disorders (WMSDs)*
- *Introduction to occupational diseases*
- iloencyclopaedia.org
- *Criteria for a Recommended Standard*
- *A Step-by-Step Guide to Using the NIOSH Lifting Equation for Single Tasks*
- *Ergonomics - Back Injury Prevention*
- *Ergonomic Engineering Interventions for Construction Industry*
- EU-OSHA

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Accident Analysis and Prevention
- Applied Ergonomics
- Ergonomics
- Human Factors
- Journal of Cognitive Engineering and Decision Making
- International Journal of Human Computer Studies
- International Journal of Industrial Ergonomics
- IEEE Transactions on Human-Machine Systems

- Pain
- Sports Technology
- -International Journal of Occupational Safety and Ergonomics

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-6040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	
Εργαστήριο		2	
Σύνολο		5	6
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η παρουσίαση της διδακτέας ύλης της Αθλητικής Φυσικοθεραπείας (φ/θ) θα προσφέρει της φοιτητές τη δυνατότητα να μελετήσουν, να αξιολογήσουν, να σχεδιάσουν, να προσφέρουν υπηρεσίες σε αθλητικούς πληθυσμούς και να αποκτήσουν κλινικό συλλογισμό ως αθλητικοί φυσικοθεραπευτές/ειδικοί άσκησης: α) Στην επιδημιολογία των αθλητικών τραυματισμών σε σχέση με το είδος του αθλήματος, το είδος του τραυματισμού, το μηχανισμό κάκωσης, την προπονητική περίοδο και τη διαδικασία της φυσιοθεραπευτικής/λειτουργικής αποκατάστασης, β) Της διαδικασίες αξιολόγησης, της περιορισμούς της λειτουργικής αξιολόγησης και φυσιοθεραπευτικής/λειτουργικής αποκατάστασης και στα κριτήρια επιστροφής στην άθληση, γ) Στη συσχέτιση των τραυματισμών με το είδος του φορτίου και του βιολογικού υλικού, καθώς και με τη βιομηχανική λειτουργία των τεχνικών δεξιοτήτων του αθλήματος και δ) Της βασικές διαδικασίες παροχής πρώτων βοηθειών, ενσυναίσθησης, δεξιοτήτων επικοινωνίας, σεβασμού στο περιβάλλον και στη διαφορετικότητα στον αθλητικό χώρο και στο ρόλο του αθλητικού φυσικοθεραπευτή/ειδικού άσκησης.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα γνωρίζουν και θα εφαρμόζουν τα Μέτρα Ατομικής Προστασίας ως της την εφαρμογή της αθλητικής φ/θ σε διάφορους πληθυσμούς.
- Θα είναι ικανοί να προσεγγίζουν ασθενείς με αθλητικούς τραυματισμούς και να αναπτύσσουν σχέση συνεργασίας/εμπιστοσύνης.
- Θα είναι ικανοί να συνδέουν τη θεωρία με την τεκμηριωμένη κλινική πρακτική.
- Θα είναι ενήμεροι για της παγκόσμιες κατευθυντήριες οδηγίες αντιμετώπισης των αθλητικών τραυματισμών όλων των αθλητικών επίπεδων και ηλικιακών ομάδων.
- Θα είναι ικανοί να κατανοούν και να διαχειρίζονται τα ευρήματα της αξιολόγησης των αθλητικών τραυματισμών στο κλινικό και στο φυσικό περιβάλλον, μέσα από έναν ολοκληρωμένο κλινικό συλλογισμό.
- Θα είναι ικανοί να μοιράζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης με της της επαγγελματίες υγείας που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση των πιο πάνω ασθενών εμπλεκόμενοι με τον αθλητισμό.
- Θα είναι ικανοί να προσδιορίζουν της βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσιοθεραπευτικής παρέμβασης σε όλους της ηλικιακούς πληθυσμούς και αθλητικά επίπεδα με αθλητικούς τραυματισμούς.
- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα επιλογής κατάλληλων και ασφαλών κλινικών πρακτικών, συνδυάζοντας την επιστημονική τεκμηρίωση με της δυνατότητες του

κάθε ασθενούς και αθλούμενου ξεχωριστά. • Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια της δεξιότητας εφαρμογής των παρεμβάσεων της αθλητικής φυσικοθεραπείας σε της της κατηγορίες αθλητικών τραυματισμών και αθλητικών επιπέδων/ ηλικιών ομάδων τόσο στο κλινικό όσο και στο φυσικό περιβάλλον. • Θα είναι ικανοί να επαναξιολογούν την επιλεγμένη θεραπευτική/λειτουργική παρέμβαση αναγνωρίζοντας τα σημεία βελτίωσης ή επιδείνωσης της κλινικής εικόνας. • Θα έχουν υιοθετήσει της παγκόσμιες οδηγίες αυτοδιαχείρισης των αθλητικών τραυματισμών, ώστε να της διδάξουν με επάρκεια της ασθενείς/αθλούμενους. • Θα ενεργούν με βάση της βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση. • Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα. • Θα έχουν αποκτήσει θετική στάση απέναντι στην «πράσινη» αθλητική φυσικοθεραπεία, η οποία χρησιμοποιεί παρεμβάσεις ως επί το πλείστον με τα χέρια (hands on) και με φυσικούς τρόπους αντιμετώπισης, συμβάλλοντας στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος με προσαρμογή των παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον και στη φυσικής δραστηριότητας. • Θα είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, της η μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος, ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν της Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν της επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές. • Θα είναι εκπαιδευμένοι στην κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας.
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσιοθεραπευτικών παρεμβάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΥΛΗ ΘΕΩΡΙΑΣ • Εισαγωγή στην Αθλητική Φυσικοθεραπεία. Ηθική και δεοντολογία στον αθλητισμό. Εκπαίδευση και εξειδίκευση Αθλητικού Φυσικοθεραπευτή σύμφωνα με τους

διεθνείς οργανισμούς- IFSP. α) Κατηγορίες αθλητικών τραυματισμών, β) εξωγενείς και ενδογενείς παράγοντες γ) επιδημιολογία των αθλητικών τραυματισμών, δ) ετήσιος προπονητικός κύκλος.

- Πρόληψη αθλητικών τραυματισμών. α) Παθοφυσιολογία και βιομηχανική των αθλητικών τραυματισμών (βιολογικά υλικά, διαδικασία επούλωσης), β) προληπτικά μέτρα και παράμετροι του προγράμματος φ/θ – λειτουργικής αποκατάστασης των αθλητικών τραυματισμών. Αλγόριθμοι πρόληψης και διεθνείς οδηγίες παγκόσμιων οργανισμών- FIFA, Strength and Conditioning Association.
- Λειτουργική Φυσιοθεραπευτική αξιολόγηση/αποκατάσταση των αθλητών και κλινικός συλλογισμός. α) Διαφορική διάγνωση και Κριτήρια επιστροφής στην άθληση, β) αγωνιστικές περίοδοι και έμφαση στις παραμέτρους φυσικής κατάστασης, γ) ειδικές φόρμες αξιολόγησης και νέες τεχνολογίες/ ψηφιακά εργαλεία και αθλητικός φυσικοθεραπευτής/ειδικός άσκησης.
- Μυοτενόντιοι τραυματισμοί- κακώσεις σε αθλητές (I)- ΜΥΪΚΕΣ ΘΛΑΣΕΙΣ. α) Αιτίες πρόκλησης μυϊκών θλάσεων/τραυματισμών, β) στάδια τραυματισμών, γ) αρχές φυσιοθεραπευτικής/λειτουργικής αποκατάστασης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.
- Μυοτενόντιοι τραυματισμοί- κακώσεις σε αθλητές (II). ΤΕΝΟΝΤΟΠΑΘΕΙΕΣ α) Αιτίες πρόκλησης τενόντιων τραυματισμών, β) στάδια τραυματισμών, γ) αρχές φυσιοθεραπευτικής/λειτουργικής αποκατάστασης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.
- Άκρο πόδι- κακώσεις σε αθλητές. α) Διαστρέμματα, β) ρήξεις συνδέσμων, γ) αποκλίσεις αξόνων αρθρικού συστήματος άκρου ποδιού, γ) τενοντοπάθεια αχίλλειου, δ) αρχές φυσιοθεραπευτικής/λειτουργικής αποκατάστασης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.
- Γόνατο- κακώσεις σε αθλητές- μηχανισμός κάκωσης, βιομηχανική του γόνατος (I). ΕΠΙΓΟΝΑΤΙΔΟΜΗΡΙΑΙΑ ΑΡΘΡΩΣΗ: α) αποκλίσεις επιγονατίδας- παθολογίες, β) ορογόνοι θύλακες, γ) τενοντοπάθεια επιγονατιδικού συνδέσμου, δ) αρχές φυσιοθεραπευτικής/λειτουργικής αποκατάστασης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.
- Γόνατο- κακώσεις σε αθλητές- μηχανισμός κάκωσης, βιομηχανική του γόνατος (II). ΚΝΗΜΟΜΗΡΙΑΙΑ ΑΡΘΡΩΣΗ: α) κακώσεις μηνίσκων, β) συνδεσμικές κακώσεις- πρόσθιος χιαστός, πλάγιοι σύνδεσμοι, γ) αρχές φ/θ/λειτουργικής αποκατάστασης, περιορισμοί χειρουργικής αποκατάστασης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.
- Ωμική ζώνη- τραυματισμοί σε αθλητές- μηχανισμός κάκωσης και βιομηχανική των ρίψεων (I). α) Σύνδρομο Πρόσκρουσης- στροφείς μυς και τενοντοπάθειες, β) ώμος του κολυμβητή, ώμος του ρίπτη, ενόργανη/ρυθμική γυμναστική κλπ, γ) αρχές φ/θ/λειτουργικής αποκατάστασης και περιορισμοί χειρουργικής αποκατάστασης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.
- Ωμική ζώνη - τραυματισμοί σε αθλητές (II). α) Αστάθειες, β) ώμος του κολυμβητή, ώμος του ρίπτη κλπ, γ) αρχές φ/θ/λειτουργικής αποκατάστασης και περιορισμοί χειρουργικής αποκατάστασης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.
- Αγκώνας - Άκρα χείρα- τραυματισμοί σε αθλητές. α) Σύνδρομο Υπέρχρησης, ορογόνων θυλάκων, αγκώνας του τενίστα- γκόλφερ, χέρι του παλαιστή, του σκιέρ, του ποδηλάτη κλπ, β) αρχές φυσιοθεραπευτικής/λειτουργικής αποκατάστασης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.

- Σπονδυλική στήλη (ΣΣ)- κακώσεις σε αθλητές, βιομηχανική των κινήσεων της ΣΣ και αθλητισμός. α) Χρόνιος πόνος ΣΣ και Οσφυαλγία- ισχιαλγία, β) κεντρικό σημείο σώματος, αρχές πρόληψης και φυσιοθεραπευτικής/λειτουργικής αποκατάστασης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.
- Α. Διάσειση και αθλητισμός. Επιδημιολογία, διαδικασίες αξιολόγησης και κριτήρια επιστροφής στην άθληση. Β. Σύνδρομα καταπόνησης-υπέρχρησης αθλητών και τραυματισμοί από εξωτερικούς- αθλητικούς παράγοντες. α) Αιτίες πρόκλησης, β) αρχές φ/θ αποκατάστασης, γ) κακώσεις από κλιματολογικές συνθήκες. Γ. Ψυχολογική προσέγγιση των αθλητικών τραυματισμών και πρώτες βοήθειες. α) Αρχές πρώτων βοηθειών, β) επίδραση της κρυοθεραπείας, γ) περίδεση και ακινητοποίηση σε νάρθηκες, δ) εναλλακτικές θεραπείες/ νοητική προπόνηση και μέθοδοι χαλάρωσης.
- Α. Εφαρμογή και αξιολόγηση με υψηλά τεχνολογικά μέσα. α) Ισοκίνηση, β) πελματογράφηση, γ) διαγνωστικός υπέρηχος, γ) αξιολογήσεις δύναμης/ ισορροπίας κλπ. Β. Σχεδιασμός προγραμμάτων λειτουργικής αποκατάστασης. α) Τεχνικές προπόνησης, β) προγράμματα εφαρμογής της American College of Sports Medicine (ACSM) σε αθλητές/αθλούμενους.

ΥΛΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Λειτουργική αξιολόγηση αποκατάσταση Ι (κριτήρια λειτουργικής αξιολόγησης, λειτουργικές δοκιμασίες, μιμητικές ασκήσεις και κριτήρια επιστροφής στην άθληση, ενδεικτικά παραδείγματα). Μέτρα Ατομικής Προστασίας. Ασφάλεια ασθενούς/φυσικοθεραπευτή. Προσδιορισμός του ρόλου του Αθλητικού Φυσ/τή στο κλινικό και φυσικό περιβάλλον- Επικοινωνιακές δεξιότητες.
- Λειτουργική αξιολόγηση αποκατάσταση II (λειτουργικές δοκιμασίες, FMS, FIFA 11, Power and strength tests, ενδεικτικά παραδείγματα). Ενεργειακά συστήματα και προσαρμογή του προγράμματος της λειτουργικής αποκατάστασης. Θεωρίες υιοθέτησης συμπεριφοράς: Μοντέλο πεποιθήσεων για την υγεία (healthbeliefmodel), Μετα-θεωρητικό μοντέλο αλλαγής σταδίων συμπεριφοράς (trans-theoreticalmodel), Μοντέλο της σχεδιασμένης συμπεριφοράς (planned behavior theory). Ερευνητική τεκμηρίωση για την εφαρμογή των θεωριών αυτών σε αθλητικές κακώσεις.
- Μυοτενόντιοι τραυματισμοί και αθλητισμός (I)- ΜΥΪΚΕΣ ΘΛΑΣΕΙΣ. α) Αιτίες πρόκλησης μυϊκών θλάσεων, β) στάδια τραυματισμού, γ) αρχές φ/θ-λειτουργικής αποκατάστασης/ κριτήρια επιστροφής στην άθληση.. ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ πχ θλάση ισchioκνημιαίων μυών, ορθού μηριαίου, προσαγωγών κ.α.
- Μυοτενόντιοι τραυματισμοί και αθλητισμός (II). ΤΕΝΟΝΤΟΠΑΘΕΙΕΣ. α) αιτίες πρόκλησης τενόντιων τραυματισμών, β) στάδια τραυματισμού, γ) αρχές φ/θ-λειτουργικής αποκατάστασης/ κριτήρια επιστροφής στην άθληση. ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ πχ τενοντοπάθεια αχίλλειου τένοντα, επιγονατιδικού τένοντα, επικονδυλίτιδα αγκώνα κ.α.

- Αθλητικοί τραυματισμοί άκρου ποδιού (μηχανισμός κάκωσης σε διαφορετικά αθλήματα, κλινικές δοκιμασίες, λειτουργική αξιολόγηση- αποκατάσταση/ κριτήρια επιστροφής στην άθληση). ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ πχ διαστρέμματα.
- Αθλητικοί τραυματισμοί γόνατος I (επιγονατιδομηριαία άρθρωση: μηχανισμός κάκωσης/παθολογίες σε διαφορετικά αθλήματα, κλινικές δοκιμασίες, λειτουργική αξιολόγηση- αποκατάσταση/ κριτήρια επιστροφής στην άθληση).
- Αθλητικοί τραυματισμοί γόνατος II (κνημομηριαία άρθρωση: σύνδεσμοι, μηνίσκοι, μηχανισμός κάκωσης σε διαφορετικά αθλήματα, κλινικές δοκιμασίες, λειτουργική αξιολόγηση- αποκατάσταση/ κριτήρια επιστροφής στην άθληση)
- Ωμική ζώνη I και αθλητισμός (τενοντοπάθειες, σύνδρομο πρόσκρουσης, μηχανισμός κάκωσης σε διαφορετικά αθλήματα, κλινικές δοκιμασίες, λειτουργική αξιολόγηση- αποκατάσταση/ κριτήρια επιστροφής στην άθληση).
- Ωμική ζώνη II και αθλητισμός (αστάθειες, μηχανισμός κάκωσης σε διαφορετικά αθλήματα, κλινικές δοκιμασίες, λειτουργική αξιολόγηση- αποκατάσταση/ κριτήρια επιστροφής στην άθληση).
- Taping (αρχές περίδεσης και kinesio-tape). Πρώτες βοήθειες/ κάρδιο-αναπνευστική αναζωογόνηση, αξιολόγηση/ αντιμετώπιση διάσεισης, άμεσο τραύμα κλπ.
- Οσφυϊκή μοίρα και αθλητικές δραστηριότητες- κεντρικό σημείο σώματος (σύνδρομο πόνου- μυϊκές αναχαιτίσεις και βραχύνσεις μυών, αξιολόγηση λεκάνης, διαφορική διάγνωση).
- Αξιολόγηση με εξοπλισμό υψηλής τεχνολογίας, χρήση κλιμάκων/ερωτηματολογίων -κλινικός συλλογισμός, διαχείριση αθλητικών περιστατικών και κριτήρια επιστροφής στην άθληση.
- Κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας στην αθλητική φυσικοθεραπεία: υπηρεσίες τηλε-αποκατάστασης και εικονικής πραγματικότητας που αξιοποιούν την τεχνολογία για την παροχή απομακρυσμένης εκπαίδευσης ασθενών σε θέματα περίθαλψης όπως ψηφιακές φορητές τεχνολογίες, live video chatting, μετάδοση ηλεκτρονικών αρχείων, οι εφαρμογές υγείας για κινητές συσκευές και θεραπευτικές ψηφιακές πλατφόρμες.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Ηλεκτρονικών εφαρμογών (apps): Get set, Posture checking, Sports, Metronome, Kinvet equipment, Balance equipment, Sports digital assessment tools and VR apps.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	135
	Εργαστηριακή εκπαίδευση και επίσκεψη σε κλινικούς /αθλητικούς χώρους	45
	Σύνολο	180
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
<u>Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:</u>		
✓ Γραπτή τελική εξέταση (70%) με χορήγηση ερωτηματολογίων εφ' όλης της ύλης (ερωτήσειςλλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου) ✓ Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%)		
<u>Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται (50%) με:</u>		
✓ Τη καθημερινή επάρκεια δεξιοτήτων και γνώσεων που διδάχθηκαν και ανέπτυξαν οι φοιτητές (βλ. Πίνακα 1.)		

Πίνακας 1. Κριτήρια αξιολόγησης φοιτητών στην Αθλητική Φυσικοθεραπεία

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	Επιτυχής επίδοση				Αποτυχία
	Άριστη 10 - 8.5	Πολύ καλή 8.4 - 7.5	Καλή 7.4 - 6.5	Μέτρια 6.4-5	< 5
Ο βαθμός συνέπειας του/ης φοιτητή/τριας σχετικά με την τήρηση του ωραρίου και την συνέπεια εκπόνησης εργασιών μέσα στα καθορισμένα χρονικά όρια.					
Γενική εικόνα φοιτητή/τριας, συνεργασία, συμπεριφορά σε σχέση με: τους συμφοιτητές του/της, τους ασθενείς, το εκπαιδευτικό του/της στο πλαίσιο της ομάδας.					
Η πρόοδος του/της φοιτητή/τριας σε σχέση με την εκτέλεση των εργασιών που ανατέθηκαν					
Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών και ενδιαφέροντος που του/ης φοιτητή/τριας στη διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης.					
Επάρκεια θεωρητικών γνώσεων στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο.					
Ικανότητα επιλογής και εφαρμογής εργαλείων μέτρησης - αξιολόγησης (ερωτηματολογία, κλινικές δοκιμασίες) .					
Ικανότητα συλλογής, ερμηνείας και σύνθεσης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης έπειτα από κλινικό συλλογισμό					
Σχεδιασμός εξατομικευμένου προγράμματος φ/θ- λειτουργικής αποκατάστασης.					
Οριοθέτηση και ασφάλεια της Παρέμβασης.					
Επάρκεια δεξιοτήτων στην εφαρμογή των φυσιοθεραπευτικών παρεμβάσεων/τεχνικών.					

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Anderson M, Hall S. *Sports Injury Management*, William & Wilkins. USA, 1995.
2. Arnheim D. *Modern principles of athletic training*. USA: C.V. Mosby Co., 1992.
3. Bloomfield J, Fricker P, Fitch K. *Textbook of Science and Medicine in Sport*. Blackwell Scientific Publication. Australia, 1992.
3. Brotmn B and Wilk KE. *Clinical Orthopaedic USA*: C.V. Mosby Co., 2003.
4. Cox Sport Psychology. Brown Benchmark Publication, USA1994.
5. Hutson M. *Sports Injuries. Recognition and Management*. Oxford Medical Publications. 1990.
6. Flegel M. *Sport First Aid*. Leisure Press, Champaign. Illinois, 1992
7. Kibler W. *The Sport Preparation Fitness Examination*. Human Kinetics Books. Champaign, Illinois, 1990.
8. Lephart S, Fu F. *Proprioception and Neuromuscular Control in Joint Stability*. Human Kinetics, 2000.
9. Kibler W, Herring S, Press J. *Functional Rehabilitation of Sports and Musculoskeletal Injuries*. An Aspen Publication. USA, 1998.
10. McDonald R. *Taping Techniques. Principles and Practice*. Butterworth Heinemann. Oxford, 1994.

11. Norris C. *Sports Injuries. Diagnosis, Management for Physiotherapists.* Butterworth Heinemann. Oxford, 2011.
12. Norris C. Αποκατάσταση αθλητικών κακώσεων. Εκδόσεις ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ. 2023
13. Peterson L, Renstrom P. *Sports Injuries. Their prevention and treatment.* London: Martin Dunitz, 2001.
14. Perrin D. *Isokinetic exercise and assessment.* USA: Human Kinetics, 1997.
15. Prentice WE. *Τεχνικές Αποκατάστασης Αθλητικών Κακώσεων.* Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου, 2007.
16. Peterson Lars, Renstrom A.F.H. *Per. Αθλητικές Κακώσεις-Πρόληψη και Θεραπεία,* Broken Hill Publishers Ltd, 2018.
17. Reilly T, Secher N, Snell P, Williams C. *Physiology of Sports.* E. & F. N. Spon. USA, 1990.
18. Starkley C. *Therapeutic Modalities for Athletic Trainers.* F.A. Davis Company. Philadelphia, 1993.
19. Taylor P, Taylor D. *Conquering Athletic Injuries.* Leisure Press, Champaign. Illinois, 1988.
20. Whiting W, Zernicke R. *Biomechanics of Musculoskeletal Injury.* Human Kinetics. 1998.
21. Φουσέκης Κ. *Εφαρμοσμένη Αθλητική Φυσικοθεραπεία,* Broken Hill Broken Hill Publishers Ltd, 2015.

Περιοδικά

- ✓ *Journal of Orthopaedics and Sports Physical Therapy*
- ✓ *Sports*
- ✓ *Medicine and Science in Sports and Exercise*
- ✓ *Physical therapy in Sports*
- ✓ *Functional exercise and rehabilitation*
- ✓ *British Journal of Sports medicine*
- ✓ *Biology of Sports*
- ✓ *Scandinavian Journal of medicine in Sports*
- ✓ *Exercise and sports sciences reviews*
- ✓ *Qualitative research in sports and exercise and health*
- ✓ *Sports Medicine*

ΕΞΑΜΗΝΟ Ζ΄

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓ. ΕΞΑΜΗΝΟ Υ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ								
1	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙΙ	ΜΕ	Π2-7010	3	180	6	90	9	270	270	10
2	Φ/Θ ΣΤΗ ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗ	ΜΕ	Π2-7020	3	180	-	-	3	180	180	6
3	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚ Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ- ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΜΕ	Π2-7030	3	180	-	-	3	130	130	4
4	ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΜΕΥ	Π2-7040	3	160	-	-	3	160	160	5
5	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ	ΜΓΥ	Π2-7050	3	160	-	-	3	160	160	5
ΣΥΝΟΛΟ				15	810	6	90	21	900	900	30

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙΙ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-7010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΙΙΙ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	
Κλινική εκπαίδευση		6	
Σύνολο		9	10
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Με το μάθημα της Κλινικής Εκπαίδευσης ΙΙΙ ολοκληρώνεται η γνώση των φοιτητών στο γνωστικό πεδίο των νευρολογικών παθήσεων. Η Κλινική Εκπαίδευση ΙΙΙ αφορά στην εφαρμογή ως επί το πλείστον της νευρολογικής Φυσικοθεραπείας σε παιδιά και ενήλικες, σε δημόσιες και ιδιωτικές δομές, προκειμένου οι φοιτητές να γνωρίσουν όλους τους πιθανούς κλινικούς χώρους στους οποίους απασχολείται ο φυσικοθεραπευτής στο γνωστικό αυτό πεδίο. Η Κλινικής Εκπαίδευσης ΙΙΙ διεξάγεται με κυκλική εναλλαγή σε δύο τουλάχιστον χώρους όπως νευρολογικές κλινικές ενηλίκων και παιδών, νευροχειρουργικές κλινικές, σε κέντρα αποκατάστασης (π.χ. Κ.Ε.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α.), σε κέντρα πρώιμης παρέμβασης και αποκατάστασης παιδών (π.χ ΚΕ.Π.Π.Α.) σε εξωτερικά ιατρεία και σε μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην εμπέδωση των ήδη αποκτηθέντων θεωρητικών γνώσεων των φοιτητών στις νευρολογικές παθήσεις ενηλίκων και παιδών σε κλινικό περιβάλλον. Με τον τρόπο αυτό οι φοιτητές εξοικειώνονται α) στην προσέγγιση ασθενών με νευρολογικές παθήσεις, β) στον κλινικό συλλογισμό, γ) στο σχεδιασμό της Φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος της Κλινική Εκπαίδευσης ΙΙΙ οι φοιτητές θα είναι ικανοί:

- Να συνδέουν τη θεωρία με την τεκμηριωμένη γνώση στην κλινική πρακτική
- Να προσδιορίζουν το στόχο του εξατομικευμένου προγράμματος του ασθενή
- Να αποτιμούν το αποτέλεσμα της θεραπευτικής παρέμβασης στη βάση του ορθού κλινικού συλλογισμού
- Να ερμηνεύουν τους παθολογικούς μηχανισμούς των διαταραχών της στάσης, της κίνησης και της ισορροπίας, όπως αυτές εκδηλώνονται στους νευρολογικούς ασθενείς
- Να αντιλαμβάνονται την κλινική σπουδαιότητα της επαναξιολόγησης αναφορικά με την αποτελεσματικότητα – καταλληλότητα της επιλεγμένης θεραπευτικής παρέμβασης
- Να μελετούν διεξοδικά τον ιατρικό φάκελο του ασθενούς και να ερμηνεύουν τα ευρήματα των κλινικών και εργαστηριακών εξετάσεων.
- Να καταχωρούν και ερμηνεύουν τα ευρήματα της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης συνεκτιμώντας λοιπά κλινικά και εργαστηριακά ευρήματα σε κλινικό περιβάλλον
- Να παρακολουθούν και να τηρούν φάκελο του ασθενούς
- Να θέτουν στόχους ανάλογα με τη θεραπευτική πορεία του ασθενούς και να καταρτίζουν το πλάνο αποκατάστασης, αναγνωρίζοντας την πρόοδο ή μη της κατάστασης του ασθενή και τα προβλεπόμενα επίπεδα βελτίωσή του, θέτοντας βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους
- Να καθορίζουν το είδος και να ερμηνεύουν την επίδραση της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης σε νευρολογικούς ασθενείς στα διαφορετικά στάδια αποκατάστασης, σε διαφορετικές κλινικές συνθήκες (νευρολογικές κλινικές, κέντρα αποκατάστασης, φυσικοθεραπευτήριο κ.ά.)
- Να ενσωματώνουν τις σύγχρονες κλινικές οδηγίες στην κλινική πρακτική της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης σε νευρολογικούς ασθενείς
- Να αλληλεπιδρούν με τον ασθενή σκόπιμα και αποτελεσματικά συνάπτοντας σχέσεις εμπιστοσύνης και παρέχοντας αίσθημα ασφάλειας
- Να αντιλαμβάνονται και κατανοούν τις ειδικές σχέσεις μεταξύ ασθενούς, θεραπειών και οικογένειας
- Να λειτουργούν αποτελεσματικά και συναδελφικά στο πλαίσιο της ομάδας δι-επιστημονικής προσέγγισης καθώς και με τους άλλους επαγγελματίες υγείας.
- Να ενεργούν με βάση τους ηθικούς κανόνες και το ιατρικό απόρρητο.
- Να υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα.
- Να εφαρμόζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό υγείας στην κλινική πρακτική
- Να βοηθήσουν τους Ευρωπαίους πολίτες να παραμείνουν υγιείς και κατάλληλα προετοιμασμένοι ώστε να αντιμετωπίσουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, υιοθετώντας υγιείς συμπεριφορές.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε Διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΘΕΩΡΙΑ

Εισαγωγή στην κλινική φυσικοθεραπεία νευρολογικών παθήσεων.

Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας στην αποκατάσταση νευρολογικών παθήσεων. Αρχές, αντικείμενο, στόχοι, κανόνες ηθικής και δεοντολογίας - ιατρικό απόρρητο. Διεπιστημονική προσέγγιση.

Δομή και οργάνωση κλινικών και μονάδων αποκατάστασης νευρολογικών ασθενών.

Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας και η αποστολή της.

Αρμοδιότητες τους φυσικοθεραπευτή στις νευρολογικές κλινικές, στο κέντρο αποκατάστασης (ιδρύματα χρόνιων παθήσεων), στο φυσικοθεραπευτήριο κ.ά. Σχέσεις με άλλες ειδικότητες.

Οργάνωση και εξοπλισμός φυσικοθεραπευτηρίων.

Εξοπλισμός παιδιατρικού φυσικοθεραπευτηρίου (μπάλες, σφήνες, ρολά, ορθοστάτες κ.ά.).

Η αξιολόγηση του νευρολογικού ασθενούς.

Η διαδικασία αξιολόγησης των νευρολογικών ασθενών. Δοκιμασίες αξιολόγησης (κατηγορίες). Υποκειμενική - αντικειμενική αξιολόγηση. Συνεκτίμηση των ευρημάτων.

Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση στις νευρολογικές κλινικές, στο κέντρο αποκατάστασης (ιδρύματα χρόνιων παθήσεων), στο φυσικοθεραπευτήριο, στην οικία του ασθενούς – ιδιαιτερότητες.

Ιδιαιτερότητες αξιολόγησης σε ειδικούς πληθυσμούς (νεογνά, βρέφη, υπερήλικες, νοητική υστέρηση, νεοπλασματικές ασθένειες κ.ά.). Φυσικοθεραπευτική εκτίμηση στα διάφορα στάδια αποκατάστασης (αρχικό στάδιο - στάδιο σχετικής ανάρρωσης - χρόνιο στάδιο).

Η συμβολή της τεχνολογίας στην αποκατάσταση νευρολογικών ασθενών.

Σύγχρονα μέσα θεραπευτικής παρέμβασης για την αντιμετώπιση των διαταραχών του μυϊκού τόνου, της ιδιοδεκτικότητας, της συναρμογής, της ισορροπίας και της βάδισης (κυλιόμενος διάδρομος, πλατφόρμα ισορροπίας, FES, υπολογιστικά - ρομποτικά συστήματα, συστήματα εικονικής πραγματικότητας κ.ά.).

Κινητική αναπηρία, ποιότητα ζωής, αυτοεξυπηρέτηση και αυτονομία.

Παράγοντες βελτίωσης της ποιότητας ζωής των ατόμων με κινητική αναπηρία.

Προσβασιμότητα και εργονομία στο περιβάλλον δράσης του κινητικά ανάπηρου (σπίτι, εργασία).

Βοηθήματα (κατηγορίες, είδη, χρησιμότητα), ορθοτικά μέσα, προσαρμογή του περιβάλλοντος στις ιδιαίτερες ανάγκες του ασθενούς.

Διαταραχές ούρησης, αφόδευσης και αντιμετώπισή τους. Σεξουαλική ζωή και αναπηρία.

Φυσικοθεραπευτική προσέγγιση νευρολογικών παθήσεων σε διαφορετικές κλινικές συνθήκες.

Ιδιαιτερότητες φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης στις νευρολογικές κλινικές, στο κέντρο αποκατάστασης (ιδρύματα χρόνιων παθήσεων), στο φυσικοθεραπευτήριο, στην οικία του ασθενούς.

Αρχές - ιδιαιτερότητες φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης στα διάφορα στάδια αποκατάστασης.

Βασικές αρχές αποκατάστασης σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες και Ειδικούς Πληθυσμούς - ιδιαιτερότητες.

Το παιδί νευρολογικός ασθενής και οι ιδιαιτερότητές του. Βασικές αρχές φυσικοθεραπευτικής προσέγγισης κατά τη νεογνική, βρεφική, νηπιακή, (προ)σχολική ηλικία και την εφηβεία.

Τρίτη ηλικία. Βασικές αρχές φυσικοθεραπευτικής προσέγγισης. Διαταραχές ανώτερων φλοιικών λειτουργιών.

Ψυχιατρικές νόσοι. Ψυχοκινητικές διαταραχές. Ο ψυχολογικός παράγοντας στην αποκατάσταση - ψυχοσύνθεση.

Σχέσεις οικογένειας - φυσικοθεραπευτή.

Καθορισμός προγράμματος αποκατάστασης νευρολογικών ασθενών (παρουσίαση περιπτώσεων).

Καθορισμός θεραπευτικών στόχων (βραχυπρόθεσμοι - μακροπρόθεσμοι), στα διάφορα στάδια αποκατάστασης (σενάρια θεραπείας).

Αντικειμενικότητα, προσαρμοστικότητα των προγραμμάτων αποκατάστασης.

Μέσα και τεχνικές φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης (παρουσίαση περιπτώσεων).

Η επίδραση των διαφορετικών μέσων και τεχνικών στην μυϊκή αδυναμία, στον μυϊκό τόνο, στο συντονισμό των κινήσεων, στην σωματοαισθητικότητα, στην ισορροπία και τη βάδιση.

Κριτήρια επιλογής - σκοπιμότητα.

Ασθενείς με πολλαπλές αναπηρίες (παρουσίαση περιπτώσεων).

Αντιμετώπιση ασθενών με πολλαπλές αναπηρίες - καθορισμός στόχων - ιεράρχηση.

Αντιμετώπιση των διαταραχών του μυϊκού τόνου (παρουσίαση περιπτώσεων).

Διάκριση και αντιμετώπιση των διαταραχών του μυϊκού τόνου σε διαφορετικές κατηγορίες ασθενών - βλαβών στα επιμέρους στάδια αποκατάστασης.

Επιλογή των θεραπευτικών μέσων - τεχνικών αντιμετώπισης των διαταραχών του μυϊκού τόνου (κλασικές θεραπευτικές μέθοδοι - σύγχρονα μέσα).

Αντιμετώπιση των διαταραχών συντονισμού, ισορροπίας, και βάδισης (παρουσίαση περιπτώσεων).

Διάκριση και αντιμετώπιση των διαταραχών συντονισμού, ισορροπίας και βάδισης σε διαφορετικές κατηγορίες ασθενών - βλαβών στα επιμέρους στάδια αποκατάστασης.

Επιλογή των θεραπευτικών μέσων - τεχνικών αντιμετώπισης των διαταραχών συντονισμού, ισορροπίας και βάδισης (κλασικές θεραπευτικές μέθοδοι - σύγχρονα μέσα).

Κλινικός συλλογισμός και επίλυση προβλημάτων στην αποκατάσταση νευρολογικών παθήσεων. Σύνδεση της θεωρίας με την πράξη και της πράξης με τη θεωρία.

Η διαδικασία του κλινικού συλλογισμού και της λήψης αποφάσεων στην αποκατάσταση νευρολογικών παθήσεων. Μοντέλα λήψης αποφάσεων, συλλογιστική και στρατηγική επίλυσης προβλημάτων. Σύγχρονες κλινικές οδηγίες.

Κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας

Υπηρεσίες τηλε-υγείας που αξιοποιούν την τεχνολογία για την παροχή απομακρυσμένης εκπαίδευσης ασθενών σε θέματα περίθαλψης και μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα από μια ποικιλία μεθόδων όπως οι τηλεπικοινωνίες, τα εργαλεία απομακρυσμένης παρακολούθησης ασθενών όπως οι «φορητές» και «φορετές» τεχνολογίες (wearables), το live video chatting, η μετάδοση ηλεκτρονικών αρχείων, οι εφαρμογές υγείας για κινητές συσκευές (mobile health—m Health apps) και οι θεραπευτικές πλατφόρμες (DigitalTherapeutics-DTx)

ΚΛΙΝΙΚΗ

Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση στα διάφορα στάδια αποκατάστασης.

Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση ασθενών στη νευρολογική κλινική, στη νευροχειρουργική κλινική στο κέντρο αποκατάστασης (π.χ. Κ.Ε.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α.), στο φυσικοθεραπευτήριο κ.ά. Αξιολόγηση σε κάθε στάδιο αποκατάστασης. Καταγραφή επίδοσης. Σύγχρονες κλινικές οδηγίες.

Τήρηση του ιατρικού φακέλου - καταγραφή θεραπευτικής πορείας.

Διαφορική αξιολόγηση νευρολογικών ασθενών σύμφωνα με το είδος της διαταραχής.

Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση ασθενών με βλάβη του ανώτερου και περιφερικού κινητικού νευρώνα, εξωπυραμιδική βλάβη, παρεγκεφαλιδική βλάβη κ.ά. Διάκριση - διαφορική εκτίμηση.

Αξιολόγηση σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (βρέφη, παιδιά, υπερήλικες κ.ά.).

Διαχείριση - αντιμετώπιση των διαταραχών του μυϊκού τόνου.

Αντιμετώπιση των διαταραχών του μυϊκού τόνου σε βλάβες του Ανώτερου και Κατώτερου Κινητικού Νευρώνα, σε Εξωπυραμидικές διαταραχές κ.ά.

Πρακτική εφαρμογή θεραπευτικών τεχνικών και μέσων σε διαφορετικές κλινικές συνθήκες, ηλικιακές ομάδες και στάδια θεραπείας.

Διαχείριση - αντιμετώπιση των διαταραχών νευρομυϊκού συντονισμού και ισορροπίας.

Αντιμετώπιση των διαταραχών του νευρομυϊκού συντονισμού και ισορροπίας σε διαφορετικές βλάβες.

Πρακτική εφαρμογή θεραπευτικών τεχνικών και μέσων σε διαφορετικές κλινικές συνθήκες, ηλικιακές ομάδες και στάδια θεραπείας.

Επανεκπαίδευση της βάδισης νευρολογικών ασθενών.

Επανεκπαίδευση της βάδισης σε διαφορετικές παθήσεις - βλάβες του νευρικού συστήματος (Κ.Ν.Σ., Π.Ν.Σ. κ.ά.).

Πρακτική εφαρμογή θεραπευτικών τεχνικών και μέσων επανεκπαίδευσης της βάδισης σε διαφορετικές κλινικές συνθήκες, ηλικιακές ομάδες και στάδια θεραπείας. Χρήση ειδικών βοηθημάτων (ορθοτικά, κηδεμόνες, βακτηρίες κ.ά.).

Διαχείριση - αντιμετώπιση της μυϊκής αδυναμίας.

Αντιμετώπιση της μυϊκής αδυναμίας σε διαφορετικές παθήσεις - βλάβες του νευρικού συστήματος (συμπεριλαμβανομένων νευρομυϊκών νοσημάτων).

Πρακτική εφαρμογή θεραπευτικών τεχνικών και μέσων αύξησης της μυϊκής ισχύος σε διαφορετικές κλινικές συνθήκες, ηλικιακές ομάδες και στάδια θεραπείας.

Διαχείριση - αντιμετώπιση των αισθητηριακών - αντιληπτικών ελλειμμάτων.

Αντιμετώπιση των αισθητηριακών - αντιληπτικών ελλειμμάτων σε νευρολογικούς ασθενείς (αισθητικά αντιληπτικά ελλείμματα όρασης, ακοής, κιναισθησίας, απτικής αναγνώρισης, προσανατολισμού στο χώρο κ.ά.).

Πρακτική εφαρμογή θεραπευτικών τεχνικών και μέσων σε διαφορετικές κλινικές συνθήκες, ηλικιακές ομάδες και στάδια θεραπείας.

Εμπέδωση γνώσεων - Παρουσίαση σύνθετων προβλημάτων.

Παρουσιάζονται και αναλύονται παραδείγματα πρακτικής φύσεως που εμπεριέχουν τα στοιχεία που έχουν ήδη διδαχθεί οι σπουδαστές στις προηγούμενες ενότητες και πραγματοποιούν με τη μορφή κλινικής εκπαίδευσης. Σύγχρονες κλινικές οδηγίες.

Κινητοποίηση - μετακίνηση νευρολογικού ασθενή.

Πρακτική εφαρμογή τεχνικών κινητοποίησης σε διαφορετικές κλινικές συνθήκες, ηλικιακές ομάδες σύμφωνα με το στάδιο αποκατάστασης.

Η μετακίνηση του νευρολογικού ασθενή. Τεχνικές και μέσα διευκόλυνσης μετατόπισης - μετάβασης σε διαφορετικές θέσεις. Ιδιαιτερότητες - περιορισμοί.

Εφαρμοσμένη χρήση εργαστηριακού - νοσοκομειακού εξοπλισμού.

Εκπαίδευση στη χρήση και πρακτική εφαρμογή του εργαστηριακού, κλινικού, και φυσικοθεραπευτικού εξοπλισμού σε ασθενείς.

Χρήση ορθοτικών μέσων, προθέσεων και βοηθημάτων.

Εκπαίδευση στη χρήση ορθοτικών μέσων, προθέσεων και βοηθημάτων (αυτοεξυπηρέτησης, μετακίνησης) σε νευρολογικούς ασθενείς.

Εφαρμογή ειδικών θεραπευτικών μέσων σε νευρολογικούς ασθενείς.

Τεχνικές ηλεκτρικού ερεθισμού - TENS, μυϊκός ηλεκτρικός ερεθισμός, FES.

Βιολογική ανατροφοδότηση (Biofeedback).

Υδροθεραπεία.

Κυλιόμενος διάδρομος, συστήματα ανάρτησης, πλατφόρμες ισορροπίας κ.ά.

Εξελιγμένα υπολογιστικά και ρομποτικά συστήματα.

Εφαρμογή ειδικών θεραπευτικών τεχνικών σε νευρολογικούς ασθενείς.

Τεχνικές διευκόλυνσης της μυϊκής δραστηριότητας και βελτίωσης του ελέγχου της κίνησης: Παλαμισμοί, διατάσεις, συμπίεση, δόνηση, πάγος, αιθουσαία διέγερση, διευκόλυνση των κινήσεων.

Τεχνικές ομαλοποίησης του τόνου των μυών και διατήρησης της ελαστικότητας των μαλακών μορίων: Διατάσεις, περίδεση, φόρτιση, τοποθέτηση, πίεση, δόνηση, πάγος, θερμό, μάλαξη κ.ά.

Εξειδικευμένες τεχνικές - ασκήσεις: Frenkel, Cawthorne-Cooksey κ.ά.

Περιοριστική-προκλητή (εξαναγκασμένη) θεραπεία (CIMT).

Κινητοποίηση νευρικού ιστού - Νευροδυναμική.

Σχεδιασμός θεραπείας - καθορισμός θεραπευτικού πλαισίου.

Καθορισμός της θεραπευτικής στρατηγικής για την επίλυση προβλημάτων.

Προσέγγιση βασισμένη σε συστήματα θεραπείας (φιλοσοφίες παρέμβασης - φυσικοθεραπευτικές μέθοδοι). Προσέγγιση προσαρμοσμένη σε λειτουργικούς στόχους, ολιστική προσέγγιση, συνδυαστική - εκλεκτική προσέγγιση κ.ά.

Σχεδιασμός προγραμμάτων ομαδικής θεραπευτικής άσκησης.

Κλινικός συλλογισμός - ερευνητική απόδειξη - αιτιολόγηση. Σύγχρονες κλινικές οδηγίες.

Κατά τη διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης ο φοιτητής καλείται να αντιμετωπίσει καταστάσεις, οι οποίες συνοδεύονται από: Διαταραγμένο μυϊκό τόνο, συντονισμό των κινήσεων, μυϊκή αδυναμία, ανικανότητα ελέγχου της ισορροπίας, μη φυσιολογική βάδιση ή συνδυασμό των παραπάνω.

Σε αυτές τις καταστάσεις - παθήσεις συγκαταλέγονται:

- Στατικές εγκεφαλοπάθειες ή εκφυλιστικές παθήσεις που προσβάλουν το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα (εγκεφαλική παράλυση, Α.Ε.Ε., Κ.Ε.Κ., Πολλαπλή Σκλήρυνση, νόσος του Πάρκινσον, όγκοι εγκεφάλου κ.ά.).
- Παθήσεις - βλάβες που προσβάλουν τα συστήματα ελέγχου (ρύθμισης) του μυϊκού τόνου και της μυϊκής συνέργειας (δυσκινητικά σύνδρομα, αταξία, χορεία κ.ά.).
- Παθήσεις - διαταραχές που προσβάλουν το Περιφερικό Νευρικό Σύστημα (παράλυση βραχιονίου πλέγματος, νευροπάθειες - πολυνευροπάθειες, Guillain-Barré κ.ά.).
- Διαμαρτίες του σπονδυλικού και νευρικού σωλήνα (δισχιδής ράχη, υδροκεφαλία κ.ά.).
- Κακώσεις του νωτιαίου μυελού (τετραπληγία, παραπληγία, Brown-Sequard κ.ά.).
- Χρωμοσωμικές ανωμαλίες (σύνδρομο Down, Prader-Willi κ.ά.).
- Νευρομυϊκές παθήσεις, μυοπάθειες - μυϊκές δυστροφίες (Duchenne, Becker, νωτιαία μυϊκή ατροφία κ.ά.).
- Διαταραχές της νευρομυϊκής σύναψης - μυασθένειες.
- Νευρομεταβολικά νοσήματα (π.χ. λευκοδυστροφίες).
- Ψυχοκινητικές διαταραχές και ψυχιατρικά νοσήματα.
- Σωματοαισθητικές - αντιληπτικές διαταραχές (αισθητικά αντιληπτικά ελλείμματα όρασης, ακοής, κιναισθησίας, απτικής αναγνώρισης, προσανατολισμού στο χώρο κ.ά.).
- Έκπτωση ανώτερων φλοιικών - γνωστικών λειτουργιών.
- Νευρολογικές μεταβολές που σχετίζονται με τη Γήρανση

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω ο φοιτητής έχει στη διάθεσή του ένα μεγάλο αριθμό φυσικοθεραπευτικών τεχνικών και μέσων.

Στις φυσικοθεραπευτικές τεχνικές, την εφαρμογή των οποίων ο φοιτητής έχει εμπεδώσει κατά τη διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβάνονται (ενδεικτικά):

Τεχνικές απτικής - ιδιοδεκτικής διέγερσης.

Τεχνικές διευκόλυνσης της μυϊκής δραστηριότητας και βελτίωσης του ελέγχου της κίνησης: Παλαμισμοί, διατάσεις, συμπίεση, δόνηση, πάγος, αιθουσαία διέγερση, διευκόλυνση των κινήσεων.

Τεχνικές ομαλοποίησης του τόνου των μυών και διατήρησης της ελαστικότητας των μαλακών μορίων: Διατάσεις, περίδεση, φόρτιση, τοποθέτηση, έλξη, συμπίεση, δόνηση κ.ά.

Ειδικές φυσικοθεραπευτικές τεχνικές βασισμένες σε προσεγγίσεις - συστήματα θεραπείας (PNF, Petto, NDT, Brunnstrom, Vojta, SI κ.ά.).

Ειδικές τεχνικές - ασκήσεις: Frenkel, Cawthorne-Cooksey κ.ά.

Πρωτόκολλα βασισμένα στην περιοριστική-προκλητή (εξαναγκασμένη) θεραπεία (CIMT).

Κινητοποίηση νευρικού ιστού - Νευροδυναμική.

Στα φυσικοθεραπευτικά μέσα, την εφαρμογή των οποίων ο φοιτητής έχει εμπεδώσει κατά τη διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβάνονται (ενδεικτικά):

Φυσικά μέσα: θερμά - ψυχρά επιθέματα (θερμοθεραπεία - κρυοθεραπεία), υδροθεραπεία κ.ά.

Μέσα ηλεκτρικού ερεθισμού (TENS, FES κ.ά.).

Βιολογική ανατροφοδότηση (Biofeedback).

Κυλίομενος διάδρομος, συστήματα ανάρτησης.

Ειδικά βοηθήματα για τη διευκόλυνση της μετακίνησης και την εκπαίδευση της βάδισης.

Πλατφόρμες ισορροπίας.

Ορθοτικά μέσα - προθέσεις.

Ειδικά μέσα και δοκιμασίες αξιολόγησης (tests).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (διαδραστικές παρουσιάσεις Prezi, PowerPoint, videos, εννοιολογικοί χάρτες), στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση (συνεργατικά διαδικτυακά λογισμικά, virtual reality, συσκευές παρακολούθησης, αξιολόγησης, αποκατάστασης), στην Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-mail, e-class, TEAMS)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία – Διαλέξεις	180
	Εργαστηριακή εκπαίδευση σε κλινικούς χώρους	90
	Σύνολο Μαθήματος	270

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:

- ✓ Γραπτή τελική εξέταση (70%) με χορήγηση ερωτηματολογίων εφ' όλης της ύλης (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου)
- ✓ Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%)

Το εργαστηριακό μέρος αξιολογείται (50%) με:

Πίνακας 1. Κριτήρια αξιολόγησης σπουδαστών στην Κλινική Εκπαίδευση III

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	Επιτυχής επίδοση				Αποτυχία
	Άριστη 10 - 8.5	Πολύ καλή 8.4 - 7.5	Καλή 7.4 - 6.5	Μέτρια 6.4-5	< 5
Ο βαθμός συνέπειας του/ης φοιτητή/τριας σχετικά με την τήρηση του ωραρίου και την συνέπεια εκπόνησης εργασιών μέσα στα καθορισμένα χρονικά όρια.					
Γενική εικόνα φοιτητή/τριας, συνεργασία, συμπεριφορά σε σχέση με: τους συμφοιτητές του/της, τους ασθενείς, το εκπαιδευτικό του/της στο πλαίσιο της ομάδας					
Η πρόοδος του/της φοιτητή/τριας σε σχέση με την εκτέλεση των εργασιών που ανατέθηκαν					
Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών και ενδιαφέροντος που του/ης φοιτητή/τριας στη διάρκεια της κλινικής εκπαίδευσης					
Επάρκεια θεωρητικών γνώσεων στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο					
Ικανότητα επιλογής και εφαρμογής εργαλείων μέτρησης - αξιολόγησης (ερωτηματολόγια, κλινικές δοκιμασίες)					
Ικανότητα συλλογής, ερμηνείας και σύνθεσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης έπειτα από κλινικό συλλογισμό					
Σχεδιασμός εξατομικευμένου φυσ/τικού προγράμματος αποκατάστασης					
Οριοθέτηση και ασφάλεια της παρέμβασης					
Επάρκεια δεξιοτήτων στην εφαρμογή των φυσιοθεραπευτικών παρεμβάσεων/τεχνικών					
✓ Τη καθημερινή επάρκεια δεξιοτήτων και γνώσεων που διδάχθηκαν και ανέπτυξαν οι φοιτητές (βλ. Πίνακα 1.)					

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Βασιλόπουλος Δ. Νευρολογία - Επιστομή θεωρίας και πράξης. Ιατρικές εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα 2003.
- 2) Λογοθέτης Ι., Μυλωνάς Ι. Νευρολογία Λογοθέτη. 4^η έκδοση, University Studio Press, 2004.
- 3) Barnes M., Johnson G. Σύνδρομο Ανώτερου Κινητικού Νευρώνα και Σπαστικότητα. Εκδόσεις Παρισιάνου, 2008.
- 4) Braddom R. Physical medicine and rehabilitation. Saunders, 3rd edition, 2006.
- 5) Boelen M. Health professional's guide to physical management of Parkinson's disease. Human kinetics; 1st edition, 2009.
- 6) Bromley I. Τετραπληγία και παραπληγία, Έκδοση: 6η Εκδόσεις Παρισιάνου, 2011
- 7) Car J., Shepherd R. Νευρολογική Αποκατάσταση. Βελτιστοποίηση των Κινητικών Επιδόσεων. Έκδοση: 2η Εκδόσεις Παρισιάνου, 2017
- 8) Deborah S. Nichols-Larsen. Νευρολογική αποκατάσταση. Νευροεπιστήμες και Νευροπλαστικότητα στη Φυσικοθεραπεία. Εκδόσεις Κωνσταντάρας-Ιατρικές εκδόσεις, 2017
- 9) Edwards S. Neurological Physiotherapy. A problem-solving approach. Churchill Livingstone, 2nd edition, 2002.
- 10) Gabard D., Martin M. Physical therapy ethics. F. A. Davis Co, 1st edition, 2003.
- 11) Jewell D. Guide to evidence-based physical therapy practice. Jones & Bartlett publishers, 1st edition, 2007.
- 12) Lennon S, Ramdharry G, Verheyden G. Φυσικοθεραπευτική Διαχείριση για Ασθενείς με Νευρολογικές Διαταραχές. Broken Hill Publishers LTD, 2020.
- 13) Levitt, S. Θεραπεία της εγκεφαλικής παράλυσης και της κινητικής καθυστέρησης. Έκδοση: 5η Εκδόσεις Παρισιάνου, 2014
- 14) Martin and Kessler. Φυσικοθεραπευτικές Παρεμβάσεις σε Ασθενείς με Νευρολογικές Παθήσεις. Εκδόσεις Κωνσταντάρας-Ιατρικές εκδόσεις, 2015
- 15) Montgomery P., Connolly B. Clinical applications for motor control. Slack incorporated, 2nd edition, 2002.
- 16) Nichols-Larsen D. Neurological Rehabilitation. Neuroscience and Neuroplasticity in Applied Physiotherapy. Κωνσταντάρας-Ιατρικές εκδόσεις, 2017
- 17) Scrutton, D. Damiano, D. Mayston M. Αντιμετώπιση των κινητικών διαταραχών στα παιδιά με εγκεφαλική παράλυση, Έκδοση: 2η Εκδόσεις Παρισιάνου, 2009
- 18) Shumway A. Κινητικός Έλεγχος, από την Έρευνα στην Κλινική Πράξη. Εκδόσεις Πασχαλίδης 2011
- 19) Shumway-Cook A., Woollacott M. Motor Control: Translating Research Into Clinical Practice. Lippincott Williams & Wilkins, third edition, 2006.
- 20) Stokes, M., Stack E. Κλινική Διαχείριση για Νευρολογικές Καταστάσεις. Έκδοση: 3^η. Εκδόσεις Παρισιάνου, 2015.
- 21) Umphred D. A. Neurological Rehabilitation. 6th edition. Elsevier - Mosby 2012.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Archives of Physical Medicine and Rehabilitation
Brain
Brain Disorders & Therapy Journal
Clinical Rehabilitation
Gait and Posture
Neuromuscular Disorders
Neurorehabilitation Journal
Journal of Applied Physiology
Journal of Neurologic Physical Therapy
Journal of Neurology
Journal of Pediatric Orthopaedics
Journal of Rehabilitation Research and Development
Journal of Rehabilitation Medicine
Journal of Neurology Neurosurgery Psychiatry
Stroke Research & Therapy
Therapeutic Advances in Neurological Disorders
Physical Therapy (APTA, America)
Physical Medicine and Rehabilitation
Physiotherapy Theory and Practice

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗ ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π12-7020	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗ ΓΗΡΙΑΤΡΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα της Φυσικοθεραπείας στη Γηριατρική αποτελεί βασικό μάθημα προετοιμασίας των φοιτητών στην ολιστική αντιμετώπιση ενήλικων μεγαλύτερης ηλικίας, τη στελέχωση διεπιστημονικών ομάδων για την πρόληψη και αντιμετώπιση καταστάσεων, κακώσεων και ασθενειών που συνδέονται με τη διαδικασία της γήρανσης, όπως το νοσοκομείο και τις μονάδες περίθαλψης και συμμετοχή με άλλους φορείς στην Κοινότητα,. Επίσης για την συμμετοχή τους δράσεις ενημέρωσης και θεμελίωσης προτεραιοτήτων για την υγιή γήρανση. Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην κατάρτιση των φοιτητών σε ειδικά θέματα ενήλικων μεγαλύτερης ηλικίας: • στα σύγχρονα επιδημιολογικά δεδομένα που αφορούν σε σχετιζόμενα προβλήματα υγείας τους, • στις ιδιαίτερες επιδράσεις της άσκησης στις φυσιολογικές και λειτουργικές προσαρμογές τους • στις μεταβολές της ψυχική τους ευεξίας και γενικότερα τη διασφάλιση της ποιότητας ζωής τους • στην αξιοποίηση των παγκόσμιων κατευθυντήριων οδηγιών για τη διαχείριση και αυτοδιαχείριση των αντιληπτικών και κινητικών προβλημάτων τους • στο μεθοδολογικό σχεδιασμό και τη δημιουργία ερευνητικά τεκμηριωμένων παρεμβατικών

προγραμμάτων για τη θεραπεία, αποθεραπεία, αυτοεξυπηρέτηση και ασφαλή συμμετοχή στην καθημερινότητά τους και

- το ρόλο της Φυσικοθεραπείας στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων της τρίτης και τέταρτης ηλικίας

Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος της Γηριατρικής Φυσικοθεραπείας:

A. Θα είναι σε θέση να :

- να κατανοούν την επίδραση της γήρανσης στις βιολογικές δομές, κινητικές και νοητικές δεξιότητες των ηλικιωμένων
- να καταγράφουν και να συνεκτιμούν τις προσαρμογές σκελετικές, κινητικές, συμπεριφορικές, νοητικές χρησιμοποιώντας κάθε φορά κατάλληλα «εργαλεία» καταγραφής και αξιολόγησης
- έχουν την ευελιξία προσαρμογής των εξειδικευμένων Φυσικοθεραπευτικών δεξιοτήτων στην αξιολόγηση και στην αποκατάσταση-επανάταξη ατόμων της τρίτης και τέταρτης ηλικίας
- να σχεδιάζουν αποδεδειγμένα προγράμματα παρέμβασης με άσκηση, εκπαίδευση δεξιοτήτων όπως ασφαλούς μετακίνησης και συμβουλευτική που να στοχεύουν στην πρόληψη των πτώσεων, τη βελτίωση της ισορροπίας, την αύξηση της αυτοπεποίθησης, μειώνοντας το φόβο της πτώσης και προωθώντας έναν ενεργό και υγιή τρόπο ζωής σε μεγαλύτερα άτομα
- να συμμετέχουν με καθοριστικό ρόλο σε κλινικές, όπως κλινικές πτώσεων, που παρέχουν ολοκληρωμένη αξιολόγηση, για τον εντοπισμό υποκείμενων παθολογικών καταστάσεων (όπως η οστεοπόρωση) και παραπέμποντας σε άλλες ειδικές υπηρεσίες καθώς και παρέχοντας ατομικές συμβουλές, παρακίνηση και υποστήριξη
- να οργανώνουν φυσικοθεραπευτικές παρεμβάσεις με στόχο την πρόληψη και αποκατάσταση κοινών παθολογικών καταστάσεων και διαταραχών που συνδέονται με την προχωρημένη ηλικία
- να υλοποιούν προγράμματα αποκατάστασης, συνεργαζόμενοι κατάλληλα με επιστήμονες που στελεχώνουν επιστημονικές ομάδες υποστήριξης δομών φιλοξενίας για ηλικιωμένους, κλινικών πτώσεων, νοσοκομειακών και δομών αποκατάστασης
- να προσδιορίζουν τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους της φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης στα άτομα της τρίτης ηλικίας
- Θα είναι σε θέση να συγκεντρώνουν, να ερμηνεύουν και να συνθέτουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης όπως του οστεοπορωτικού, σαρκοπενικού, ανοιακού ασθενούς μέσα από τον κλινικό συλλογισμό
- να μπορούν να είναι σε ετοιμότητα για τη λήψη αποφάσεων σε απρόβλεπτα συμβάντα των πιο πάνω ασθενών

B. Θα κατανοούν την ανάγκη για:

- συντονισμένες πολυπαραγοντικές παρεμβάσεις για τη μείωση του ποσοστού των πτώσεων την εξοικονόμηση από τις παροχές της μη εισαγωγής στο νοσοκομείο ή τη μετάβαση σε μονάδες μακροχρόνιας φροντίδας

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε Διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων

(3). ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Φυσιολογία, βιολογία, εμβιομηχανική, ψυχολογία, παθοφυσιολογία και θεωρίες της γήρανσης. Καρδιαγγειακές/αναπνευστικές, απεκκριτικές, μεταβολικές, μυοσκελετικές και νευρομυϊκές ιδιαιτερότητες.
- Θέματα επικοινωνίας σε σχέση με τη νόσηση, γλώσσα και ικανότητα μάθησης των ασθενών/πελατών.
- Κοινές ιατρικές καταστάσεις στους μεγαλύτερους ηλικιωμένους, αρθρίτιδα, οστεοπόρωση, προβλήματα σκελετού – αρθρώσεων, σαρκοπενία, άνοια, ΑΕΕ, Parkinson, Alzheimer, διαβήτης, ουρική ακράτεια, άγχος, κατάθλιψη, χρόνια αναπηρία, κλινοστατισμός. Συνήθη χειρουργεία, όπως καταράκτη, βηματοδότη, αρθροπλαστική. Περιορισμοί στους ευπαθείς ηλικιωμένους. Σχεδιασμός της Φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και παρέμβασης.
- Αξιολόγηση και διαχείριση προβλημάτων ηλικιωμένων ενηλίκων με πολλαπλές ή/και επιπλεγμένες ιατρικές καταστάσεις ή σύνδρομα, συμπεριλαμβανομένων αλλά χωρίς να περιορίζονται σε αδυναμία παραλήρημα, άνοια, συμπεριλαμβανομένων συμπεριφορικών και ψυχολογικά συμπτωμάτων, ήπια γνωστική εξασθένηση (MCI) πτώσεις και θέματα κινητικότητας του εντέρου και δυσλειτουργία της ουροδόχου κύστης, ακινησία, πόνο και επιπλοκές της παρηγορητικής αγωγής και φροντίδα στο τέλος της ζωής, διαταραχές της διάθεσης και άλλες ψυχιατρικές εκδηλώσεις οστεοπόρωση και μεταβολικές διαταραχές των οστών, προεγχειρητική και μετεγχειρητική ορθογριατρική διαχείριση. Εκτίμηση γνωστικών λειτουργιών, ψυχικής κατάστασης και ευπάθειας.
- Συνεργασία με ειδικούς που παρέχουν στοχευμένες διερευνήσεις και παρεμβάσεις σε θέματα ειδικής προσέγγισης στους μεγαλύτερους ηλικιωμένους όπως Αγγειοχειρουργική, Αιματολογία, Ακτινοδιαγνωστική, Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία, Αλλεργιολογία, Αναισθησιολογία, Γαστρεντερολογία, Γενική Ιατρική, Δερματολογία-Αφροδισιολογία Διαιτολογία, Ενδοκρινολογία, Καρδιολογία, Κοινωνική Ιατρική, Κυτταρολογία, Μαιευτική-Γυναικολογία, Μικροβιολογία (Ιατρική Βιοπαθολογία), Νευρολογία, Νευροχειρουργική, Νεφρολογία, Νοσηλευτική, Οικογενειακή Ιατρική, Ορθοπεδική, Ουρολογία, Οφθαλμολογία, Παθολογία, Πλαστική Χειρουργική, Πνευμονολογία, Πυρηνική Ιατρική, Ρευματολογία, Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση, Χειρουργική, Ψυχιατρική, Ψυχολογία, Ωτορινολαρυγγολογία.
- Διεπιστημονική προσέγγιση σε θέματα τρίτης και τέταρτης ηλικίας: φάρμακα και πολυφαρμακία, ενημέρωση για συναφείς διεπιστημονικές κλινικές οδηγίες, ασφάλεια, υγιεινή και πρόληψη, κατακλίσεις και πτώσεις, άγχος και προβλήματα του φροντιστή. Στελέχωση φορέων, όπως οίκοι ευγηρίας, κέντρα προστασίας, νοσηλευτικά ιδρύματα, οργανισμούς της Κοινότητας (π.χ., ομίλους, Ιδρύματα για αρθρίτιδα, Οστεοπόρωση, Άνοια, Πρόληψης πτώσεων, Ολυμπιακών Αγώνων για ηλικιωμένους), οργανισμοί κοινωνικής πολιτικής, νομικά θέματα.
- Φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση με το διεθνές σύστημα S.O.A.P. (Υποκειμενική, Αντικειμενική αξιολόγηση, Συνεκτίμηση δεδομένων αξιολόγησης, Υποκειμενική εκτίμηση, Αντικειμενική εκτίμηση, Συνεκτίμηση, Οργάνωση της θεραπείας, Εκτίμηση προόδου), λαμβάνοντας υπόψη

τα πολλαπλά φυσικά, νοητικά /ψυχιατρικά, λειτουργικά, και/ή κοινωνικά προβλήματα, την κλινική πρόγνωση και τις επιθυμίες του ηλικιωμένου καθώς και συνεκτιμώντας άλλα διαθέσιμα δεδομένα όπως λεπτομερή νευρολογική εξέταση.

- Εκτίμηση της κινητικότητας, βασικών δεξιοτήτων και ισορροπίας χρησιμοποιώντας τυποποιημένα, έγκυρα και αξιόπιστα όργανα.
- Συνεκτίμηση των αξιολογήσεων της όρασης, της ακοής, της νοητικής κατάστασης. Αξιολόγηση της γνωστικής λειτουργίας, συνεκτίμηση των ψυχιατρικών παθήσεων, συμπεριλαμβανομένων των διαταραχών της διάθεσης και των συμπεριφοριστικών και ψυχολογικών συμπτωμάτων της άνοιας χρησιμοποιώντας τυποποιημένο, έγκυρα και αξιόπιστα μέσα.
- Αναγνώριση των ευκαιριών για την προαγωγή της υγείας και πρόληψης των ασθενειών σε ηλικιωμένα άτομα καθώς και προαγωγή της υγείας τους βασιζόμενοι σε τεκμηριωμένα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων, αλλά χωρίς να περιορίζονται σε τακτική σωματική και νοητική άσκηση, κατάλληλη διατροφή και εμβολιασμό.
- Ερμηνεία της διατροφικής αξιολόγησης. Εκτίμηση υποσίτισης και σαρκοπενίας. Ο ρόλος των διατροφικών συμπληρωμάτων σε άτομα άνω των 75 ετών, ενυδάτωση στους υπέργηρους, υποστήριξη θρέψης σε νοσηλευόμενους ασθενείς τρίτης ηλικίας. Διατροφική αγωγή ως μέσο πρόληψης και θεραπείας της σαρκοπενίας και της σαρκοπενικής παχυσαρκίας.
- Άσκηση και διατήρηση της μυϊκής μάζας.
- Γηριατρική Φυσικοθεραπεία στη κοινότητα-Ομαδικά προγράμματα
- Εκτίμηση κινδύνου πτώσεων. Γήρανση και πρόληψη πτώσεων. Η άσκηση σαν μόνη φυσικοθεραπευτική παρέμβαση στον κίνδυνο πτώσεων και σε συνδυασμό με άλλες παρεμβάσεις, όπως συμπληρωμάτων διατροφής, εργονομικές τροποποιήσεις χώρου, ομαδικά παρεμβατικά προγράμματα. Ερευνητική τεκμηρίωση.
- Συμμετοχή φυσικοθεραπευτή σε κλινικές οστεοπόρωσης και πτώσεων. Χρήση κλιμάκων, εργαλείων αξιολόγησης, όπως το ερωτηματολόγιο καταγματικού κινδύνου FRAX. Εκτίμηση για ακράτεια ούρων ή/και κοπράνων.
- Μετεγχειρητική φυσικοθεραπευτική παρέμβαση όπως μετά από χειρουργείο βηματοδότη, καταράχτη, κατάγματος.
- Κατανόηση των προβλημάτων επικοινωνία λόγω των νοητικών, αισθητικών δυσλειτουργιών, συμπεριφορικών και φυλετικών ή άλλων διαφορών
- Κατανόηση των προβλημάτων πρόσβασης στην πρωτοβάθμια περίθαλψη και των χρόνιων, σύνθετων προβλημάτων, σωματικής και ψυχικής υγείας, κοινωνικά προβλήματα και ρατσισμό προς τους ηλικιωμένους
- Ειδικότερες γνώσεις του φυσικοθεραπευτή κλινικής γηριατρικής
- Ανάγκη συντονιστικών, επικοινωνιακών και παρεμβατικών δεξιοτήτων με επικέντρωση στις ανάγκες των ηλικιωμένων, συμπεριλαμβανομένων:
 - Αλληλεπίδραση με τους ασθενείς /πελάτες, τους συγγενείς, άλλους παρόχους υπηρεσιών υγείας και οργανισμούς στην κοινότητα με σκοπό το συντονισμό των δραστηριοτήτων για τη διευκόλυνση της αποδοτικής και αποτελεσματικής φροντίδας του πελάτη ή ασθενή
 - Συμβολή στη διαδικασία διαχείρισης ασθενή που αντιμετωπίζεται φυσικοθεραπευτικά ώστε να κάνει χρήση κοινοτικών πόρων και υπηρεσιών υγείας
 - Επικοινωνεί αποτελεσματικά με ασθενείς, πελάτες, μέλη της οικογένειας, φροντιστές, θεραπευτές, καταναλωτές, και φορείς χάραξης πολιτικής σχετικά με θέματα Γηριατρικής

- Συζητά το σκεπτικό της φυσικοθεραπευτικής αξιολόγησης και παρέμβασης, για τη χρήση της καλύτερης τρέχουσας ή /και τεκμηριωμένης πρακτικής με τους ασθενείς/πελάτες και οικογένειες, άλλους επαγγελματίες υγειονομικής περίθαλψης και τους διαχειριστές των οικονομικών πόρων
- Συνεργάζεται ως μέλος της ομάδας υγειονομικής περίθαλψης για να εξασφαλιστεί η φυσικοθεραπεία ως μέρος του ολοκληρωμένου σχεδίου φροντίδας του γηριατρικού ασθενούς
- Προσαρμόζεται στο επίπεδο αλφαριθμητισμού των ηλικιωμένων 7 Περαιτώνει λεπτομερή, ακριβή, ασφαλή, συνοπτική και έγκαιρη καταγραφή σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και σε συνεργασία με τη δομή φιλοξενίας / αποκατάστασης (π.χ., επικοινωνία με τους διαχειριστές των οικονομικών πόρων για τη μεγιστοποίηση των υπηρεσιών θεραπείας, τη νομική προστασία του προσωπικού, του ασθενούς, και της δομής.
- Παροχή οδηγιών σε συνεργασία με ειδικούς φορείς/επιστήμονες σχετικά με: 1. τη διάγνωση, πρόγνωση και στρατηγικές παρέμβασης 2. την κατανόηση για τις ατομικές του ικανότητες, λειτουργικούς περιορισμούς ή αναπηρίες 3. το στόχο για την πρόληψη/μείωση κινδύνων καθώς και την προαγωγή της υγείας του 4. την κριτική χρήση του διαδικτύου και άλλων πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στην Κοινότητα 5. προσαρμογή των οδηγιών για την κατάσταση (π.χ., τρόπος εκμάθησης, πρακτική για τον ασθενή ή τον φροντιστή, χρήση ήχου και οπτικών βοηθημάτων, προφορικές, γραπτές, εικονογραφημένες οδηγίες, πολιτισμικά ευαισθητοποιημένη προσέγγιση) 6. τις ακόλουθες εξειδικευμένες περιοχές γηριατρική φυσικοθεραπείας (π.χ., πρόληψη πτώσεων, υγεία των οστών, γηριατρικός αθλητής, αύξηση δυνατοτήτων, φροντίδα ποδιών) 7. Διατήρηση μιας επικαιροποιημένης βάση γνώσεων σχετικά με τους δείκτες υγείας όπως ορίζονται από το Υπουργείο Υγείας και πρόνοιας ή και παροχή εκπαίδευσης σε ασθενείς, φροντιστές, επαγγελματίες υγείας και στο κοινό σχετικά με το ρόλο Φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων.

Τεχνικές / διαδικασίες Φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης:

- Θεραπευτική άσκηση, συμπεριλαμβανομένων, χωρίς να περιορίζεται σε: ένα) αερόβια ικανότητα/αντοχή, φυσική κατάσταση (π.χ. επανεκπαίδευση βάδισης/μετακίνησης, σε αυξημένο φόρτο εργασίας, διάδρομο, και οδηγίες εξοικονόμησης ενέργειας) β) ισορροπίας, συντονισμού, και ευκινησία (π.χ., μείωση κινδύνου πτώσης και εκπαίδευση, νευρομυϊκή εκπαίδευση ή επανεκπαίδευση, αντιληπτική εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση εκπαίδευση στάσης, αισθητηριακή εκπαίδευση ή επανεκπαίδευση, τυποποιημένη, συμπληρωματικές προσεγγίσεις άσκησης, άσκηση προσανατολισμένη στη δραστηριότητα)
- Αιθουσαία αποκατάσταση
- Μηχανική του σώματος ηλικιωμένου και ορθοστατική σταθεροποίηση (π.χ. ανυψωτικές τεχνικές για τους φροντιστές, δραστηριότητες ορθοστατικής σταθεροποίησης, ευαισθητοποίηση για τη συνειδητοποιημένη στάση). Εκπαίδευση βάδισης και μετακίνησης (π.χ. βάδισμα, αναπηρικό αμαξίδιο, πρόληψη πτώσης)
- Τεχνικές διευκόλυνσης στη νευροκινητική ανάπτυξη (π.χ., κινητική εκπαίδευση, πατέντα κίνησης, περιοριστική κινησιοθεραπεία, νευρομυϊκή εκπαίδευση ή επανεκπαίδευσης)
- Εκπαίδευση αντοχής και δύναμης κεφαλής, άκρων, πυελικού εδάφους, αυχένα, κορμού, και αναπνευστικής μυών (π.χ., ενεργητική, υποβοηθούμενη, ενεργητική και ασκήση αντίστασης, άσκηση στο νερό, συμπληρωματικές προσεγγίσεις άσκηση προσαρμοσμένη στη δραστηριότητα)
- Λειτουργική εξάσκηση στην αυτοφροντίδα και διαχείριση του σπιτιού συμπεριλαμβανομένων: (α) τροποποιήσεις περιορισμών (π.χ., περιβαλλοντική τροποποίηση)

β) εκπαίδευση στη χρήση συσκευών και εξοπλισμού (π.χ., συσκευές για τη μείωση της τριβής /ανελκυστήρες, βοηθητικές συσκευές κατά τη διάρκεια των ADL και IADL, ορθωτικές, προστατευτικές, ή υποστηρικτικές συσκευές ή εξοπλισμός κατά τη διάρκεια της αυτοεξυπηρέτησης γ) προγράμματα λειτουργικής επανεκπαίδευσης (π.χ., προσομοιωμένο περιβάλλον, κινητικότητα στο κρεβάτι, στο πάτωμα, μεταφορές) δ) πρόληψη των τραυματισμών ή μείωση (π.χ., αυτοφροντίδα και χρήση συσκευών και εξοπλισμού στο σπίτι, ασφάλεια και εξοικονόμηση ενέργειας, πρόληψη και εκπαίδευση για τη μείωση των ζημιογόνων πτώσεων)

- Τεχνικές κινητοποίησης, οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν: α) λεμφική παροχέτευση β) κινητοποίηση/χειρισμούς (π.χ., μαλακών μορίων, σπονδυλικής στήλης και περιφερειακών αρθρώσεων) – περιορισμοί στην εφαρμογή τους.
- Τεχνικές παροχέτευσης, αντιμετώπιση δύσπνοιας.
- Τεχνικές πρόληψης και αντιμετώπισης κατακλίσεων

Λειτουργική εκπαίδευση στην εργασία, στην κοινότητα, αναψυχή ή επανένταξη, συμπεριλαμβανομένων αλλά χωρίς να περιορίζονται σε:

- α) λειτουργικά προγράμματα εκπαίδευσης (π.χ., προσομοιωμένο περιβάλλον και δραστηριότητες προσαρμογής, επανεκπαίδευσης. καρδιοαναπνευστική αποκατάσταση, συντονισμού, λεπτής κινητικότητας)
- πρόληψη ή μείωση τραυματισμών (π.χ., κατά τη διάρκεια της εργασίας, στην Κοινότητα και την αναψυχή, με τη χρήση του συσκευών και εξοπλισμού) ευαισθητοποίηση για την ασφάλεια κατά την εργασία και την αναψυχή

Σύσταση, εφαρμογή, και ενδεχομένως, συναρμολόγηση /τροποποίηση συσκευών και εξοπλισμού. Σε αυτά μπορεί να συμπεριλαμβάνονται:

α) νοσοκομειακά κρεβάτια, καθίσματα τουαλέτας, ράμπες, ανελκυστήρες / περιβαλλοντικοί έλεγχοι, β) βοηθητικές συσκευές (π.χ., βακτηρίες, στατικοί και δυναμικοί νάρθηκες, αναπηρικά αμαξίδια) γ) ορθωτικές συσκευές δ) προσθετικές συσκευές (άνω, κάτω-άκρου) ε) προστατευτικές συσκευές (π.χ., μαξιλάρια, κράνη, περίδεση) στ) υποστηρικτικές συσκευές (π.χ., συμπιεστικά ενδύματα, περιλαίμια, ιμάντες)

Συμμετοχή σε δράσεις πρόνοιας για την γ' και δ' ηλικία, θέματα κοινωνικής πολιτικής, αξιοποίησης των οικονομικών πόρων (ατόμου και Κοινότητας) για την απόκτηση κατάλληλων συσκευών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία (διαδραστικές παρουσιάσεις Prezi, PowerPoint, videos, εννοιολογικοί χάρτες), , στην Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-mail, e-class, TEAMS)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία – Διαλέξεις	180
	Σύνολο Μαθήματος	180

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η θεωρία του μαθήματος αξιολογείται με

- ✓ Γραπτή τελική εξέταση (100%), η οποία μπορεί να περιλαμβάνει:

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής
 Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης ή Ανάπτυξης
 Συγκριτική αξιολόγηση στοιχείων θεωρίας

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ασημακόπουλος Δ. Σύγχρονη ΩΡΛ Γηριατρικής Εκδόσεις ΡΟΤΟΝΤΑ 2016
2. Χανιώτης Φρ., Χανιώτης Δ., Γηριατρική. Εκδόσεις: Κ. & Ν. Λίτσας Ο.Ε., 2012.
3. Σακελλάρη Β. Γώγου Β. Θεραπευτικές Τεχνικές Μάλαξης. Εκδόσεις Παρισιάνου, 2004.
4. Avers Dale, Wong Rita A. Guccione's Φυσικοθεραπεία στη Γηριατρική. Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης: Σακελλάρη Β 1/2022, (Εκδότης): BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, ISBN: 9789925588114
- 5.
6. Bottomley J, Lewis C. *Geriatric Rehabilitation: A Clinical Approach*. 3rd ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall; 2008
7. Bottomley JM, Lewis CB. *Orthopaedic Treatment Considerations*. In: *Geriatric Physical Therapy: A Clinical Approach*. East Norwalk, CT: Appleton and Lange; 1994:327-352.
8. Brill P.A. Σωστή άσκηση στην τρίτη ηλικία (Τσούρλου Θ., επιμ.). Champaign, IL: Human Kinetics. 2004.
9. Ciccone CD. *Pharmacology in Rehabilitation*. 4th edition. Philadelphia, PA: F.A. Davis; 2007
10. Conil, N. Nicholl, C. Webster, S. Wilson K.J. Γηριατρική. Εκδόσεις: ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ, 2006
11. Daniels, D. *Exercises for Osteoporosis*. New York: Healthy Living Books; 2005.
12. Gillespie, LD, Robertson, MC, Gillespie, WH, Sherrington C, Gates S, Clemson LM, Lamb SE. Interventions for preventing falls in older people living in the community. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2012, Issue 9. Art. No.: CD007146. DOI: 10.1002/14651858.CD007146.pub3.
13. Guccione A. *Geriatric Physical Therapy*. 2nd edition. Philadelphia, PA: Mosby; 2000.
14. Jager TE, Weiss HB, Coben JH, Pepe PE. Traumatic brain injuries evaluated in U.S. emergency departments, 1992–1994.
15. Stevens JA, Corso PS, Finkelstein EA, Miller TR. The costs of fatal and nonfatal falls among older adults. *Injury Prevention* 2006a;12:290–5.
16. Tromp AM, Pluijm SMF, Smit JH, et al. Fall-risk screening test: a prospective study on predictors for falls in community dwelling elderly. *Journal of Clinical Epidemiology* 2001;54(8):837–844.
17. Umphred DA. *Neurological Rehabilitation*. 5th edition. Philadelphia, PA: Elsevier Mosby; 2007
18. Wolinsky F D, Fitzgerald J F, Stump T E. The effect of hip fracture on mortality, hospitalization, and functional status: a prospective study. *American Journal of Public Health* 1997.
19. Κατευθυντήριες γραμμές για τη διάγνωση της οστεοπόρωσης στην Ελλάδα, Αθήνα 2014, Μονογραφία, Εκδόσεις: ΕΛΙΟΣ
20. *Academic Emergency Medicine* 2000;7(2):134–40.
21. *A Normative Model of Physical Therapist Professional Education: Version 2004*. Alexandria, VA: American Physical Therapy Association; 2004.
22. World Health Organisation. *WHO Global Report on Falls Prevention in Older Age*. Geneva: World Health Organisation; 2007.
23. <http://www.csp.org.uk/professional-union/practice/evidence-base/physiotherapy-works/falls-and-frailty>
 Physiotherapy works: Falls and frailty | The Chartered Society of Physiotherapy. Physiotherapy reduces falls, addresses frailty and restores independence. AGILE Charter Society of Physiotherapy.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Age Ageing
- *Alzheimers Disease & Parkinsonism Journal*
- *Archives of Gerontology and Geriatrics*
- *BMC Geriatrics*
- *Geriatric Rehabilitation*
- *Journal of Chronic Diseases*
- *Journal of Geriatric Physical Therapy*
- *Journal of the American Geriatrics Society*
- *Journal of Rheumatology*
- *Physical Medicine and Rehabilitation*
- *Reviews in Clinical Gerontology*
- *Vestibular Rehabilitation*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		ΣΕΥΠ	
ΤΜΗΜΑ		ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ		ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-7030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ-ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία		3	4
Σύνολο			4
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσει ο φοιτητής πώς θα αξιολογήσει τον ασθενή χρησιμοποιώντας τόσο τα κατάλληλα κλινικά εργαλεία αλλά και την αιχμή της υπάρχουσας τεχνολογίας, καθώς και πώς θα καταγράψει τα ευρήματα τους ώστε να οργανώσει ένα κατάλληλο πλάνο θεραπείας. Επίσης, στόχος είναι να αποκτήσει ο φοιτητής δεξιότητες ώστε να συλλέγει και να ταξινομεί τα υποκειμενικά συμπτώματα του ασθενούς σε σχέση με την κατηγορία του προβλήματός του. Να καταγράφει τα αντικειμενικά ευρήματα του ασθενούς διαμέσου έγκυρων και αξιόπιστων μεθόδων αξιολόγησης. Να συνεκτιμά τα συμπτώματα και τα ευρήματα του ασθενούς σε σχέση με το είδος και το στάδιο του προβλήματος, καθώς και με την προσωπικότητα του για να θέσει τους στόχους της αποκατάστασης. Το μάθημα έχει επίσης στόχο να εκπαιδεύσει τον φοιτητή να διακρίνει τις διαφορετικές παθολογίες και να διαμορφώνει την διαφορική φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση καθώς και τη στοχοθεσία και την επιλογή των θεραπευτικών μέσων

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα γνωρίζουν την έννοια και διαδικασία της κλινικής/επαγγελματικής συλλογιστικής στην Φυσικοθεραπεία και τη σχέση της με τη λήψη αποφάσεων
- Θα μπορούν να εφαρμόσουν την διαδικασία του αναστοχασμού κατά τη πρακτική άσκηση της φυσικοθεραπείας
- Θα αποκτήσουν την ικανότητα να ολοκληρώσουν συστηματικά την αξιολόγηση του ασθενή και να διακρίνουν τα διαφορετικά προβλήματα από διάφορα συστήματα
- Θα μπορούν να κάνουν χρήση εργαλείων αξιολόγησης (ερωτηματολόγια, κλίμακες, μηχανήματα, κ.ά.) για τη καταγραφή των υποκειμενικών και αντικειμενικών ευρημάτων, ενώ θα μπορούν να αναγνωρίσουν τυχόν αδυναμίες είτε της εξέτασης είτε της θεραπείας, και θα μπορούν να προχωρήσουν στην ανάπτυξη κατάλληλων εργαλείων
- Θα μπορούν να ερμηνεύουν, να αναλύουν, να συνθέτουν και να κρίνουν τα αποτελέσματα των ερευνών που σχετίζονται με το πρόβλημα που διερευνούν
- Θα είναι ικανοί να επιλέγουν και να εφαρμόζουν θεωρίες, προσεγγίσεις και μεθόδους κάνοντας χρήση των επικαιροποιημένων ερευνητικών δεδομένων που υπάρχουν στην φυσικοθεραπεία και να χρησιμοποιούν ποικίλες και σύγχρονες αξιολογητικές μεθόδους και εργαλεία

Γενικές Ικανότητες

- Συλλογή δεδομένων και Ανάλυση τους
- Σύνθεση πληροφοριών, σχεδίαση πλάνου παρέμβασης και λήψη απόφασης
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυ-πολιτισμικότητα
- Επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα στην πρακτική
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα ιατρικού απόρρητου, ειδικών πληθυσμών
- Παρατήρηση και παραγωγή νέων τεχνικών ή παραλλαγή υπαρχόντων
- Κριτική και αυτοκριτική μέσα από τις διαδικασίες αναστοχασμού
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεωρητικό Μέρος – Διδακτικές Ενότητες

1. Εισαγωγή στην Αξιολόγηση μέσω της λήψης ιστορικού με τη χρήση του συστήματος Υ.Α.Σ.Ο. (S.O.A.P – Subjective, Objective, Assessment, Planning) και του Κλινικού Συλλγισμού.
2. Γενικές αρχές κατά την Υποκειμενική αξιολόγηση – Λήψη ιατρικού ιστορικού του ασθενή: τι περιλαμβάνει, πως εφαρμόζεται, πως καταγράφεται. Λεπτομερή ανάλυση για παραμέτρους όπως το οικογενειακό ιστορικό, το ιστορικό της παρούσας νόσου, το ιατρικό ιστορικό του ασθενή, παράγοντες βελτίωσης/χειροτέρευσης κ.λ.π., καθώς και

την αντίληψη του πόνου του ασθενή (ένταση, συχνότητα, διάρκεια, ημερήσια διακύμανση, κ.α.). Παραδείγματα εφαρμογής.

3. Αξιολόγηση του Πόνου - Βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο της νόσου – θεωρητικό πλαίσιο, ανάλυση και αρχές εφαρμογής του στην φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση. Αξιολόγηση τους με ερωτηματολόγια, κλίμακες ή/και δείκτες που είναι προσαρμοσμένα για Έλληνες ασθενείς και ερευνητικά τεκμηριωμένα στη χρήση τους. Αξιολόγηση του πόνου με τη χρήση της υψηλής τεχνολογίας: κλινική και ερευνητική ποσοτική καταγραφή του πόνου (quantitative sensory testing, αλγόμετρο, συσκευή καταγραφής του ηλεκτρικού και θερμικού ουδού του πόνου και της αντοχής στο πόνο)

4. Αξιολόγηση των ευρημάτων του άγχους, των συναισθηματικών, ψυχικών, γνωσιακών, κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων. Κλινικά εργαλεία, συνέντευξη, κλίμακες, δείκτες. Αξιολόγηση με την υψηλή τεχνολογία

5. Αξιολόγηση σύμφωνα με το σύστημα των «σημαίων» (flags). Αναφορά στα red, yellow, orange, blue & black flags. Διαφορική διάγνωση στη Φυσικοθεραπεία. Ύποπτα σημεία. Συνεκτίμηση ευρημάτων που θα ήταν λόγοι άμεσης παραπομπής του ασθενή από τον Φυσικοθεραπευτή, στον ιατρό κατάλληλης ειδικότητας

6. Γενικές αρχές κατά την Αντικειμενική αξιολόγηση: τι περιλαμβάνει, πως εφαρμόζεται σε κλινικό και υψηλής τεχνολογίας επίπεδο, πως καταγράφεται. Μέθοδοι και τεχνικές συλλογής αντικειμενικών ευρημάτων (επισκόπηση, ψηλάφηση, ακρόαση, κίνηση, νευρολογική εξέταση, ειδικές δοκιμασίες, κλπ). Κριτήρια επιλογής τους στην Φ/Θ αξιολόγηση.

7. Αντικειμενική αξιολόγηση: Αξιολόγηση της κινητικότητας, ελαστικότητας, εύρους τροχιάς. Κλινική Αξιολόγηση κινήσεων, εύρους κίνησης, ελαστικότητας βραχύνσεων μυοσκελετικών δομών. Αξιολόγηση με τη χρήση της τεχνολογίας ηλεκτρονικά γωνιόμετρα, αισθητήρες κίνησης, προγράμματα μοντελοποίησης της κίνησης.

8. Αντικειμενική αξιολόγηση: Αξιολόγηση της μυϊκής λειτουργίας. Σε κλινικό επίπεδο, λεπτομερή καταγραφή παραμέτρων όπως η δύναμη, η αντοχή, η μυϊκή απόδοση, η τοπική ευαισθησία μετά από ψηλάφηση. Αξιολόγηση μυϊκού τόνου και μυϊκών ανισορροπιών. Αξιολόγηση με τη χρήση μέσων της υψηλής τεχνολογίας.

9. Αντικειμενική αξιολόγηση: Αξιολόγηση της ισορροπίας, κιναισθησης, ιδιοδεκτικότητας, αισθητικότητας και στερεογνωσίας. Κλινικά τεστ, παράμετροι διαφοροποίησης. Αξιολόγηση συνέργειας και κινητικού ελέγχου. Αξιολόγηση με τη χρήση της υψηλής τεχνολογίας, πλατφόρμα ισορροπίας, ισοκινητικό δυναμόμετρο για κιναισθηση και ιδιοδεκτικότητα. Εγκυρότητα και αξιοπιστία των δοκιμασιών.

10. Αντικειμενική αξιολόγηση: Αξιολόγηση λειτουργικής ικανότητας και καθημερινών δραστηριοτήτων. Κλινική αξιολόγηση με τεστ και κλίμακες, Λειτουργικοί δείκτες, Προσαρμοσμένες εργασιακές ή καθημερινές δραστηριότητες (simulated work activities and ADL), Προσαρμογή στις ομάδες ασθενών, εγκυρότητα και αξιοπιστία των δοκιμασιών.

11. Αντικειμενική αξιολόγηση: Αξιολόγηση της όρθιας στάσης, της βάδισης (φυσιολογικής και παθολογικής). Κλινικά τεστ, παράμετροι διαφοροποίησης. Αξιολόγηση με τη χρήση μέσων της υψηλής τεχνολογίας.

12. Κλινικός συλλογισμός (συνεκτίμηση δεδομένων) – διαδικασία θεραπευτικής απόφασης (clinical reasoning – decision making process) σε συνοσηρότητες. Γενικές αρχές και ανάπτυξη της κλινικής συλλογιστικής που θα οδηγήσει στη λήψη ορθών αποφάσεων τόσο για την αιτιοπαθογένεια του προβλήματος όσο και τις θεραπευτικές επιλογές. Βιβλιογραφική και ερευνητική υποστήριξη των θεραπευτικών επιλογών (evidenced-based medicine/physiotherapy). Σε προβλήματα που εμπλέκουν περισσότερο του ενός

ανθρωπίνων συστημάτων. Συνεκτίμηση του προβλήματος και διαφορική αξιολόγηση της κατάστασης.

13. Εφαρμογή της κλινικής συλλογιστικής (case studies). Παραδείγματα με τη μορφή μελέτης περιπτώσεων (case studies). Συνεκτίμηση ευρημάτων. Οργάνωση του προγράμματος θεραπείας. Επιλογή μεθόδων, τεχνικών και μέσων, στηριζόμενες στην ερευνητικά τεκμηριωμένη πρακτική εφαρμογή (evidenced based practice). Οριοθέτηση των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων για το συγκεκριμένο πρόβλημα τη δεδομένη χρονική στιγμή. Συνεχής επαναξιολόγηση των στόχων και του αποτελέσματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) Διαλέξεις-εισηγήσεις με χρήση πίνακα, διαφανοσκοπίου, σταθερό προβολικό σύστημα (overhead projector), βίντεο και τηλεόραση Συζήτηση στην τάξη και ανατροφοδότηση Εργασία σε μικρές ομάδες ή ατομική Παρουσιάσεις φοιτητών	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	130
	ΣΥΝΟΛΟ	130
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
• Γραπτή τελική εξέταση. • Εκπόνηση εργασιών ατομικών ή ομαδικών		

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Lovell B., Lander M., Murch N. Κλινικές Δεξιότητες – Διάγνωση και αιτιολόγηση, Εκδότης Broken Hill Publishers LTD, 2024.
- Hecker H-U., Steveling A., Peuker E., Liebchen K. Άτλας σημείων Βελονισμού και πυροδότησης Μυοπεριτονιακού Πόνου. Επιμέλεια Ελληνικής έκδοσης: Γ. Γεωργιάδης, Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2023
- Hoogenboom B., Voigt M.I., Prentice W.E. Φυσικοθεραπευτικές Παρεμβάσεις στο Μυοσκελετικό Σύστημα, Fourth Edition 4th Edition, Ελληνική Έκδοση Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2021
- Παναγόπουλος Α. Κλινικές Δοκιμασίες Του Μυοσκελετικού Συστήματος Στην Ορθοπαιδική. Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2021
- Miller M., Hart J.A. Review Ορθοπαιδικής Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2010
- Ευσταθόπουλος Ν. Αρθρίτιδες: Διάγνωση και θεραπεία. Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2010
- Staheli L.T. Παιδοορθοπαιδική. Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2007
- Goodman CC, Snyder TEK. Differential Diagnosis for Physical Therapists: Screening for Referral, Saunders. 2012

- Kellogg CC, Heick J., Lazaro RT. *Differential Diagnosis for Physical Therapists 6th Edition*, Elsevier, 2017
- Melzack R & Wall P. *Textbook of pain. 6th edition*. London Saunders, 2013.
- Hoppenfeld S: *Ορθοπαιδική Νευρολογία*. Αθήνα: Μαρία Γρ. Παρισιάνου, 2000.
- Kisner C, Colby L. *Therapeutic Exercise: Foundations and Techniques. 6th edition*. Philadelphia, Published by Davis Plus, 2012.
- Butler DS. *Explain Pain Supercharged Spiral-bound*. NOI Group, 2017
- Musolino GM. *Κλινικός συλλογισμός και λήψη αποφάσεων στη φυσικοθεραπεία, Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2021*
- Petty NJ., Ryder D., Lewis J. *Μυοσκελετικό Σύστημα-Κλινική Εξέταση, Αξιολόγηση, Θεραπεία, Διαχείριση. Εκδότης Broken Hill Publishers LTD, 2022*
- Brotzman B., Manske R. *Ορθοπαιδική αποκατάσταση στην κλινική πράξη. Κωνσταντάρας Ιατρικές Εκδόσεις, 2015*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-7040	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		2	4
Άσκηση πράξης		1	1
Σύνολο		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα πρέπει να είναι σε θέση να: • Γνωρίζουν το ρόλο και τους στόχους της Π.Φ.Δ. στη ζωή των ΑΜΕΑ. • Συνδέουν τη θεωρία με την τεκμηριωμένη γνώση για την φυσική δραστηριότητα στην αναπηρία. • Αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα της διεπιστημονικής/ολιστικής προσέγγισης στην αναπηρία. • Θα είναι ικανοί να αξιολογούν τη φυσική κατάσταση και τα θεμελιώδη κινητικά πρότυπα των ΑΜΕΑ και να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. • Θέτουν βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους, κατά περίπτωση. • Σχεδιάζουν εξατομικευμένο πρόγραμμα φυσικών δραστηριοτήτων, θεμελιωδών κινητικών προτύπων, δεξιοτήτων στο υγρό στοιχείο, στα παιχνίδια και στα αθλήματα για μια δια βίου ενασχόληση με αθλητικές δραστηριότητες που προάγουν την σωματική υγεία και ευζωία των ΑΜΕΑ. • Χρησιμοποιούν προσαρμογές στους στόχους, στις δραστηριότητες και στην διδασκαλία έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής και επιτυχημένη συμμετοχή ατόμων με αναπηρία (ΑΜΕΑ) όλων των ηλικιών. • Ακολουθούν μία ολιστική προσέγγιση με κατάλληλες προσαρμογές άσκησης για: - ο ανάπτυξη φυσικών και κινητικών δεξιοτήτων - ο ανάπτυξη φυσικών δεξιοτήτων - ο διατήρηση και ανάπτυξη της φυσικής και πνευματικής υγείας - ο ψυχαγωγία - ο αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου - ο ένταξη του ατόμου με αναπηρία - ο κοινωνικοποίηση του ατόμου με αναπηρία
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Λήψη αποφάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Σχεδιασμός και διαχείριση παρεμβάσεων Φυσικής Δραστηριότητας
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
• Εισαγωγή στην Π.Φ.Δ. • Κινητική εξέλιξη.

- Αξιολόγηση της φυσικής κατάστασης στα ΑΜΕΑ.
- Αναπτυξιακή Διαταραχή Κινητικού Συντονισμού: Αξιολόγηση, σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων Π.Φ.Δ.
- Νοητική Αναπηρία: Αξιολόγηση, σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων Π.Φ.Δ.
- Αυτισμός: Αξιολόγηση, σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων Π.Φ.Δ.
- Εγκεφαλική παράλυση: Εργαλεία/δοκιμασίες αξιολόγησης λειτουργικότητας, σχεδιασμός και εφαρμογή εξατομικευμένων προγραμμάτων Π.Φ.Δ.
- Θεραπευτική Ιππασία-Ιπποθεραπεία στις νευρο-αναπτυξιακές διαταραχές. Βιωματικό εργαστήριο σε υπικό όμιλο.
- Θεραπευτική κολύμβηση στις νευρο-αναπτυξιακές διαταραχές. Βιωματικό εργαστήριο σε πισίνα.
- Αισθητηριακή ολοκλήρωση.
- Αισθητηριακές διαταραχές: Αξιολόγηση, σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων Π.Φ.Δ.
- Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής με Υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ): Αξιολόγηση, σχεδιασμός και εφαρμογή εξατομικευμένων προγραμμάτων Π.Φ.Δ.
- Επιληψία Αξιολόγηση, σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων Π.Φ.Δ.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ,	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	160
	Σύνολο Μαθήματος	160
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Το μάθημα αξιολογείται με: ✓ γραπτή τελική εξέταση (70%) με χορήγηση ερωτηματολογίων που καλύπτουν όλη την ύλη του κάθε μαθήματος και αφορούν σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Σκορδύλης Ε, Γραμματοπούλου Ε. Η ένταξη μαθητών με αναπηρία στη Φυσική Αγωγή. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2015.
2. C. Sherrill (2004). Μετάφραση –Επιμέλεια: Ευαγγελινού Χ. Προσαρμοσμένη Φυσική Δραστηριότητα, Αναψυχή και Αθλητισμός. Εκδόσεις Πασχαλίδης, 2014.
3. Horvat M, Block M, Kelly L. Μετάφραση – Επιμέλεια: Σκορδύλης Ε, Γραμματοπούλου Ε. Μέτρηση και αξιολόγηση στην Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή. Αθήνα. Εκδόσεις Τελέθριον, 2011.
4. Gallahue LD, Ozmun CJ. *Understanding Motor Development. Infants, children, adolescents, adults. 7th Edition. New York: Humanities & Social Sciences, 2012.*
5. Henderson SE, Sugden D. *Movement Assessment Battery for Children. 7th Edition. London: Pearson, 2007.*
6. Robert H. Bruininks. *Oseretsky test of motor proficiency: Examiners manual. 2nd Edition. MN: Circle Pines AGS Publishing, 2005.*
7. Winnick J. *Brockport Physical Fitness Test Manual: A Health-Related Test for Youths with Physical and Mental Disabilities. USA: Human Kinetics, 1999.*
8. Sherrill C. *Adapted Physical Education and Recreation. A Multidisciplinary Approach (5th ed). Dubuque, IA: Wm. C. Brown, 1998.*
9. Winnick JP, Short FX. *(Physical fitness testing of the disabled: project unique. Champaign, IL: Human Kinetics, 1995.*

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Adapted Physical Activity Quarterly*

- *European Journal of Adapted Physical Activity*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-7050	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές:

- Θα έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις κλινικής ψυχοπαθολογίας και συμπτωματολογίας
- Θα είναι ικανοί να αναγνωρίζουν μία ψυχιατρική διαταραχή
- Θα είναι ικανοί να μπορούν να αναπτύσσουν κλινική και διαφοροδιαγνωστική σκέψη πάνω σε συγκεκριμένη κλινική συμπτωματολογία.
- Θα έχουν αποκτήσει επικαιροποιημένη και τεκμηριωμένη γνώση για την κατανόηση των σημαντικότερων και συχνότερων ψυχιατρικών νοσημάτων όσον αφορά στην επιδημιολογία, αιτιοπαθγένεια, κλινική εικόνα, διάγνωση και θεραπεία.
- Θα έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις σχετικά με τις σύγχρονες διαγνωστικές μεθόδους στην Ψυχιατρική
- Θα έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις σχετικά με τις σύγχρονες θεραπευτικές μεθόδους στην Ψυχιατρική.
- Θα είναι ενήμεροι για τις παγκόσμιες κατευθυντήριες οδηγίες στο γνωστικό αντικείμενο της Ψυχιατρικής

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν την ψυχική νόσο και να κατανοούν το είδος και τη βαρύτητα της.

- Θα είναι σε θέση να θέτουν τους κατάλληλους θεραπευτικούς στόχους και να οργανώνουν τη θεραπευτική παρέμβαση ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες και χαρακτηριστικά του κάθε ασθενή.
- Θα είναι σε θέση να συμμετέχουν σε διεπιστημονικές ομάδες εργασίας για την ολιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων του ασθενή.
- Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση
- Θα έχουν αποκτήσει γενικές αρχές και δεξιότητες επαφής με τους ψυχιατρικούς ασθενείς, σε θέματα ασφάλειας του ασθενή, σεβασμού της προσωπικότητάς και διαφορετικότητάς του και διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων.
- Θα είναι εξοικειωμένοι με τους μηχανισμούς αναζήτησης νέας επιστημονικής γνώσης, αξιολόγησης της νέας πληροφορίας και εφαρμογής καινοτόμων θεραπευτικών μεθόδων.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία-συμμετοχή σε διεπιστημονικές ομάδες
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Γενικό Μέρος

- ✓ Ορισμός Ψυχικής Υγείας
- ✓ Ιστορία και εξέλιξη της Ψυχιατρικής
- ✓ Ταξινομητικά και διαγνωστικά εργαλεία
- ✓ Ψυχιατρική εξέταση και ψυχιατρικό ιστορικό
- ✓ Ψυχολογική ανάπτυξη
- ✓ Ψυχολογικοί μηχανισμοί άμυνας
- ✓ Ψυχιατρική και Νευροεπιστημες: Νευροαπεικόνιση (απεικονιστική, λειτουργική), Γενετική, Νευροενδοκρινολογία, Νευροφυσιολογικές μέθοδοι

Ψυχιατρική Νοσολογία

A. Περιγραφική Ψυχοπαθολογία-Ψυχιατρική σημειολογία

- ✓ Διαταραχές συνείδησης
- ✓ Διαταραχές Ψυχοκινητικότητας
- ✓ Διαταραχές προσοχής και προσανατολισμού
- ✓ Διαταραχές μνήμης
- ✓ Διαταραχές αντίληψης
- ✓ Διαταραχές σκέψης και ομιλίας
- ✓ Διαταραχές συναισθήματος

B. Επιδημιολογία, Αιτιοπαθογένεια, Κλινική Εικόνα και Διάγνωση των σημαντικότερων ψυχιατρικών νοσημάτων

- ✓ Αγχώδεις διαταραχές: ειδικές φοβίες, κοινωνική φοβία, αγοραφοβία, διαταραχή πανικού, γενικευμένη αγχώδης διαταραχή, ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή, οξεία αντίδραση στο στρες, διαταραχή στρες μετά από ψυχοτραυματισμό.
- ✓ Διαταραχές από αλληλεπίδραση σωματικών και ψυχικών διαταραχών: σωματόμορφες διαταραχές: σωματοποιητική διαταραχή, διαταραχή

μετατροπής, υποχονδρίαση, δυσμορφοφοβική διαταραχή, σωματόμορφη διαταραχή πόνου, σωματικές παθήσεις που εκδηλώνονται με ψυχιατρικά συμπτώματα, συννοσηρότητα ψυχιατρικών-σωματικών παθήσεων (ψυχοσωματικά νοσήματα), αποσυνδετικές διαταραχές, διαταραχή προσποίησης

- ✓ Διαταραχές προσωπικότητας: παρανοειδής, αντικοινωνική, οριακή, υστερική-ιστρικονική, ιδεοψυχαναγκαστική.
- ✓ Συναισθηματικές διαταραχές: επεισόδια συναισθηματικών διαταραχών (μείζον κατάθλιπτικό επεισόδιο, μανιακό επεισόδιο), διπολική διαταραχή, μείζων κατάθλιψη, δυσθυμία.
- ✓ Σχιζοφρένεια και συναφείς διαταραχές: Ψυχώσεις σχιζοφρενικού φάσματος: σχιζότυπη διαταραχή, χρονίζουσα παραληρητική διαταραχή, οξείες και παροδικές ψυχώσεις, σχιζοσυναισθηματική διαταραχή.
- ✓ Alzheimer και άλλα νευροεκφυλιστικά νοσήματα με ψυχιατρική σημειολογία (χορεία Huntington, άνοια με σωματίδια Lewy)
- ✓ Διαταραχές συνδεόμενες με τη χρήση ψυχοδραστικών ουσιών
- ✓ Διαταραχές πρόσληψης τροφής
- ✓ Διαταραχές ύπνου
- ✓ Σεξουαλικές διαταραχές
- ✓ Ψυχοπαθολογία σε ειδικούς πληθυσμούς: έγκυες, έφηβοι, άτομα τρίτης ηλικίας, (ψυχογηριατρική), διασυνδετική ψυχιατρική, φροντιστές.
- ✓ Ψυχοϊατροδικαστική

Γ. Γενική ψυχοπαθολογία παιδών

- ✓ Αγχώδεις και φοβικές διαταραχές παιδικής ηλικίας
- ✓ Παιδική κατάθλιψη
- ✓ Παιδικές ψυχώσεις
- ✓ Διαταραχές συμπεριφοράς
- ✓ Τικς (μυοσπάσματα)
- ✓ Υπερκινητικό σύνδρομο
- ✓ Ενούρηση -Εγκόπριση
- ✓ Ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή
- ✓ Νοητική υστέρηση
- ✓ Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές: Αυτισμός, Asperger, Rett, εμμένουσα αναπτυξιακή διαταραχή μη αλλιώς προσδιοριζόμενη.

Δ. Ψυχιατρική θεραπευτική

- ✓ Βιολογικές θεραπείες: φαρμακοθεραπεία, ηλεκτροσπασμοθεραπεία, φωτοθεραπεία, διακρανιακός μαγνητικός ερεθισμός, ψυχοχειρουργική
- ✓ Ψυχοθεραπείες: ψυχαναλυτική προσέγγιση, συμπεριφορική προσέγγιση, γνωσιακή προσέγγιση, συστημική προσέγγιση, θεραπεία οικογένειας, ζεύγους ομαδική, υποστηρικτική ψυχοθεραπεία
- ✓ Ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις

--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις Ανάρτηση και διακίνηση βιβλιογραφίας Διαδραστική διδασκαλία Ενημέρωση σχετικά με επιστημονικές δραστηριότητες (συνέδρια, ημερίδες)	160
	Σύνολο	160
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (100%) εφ' όλης της ύλης του μαθήματος που μπορεί να περιλαμβάνει: ✓ ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, ✓ ερωτήσεις σωστού - λάθους, συμπλήρωση κενών ✓ ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης ✓ ερωτήσεις ανάπτυξης κειμένου	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✓ Harrison Paul, Cowen Philip, Burns Tom, Fazel Mina. Oxford Ψυχιατρική-Βασικές Αρχές. 1/2020. BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
- ✓ Παπαδημητρίου- Ι. Λιάππας- Λ.Λύκουρας. Σύγχρονη Ψυχιατρική, Γ. 01/2012. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ
- ✓ ABRAHAM NUSSBAUM. DSM 5 ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ. 1/2020. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ

- ✓ Π. Ουλής. ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΨΥΧΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ. 2/2009. ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΕΠΕ
- ✓ <https://www.psychiatriki-journal.gr/>
- ✓ <https://bmcpsy psychiatry.biomedcentral.com/> (BMC Psychiatry)
- ✓ <https://jamanetwork.com/journals/jamapsychiatry> (JAMA Psychiatry)
- ✓ <https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/home> (The Lancet Psychiatry)
- ✓ <https://www.nature.com/tp/> (Translational Psychiatry)
- ✓ <https://ajp.psychiatryonline.org/> (American Journal of Psychiatry)
- ✓ <https://www.cambridge.org/core/journals/the-british-journal-of-psychiatry> (The British Journal of Psychiatry)

ΕΞΑΜΗΝΟ Η΄

α/α	ΜΑΘΗΜΑΤΑ			ΘΕΩΡΙΑ		ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ		ΣΥΝΟΛΟ		ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓ. ΕΞΑΜΗΝΟΥ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ			ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΩΡΕΣ	ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
	ΜΑΘΗΜΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ								
1	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΣΤΗ Φ/Θ	ΜΕ	Π2-8010	-	-	40	704	40	704	704	23
	ΚΑΤ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΟΜΑΔΑ Β										
2	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	Ε	Π2-8010Α	3	196	-	-	3	196	196	7
	ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΦΘ	Ε	Π2-8020Β	3	196	-	-	3	196	196	7
ΣΥΝΟΛΟ				3	196	40	704	43	900	900	30

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-8010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		40	23
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικότητας		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όλα τα μαθήματα ειδικότητας και τα 2/3 του συνόλου των μαθημάτων		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αποτελεί την ολοκλήρωση της κλινικής εκπαίδευσης των φοιτητών στην επιστήμη της φυσικοθεραπείας Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης: - Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα να σχεδιάζουν και να οργανώνουν θεραπευτικά προγράμματα για την αντιμετώπιση μυοσκελετικών, νευρολογικών, αναπνευστικών, καρδιαγγειακών προβλημάτων. - Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα να ερμηνεύουν τ' αποτελέσματα της αξιολόγησης και ν' αποφασίζουν για την επιλογή και εφαρμογή της πλέον κατάλληλης φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης στην αποκατάσταση με βάση τον κλινικό συλλογισμό και την ερευνητική τεκμηρίωση. - Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες εφαρμογής φυσικοθεραπευτικών μεθόδων και τεχνικών σε άλλα

γνωστικά πεδία όπου αυτό είναι εφικτό, όπως παθολογική, ορθοπαιδική, νευρολογία, ογκολογία, μαιευτική, γηριατρική, αθλητιατρική κλπ

- Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα χρήσης τεχνολογιών αποκατάστασης σε πραγματικό κλινικό περιβάλλον.
- Θα έχουν καλλιεργήσει δεξιότητες που σχετίζονται με τον ηλεκτρονικό μετασχηματισμό στο χώρο της υγείας (διαχείριση ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς, big data).
- Θα μπορούν να εφαρμόζουν αλλά και να σέβονται του κανόνες Βιοηθικής και Δεοντολογίας.
- Θα έχουν αποκτήσει δεξιότητες επικοινωνίας με τους ασθενείς και τους άλλους επιστήμονες υγείας
- Θα έχουν καλλιεργήσει την αντίληψη του σεβασμού στην ατομικότητα του κάθε ασθενούς καθώς και της σημασίας της ενεργούς συμμετοχής του.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Κριτική σκέψη
- Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων
- Ψηφιακές δεξιότητες
- Επικοινωνιακές δεξιότητες

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Κλινικές εφαρμογές των κυριότερων και συχνότερων νοσολογικών οντοτήτων που χρήζουν φυσικοθεραπευτικής παρέμβασης
- Τήρηση του ιατρικού φακέλου και καταγραφή της πορείας αποκατάστασης
- Εκπαίδευση χρήσης βοηθημάτων βάδισης
- Χρήση ειδικών τεχνικών ανάλογα με την παθολογία του κάθε ασθενούς
- Σχεδιασμός εξατομικευμένων προγραμμάτων αποκατάστασης και διαρκής επαναπροσδιορισμός των στόχων τους.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Σε μεγάλους Νοσηλευτικούς, δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους που εξασφαλίζουν την κυκλική εκπαίδευση των φοιτητών στα βασικά γνωστικά πεδία της Φυσικοθεραπείας, όπως Μυοσκελετικό, Νευρολογικό, Αναπνευστικό και Καρδιαγγειακό
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) Χρήση διαδικτυακής πλατφόρμας επικοινωνίας (MS Teams)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>
	Κλινική εκπαίδευση Εκπαιδευτικές επισκέψεις Συγγραφή εργασίας	704
	Σύνολο Μαθήματος	704
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Το μάθημα αξιολογείται από την επιτροπή πρακτικής άσκησης με βάση: 1. την καταγραφή από τον φοιτητή του εκπαιδευτικού κλινικού του έργου (30%) 2. την έγγραφη αξιολόγηση του φοιτητή από τον υπεύθυνο του φορέα υποδοχής πρακτικής άσκησης (30%) 3. την συγγραφή πιλοτικής κλινικής ή μελέτης περίπτωσης (40%)	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <i>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</i> <i>Η προτεινόμενη Βιβλιογραφία των μαθημάτων ειδικότητας του τμήματος Φυσικοθεραπείας ΠΑΔΑ</i>
--

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΟΜΑΔΑ Α (ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-ΕΑ10	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	3
Σύνολο		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	
---	--

(22) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αποβλέπει: α) στη παροχή βασικών γνώσεων φυσικής με εντοπισμένο ενδιαφέρον στα βιολογικά συστήματα, οι οποίες γνώσεις είναι απαραίτητες για την κατανόηση και ερμηνεία των βασικών βιολογικών και φυσιολογικών μηχανισμών του ανθρώπινου σώματος, β) στη παροχή εξειδικευμένων γνώσεων φυσικής, επάνω στις οποίες βασίζονται σύγχρονες θεραπευτικές και διαγνωστικές μέθοδοι με εφαρμογές στην Ιατρική και στη Φυσικοθεραπεία και γ) στην εξοικείωση του φοιτητή με τη σύγχρονη ιατρική τεχνολογία και τον ορθολογικό τρόπο σκέψης, ο οποίος παρέχει τη δυνατότητα καλύτερης εκτίμησης μεγεθών και ποσοτήτων, μέσα από απλούς υπολογισμούς που απορρέουν από μετρήσεις, παραδείγματα εφαρμογών και ασκήσεις υπολογισμών. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές: • θα έχουν αποκτήσει τις βασικές θεωρητικές γνώσεις βιοφυσικής σχετικά με τις εφαρμογές που απορρέουν από αυτές σε θέματα Ιατρικής Φυσικής. • θα έχουν κατανοήσει τους μηχανισμούς λειτουργίας σύγχρονων τεχνολογιών, μεθόδων, και γενικότερα εφαρμογών που χρησιμοποιούνται (ή πρόκειται να εισαχθούν) στη φυσικοθεραπευτική έρευνα και κλινική πρακτική.
Γενικές Ικανότητες
• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα • Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή μαθήματος
- Βιοφυσική θερμοθεραπείας και κρυοθεραπείας
- Βιοφυσική Διαθερμίας
- Βιοφυσική Φωτοθεραπείας
- Βιοφυσική θεραπευτικού Υπερήχου και κρουστικών κυμάτων
- Βασικές εφαρμογή ηλεκτρισμού
- Βιοφυσική ηλεκτρικού ερεθισμού
- Βιοφυσική ιοντοφόρησης και Biofeedback
- Υδροθεραπεία
- Βιολογική μηχανική: Μύες και δυνάμεις στο ανθρώπινο σώμα
- Φυσική του ανθρώπινου σκελετού. Δομή, σύσταση και αντοχή των οστών
- Έργο και ισχύς στο ανθρώπινο σώμα
- Δυναμικά μεμβράνης
- Επανάληψη

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	90
	Σύνολο	90

(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Γραπτή τελική εξέταση (70%), η οποία μπορεί να περιλαμβάνει:

- ✓ Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος.
- ✓ Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης ή Ανάπτυξης που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος.

Εκπόνηση γραπτής εργασίας 2000 λέξεων (30%)

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΥΣΙΚΑ ΜΕΣΑ.ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ, Alain Y. Belanger
2. Φυσική για τις Επιστήμες Ζωής, Newman Jay
3. ΒΙΟΦΥΣΙΚΗ, Kensal Van Holde, W. Curtis Johnson, P. Shing Ho
4. ΚΛΙΝΙΚΗ ΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ, PETER REIMER
5. Ηλεκτροθεραπεία, Watson T.
6. Γεωργίου Ε. Ιατρική Φυσική. Αθήνα: Εκδόσεις ΠΧ Πασχαλίδης, 2008.
7. Προυκάκης Χ. Ιατρική Φυσική, Τόμοι Α',Β' και Γ'. Αθήνα: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου ΑΕ, 2004.
8. Σιανούδης Ι. Βιοφυσική: Θέματα Ιατρικής Φυσικής. Αθήνα: Εκδόσεις Λύχνος, 2008.
9. Τζαφλίδου Μ. Ιατρική Φυσική, Βιοηλεκτρισμός, Οπτική, Θερμότητα-Ψύχος. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, 2010.
10. Ψαράκου Κ, et al. Ιατρική Φυσική, Τόμος 2ος. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Press, 2010.
11. Cameron JR, Skofronick JD, Grant RM. Φυσική του Ανθρώπινου Σώματος. Αθήνα: Επιστημονικές Εκδόσεις ΓΚ
12. Παρισιάνου ΑΕ, 2002.
13. Davidovits D. Η Φυσική στη Βιολογία και την Ιατρική. Αθήνα: Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου ΑΕ, 2013.
14. Herman I. Φυσική ιατρική του ανθρώπινου σώματος. Αθήνα: Εκδόσεις ΠΧ Πασχαλίδης, 2009.
15. Young HD, Freedman RA. Πανεπιστημιακή Φυσική, Τόμοι Α', Β', Γ'. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2010.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-ΕΑ20	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	3
Σύνολο		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Η Γενική Παιδιατρική και οι εξειδικεύσεις της, με την αλματώδη πρόοδο της επιστήμης και της τεχνολογίας παρουσιάζουν ιδιαίτερα μεγάλο ενδιαφέρον, τόσο κλινικό όσο και ερευνητικό, ενώ απαιτούν εντατική και δια βίου εκπαίδευση.

Το περιεχόμενο του κατ' επιλογήν υποχρεωτικού μαθήματος **ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ** έχει διαμορφωθεί λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά από διδακτικές και μαθησιακές θεωρίες, όπως Εκμάθηση Ενηλίκων, Μάθηση Βασισμένη σε Προβλήματα, Τεκμηριωμένη Ιατρική Πρακτική και Φοιτητο-κεντρική Διδασκαλία.

Ο τρόπος διδασκαλίας και το περιεχόμενο των μαθημάτων έχουν σχεδιασθεί με γνώμονα τις ανάγκες των φοιτητών του Τμήματος Φυσικοθεραπείας, καθώς θα δοθεί έμφαση σε παθήσεις και επιπλοκές του αναπνευστικού, νευρικού και μυοσκελετικού συστήματος, τις νόσους του συνδετικού ιστού, τα ρευματικά, μεταβολικά και γενετικά νοσήματα. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης θα είναι ανταγωνιστικό, διασφαλίζοντας την ποιότητα και με ενεργό το ρόλο των φοιτητών.

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές::

- i. Θα γνωρίζουν και θα εφαρμόζουν τα Μέτρα Ατομικής Προστασίας
- ii. Θα έχουν κατανοήσει τις καθιερωμένες και εξελισσόμενες γνώσεις της Κλινικής και Εργαστηριακής Παιδιατρικής και να εξοικειωθούν κατά το δυνατό με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του παιδιατρικού ασθενούς.
- iii. Θα γνωρίσουν το φυσιολογικό νεογνό, βρέφος, νήπιο, παιδί και έφηβο, τη σωματική ανάπτυξη και ψυχοκινητική τους εξέλιξη, αναγνωρίζοντας πιθανές παρεκκλίσεις.
- iv. Θα εκπαιδευτούν στην αναγνώριση και αδρή θεραπευτική προσέγγιση διαφόρων παθολογικών καταστάσεων, κατά σύστημα, κατανοώντας τη σημασία του να εντάσσουν τα κλινικά προβλήματα και τη θεραπεία του παιδιού στο πλαίσιο της οικογένειας και της κοινωνίας που ζει, αλλά και την αναγκαιότητα ολιστικής και εξατομικευμένης θεραπευτικής προσέγγισης.
- v. Θα εξοικειωθούν με τις ιδιαιτερότητες του παιδιατρικού ασθενούς και τον τρόπο λήψης σωστού και ολοκληρωμένου ιστορικού που ενίοτε αρκεί για να θέσει τη διάγνωση.
- vi. Θα εκπαιδευτούν στην αναγκαιότητα της έγκαιρης διάγνωσης, αλλά και πρόληψης για την προαγωγή της υγείας του παιδιατρικού πληθυσμού που θα αποτελέσουν τους μελλοντικούς ενήλικες.
- vii. Θα είναι ικανοί να προσεγγίζουν ιδιαίτερες περιπτώσεις πιθανής κακοποίησης των παιδιών.
- viii. Θα είναι εκπαιδευμένοι στην κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας, καθώς προσδοκείται να έχουν την ικανότητα να εντοπίζουν και να αξιολογούν νέες αναδυόμενες πληροφορίες, γνώσεις και τεχνολογίες και να

	μπορούν να τις εφαρμόζουν για την επίλυση κλινικών προβλημάτων, τη φροντίδα και περίθαλψη ατόμων και πληθυσμών, τη διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας και την παραγωγή νέας γνώσης. ix. Θα εκπαιδευτούν να αναγνωρίζουν κενά στη γνώση και τις δεξιότητές τους, λόγω της συνεχούς εξέλιξης της ιατρικής και της τεχνολογίας, επιδιώκοντας τη δια-βίου εκπαίδευση, την εξέλιξη των γνώσεων και των δεξιοτήτων τους. x. Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση xi. Θα υιοθετούν ασθενοκεντρική προσέγγιση, σεβόμενοι τη διαφορετικότητα και την διαπολιτισμικότητα.
	Γενικές Ικανότητες
	• Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών • Συνεργασία με την διεπιστημονική ομάδα • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία
	(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Λήψη ιστορικού και κλινική εξέταση παιδιατρικού ασθενούς, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της κάθε ηλικίας (νεογνό, βρέφος, νήπιο, παιδί, έφηβος). Κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας Υπηρεσίες τηλε-υγείας που αξιοποιούν την τεχνολογία για την παροχή απομακρυσμένης εκπαίδευσης ασθενών σε θέματα περίθαλψης και μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσα από μια ποικιλία μεθόδων όπως οι τηλεπικοινωνίες, τα εργαλεία απομακρυσμένης παρακολούθησης ασθενών όπως οι «φορητές» τεχνολογίες (wearables), το live video chatting, η μετάδοση ηλεκτρονικών αρχείων, οι εφαρμογές υγείας για κινητές συσκευές (mobile health—m Health apps) και οι θεραπευτικές πλατφόρμες (DigitalTherapeutics-DTx) Ανάπτυξη και ορόσημα ψυχοκινητικής ανάπτυξης στα παιδιά-Διαταραχές συμπεριφοράς στην παιδική ηλικία • Καμπύλες σωματικού βάρους, μήκους, περιμέτρου κεφαλής. • Διαταραχές κατά μήκος αύξησης και αύξησης κεφαλής (χαμηλό ανάστημα, υψηλό ανάστημα, μικροκεφαλία, υδροκέφαλος). • Ψυχοκινητική ανάπτυξη-έλεγχος σε ηλικίες-ορόσημα. • Συνήθη αναπτυξιολογικά προβλήματα παιδικής ηλικίας. • Έγκαιρη ανίχνευση διαταραχών συμπεριφοράς.

Κοινωνική και προληπτική παιδιατρική- Εμβόλια-Χρονοδιάγραμμα εμβολιασμών

- Κοινωνική παιδιατρική -Κακοποίηση-παραμέληση-Φροντίδα παιδιού με χρόνιο πρόβλημα υγείας-Προβλήματα εφήβων.
- Πρόληψη ατυχημάτων στα παιδιά.
- Δηλητηριάσεις
- Εμβόλια που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών
- Νέα εμβόλια, παρενέργειες εμβολίων, εμβολιασμός σε ειδικές ομάδες

Κλινική γενετική

- Συγγενείς διαμαρτίες
- Χρωμοσωμικές ανωμαλίες και γονιδιακές διαταραχές
- Γενετική καθοδήγηση-προγεννητικός έλεγχος.
- Κληρονομικά μεταβολικά νοσήματα-διαταραχές συνδετικού ιστού

Ιστορικό και κλινική εξέταση νεογνού.

- Νεογνικό screening
- Νεογνά με διαταραχές της ενδομήτριας ανάπτυξης-βλαπτικοί παράγοντες για το έμβρυο.
- Μαιευτικές κακώσεις και απώτερα προβλήματα
- Προωρότητα και προβλήματα (περιγεννητική ασφυξία, εγκεφαλική αιμορραγία, περικοιλιακή λευκομαλακία, εγκεφαλική παράλυση, υποτονία, σύνδρομο αναπνευστικής δυσχέρειας, βρογχοπνευμονική δυσπλασία, νεογνικός ίκτερος).
- Συγγενείς και περιγεννητικές λοιμώξεις
- Φροντίδα του τελειόμηνου νεογνού
- Σύνδρομο αιφνίδιου βρεφικού θανάτου-οδηγίες πρόληψης.

Διατροφή σε κάθε ηλικιακή ομάδα και διαταραχές της θρέψης

- Μητρικός θηλασμός-Σύσταση μητρικού γάλακτος-Πλεονεκτήματα μητρικού θηλασμού για το νεογνό/βρέφος και τη μητέρα.
- Διατροφή βρέφους-Εισαγωγή στερεών τροφών-Αντιμετώπιση κωλικών.
- Διατροφικές ανάγκες παιδιών και εφήβων.
- Ελλείψεις βιταμινών και ιχνοστοιχείων.
- Διαταραχές σίτισης-Παχυσαρκία, ανορεξία, υποθρεψία

Συνήθεις Λοιμώξεις παιδικής ηλικίας

- Λοιμώξεις ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού (φαρυγγοαμυγδαλίτιδα, ωτίτιδα, λαρυγγίτιδα, επιγλωττίτιδα, βρογχιολίτιδα, βρογχίτιδα, πνευμονία κοινότητας).
- Φυματίωση

- Μηνιγγίτιδα-Εγκεφαλίτιδα
- Ουρολοιμώξεις
- Γαστρεντερίτιδες (λοιμώξεις, ιογενείς, παρασιτικές)
- Ιογενείς ηπατίτιδες
- Λοιμώξεις αρθρίτιδες-Οστεομυελίτιδα
- Εξανθηματικές νόσοι παιδικής ηλικίας.
- Παρατεινόμενο εμπύρετο-Πυρετός αγνώστου αιτιολογίας
- SARS-CoV-2 στην παιδική ηλικία: Επιπλοκές από το αναπνευστικό και καρδιαγγειακό σε οξεία φάση-Long COVID-19 ιατρεία και αντιμετώπιση μακροχρόνιων επιπλοκών.

Παθήσεις Αναπνευστικού συστήματος στην παιδική ηλικία

- Κλινική και εργαστηριακή εκτίμηση του αναπνευστικού.
- Παραμορφώσεις θωρακικού τοιχώματος και αναπνευστική λειτουργία
- Σύνδρομο απόφραξης ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού (λαρυγγομαλακία, τραχειομαλακία, παράλυση φωνητικών χορδών, συγγενής διαφραγματοκήλη, παθήσεις θωρακικού τοιχώματος).
- Άσθμα
- Ινοκυστική νόσος
- Άπνοιες
- Πνευμοθώρακας
- Υπεζωκοτική συλλογή
- Βήχας
- Ατελεκτασίες
- Νευρομυϊκά νοσήματα και αναπνευστική λειτουργία

Παθήσεις Καρδιαγγειακού συστήματος στην παιδική ηλικία

- Κλινική και εργαστηριακή εκτίμηση καρδιαγγειακού συστήματος των παιδιών
- Σημεία καρδιακής νόσου στα παιδιά
- Κύριες συγγενείς καρδιοπάθειες -κυάνωση
- Βαλβιδοπάθειες
- Λοιμώδης ενδοκαρδίτιδα
- Ρευματικός πυρετός
- Μυοκαρδίτιδα
- Περικαρδίτιδα-περικαρδιακή συλλογή
- Μυοκαρδιοπάθειες
- Αρτηριακή υπέρταση στην παιδική ηλικία
- Καρδιακή ανεπάρκεια
- Νόσος Kawasaki
- Διαταραχές καρδιακού ρυθμού-αρρυθμίες

Συνήθη νοσήματα Γαστρεντερικού στα παιδιά

- Έμετοι -Γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση
- Γαστρίτιδες-Πεπτικό έλκος
- Σύνδρομο δυσαπορρόφησης (κοιλιοκάκη, ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις νόσοι εντέρου, ανεπάρκεια λακτάσης, τροφική αλλεργία).
- Εγκολεασμός
- Οξύ και χρόνια κοιλιακό άλγος στα παιδιά
- Οξεία σκωληκοειδίτιδα
- Βουβωνοκήλη
- Διάρροιες – Δυσκοιλιότητα
- Αιμορραγία από το πεπτικό
- Οξείες ιογενείς ηπατίτιδες
- Χρόνια ηπατίτιδα
- Ίκτερος
- Φαρμακευτική ηπατίτιδα
- Νόσος Wilson
- Χολολιθίαση- Χολοκυστίτιδα
- Οξεία -χρόνια παγκρεατίτιδα, παγκρεατική ανεπάρκεια

Ενδοκρινικές διαταραχές παιδικής ηλικίας

- Διαταραχές θυρεοειδικής λειτουργίας: Υποθυρεοειδισμός, υπερθυρεοειδισμός, βρογχοκήλη
- Διαταραχές παραθυροειδών αδένων: Υποπαραθυρεοειδισμός-Υπερπαραθυρεοειδισμός-Διαταραχές ασβεστίου και βιταμίνης D-Ραχίτιδα.
- Διαταραχές υποθαλάμου-υπόφυσης: Άποιος διαβήτης-Απρόσφορη έκκριση αντιδιουρητικής ορμόνης-Χαμηλό και ψηλό ανάστημα-Διαταραχές αυξητικής ορμόνης-Υποφυσιακή ανεπάρκεια.
- Φυσιολογία εφηβείας-Διαταραχές ενήβωσης (πρώιμη ήβη, καθυστέρηση ήβης)-Κρυψορχία.
- Διαταραχές επινεφριδίων: Συγγενής υπερπλασία φλοιού επινεφριδίων-Φλοιοεπινεφριδιακή ανεπάρκεια- Σύνδρομο Cushing
- Σακχαρώδης διαβήτης-υπογλυκαιμία

Συνήθη Νευρολογικά νοσήματα στα παιδιά

- Νευρολογικό ιστορικό και κλινική εξέταση, νεογνικά αντανάκλαστικά
- Προσέγγιση παιδιού με αδυναμία και υποτονία.
- Συγγενείς Δυσπλασίες Κεντρικού Νευρικού Συστήματος (δυσραφισμός, διαταραχές μετανάστευσης νευρικών κυττάρων, υδροκέφαλος, μικροκεφαλία, μεγαλοκεφαλία)
- Νευροδερματικά σύνδρομα
- Διαταραχές στάσης και βάδισης (αταξίες, τρόμος, χορεία, αθέτωση, δυστονία, τικς)

- Εγκεφαλική παράλυση
- Σπασμοί, επιληψίες
- Κεφαλαλγίες -ημικρανία παιδικής ηλικίας
- Διαταραχές επιπέδου συνείδησης-κώμα
- Σκλήρυνση κατά πλάκας
- Νευρομυϊκά νοσήματα (νωτιαία μυϊκή ατροφία, μυασθένειες, μυοπάθειες, σύνδρομο Guillain-Barr, δυστροφινοπάθειες)

Αιματολογικά νοσήματα

- Σιδηροπενική αναιμία-Μεγαλοβλαστική Αναιμία-Αναιμίες παιδικής ηλικίας
- Αιμολυτικές αναιμίες (κληρονομικές διαταραχές κυτταρικής μεμβράνης ερυθροκυττάρων, έλλειψη G-6PD, ανοσολογικού τύπου αιμολυτικές αναιμίες, αιμολυτική νόσος νεογνού)
- Αιμολυτικό ουραιμικό σύνδρομο
- Διαταραχές στη βιοσύνθεση αιμοσφαιρίνης-Θαλασσαιμίες, δρεπανοκυτταρική αναιμία
- Διαταραχές αιμόστασης (θρομβοπενίες, λειτουργικές διαταραχές αιμοπεταλίων, αιμορροφιλίες, νόσος von Willebrand)
- Κακοήθη νοσήματα (λευχαιμίες/λεμφώματα, μεταμόσχευση μυελού των οστών, όγκοι συμπαγών οργάνων).

Νοσήματα Ουροποιογεννητικού

- Συγγενείς και Αναπτυξιακές Διαταραχές Ουροφόρου Οδού
- Σπειραματονεφρίτιδες- Νεφρωσικό σύνδρομο
- Αιματουρία-Λευκωματουρία
- Κυστεοουρητηρική παλινδρόμηση
- Νεφρολιθίαση στην παιδική ηλικία
- Οξεία και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια
- Ενούρηση

Συνήθη Ορθοπεδικά προβλήματα και Ρευματολογικά νοσήματα

- Συγγενές εξάρθρωμα ισχίου, συγγενής ραιβοϊπποποδία
- Ραιβογονία-βλαιογονία
- Ραιβόκρανο
- Σκολίωση, κύφωση
- Οσφυαλγία
- Υμενίτιδα ισχίου
- Επιφυσιολίσθηση άνω μηριαίας επίφυσης
- Νόσος Legg-Calve-Perthes
- Ιγνυακή κύστη

- Νόσος Osgood-Schlatter
- Ανισοσκελία
- Αθλητικές κακώσεις
- Αξιολόγηση Ρευματικών Νοσημάτων
- Αγγειίτιδες -Πορφύρα Henoch-Schönlein
- Νεανική Ιδιοπαθής Αρθρίτιδα
- Αντιδραστική αρθρίτιδα
- Ρευματικός πυρετός
- Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος
- Νεανική Δερματομυοσίτιδα
- Σύνδρομο Μυοσκελετικού Άλγους

Αλλεργίες

- Μηχανισμοί και διάγνωση
- Ρινίτιδα, ρινικολπίτιδα
- Τροφική αλλεργία
- Αναφυλαξία
- Κνίδωση, αγγειοοίδημα
- Φαρμακευτική αλλεργία
- Ατοπική δερματίτιδα

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class) i. PowerPoint των παραδόσεων ii. Διαγνωστικοί και θεραπευτικοί αλγόριθμοι iii. Σημειώσεις με σημεία - κλειδιά της κάθε παράδοσης, με έμφαση στα σημεία ενδιαφέροντος για την ειδικότητα της Φυσικοθεραπείας. iv. Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σωστού/λάθους για κατανόηση και αυτοαξιολόγηση Χρήση Ηλεκτρονικών εφαρμογών (apps) Πρόσβαση και εξοικείωση με βάσεις ιατρικών δεδομένων και άρθρων.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις	90
	Σύνολο	90
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Γραπτή τελική εξέταση (100%) με χορήγηση ερωτηματολογίων εφ'όλης της ύλης (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους) ✓ Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%)		

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- *Ματσανιώτης Ν, Καρπάθιος Θ, Νικολαΐδου-Καρπαθίου. «Επίτομη Παιδιατρική». Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, 2011. ISBN 9789603721420.*
- *Karen J. Marcante, Robert M. Kliegman. «NELSON Βασική Παιδιατρική». POTONTA, 2017. ISBN 9789606894848.*
- *Lissauer T, Clayden G. «Σύγχρονη Παιδιατρική». BROKEN HILL PUBLISHERS LTD, 2012. ISBN 9789963716098.*
- *Simon Attard-Montalto, Vaskar Saha. «ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗ, MASTER MEDICINE», Εκδόσεις Παρισιάνου, 2015. ISBN 9789603947462.*
- *Φ. Κανακούδη -Τσακαλίδου, Φ. Παπαχρήστου, Β. Δρόσου- Αγακίδου, Δ. Ζαφειρίου «Βασική Παιδιατρική», University Studio Press, 2020. ISBN 978-960-12-2578-4. Stiller K. Safety issues that should be considered when mobilizing critically ill patients. Critical Care Clin. 2007; 23:35-37.*

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

1. *JAMA Pediatrics*
2. *Lancet Child and Adolescent Health*
3. *Pediatrics*
4. *Journal of adolescent health*
5. *BMC Pediatrics*
6. *Journal of pediatrics*
7. *UpTo Date*
8. *Pediatric Physical Therapy*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-ΕΑ30	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα παρέχει γνώσεις και δεξιότητες που αφορούν την ερμηνεία, τον ορισμό, την κατάταξη, την κατανόηση και τις ιδιαιτερότητες των ρευματικών νοσημάτων. Επίσης ενημερώνει το φοιτητή για τις δυνατότητες πρόληψης, τις σύγχρονες δυνατότητες θεραπευτικής αντιμετώπισης, τις ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις και τη φυσική αποκατάσταση των ρευματικών παθήσεων. Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των φοιτητών στην κατανόηση των ρευματικών παθήσεων και οι επιπτώσεις στους αρρώστους & στο κοινωνικό σύνολο. Αποβλέπει στην ανάπτυξη κατάλληλου επιπέδου γνώσεων και δεξιοτήτων για τη διάγνωση, την πρόληψη, τη θεραπεία και την αποκατάσταση των ρευματικών παθήσεων. Στόχος είναι η κατανόηση του μεγέθους του προβλήματος των ρευματικών παθήσεων σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, η επιστημονική προσέγγιση του περιεχομένου και των κατηγοριών των ρευματικών παθήσεων, τα συμπτώματα και τα κλινικά σημεία, οι επιπτώσεις, η πρόληψη, η διάγνωση, η θεραπεία και η αποκατάσταση στους πάσχοντες. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να: • Έχει κατανοήσει τους παράγοντες κινδύνου, τις βιολογικές και ψυχοκοινωνικές παραμέτρους. • Έχει το επιστημονικό υπόβαθρο για πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία και αποκατάσταση.

- Χρησιμοποιεί εργαλεία και μεθόδους για την εκτίμηση των ρευματικών παθήσεων και την ανίχνευση του προβλήματος με κατάλληλες παρεμβάσεις .
- Είναι σε θέση να λειτουργήσει αυτόνομα ή/και σε συνεργασία με άλλους επαγγελματίες υγείας στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας πρόληψης, διάγνωσης, θεραπείας και αποκατάστασης των ρευματικών παθήσεων.

Γενικές Ικανότητες

- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- *Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*
- Σχεδιασμός και Διαχείριση Έργων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ορισμός και ταξινόμηση ρευματικών νοσημάτων. Επιδημιολογία-Δημόσια Υγεία
- Βασικές αρχές ρευματολογίας- μυοσκελετικής υγείας. Συννοσηρότητες. Κλινική σημειολογία. Ορισμός αρθρίτιδας.
- Βασικές αρχές ανοσολογίας. Αυτοανοσία. Έννοια της φλεγμονής και βιολογικοί δείκτες.
- Ρευματικά νοσήματα: Ο ρόλος των γονιδίων – ανοσολογικού συστήματος – ορμονών – περιβαλλοντολογικών παραγόντων – διατροφής – άσκησης - βαρύτητας - λοιμώξεων .
- Ρευματοειδής αρθριτίδα.
- Οροαρνητικές αρθρίτιδες. Αγκυλωτική σπονδυλίτιδα. Ψωριασική αρθρίτιδα. Εντεροπαθητικές αρθρίτιδες.
- Νοσήματα συνδετικού ιστού (κολλαγονώσεις). Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος. Μεικτή νόσος του συνδετικού ιστού. Δερματομυοσίτιδα – Πολυμυοσίτιδα. Σκληρόδερμα. Σύνδρομο Sjogren.
- Αγγειίτιδες: Ταξινόμηση. Κροταφική (γιγαντοκυτταρική) αρτηρίτιδα. Ρευματική πολυμυαλγία. Οζώδης πολυαρθρίτιδα. Νόσος Αδαμαντιάδη-Behcet
- Ουρική αρθρίτιδα. Οστεοαρθρίτιδα. Οστεοπόρωση (αξιολόγηση FRAX)
- Θεραπευτικές επιλογές. Ο ρόλος των ΜΣΑΦ, κορτικοειδών, βραδέως δρώντα αντιρρευματικά, ανοσοκατασταλτικά, βιολογικοί παράγοντες.
- Διηθήσεις Αρθρώσεων και Μαλακών Μορίων. Κορτικοστεροειδή στις φλεγμονώδεις αρθρίτιδες και τον περιοχικό πόνο. Εγχύσεις με υαλουρονικό. Διηθήσεις με PRP και βλαστοκύτταρα.
- Φυσική αποκατάσταση στις ρευματικές παθήσεις. Άσκηση και Φυσικοθεραπεία
- Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις ρευματικών και μυοσκελετικών παθήσεων. Διαχείριση ασθενών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	90
	Σύνολο	90
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η θεωρία του μαθήματος αξιολογείται με: ✓ γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει χορήγηση ερωτηματολογίων που καλύπτουν όλη την ύλη του κάθε μαθήματος και αφορούν σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου (100%).	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Χανιώτης Φ., Χανιώτης Δ. Νοσολογία-Παθολογία. Ιατρικές Εκδόσεις Λίτσας, 2011. (Εύδοξος: 12573696)
- Kirpel J., Dieppe P. Βασική κλινική ρευματολογία. Εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD, 2005.
- Fauci A. S. Harrison's Ρευματολογία. Επιστημονικές Εκδόσεις ΠΑΡΙΣΙΑΝΟΥ Α.Ε., 2011

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-ΕΑ40	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις – Άσκηση πράξης		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤ’ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει στους φοιτητές τις μεθόδους και τα συστήματα Ιατρικών Απεικονίσεων (Ακτινογραφία Θώρακος / Chest-X-Ray, Αξονική Τομογραφία / Computed Tomography, Μαγνητική Τομογραφία / MRI) με έμφαση σε αυτές που έχουν εφαρμογή σε παθήσεις σχετικές ως προς την ειδικότητα της Φυσικοθεραπείας, καθώς και τις δυνατότητες διάγνωσης και θεραπείας που υλοποιούνται στα Τμήματα Απεικονίσεων. Στον σκοπό του μαθήματος συμπεριλαμβάνεται και ο στόχος να αποκτήσουν οι φοιτητές όλες τις απαραίτητες γνώσεις έτσι ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσουν τα ευρήματα των απεικονιστικών τεχνικών μετά την εφαρμογή των πρωτοκόλλων φυσικοθεραπείας σε σχέση με τα αντίστοιχά τους κατά την έναρξη των προγραμμάτων.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική Εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος αναφέρεται κατωτέρω ως ακολούθως:

- Ακτινογραφία Θώρακος / Chest-X-Ray:
 - ✓ αξιολόγηση του πνευμονικού παρεγχύματος, άμφω, αναφορικά με την ομοιογένειά του (παρουσία σκιάσεων ή διαυγάσεων),
 - ✓ αξιολόγηση της θέσεως της τραχείας, εάν υπάρχει παρεκτόπισή της δεξιά ή αριστερά, καθώς και της θέσεως των δύο κύριων βρόγχων,
 - ✓ αξιολόγηση του εύρους και του περιγράμματος της καρδιάς και της αορτής, στοιχεία τα οποία συνηγορούν ή απορρίπτουν το ενδεχόμενο ύπαρξης μεγαλοκαρδίας, καρδιακής ανεπάρκειας ή ανευρυσμάτων στα μεγάλα αγγεία όπως είναι η αορτή.
 - ✓ Στην αξιολόγηση του πνευμονικού παρεγχύματος συμπεριλαμβάνεται και η ανίχνευση των στοιχείων εκείνων που συνηγορούν για ύπαρξη νεοπλασμάτων / υγρού / αποστημάτων.
- Αξονική Τομογραφία / Computed Tomography: Η αξονική τομογραφία μπορεί να είναι είτε απλή είτε με χρησιμοποίηση σκιαγραφικού. Με την αξονική τομογραφία γίνεται λεπτομερής καταγραφή της θέσης και της ανατομίας των οργάνων που βρίσκονται στο ανατομικό διαμέρισμα (κρανίο, θώρακας, κοιλία) το οποίο ανάλογα εξετάζεται. Στην αξονική τομογραφία απεικονίζονται τα ίδια στοιχεία που απεικονίζονται και στην ακτινογραφία θώρακος αλλά με πολύ υψηλότερη ευκρίνεια, η οποία αυξάνει ακόμη περισσότερο εάν χρησιμοποιηθεί και σκιαγραφικό. Στην αξονική τομογραφία δεν διαγιγνώσκονται στοιχεία in situ νεοπλασίας, για τον λόγο αυτό θα πρέπει η αξονική να επαναλαμβάνεται ανά τρίμηνο εφόσον υφίσταται η αντίστοιχη πάθηση. Με την αξονική τομογραφία

ελέγχεται η πρόοδος του ασθενή ύστερα από την εφαρμογή του πρωτοκόλλου φυσικοθεραπείας που εφαρμόζεται.

- Μαγνητική Τομογραφία / MRI: Συμβάλλει στη μεγέθυνση του υπό εξέταση οργάνου και αποτελεί την πλέον αξιόπιστη εξέταση τόσο για την διάγνωση όσο και την παρακολούθηση της πορείας του υπό εξέταση οργάνου μετά την εφαρμογή της όποιας θεραπευτικής αγωγής, συμπεριλαμβανομένων και των πρωτοκόλλων φυσικοθεραπείας, χρησιμοποιηθεί. Για την επιτέλεση της μαγνητικής τομογραφίας χρησιμοποιείται σκιαγραφικό.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	90
	Σύνολο	90
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	✓ Γραπτή τελική εξέταση: 70% ✓ Ασκήσεις πράξεις: 30%	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Greenstein B. Trounce's Κλινική φαρμακολογία για νοσηλευτές. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου ΑΕ, 2007.
- Netter Άτλας Βασικών Ιατρικών Επιστημών, Φαρμακολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδη, 2008.
- Page C, Curtis M, Sutter M, Walker M, Hoffman B. Φαρμακολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδη, 2008.
- Simonsen T, Aarbakke J, Kay I, Coleman I, Sinott P, Lysaa R. Νοσηλευτική Φαρμακολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδη, 2009.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ-ΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-ΕΑ50	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλική Ιατρική Ορολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		2	
Άσκηση πράξης		1	
Σύνολο		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Αγγλικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ERASMUS:	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα της Αγγλικής Γλώσσας- Ιατρικής Ορολογίας αποτελεί βασικό μάθημα και απαραίτητο εφόδιο για να καταστήσει τους/ τις φοιτητές/τριες ικανούς/ές να αναπτύξουν την ικανότητα

κατανόησης και χειρισμού του επιστημονικού αγγλικού λόγου προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι επικοινωνιακές και ακαδημαϊκές ανάγκες τους σε περιβάλλον εργασίας Φυσικοθεραπείας.

Η ύλη του μαθήματος στοχεύει στην κατάρτιση των φοιτητών/τριών ώστε: α) να αναγνωρίζουν τα χαρακτηριστικά διατυπώσεως και συνθέσεως της Αγγλικής επιστημονικής γλώσσας και ειδικότητάς τους και να κατανοούν την αγγλόφωνη βιβλιογραφία της Φυσικοθεραπείας, β) να μπορούν να παρακολουθήσουν ή να πραγματοποιήσουν προφορική παρουσίαση θεμάτων της ειδικότητάς τους συμμετέχοντας σε επακόλουθη συζήτηση ή/και συνθέτοντας συνοπτικό ή εκτενές γραπτό κείμενο με γλωσσική ευχέρεια χρησιμοποιώντας την απαιτούμενη επιστημονική ορολογία του γνωστικού τους αντικειμένου, γ) να συνδυάζουν και να εφαρμόζουν την αγγλική γλώσσα στις επαγγελματικές τους ανάγκες.

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Introduction to Physiotherapy
- Chest Physiotherapy
- Cardiovascular Physiotherapy
- Neurological Physiotherapy
- Physiotherapy assessment
- Clinical reasoning
- Body plan
- Body regions and cavities
- Bone anatomy
- Functions of the skeletal system
- Joint injuries
- Osteoarthritis
- Vertebral column and skull
- Disorders of muscle tone and movement
- Nervous system
- Ασκήσεις γραμματικής και σύνταξης

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Διαλέξεις	70
	Άσκηση	20
	Πράξης	

	Σύνολο	90	
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ	Το μάθημα αξιολογείται με γραπτή τελική εξέταση που περιλαμβάνει χορήγηση ερωτηματολογίων που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος και αφορούν σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωσης κενών και/ή ανάπτυξη κειμένου.		

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• <i>Betsy J. Shiland, Εξειδικευμένη Αγγλική Ορολογία Επιστημών Υγείας, Elsevier, 2019</i> • <i>Dictionary of Medicine, Peter Collin Publishing, 2000</i> • <i>American Association of Cardiovascular and Pulmonary Rehabilitation. Guidelines for Pulmonary Rehabilitation Programs. Champaign, Illinois: Human Kinetics, 2011.</i> • <i>Pryor JA, Prasad SA. Physiotherapy for respiratory and Cardiac Problems. Adults and Pediatrics. 4th Edition. Edinburgh: Churchill Livingstone, Elsevier, 2012.</i> • <i>Elli Terzoglou, Reviewing English Grammar, third edition, 2017</i> • <i>Elli Terzoglou, Exercises to Reviewing English Grammar, third edition, 2010</i> • <i>Dorland's, Ιατρικό Λεξικό, εκδόσεις Πασχαλίδη 1997</i> • <i>Αγγλοελληνικό Λεξικό Ιατρικών Όρων Μιχαηλίδη</i>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-ΕΑ60	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία-Διαδραστικές διαλέξεις		3	3
Σύνολο		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι να γνωρίσουν οι φοιτητές τις εφαρμογές της Πληροφορικής και της Τεχνολογίας στις Επιστήμες Υγείας, με έμφαση στη Φυσικοθεραπεία. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζονται βασικές έννοιες του διαδικτύου όπως επίσης και διαδικτυακές βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων οι οποίες χρησιμοποιούνται ευρέως για την ανάκτηση επιστημονικής ιατρικής γνώσης. Πραγματοποιείται αναφορά στα πληροφοριακά συστήματα υγείας, στα πρότυπα κωδικοποίησης και ανταλλαγής της ιατρικής πληροφορίας των συστημάτων αυτών. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές: - Θα γνωρίζουν και θα προσδιορίζουν συστήματα σύγχρονης τεχνολογίας και μελέτης - Θα είναι ικανοί να συγκεντρώνουν, ερμηνεύουν και να συνθέτουν τα αποτελέσματα της βιβλιογραφικής έρευνας (evidence based) μέσα από τον κλινικό συλλογισμό - Θα είναι ενήμεροι των πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούν οι φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας. - Θα είναι ικανοί να προσδιορίζουν βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους σε σχέση με τις διεθνείς οδηγίες - Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες για την εφαρμογή των ειδικών συστημάτων τεχνολογίας και βιβλιογραφικής ανασκόπησης - Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής του επαγγέλματος του φυσικοθεραπευτή, με υπευθυνότητα, ευσυνειδησία, συνέπεια, εχεμύθεια και ενσυναίσθηση - Θα είναι εκπαιδευμένοι στην κλινική εφαρμογή του ψηφιακού μετασχηματισμού υγείας
Γενικές Ικανότητες
- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών - Λήψη αποφάσεων - Σχεδιασμός και διαχείριση των πληροφοριών διαμέσου της Πληροφορικής και Τεχνολογίας στις Επιστήμες Υγείας

- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγικά Στοιχεία στην επιστήμη της Πληροφορικής
- Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας
- Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας
- Κωδικοποίηση Πληροφοριών στον Τομέα της Υγείας
- Προστασία & Ασφάλεια Πληροφορικών Συστημάτων
- Διαλειτουργικότητα των Συστημάτων Υγείας
- Επεξεργασία & Ανάλυση Εικόνων & Βιοσημάτων
- Διαχείριση και Διάδοση της Γνώσης στον Τομέα της Υγείας
- Ασφάλεια Προσωπικών Δεδομένων
- Έξυπνες κάρτες στα πληροφοριακά συστήματα Υγείας
- Ιατρικές Συσκευές και Η/Υ Διαχείριση Βιοιατρικού Εξοπλισμού
- Τηλε-ιατρική - Τηλε-αποκατάσταση
- Αναζήτηση σε επιστημονικές και εξειδικευμένες ιατρικές βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων,
- Εκμάθηση μελέτης και κρίσης βιβλιογραφικών αναφορών και εξειδικευμένων άρθρων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Θεωρία-Διαλέξεις Συγγραφή εργασίας/εργασιών Αυτόνομη μελέτη	90
	Σύνολο	90
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <u>Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος αξιολογείται (50%) με:</u> ✓ Γραπτή τελική εξέταση (70%) με χορήγηση ερωτηματολογίων εφ' όλης της ύλης (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου) ✓ Εκπόνηση και παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%)		

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Πουλής Γ., Μειμέτη Ε. Πληροφορική στην Υγεία Εκδόσεις Κωνσταντάρας ISBN 9789606080005
2. Venot A, Bugan A, Quantin C Η πληροφορική στην Ιατρική -eHealth-Βασικές Αρχές και Εφαρμογές Διοθέτης (Εκδότης): BROKEN HILL PUBLISHERS LTD
ISBN: 9789925575534
3. Καρανικόλας Ν. Πληροφορική και Επαγγέλματα Υγείας. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 2010.
4. Τόκης Ιωάννης και Τόκη Ευγενία, Πληροφορική υγείας, 1η έκδοση, 2006, Εκδόσεις Τζιόλα, ISBN: 960-418-107-6
5. Μπότσης Ταξιάρχης και Χαλκιάκης Στέλιος, Πληροφορική υγείας, 1η έκδοση, 2005, Εκδόσεις Δίαυλος, ISBN: 978- 960-531-183-4
6. Βλαχόπουλος Γ, Κλεπετσάνης Π. Εφαρμογές Πληροφορικής στις Επιστήμες Υγείας. Πάτρα: Εκδόσεις Αλγόριθμος, 2012.
7. Κουμπούρος Ι. Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας & Κοινωνία. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 201
8. Akay M, Marsh A. Information Technologies in Medicine. NY: Wiley-IEEE Press, 2013.
9. Braunstein M. Health Informatics in the Cloud NY: Springer, 2012.
10. Donnelly WJ. Patient-centered medical care requires a patient-centered medical record. NY: Academic Medicine, Lippincott Williams & Wilkins, 2006.
11. Venot A, Burgun A, Quantin C (eds). Medical Informatics, e-Health, Fundamentals and Applications. NY: Springer, 2014.
12. Hoyt RE, Bailey N, Yoshihashi A (eds). Health Informatics: Practical Guide For Healthcare And Information Technology Professionals. 5th ed., Raleigh: Lulu, 2012.
13. Erl T, Puttini R, Mahmood Z. Cloud Computing: Concepts, Technology & Architecture. Westford: The Prentice Hall Service Technology Series, 2013.
14. Fong B, Fong A, Li C. Telemedicine Technologies: Information Technologies in Medicine and Telehealth. NY: John Wiley & Sons Ltd, 2010.
15. Tripathi M, Delano D, Lund B, Rudolph L. Engaging patients for health information exchange. Bethesda: Health Affairs, 2009. Thomas RJ, Nelson KJ. Research methods in Physical Activity. 2nd Edition. Human Kinetics, USA, 1990.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Research Quarterly for Exercise and Sports
- Research technology Management
- Telemedicine Journal and E-Health
- Telecommunication Policy
- Telecommunication Systems

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΟΜΑΔΑ Β (ΕΑΡΙΝΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-ΕΒ10	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΘΕΩΡΙΑ: Διαδραστικές Διαλέξεις - Άσκηση πράξης		3	3
Σύνολο		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Το μάθημα αποτελεί την εισαγωγή στην εκπαίδευση των φοιτητών σε θέματα που αφορούν στους γραπτούς και «άγραφους» νόμους-αρχές βάσει των οποίων λειτουργούν και διοικούνται στην Ελλάδα οι μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις στον τομέα της Υγείας . Οι φοιτητές διδάσκονται το ρόλο και την συμβολή της διοικητικής επιστήμης στο χώρο της υγείας και την σχέση του επιστήμονα υγείας με τους άλλους επαγγελματίες στο εργασιακό του περιβάλλον. Οι εξειδικευμένες ενότητες που αποτελούν τη διδακτέα ύλη του μαθήματος εστιάζονται κυρίως:

α) στην κατανόηση της ιστορικής διαδρομής της έννοιας Διοίκηση και Επιχειρηματικότητα κατά την εξέλιξη της ανθρωπότητας,

β) στην αντίληψη των βασικών αρχών Διοίκησης

γ) στην αναγνώριση των βασικών Μοντέλων Διοίκησης Ατομικών ή Μικρών γενικά Επιχειρήσεων

δ) στην αναγνώριση των βασικών Μοντέλων Διοίκησης στον Χώρο της Υγείας

ε) στην αντίληψη των βασικών αρχών Κάθετης και Οριζόντιας διάρθρωσης ενός Οργανισμού Ανθρώπινου Δυναμικού Υπηρεσιών Υγείας

στ) ανάλυση βασικών σύγχρονων προβληματισμών στην Επιχειρηματικότητα, την απόδοση και την σκοπιμότητα των Υπηρεσιών Υγείας στον Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα

ζ) στην κατανόηση βασικών Αρχών οικονομικής διαχείρισης

η) στην κατανόηση βασικών Αρχών Δεοντολογίας διαφήμισης και προβολής στον χώρο της Υγείας και εφαρμογές στην Φυσικοθεραπεία

θ) επιχειρηματικότητα στην Φυσικοθεραπεία -νομοθεσία

Με τον τρόπο αυτό οι φοιτητές θα μπορέσουν να αντιληφθούν την αξία της Διοικητικής επιστήμης στην σωστή ,αποδοτική και παραγωγική ποιοτικά ανάπτυξη στον χώρο της Υγείας. Θα δοθεί η δυνατότητα να κατανοήσει την σημασία της εύρυθμης λειτουργίας μιας υπηρεσίας Υγείας τόσο σε σχέση με την προσφορά των υπηρεσιών όσο και την λήψη αποφάσεων που αφορά τους εργαζόμενους. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στη διερεύνηση της σύγχρονης αντίληψης και της κατοχυρωμένης θέσης του φυσικοθεραπευτή στα πολυδύναμα κέντρα παροχής υπηρεσιών υγείας, στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και στη συμμετοχή του σε διεπιστημονικές ομάδες εργασίας.

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- Κατανοήσει τις βασικές έννοιες της Διοίκησης
- Γνωρίζει την σημασία αυτής της επιστήμης στην άσκηση του επαγγέλματος
- Αποκτήσει τις επιδεξιότητες στην συμμετοχή επιχειρηματικών σχεδίων
- Έχει την ικανότητα να αναλύει απλές έννοιες οικονομικού περιεχομένου που αφορούν στο χώρο της υγείας
- Έχει την ικανότητα της συνεργασίας με τους συμφοιτητές του/της να αναλύσει και να παρουσιάσει σύνθετα θέματα που αφορούν στην διεπιστημονική συνεργασία

Γενικές Ικανότητες

- Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Λήψη αποφάσεων
- Ατομική εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχεδιασμός και διαχείριση φυσικοθεραπευτικών και άλλων υγειονομικών συνεργασιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- **Θεωρητική εκπαίδευση φοιτητών - Ενότητες**
 - ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
 - ΒΑΣΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
 - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
 - ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΘΕΤΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
 - ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
 - ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ-ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ
 - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
 - ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ
 - ΤΡΕΙΣ ΒΑΘΜΙΔΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ –Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
 - ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
 - ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
 - ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ
 - ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ-ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ
 - ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
 - ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΧΡΗΣΤΩΝ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
 - ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ
 - ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ
 - ΝΟΜΙΚΑ ΚΑΤΟΧΥΡΩΜΕΝΟΙ ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ -ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις Άσκηση πράξης Ομαδικές εργασίες σε ανάλυση θεμάτων διοικητικής επιστήμης και νομοθεσίας Μικρές ατομικές εργασίες κατανόησης θεμάτων στο χώρο της υγείας με εξειδίκευση στη φυσικοθεραπεία	90
	Σύνολο μαθήματος	90
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Το μάθημα αξιολογείται με ✓ Παρουσίαση ομαδικής εργασίας (30%) και ✓ γραπτή τελική εξέταση (70%) με χορήγηση ερωτηματολογίων που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος και αφορούν σε ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, συμπλήρωση κενών και ανάπτυξη κειμένου	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ν. Πολύζος Πολιτική υγείας και Διοίκηση υπηρεσιών υγείας, ΚΡΙΤΙΚΗ, εκδόσεις ΑΕ, 2024
2. Ν. Πολύζος Διοίκηση και Οργάνωση Υπηρεσιών υγείας, ΚΡΙΤΙΚΗ, εκδόσεις ΑΕ, 2014
3. Σ.Σούλης, Σχεδιασμός υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής προστασίας, Παπαζήσης εκδ. 2015

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Health Management*
- *HealthManagement Journal Library*
- *Journal of Healthcare Management*

ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-ΕΒ20	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	3
Σύνολο		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές μεθόδους ανάλυσης της Βιοστατιστικής, τόσο σε θεωρητικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο εφαρμογών με τη χρήση του λογισμικού SPSS. Όταν το μάθημα ολοκληρωθεί, οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

• Να αναγνωρίζουν το αντικείμενο της Βιοστατιστικής και τα πεδία εφαρμογής της καθώς και να περιγράφουν τη συμβολή της στη Φυσικοθεραπεία, • Να κατανοούν τους όρους «Έρευνα», «Πιθανότητα», «Τυχασιότητα», «Πληθυσμός», «Απογραφή», «Δειγματοληπτικό Πλαίσιο», «Δείγμα», «Δειγματοληπτικό Σφάλμα» και να ορίζουν τους συγκεκριμένους όρους, • Να κατανοούν τόσο την έννοια της «Μεταβλητής» όσο και τη φύση των μεταβλητών, να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ διαφορετικών ειδών μεταβλητών και να αναγνωρίζουν το είδος των μεταβλητών, • Να επιλέγουν, σε σχέση με το είδος των μεταβλητών, την κατάλληλη μέθοδο ανάλυσής τους, • Να χρησιμοποιούν το Στατιστικό Πακέτο SPSS για την ανάλυση δεδομένων, • Να αξιολογούν τα αποτελέσματα των στατιστικών αναλύσεων, • Να συζητούν και να γράφουν τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τις αναλύσεις τους
Γενικές Ικανότητες
• Αναζήτηση δεδομένων, • Ανάλυση και σύνθεση δεδομένων με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών, • Κριτική σκέψη

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

• Ο Ρόλος της Βιοστατιστικής, • Βασικές Έννοιες, Τύποι Δεδομένων, • Στατιστικά Περιληπτικά Μέτρα, • Γραφήματα, • Θεωρητικές Κατανομές Πιθανοτήτων, • Δειγματική Κατανομή του Μέσου, • Διαστήματα Εμπιστοσύνης, • Έλεγχοι Υποθέσεων, • Σύγκριση Δύο Μέσων, • Ανάλυση Διακύμανσης, • Συσχέτιση, • Γραμμική Παλινδρόμηση, • Συμπερασματολογία για Αναλογίες, • Πίνακες Συνάφειας, • Λογιστική Παλινδρόμηση, • Θεωρία Δειγματοληψίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με Πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	• e-class • SPSS	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	90
	Σύνολο	90
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές Εξετάσεις (100%)	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Armitage P., Berry G., Matthews J.N.S. 2002. *Statistical Methods in Medical Research*. Wiley-Blackwell, Oxford
- Pagano M., Gauvreau K., Mattie H. 2022. *Principles of Biostatistics*. Chapman and Hall, London
- Παπαγεωργίου Ε. 2022. *Πιθανότητες-Βιοστατιστική και Εφαρμογές με το SPSS*. Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, Αθήνα
- Petrie A., Sabin C. 2016. *Ιατρική Στατιστική με Μια Ματιά*. Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου (Μετάφραση Τζώνου Α.), Αθήνα
- Rosner B. 2015. *Fundamentals of Biostatistics*. Cengage, Boston
- Triola M.M., Triola M.F., Roy J. 2021. *Βιοστατιστική των Επιστημών Βιολογίας και Υγείας*. Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης-Broken Hill Publishers Ltd., Λευκωσία

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Biometrika*
- *Biostatistics*
- *Journal of the American Statistical Association*
- *Journal of the Royal Statistical Society*
- *Statistics in Medicine*

Ιστοσελίδες:

<https://www.who.int/data/collections>

<https://ec.europa.eu/eurostat>

<https://stats.oecd.org>

<https://data.worldbank.org>

<https://webgate.ec.europa.eu/dyna/echi/>

<https://www.statistics.gr>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-ΕΒ30	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	3
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός και στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις λειτουργίες των φαρμάκων σε συνάρτηση με τους αντίστοιχους, ανά σύστημα, φυσιολογικούς μηχανισμούς του ανθρώπινου οργανισμού δίνοντας έμφαση τόσο στους μηχανισμούς δράσεως της φαρμακευτικής ουσίας για το συγκεκριμένο σύστημα όσο και στις αλληλεπιδράσεις της χορηγούμενης ουσίας με τα υπόλοιπα συστήματα του οργανισμού. Ειδικότερα, η διδασκαλία της φαρμακολογίας θα πρέπει να στοχεύει στα παρακάτω: α) γνώση της φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής του φαρμάκου, β) μηχανισμοί απορρόφησης και

απέκκρισης του φαρμάκου από τον οργανισμό, γ) αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα, δ) ανεπιθύμητες ενέργειες και τρόποι αντιμετώπισής τους, ε) ενδείξεις με τις επιτρεπόμενες δοσολογίες και αντενδείξεις χορήγησης του φαρμάκου .

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Να γνωρίζει την φαρμακευτική ουσία η οποία έχει ένδειξη να χορηγηθεί ανάλογα με την πάθηση και την κλινική κατάσταση του ασθενούς, όπως και να είναι σε θέση να γνωρίζει και τους τρόπους αντιμετώπισης τυχόν επιπλοκών σε συνάρτηση με τις παρεκκλίσεις που θα εμφανιστούν στους αντίστοιχους φυσιολογικούς μηχανισμούς.

Γενικές Ικανότητες

- Αυτόνομη Εργασία
- Ομαδική Εργασία
- Λήψη αποφάσεων
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τα παρακάτω συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού: Μυοσκελετικό, Νευρικό, Κυκλοφορικό, Αναπνευστικό, Ουροποιητικό και Γεννητικό, Πεπτικό, Αίμα, Ενδοκρινείς αδένες. Αναφορικά με την διδασκαλία του κάθε συστήματος προηγείται αρχικά μία σύντομη, πλήν όμως ακριβής περιγραφή, των μηχανισμών της Φυσιολογίας του κάθε συστήματος, οι οποίοι αποτελούν απαραίτητη γνώση για την κατανόηση της απορρόφησης, της δράσης, της απέκκρισης και της αλληλεπίδρασης με άλλες ταυτόχρονα χορηγούμενες φαρμακευτικές ουσίες.

Η Φαρμακοκινητική, η Φαρμακοδυναμική, οι αλληλεπιδράσεις με άλλες φαρμακευτικές ουσίες, οι ενδείξεις και οι αντενδείξεις καθώς και η αντιμετώπιση των επιπλοκών που πιθανόν να προκύψουν από την χορήγηση της φαρμακευτικής ουσίας αναλύονται και εξετάζονται διεξοδικά για το κάθε σύστημα. Ο στόχος της διδασκαλίας είναι άμεσα συνδεδεμένος τόσο με το περιεχόμενο του μαθήματος όσο και με την δυνατότητα της πρακτικής εφαρμογής των γνώσεων που οι φοιτητές/-τριες θα κληθούν να αποκτήσουν. Για το κάθε σύστημα συγκεκριμένα, ύστερα από την διδασκαλία της Φαρμακολογίας και την αξιολόγηση των φοιτητών ως προς το επίπεδο των γνώσεων που αυτοί θα πρέπει να διαθέτουν, οι φοιτητές/-τριες θα πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν την φαρμακευτική ουσία η οποία θα πρέπει να επιλεγεί ανάλογα με την υφιστάμενη πάθηση προκειμένου να επιτευχθούν τα παρακάτω: 1) Μυοσκελετικό Σύστημα: βελτίωση και θεραπεία του μηχανισμού σύσπασης των μυών και ενίσχυση του οστίτη ιστού με προοπτική την αποφυγή επικείμενων μυικών κακώσεων ή και καταγμάτων, 2) Νευρικό Σύστημα: διασφάλιση της λειτουργικότητας του εναπομείναντος φυσιολογικού νευρικού ιστού με επικέντρωση στη φαρμακολογία της νευρικής και νευρομυϊκής σύναψης καθώς και στην διασφάλιση της θρέψης του νευρικού κυττάρου, 3) Κυκλοφορικό Σύστημα: βελτίωση και θεραπεία της μικροκυκλοφορίας των ιστών σε επίπεδο τριχοειδών, βελτίωση της λειτουργικότητας του μυοκαρδίου συμπεριλαμβανομένων υφισταμένων παθολογικών καταστάσεων όπως είναι η ισχαιμία, οι αρρυθμίες και το έμφραγμα, θεραπεία και πρόληψη παθολογικών καταστάσεων

σχετικά με το τοίχωμα και το ενδοθήλιο των αγγείων, 4) Αναπνευστικό Σύστημα: βελτίωση και θεραπεία της ανταλλαγής των αναπνευστικών αερίων σε συσχέτιση με την βελτίωση της λειτουργικότητας των μυών, πρόληψη και θεραπεία αναπνευστικών λοιμώξεων και αναπνευστικών επαγγελματικών παθήσεων, θεραπευτική αντιμετώπιση του βρογχικού/αλλεργικού άσθματος, φαρμακευτική αντιμετώπιση των αποφρακτικών και περιοριστικών πνευμονικών παθήσεων, 5) Ουροποιητικό και Γεννητικό Σύστημα: βελτίωση και θεραπεία παθολογικών καταστάσεων όπως είναι η οξεία και η χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, οι λοιμώξεις του ουροποιητικού, και όλες οι παθήσεις του ουροποιητικού και του γεννητικού συστήματος που χρήζουν θεραπείας, συντηρητική ή χειρουργική αναφορικά με την διατήρηση της λειτουργικότητάς τους, 6) Αίμα: θεραπεία και βελτίωση των αναμιγρών και νεοπλασιών του αιμοποιητικού συστήματος που επηρεάζουν δυσμενώς την οξυγόνωση των ιστών και την εφαρμογή των θεραπευτικών φυσικοθεραπευτικών πρωτοκόλλων, 7) Ενδοκρινείς αδένες: βελτίωση και θεραπεία χρόνιων μεταβολικών νοσημάτων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στην εφαρμογή των θεραπευτικών φυσικοθεραπευτικών πρωτοκόλλων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. και Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	90
	Σύνολο	90
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτές εφ' όλης της ύλης του μαθήματος	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Greenstein B. Trounce's Κλινική φαρμακολογία για νοσηλευτές. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου ΑΕ, 2007.
- Netter Άτλας Βασικών Ιατρικών Επιστημών, Φαρμακολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδη, 2008.
- Page C, Curtis M, Sutter M, Walker M, Hoffman B. Φαρμακολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδη, 2008.
- Simonsen T, Aarbakke J, Kay I, Coleman I, Sinott P, Lysaa R. Νοσηλευτική Φαρμακολογία. Αθήνα: Εκδόσεις Π.Χ Πασχαλίδη, 2009.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΕΥΠ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-8020Α	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα αποτελεί την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης των φοιτητών στην επιστήμη της φυσικοθεραπείας σε ότι αφορά στο σχεδιασμό και ολοκλήρωση μιας επιστημονικής εργασίας Οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της Πτυχιακής Εργασίας: • Θα έχουν κατανοήσει το γνωστικό αντικείμενο πάνω στο οποίο θα στηριχθεί η εργασία του. • Θα έχουν αποκτήσει την ικανότητα ν' αναζητούν στη βιβλιογραφία σε ευρύ αρχικά και σε ειδικότερο πλαίσιο στη συνέχεια τις γνώσεις εκείνες που θα τους επιτρέψουν να κατανοήσουν πλήρως το αντικείμενο και να δημιουργήσουν εκείνα τα ερευνητικά

ερωτήματα που τους ενδιαφέρουν • Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες σχεδιασμού, οργάνωσης και υλοποίησης μιας επιστημονικής μελέτης. • Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στις δεξιότητες ερμηνείας των αποτελεσμάτων της βιβλιογραφίας και της ταξινόμησης αυτών με βάση τη σπουδαιότητα και το περιεχόμενό τους. • Θα είναι ικανοί να συγγράψουν τ' αποτελέσματα των μελετών τους και να τα περιγράψουν κατάλληλα με επιστημονικό τρόπο. • Θα ενεργούν με βάση τις βασικές αρχές της δεοντολογίας και βιοηθικής της επιστημονικής έρευνας και μελέτης. • Θα έχουν αποκτήσει επάρκεια στη διαχείριση προσωπικών δεδομένων και ψηφιακών δεδομένων σχετιζόμενα με την έρευνά τους, όντας ευαισθητοποιημένοι σε θέματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων και τήρησης του ιατρικού απορρήτου. • Θα έχουν αποκτήσει δεξιότητες επικοινωνίας με τους ασθενείς και τους άλλους επιστήμονες υγείας σε περίπτωση πειραματικής μελέτης.	
Γενικές Ικανότητες	
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	
(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	
Όπως αυτό ορίζεται στο σχετικό οδηγό του μαθήματος	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο και αυτόνομη ή/και ομαδική εργασία ανάλογα το αντικείμενο της μελέτης
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. Επικοινωνία με τους φοιτητές (e-class)

	Χρήση διαδικτυακής πλατφόρμας επικοινωνίας (MS Teams)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος εργασίας εξαμήνου
	Συγγραφή εργασίας	196
	Ή Σύνολο μαθήματος	196
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Το μάθημα αξιολογείται από την τριμελή επιτροπή πτυχιακής εργασίας με βάση τους κανόνες που έχουν τεθεί στον οδηγό πτυχιακής (100%)	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Barbara Gadtel. How to Write and Publish a Scientific Paper, 8th Edition, 8th ed. 2017 2. Thomas A. Lang. How to Write, Publish, and Present in the Health Sciences: A Guide for Physicians and Laboratory Researchers, 1st ed., 2018

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Π2-8020Β	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΡΟΗΓΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Θεωρία (διαλέξεις)		3	7
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση των ειδικών γνώσεων από τον/την φοιτητή/τρια σχετικά με πολλαπλούς τομείς της Φυσικοθεραπείας δίνοντας έμφαση στην αξιολόγηση και

τον σχεδιασμό των προηγμένων φυσικοθεραπευτικών παρεμβάσεων σε ασθενείς με πολλαπλές ανάγκες. Το μάθημα έχει σκοπό να ενθαρρύνει την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας καινοτόμων κλινικών παρεμβάσεων και επίπροσθετα, να ισχυροποιήσει το ερευνητικό ενδιαφέρον και τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη των φυσικοθεραπευτών/τριων στην κλινική πρακτική.

Οι φοιτητές και φοιτήτριες με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν αναλυτικά τις βασικές έννοιες και αρχές εφαρμογής προηγμένων φυσικοθεραπευτικών μεθόδων αξιολόγησης και θεραπείας,
- να κατανοούν και να αναλύουν λεπτομερώς την εξέλιξη και τις καινοτόμες πτυχές του φυσικοθεραπευτικού τομέα,
- να εξοικειωθούν και να κατανοήσουν τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς των καινούριων τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται στην αποκατάσταση,
- να γνωρίζουν την χρήση εργαλείων αξιολόγησης και δεδομένων για την παρακολούθηση της προόδου των ασθενών,
- να εκτιμήσουν την αποτελεσματικότητα των προηγμένων θεραπευτικών προσεγγίσεων και να προσαρμόσουν τα πλάνα θεραπείας ανάλογα,
- να κατανοήσουν τη σημασία της συνεργασίας με άλλους επαγγελματίες υγείας για την παροχή ολοκληρωμένης φροντίδας,
- να εξοικειωθούν οι φοιτητές με τα ηθικά, κοινωνικά και νομικά ζητήματα που προκύπτουν από τη χρήση νέων τεχνολογιών στη φυσικοθεραπεία και να αναπτύξουν κριτική σκέψη για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών (internet, βάσεις δεδομένων, λογισμικά, κα)
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ανάπτυξη ικανότητας γραπτής και προφορικής παρουσίασης της επιστημονικής γνώσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Διαπολιτισμική φυσικοθεραπεία στον χώρο της υγείας

Σε αυτή την ενότητα, οι φοιτητές και φοιτήτριες θα εξερευνήσουν κοινές κλινικές καταστάσεις στις οποίες το πρωταρχικό πρόβλημα περιπλέκεται από τη συνύπαρξη άλλων παθολογιών, τη συμμετοχή άλλων συστημάτων ή όπου περιβαλλοντικοί, ψυχολογικοί ή κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες είναι πρωταρχικής σημασίας. Η ενότητα θα παρέχει στους σπουδαστές και σπουδάστριες την κατανόηση των ρόλων άλλων εργαζομένων στον τομέα της υγείας στην πολυεπιστημονική διαχείριση των ασθενών και της νομοθεσίας και των κοινωνικών υπηρεσιών που σχετίζονται με τη φροντίδα των ανθρώπων εντός της κοινότητας και σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές. Παραδείγματα προς διερεύνηση των παραπάνω θα αποτελέσουν οι πρόσφυγες, οι μετανάστες και οι ρομά με πολύπλοκες και ποικίλες ιατρικές και κοινωνικές ανάγκες, γεγονός το οποίο έχει ως αποτέλεσμα οι υγειονομικοί να αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις στην φροντίδα υγείας τους.

- Αλλαγή Τρόπου Ζωής (Κάπνισμα, Αλκοόλ, Διατροφή κ.λπ.) σε Διάφορα Νοσήματα

Η ενότητα αυτή επικεντρώνεται στη σημασία της αλλαγής τρόπου ζωής στην πρόληψη και διαχείριση διαφόρων νοσημάτων (καρδιαγγειακά, αναπνευστικά, μεταβολικά, κ.λπ.), και στον ρόλο της φυσικοθεραπείας στην υποστήριξη των ασθενών κατά τη διάρκεια αυτών των αλλαγών. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στις επιπτώσεις του καπνίσματος, της κατανάλωσης αλκοόλ και των διατροφικών συνήθειων στην υγεία, καθώς και στις στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι φυσικοθεραπευτές για να ενθαρρύνουν και να υποστηρίξουν αυτές τις αλλαγές. Σημεία κλειδιά της ενότητας αυτής περιλαμβάνουν: i) αναγνώριση των αρνητικών επιπτώσεων του καπνίσματος, της υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ και των κακών διατροφικών συνηθειών σε διάφορα νοσήματα, ii) εξοικείωση με τις στρατηγικές εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των ασθενών σχετικά με την ανάγκη υιοθέτησης υγιεινών τρόπων ζωής, iii) ανάπτυξη δεξιοτήτων στη χρήση τεχνικών συμβουλευτικής και υποστήριξης για την προώθηση της αλλαγής συμπεριφοράς, iv) κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η φυσικοθεραπεία μπορεί να ενσωματωθεί σε προγράμματα αλλαγής τρόπου ζωής για τη βελτίωση των αποτελεσμάτων της θεραπείας.

- Τηλε-Φυσικοθεραπεία

Η τηλε-αποκατάσταση αποτελεί μέρος της επανάστασης της τηλε-υγείας, μια έννοια που περιγράφηκε για πρώτη φορά το 1997 από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. εφαρμογές της τηλεϊατρικής τεχνολογίας για την παροχή φυσικοθεραπευτικών υπηρεσιών από απόσταση. Οι φοιτητές και φοιτήτριες θα μάθουν για τα πλεονεκτήματα και τις προκλήσεις της τηλεαποκατάστασης σε ασθενείς με μυοσκελετικά, νευρολογικά, καρδιαγγειακά, αναπνευστικά και άλλα προβλήματα, όπως την διευκόλυνση της προσβασιμότητας για ασθενείς σε απομακρυσμένες περιοχές, τη συνεχή παρακολούθηση της προόδου των ασθενών, και τη βελτίωση της συμμόρφωσης με τα θεραπευτικά προγράμματα. Η ενότητα καλύπτει τις πλατφόρμες και τα εργαλεία τηλεαποκατάστασης, τις δεοντολογικές και νομικές πτυχές της εξ αποστάσεως παροχής υπηρεσιών υγείας, και τις στρατηγικές για αποτελεσματική εξ αποστάσεως επικοινωνία και καθοδήγηση των ασθενών. Στο πρακτικό κομμάτι, οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τηλε-συμβουλευτική και να

αξιολογήσουν τα αποτελέσματα της τηλε-αποκατάστασης, μέσω προσομοιώσεων και μελέτης περιπτώσεων.

- Χρήση νέων τεχνολογιών στην Φυσικοθεραπεία

Η Εικονική Πραγματικότητα (VR) στην Αποκατάσταση

Η διδασκαλία της συγκεκριμένης ενότητας αποσκοπεί στην εισαγωγή των φοιτητών στις πρωτοποριακές εφαρμογές της εικονικής πραγματικότητας στην φυσικοθεραπεία και την αποκατάσταση. Οι φοιτητές θα εξερευνήσουν πώς η VR μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να βελτιώσει την κινητική λειτουργία, τη γνωστική εκπαίδευση και την ψυχολογική υποστήριξη των ασθενών, μέσα από διαδραστικά και εξατομικευμένα θεραπευτικά προγράμματα.

Έξυπνες τεχνολογίες και συσκευές που φοριούνται στο σώμα (Wearable devices) με σκοπό την συλλογή πληροφοριών για την παρακολούθηση της υγείας

Η συγκεκριμένη ενότητα αναφέρεται σε συσκευές που φοριούνται στο σώμα και μπορούν να παρακολουθούν δεδομένα που σχετίζονται με την υγεία με σκοπό να προλαμβάνουν και να βελτιώνουν διάφορες πτυχές της υγείας των ασθενών. Η ενότητα εστιάζει στην χρήση τέτοιων συσκευών σε άτομα μετά από εγκεφαλικό επεισόδιο, καρδιαγγειακά νοσήματα, αναπνευστικές νοσήματα, χειρουργεία, γηριατρικούς ασθενείς και τα πιθανά οφέλη από την συλλογή δεδομένων για την υποστήριξη του κινήτρου για άσκηση στο σπίτι και πρόληψης πιθανών επιπλοκών. Σημαντικά στοιχεία κλειδιά είναι ο σχεδιασμός της τεχνολογίας, η φιλικότητα προς τον χρήστη και τον τρόπο που παρέχεται η ανατροφοδότηση, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο η χρήση αυτής της τεχνολογίας θα υποστηρίξει τα κίνητρα και τη συνεργασία των ασθενών.

Χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης -Artificial Intelligence (AI) στην Φυσικοθεραπεία

Η ενότητα αυτή εξετάζει τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) στη φυσικοθεραπεία και πώς οι σύγχρονες τεχνολογίες AI μπορούν να ενισχύσουν την αξιολόγηση, τη διάγνωση και τη θεραπεία ασθενών. Σκοπός της ενότητας είναι η παρουσίαση των θεωρητικών και πρακτικών δεδομένων σχετικά με την ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης στη κλινική πρακτική. Σημαντικές θεματικές υποενότητες αποτελούν ο ορισμός και οι βασικές αρχές της τεχνητής νοημοσύνης, οι τύποι και τεχνολογίες AI (π.χ., μηχανική μάθηση, βαθιά μάθηση), οι εφαρμογές της AI στη Φυσικοθεραπεία, η κλινική λήψη αποφάσεων με τη Χρήση AI, τα ηθικά ζητήματα και οι προκλήσεις σχετικά με την ιδιωτικότητα των δεδομένων, την ακεραιότητα και την ασφάλεια στη χρήση AI, οι νομοθετικές και ηθικές προκλήσεις που συνοδεύουν την ενσωμάτωση της AI στην κλινική πράξη.

- Χρήση της Γνωσιακής Λειτουργικής Θεραπείας στη Διαχείριση του Χρόνιου Πόνου

Το μάθημα αυτό αφορά μια εξειδικευμένη εκπαιδευτική ενότητα που εστιάζει στη χρήση της γνωσιακής λειτουργικής θεραπείας για τη διαχείριση του χρόνιου πόνου. Σκοπός της ενότητας είναι να παρέχει στους φοιτητές τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να αξιοποιήσουν τη γνωσιακή λειτουργική θεραπεία στην κλινική πρακτική τους. Σημεία κλειδιά της παρούσας ενότητας θα αποτελέσουν: η κατανόηση των βασικών αρχών της

γνωσιακής λειτουργικής θεραπείας, διαφορές και ομοιότητες με άλλες μορφές γνωσιακής και συμπεριφορικής θεραπείας, οι μηχανισμοί του χρόνιου πόνου και οι επιπτώσεις του στην καθημερινή ζωή των ασθενών, οι ψυχοκοινωνικοί παράγοντες που επιδρούν στον χρόνιο πόνο, η αξιολόγηση και ανίχνευση αντιλήψεων και συμπεριφορών των ασθενών με χρόνιο πόνο, οι στρατηγικές εκπαίδευσης των ασθενών, οι γνωσιακές και λειτουργικές παρεμβάσεις, καθώς και η αξιολόγηση και παρακολούθηση της προόδου των ασθενών με χρόνιο πόνο.

- Αποκατάσταση διαταραχών κροταφογναθικής άρθρωσης

Η διαταραχή της κροταφογναθικής άρθρωσης, είναι μια κοινή πάθηση και επηρεάζει άτομα όλων των ηλικιών και φύλων. Αυτή η ενότητα παρέχει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη διαχείριση των διαταραχών της κροταφογναθικής άρθρωσης, προσφέροντας στους συμμετέχοντες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματική θεραπεία και αποκατάσταση των ασθενών τους.

- Φυσιοθεραπεία φωνής

Αυτή η ενότητα παρέχει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη φυσικοθεραπεία φωνής, δίνοντας στους συμμετέχοντες τα απαραίτητα εργαλεία και γνώσεις για την αποτελεσματική αξιολόγηση, θεραπεία και διαχείριση των φωνητικών διαταραχών. Σκοπός της ενότητας είναι η κατανόηση της της φυσιολογίας και της ανατομίας της φωνής, η αναγνώριση των διαφόρων μορφών φωνητικών διαταραχών, η εφαρμογή κατάλληλων θεραπευτικών παρεμβάσεων για τη βελτίωση της φωνητικής λειτουργίας, η εκπαίδευση των ασθενών στην προαγωγή και διατήρηση της φωνητικής υγείας, η συνεργασία με άλλους επαγγελματίες υγείας για την ολιστική διαχείριση των φωνητικών διαταραχών.

- Η χρήση της άσκησης με περιορισμό της αιματικής ροής (Blood Flow Restriction Training) στην Αποκατάσταση

Αυτή η ενότητα παρέχει μια ολοκληρωμένη εισαγωγή και πρακτική καθοδήγηση για τη χρήση της άσκησης με περιορισμό της αιματικής ροής στην αποκατάσταση, προσφέροντας στους συμμετέχοντες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την εφαρμογή αυτής της τεχνικής στην κλινική πράξη. Οι θεματικές υποενότητες θα περιέχουν το θεωρητικό υπόβαθρο της τεχνικής, τους μηχανισμούς δράσης για την ενίσχυση της μυϊκής υπερτροφίας και της δύναμης, την επίδραση της μείωσης της αιματικής ροής στον μυϊκό ιστό και στις φυσιολογικές προσαρμογές, τον εξοπλισμό και τις τεχνικές εφαρμογής, τις ενδείξεις και αντενδείξεις και παρουσίαση κλινικών εφαρμογών.

- Η εκπαίδευση των φυσικοθεραπευτών ως επαγγελματίες υγείας πρώτης επαφής (First Contact Practitioners)

Η ενότητα αυτή επικεντρώνεται στην εκπαίδευση φυσικοθεραπευτών ώστε να λειτουργούν ως επαγγελματίες υγείας πρώτης επαφής (First Contact Practitioners). Αυτός ο ρόλος επιτρέπει στους φυσικοθεραπευτές να αναλαμβάνουν πρωτοβάθμια φροντίδα, παρέχοντας άμεση αξιολόγηση, διάγνωση και διαχείριση ασθενών χωρίς την ανάγκη παραπομπής από άλλο επαγγελματία υγείας. Μερικές σημαντικές θεματικές υποενότητες είναι ο καθορισμός

του ρόλου και των ευθυνών των φυσικοθεραπευτών ως επαγγελματίες υγείας πρώτης επαφής, τις διαφορές με τον παραδοσιακό ρόλο του φυσικοθεραπευτή, την αναλυτική διαδικασία λήψης ιστορικού και κλινικής εξέτασης, την αξιολόγηση των συμπτωμάτων και ανίχνευση σοβαρών παθολογιών (red flags), τους αλγορίθμους και τα πρωτόκολλα λήψης αποφάσεων διαχείρισης κοινών μυοσκελετικών προβλημάτων στην πρωτοβάθμια φροντίδα, τα κριτήρια και διαδικασίες παραπομπής σε άλλους επαγγελματίες υγείας, την νομοθεσία και δεοντολογία που διέπουν το ρόλο των επαγγελματιών υγείας πρώτης επαφής καθώς και την επικοινωνία και εκπαίδευση ασθενών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (διαδίκτυο, πολυμέσων, ηλεκτρονική συζήτηση μέσω πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης) και στην επικοινωνία (ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κα). Χρήση λογισμικών & προγραμμάτων σχετικών με το μάθημα (προγράμματα παρουσίασης, ανάλυσης κίνησης κτλ)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις Εκπόνηση-Παρουσίαση εργασιών Άσκηση Πράξης	196
	Σύνολο Μαθήματος	196
(5) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γραπτή τελική εξέταση (70%), η οποία μπορεί να περιλαμβάνει: ✓ Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος. ✓ Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης ή Ανάπτυξης που καλύπτουν όλη την ύλη του μαθήματος. Εκπόνηση γραπτής εργασίας 2000 λέξεων και προφορικής παρουσίασης (30%)	

(6) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Winstein C, Requejo P. [Innovative technologies for rehabilitation and health promotion: what is the evidence?.](#) Physical therapy. 2015 Mar 1;95(3):294-8.
- Giesbrecht E, Major ME, Fricke M, Wener P, van Egmond M, Aarden JJ, Brown CL, Pol M, van der Schaaf M. [Telerehabilitation delivery in Canada and the Netherlands: results of a survey study.](#) JMIR Rehabilitation and Assistive Technologies. 2023 Feb 20;10(1):e45448.
- Brennan D, Tindall L, Theodoros D, Brown J, Campbell M, Christiana D, Smith D, Cason J, Lee A. [A blueprint for telerehabilitation guidelines.](#) International journal of telerehabilitation. 2010;2(2):31.
- Laver KE, Adey-Wakeling Z, Crotty M, Lannin NA, George S, Sherrington C. [Telerehabilitation services for stroke.](#) Cochrane Database of Systematic Reviews. 2020(1).
- Nikolaev VA, Nikolaev AA. [Recent trends in telerehabilitation of stroke patients: A narrative review.](#) NeuroRehabilitation. 2022 Jan 1;51(1):1-22.
- Özden F, Özkeskin M, Ak SM. [Physical exercise intervention via telerehabilitation in patients with neurological disorders: A narrative literature review.](#) The Egyptian Journal of Neurology, Psychiatry and Neurosurgery. 2022 Feb 19;58(1):26.
- Di Tella S, Pagliari C, Blasi V, Mendozzi L, Rovaris M, Baglio F. Integrated telerehabilitation approach in multiple sclerosis: a systematic review and meta-analysis. Journal of telemedicine and telecare. 2020 Aug;26(7-8):385-99.
- Vellata C, Belli S, Balsamo F, Giordano A, Colombo R, Maggioni G. [Effectiveness of telerehabilitation on motor impairments, non-motor symptoms and compliance in patients with Parkinson's disease: a systematic review.](#) Frontiers in Neurology. 2021 Aug 26;12:627999.
- Touchett H, Apodaca C, Siddiqui S, Huang D, Helmer DA, Lindsay JA, Ramaswamy P, Marchant-Miros K, Skelton F. [Current approaches in telehealth and telerehabilitation for spinal cord injury \(TeleSCI\).](#) Current Physical Medicine and Rehabilitation Reports. 2022 Jun;10(2):77-88.
- Subbarao BS, Stokke J, Martin SJ. [Telerehabilitation in acquired brain injury.](#) Physical Medicine and Rehabilitation Clinics. 2021 May 1;32(2):223-38.
- Aragaki D, Luo J, Weiner E, Zhang G, Darvish B. Cardiopulmonary telerehabilitation. Physical Medicine and Rehabilitation Clinics. 2021 May 1;32(2):263-76.
- Baroni MP, Jacob MF, Rios WR, Fandim JV, Fernandes LG, Chaves PI, Fioratti I, Saragiotto BT. [The state of the art in telerehabilitation for musculoskeletal conditions.](#) Archives of Physiotherapy. 2023 Jan 4;13(1):1.
- Van Egmond MA, Van Der Schaaf M, Vredevelde T, Vollenbroek-Hutten MM, van Berge Henegouwen MI, Klinkenbijn JH, Engelbert RH. Effectiveness of physiotherapy with telerehabilitation in surgical patients: a systematic review and meta-analysis. Physiotherapy. 2018 Sep 1;104(3):277-98.
- Webster J, Young P, Kiecker J. Telerehabilitation for amputee care. Physical Medicine and Rehabilitation Clinics. 2021 May 1;32(2):253-62.
- Rutkowski S, Kiper P, Cacciante L, Mazurek J, Turolla A. [Use of virtual reality-based training in different fields of rehabilitation: A systematic review and meta-analysis.](#) Journal of Rehabilitation Medicine. 2020 Nov 19;52(11):1-6.
- Zhang Q, Fu Y, Lu Y, Zhang Y, Huang Q, Yang Y, Zhang K, Li M. [Impact of virtual reality-based therapies on cognition and mental health of stroke patients: systematic review and meta-analysis.](#) Journal of medical Internet research. 2021 Nov 17;23(11):e31007.
- Hao J, Xie H, Harp K, Chen Z, Siu KC. Effects of virtual reality intervention on neural plasticity in stroke rehabilitation: a systematic review. Archives of Physical Medicine and Rehabilitation. 2022 Mar 1;103(3):523-41.
- Zhang B, Li D, Liu Y, Wang J, Xiao Q. Virtual reality for limb motor function, balance, gait, cognition and daily function of stroke patients: A systematic review and meta-analysis. Journal of advanced nursing. 2021 Aug;77(8):3255-73.

- Sevchenko K, Lindgren I. [The effects of virtual reality training in stroke and Parkinson's disease rehabilitation: a systematic review and a perspective on usability](#). European Review of Aging and Physical Activity. 2022 Dec;19(1):4.
- Alashram AR, Padua E, Annino G. Virtual reality for balance and mobility rehabilitation following traumatic brain injury: A systematic review of randomized controlled trials. Journal of clinical neuroscience. 2022 Nov 1;105:115-21.
- Hao J, Chen Z, Remis A, He Z. Virtual Reality–Based Rehabilitation to Restore Motor Function in People With Amputation: A Systematic Literature Review. American Journal of Physical Medicine & Rehabilitation. 2023 May 1;102(5):468-74.
- Stock R, Gaarden AP, Langørgen E. The potential of wearable technology to support stroke survivors' motivation for home exercise–Focus group discussions with stroke survivors and physiotherapists. Physiotherapy Theory and Practice. 2023 May 27:1-2.
- Okeson, J. P. (2013). Management of temporomandibular disorders and occlusion. Elsevier Health Sciences.
- Wright, E. F. (2009). Manual of temporomandibular disorders. John Wiley & Sons.
- de Leeuw, R. (2008). Orofacial pain: Guidelines for assessment, diagnosis, and management. Quintessence Publishing Company.
- Schiffman, E., Ohrbach, R., Truelove, E., Look, J., Anderson, G., Goulet, J. P., ... & Kang, W. (2014). Diagnostic criteria for temporomandibular disorders (DC/TMD) for clinical and research applications: recommendations of the International RDC/TMD Consortium Network* and Orofacial Pain Special Interest Group†. Journal of Oral & Facial Pain and Headache, 28(1), 6-27.
- Beattie, P. (2017). Musculoskeletal intervention: Techniques and treatments for common conditions. Wolters Kluwer.
- Bury, T. J., Stokes, E. K., Crossan, J. F., Hughes, C. M., & Crossan, A. G. (2017). A 13-week outpatient physiotherapy service as an alternative to initial specialist orthopaedic consultation for musculoskeletal complaints: a service evaluation. Musculoskeletal Care, 15(2), 126-134.
- Sanders, T. (2009). Combining first-contact physiotherapy with orthopaedic extended scope practice. Rheumatology, 48(3), 331-334.
- Smith, B. J., Cheung, N. W., & Bauman, A. E. (2018). Zoning in on physical activity and sedentary behaviour in patients with Type 2 diabetes. Diabetic Medicine, 35(5), 589-595.
- DiClemente, C. C., & Prochaska, J. O. (1998). Toward a comprehensive, transtheoretical model of change: Stages of change and addictive behaviors. In W. R. Miller & N. Heather (Eds.), Treating addictive behaviors (2nd ed., pp. 3-24). Plenum Press.
- Fiore, M. C., Bailey, W. C., Cohen, S. J., & Dorfman, S. F. (2000). Smoking cessation: clinical practice guideline. Journal of the American Medical Association, 283(24), 3244-3254.
- Rodgers MM, Alon G, Pai VM, Conroy RS. [Wearable technologies for active living and rehabilitation: Current research challenges and future opportunities](#). Journal of rehabilitation and assistive technologies engineering. 2019 Apr;6:2055668319839607.
- Kim J, Colabianchi N, Wensman J, Gates DH. Wearable sensors quantify mobility in people with lower limb amputation during daily life. IEEE Transactions on Neural Systems and Rehabilitation Engineering. 2020 Apr 28;28(6):1282-91.
- Marmor MT, Grimm B, Hanflik AM, Richter PH, Sivananthan S, Yarboro SR, Braun BJ. [Use of Wearable Technology to Measure Activity in Orthopaedic Trauma Patients: A Systematic Review](#). Indian Journal of Orthopaedics. 2022 Jul;56(7):1112-22.
- Davenport T, Kalakota R. [The potential for artificial intelligence in healthcare](#). Future healthcare journal. 2019 Jun;6(2):94.
- Secinaro S, Calandra D, Secinaro A, Muthurangu V, Biancone P. [The role of artificial intelligence in healthcare: a structured literature review](#). BMC medical informatics and decision making. 2021 Dec;21:1-23.
- Gil MJ, Gonzalez-Medina G, Lucena-Anton D, Perez-Cabezas V, Ruiz-Molinero MD, Martín-Valero R. [Augmented reality in physical therapy: systematic review and meta-analysis](#). JMIR Serious Games. 2021 Dec 15;9(4):e30985.

- Khokale R, Mathew GS, Ahmed S, Maheen S, Fawad M, Bandaru P, Zerín A, Nazir Z, Khawaja I, Sharif I, Abidin ZU. [Virtual and Augmented Reality in Post-stroke Rehabilitation: A Narrative Review](#). *Cureus*. 2023 Apr 14;15(4).
- Beck, J. S. (2011). *Cognitive behavior therapy: Basics and beyond*. Guilford Press.
- Butler, A. C., Chapman, J. E., Forman, E. M., & Beck, A. T. (2006). The empirical status of cognitive-behavioral therapy: A review of meta-analyses. *Clinical Psychology Review*, 26(1), 17-31.
- Hofmann, S. G., Asnaani, A., Vonk, I. J., Sawyer, A. T., & Fang, A. (2012). The efficacy of cognitive behavioral therapy: A review of meta-analyses. *Cognitive Therapy and Research*, 36(5), 427-440.
- Stemple, J. C., Glaze, L. E., & Klaben, B. G. (2000). *Clinical voice pathology: Theory and management*. Plural Publishing.
- Boone, D. R., & McFarlane, S. C. (1991). *The voice and voice therapy*. Prentice Hall.
- Verdolini, K., Rosen, C. A., & Branski, R. C. (2006). *Classification manual for voice disorders-I*. Taylor & Francis.
- Roy, N., & Hogikyan, N. D. (2017). *Voice therapy: Clinical studies*. Plural Publishing.
- Loenneke, J. P., & Pujol, T. J. (2009). The use of occlusion training to produce muscle hypertrophy. *Strength & Conditioning Journal*, 31(4), 77-84.
- Hughes, L., Paton, B., Rosenblatt, B., Gissane, C., & Patterson, S. D. (2017). Blood flow restriction training in clinical musculoskeletal rehabilitation: A systematic review and meta-analysis. *British Journal of Sports Medicine*, 51(13), 1003-1011.
- Lixandrão, M. E., Ugrinowitsch, C., Berton, R., Vechin, F. C., Conceição, M. S., Damas, F., ... & Libardi, C. A. (2018). Magnitude of muscle strength and mass adaptations between high-load resistance training versus low-load resistance training associated with blood-flow restriction: A systematic review and meta-analysis. *Sports Medicine*, 48(2), 361-378.
- Hix, C. (2011). *Culturally competent healthcare*. Pearson Higher Ed.
- Smith, B. J., Cheung, N. W., & Bauman, A. E. (2018). Zoning in on physical activity and sedentary behaviour in patients with Type 2 diabetes. *Diabetic Medicine*, 35(5), 589-595.
- DiClemente, C. C., & Prochaska, J. O. (1998). Toward a comprehensive, transtheoretical model of change: Stages of change and addictive behaviors. In W. R. Miller & N. Heather (Eds.), *Treating addictive behaviors* (2nd ed., pp. 3-24). Plenum Press.